C:\Users\Plazma\Desktop\Krimi\Gulik\Gulik Robert-Slavne pripady soudce Ti.pdb

PDB Name: Robert_van_Gulik-Slavne_pripady
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 5.8.2003
Modification Date: 5.8.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

SLAVNÉ PŘÍPADY SOUDCE TI
(TI KUNG AN)

Autentický čínský detektivní román z 18. století
Z čínského originálu přeložil,
úvodem a poznámkami opatřil

ROBERT VAN GULIK
SEZNAM OSOB
Tento seznam vyhotovil překladatel (R. v. G.) pro potřeby čtenáře. Je potřebné poznamenat, že v Číně se příjmení (zde uvedena velkými písmeny) píše před vlastní jméno.

Hlavní postavy:
Ti Žen-ťie, uváděn jako "soudce Ti" nebo "soudce". Náčelník Čchang-ping, okresního města v provincii Šan-tung. Tři kriminální případy, které soudce Ti řeší, se přihodily ve městě samotném a přilehlých vesnicích.
CHUNG Liang, seržant konstáblů soudního dvora v Čchang-ping a důvěrný rádce soudce Ti. Je uváděn jako "seržant Chung" nebo "seržant."
MA Žung, první poručík soudce Ti.
TAO Kan, Ťiao Tai, druhý a třetí poručík soudce Ti.

Osoby spojené s případem
"dvojnásobné vraždy za svítání"
PCHANG Té, strážce Šesté Míle, vesnice, kde došlo k vraždám. Je uváděn jako "strážce Pchang".
ŤIAO San, jeho asistent.
KCHUNG Wan-te, majitel ubytovny ve vesnici Šestá Míle, kde obě oběti pobývaly.
LIU Kuang-čchi, ŠAO Li-chuai, ŤIAO Wan-čchuan, pocestní
obchodníci z provincie Kiangsu.
WANG, povozník paní WANG, vdova po něm.
ŤIANG, majitel hostince v Boží vesnici.
TIANG Ťiung, strážce Boží vesnice.
LU Čchang-po, vedoucí obchodu s hedvábím v Boží vesnici. Je uváděn jako "řídící Lu".

Osoby spojené s případem
"podivné mrtvoly"
CHUO Kai, strážce vesnice Chuang-chua, kde došlo k vraždě. Je uváděn jako "strážce Chuo".
BI Sun, majitel obchodu ve vesnici Chuang-Chua, oběť.
paní BI, jeho stará matka.
slečna Bi, rozená ŤIOU, vdova po něm.
TANG Te-fiung, doktor literatury, je uváděný jako"Dr. Tchang".
TU, SU Te-taj, studenti Dr. Tanga.

Osoby spojené s případem
"otrávené nevěsty"
CHUA Kuo-siang, dřívější prefekt na odpočinku, žijící v Čchang-ping. Je uváděný jako "pan Chua".
CHUA Wen-ťiun, kandidát literatury, syn pana Chua a ženich nebohé nevěsty. Je uváděn jeko "Wen-ťiun".
paní LI, matka nevěsty.
slečna LI, nevěsta.
CHU Tso-bin, kandidát literatury, spolužák Wen-ťiuna. Je uváděn jako "kandidát Chu".
paní CHU, jeho matka.
ČCHEN, stará služka sloužící v Chuo ve domácnosti.

Vyskytne se pouze v kapitole 29 a 30
Jen Li-pen, císařský cenzor.
KAPITOLA PRVNÍ

SOUDCE TI JE JMENOVÁN NÁČELNÍKEM
V ČCHANG-PINGU; LIDÉ ZAPLNILI JEHO SOUDNÍ
SÍŇ, ABY SI STĚŽOVALI.

Kolik lidí, jenž touha po úřadu náčelníka mučí,
asi chápe, že vše se kolem trestných činů točí?
Přísnost mírnit shovívavostí, tak naši zákonodárci určili
a sprostit se extrémů, kterézto vychytralí filosofové hájili.

Jeden poctivý náčelník štěstí pro tisíce rodin znamená,
a láska mezi lidmi pouhým slovem "spravedlnost" tvořená.
Soudce Ti, náčelníka v Čchang-pingu, chování příkladné
je v naší knize zapsáno pro poučení veřejnosti čtenářské.

Podle obecného pravidla nakonec žádný zločinec neunikne zákonům země. Rozhodnutí o tom, kdo je vinen a kdo nevinen, však závisí na soudci. Bude-li tedy soudce čestný, pak i lidé v jeho okrese budou pokojní; a budou-li lidé pokojní, budou dobré jejich zvyky i morálka. Všichni pobudové a zahaleči, všichni šiřitelé lživých zvěstí a rušitelé pořádku se vytratí a prostí lidé se budou radostně věnovat svým vlastním záležitostem. A pokud by se náhodou nějací špatní lidé odjinud v takovém okrese zabydleli, sami od sebe se polepší a změní své životy; uzří totiž na vlastní oči a uslyší na vlastní uši, jak přísně se zde dodržují zákony a jak tvrdě je vykonávána spravedlnost. A tak lze říci, že zušlechtění prostých lidí závisí na poctivosti náčelníka; nepoctivý vládní úředník ještě nikdy neměl pod sebou polepšené lidi.
Poctivost náčelníka se nezakládá jen na tom, že je prost špatných vlastností, jako je přijímání úplatků a dopouštění se bezpráví na lidech; měly by jej ctít takové kladné vlastnosti, aby mohl ve službách státu vykonávat věci, které jiní nemohou nebo si netroufají vykonat, a ve vykonávání vlády nad lidmi napravovat chyby, které jiní nemohou nebo si netroufají napravit. Nepatrné stopy nalezené mezi lidem i složité intriky v oficiálních kruzích by měl soudce zkoumat nezaujatě. Jeho mottem by mělo být: " Vynést spravedlivý trest, který vyměřila Nebesa, nikdy neselhávající ve své absolutní preciznosti." Soudcové, kteří odpovídali těmto vysokým kritériím, byli náležitě ctěni našimi vznešenými vládci již v dávném starověku.
Najdou se však také náčelníci, jenž se nechají při vedení případů ovlivnit úplatky, nebo z obavy, že ztratí svou pozici, pokud se rychle nezbaví velkého počtu případů, vynášejí ukvapené rozsudky na základě neúplných důkazů nebo přiznání pod torturou. Tito úředníci nejsou schopni se sami zdokonalovat, a tudíž by nikdy neměli být ustanoveni, aby vládli jiným. Neboť jak by mohli zajistit poctivost svých podřízených a přinést mír obyčejným lidem?
Ve chvílích odpočinku při listování starými i novými knihami a pročítáním různých méně významných historických záznamů jsem objevil mnoho tajemných příběhů s kriminálními případy, které vyřešili skvělí soudci dávných dob. Málokterý z nich se ale může měřit s těmi, o kterých se zde vypráví.
Naše kniha popisuje složitá kriminální vyšetřování, záhadné zločiny, úžasné výkony odhalení a skvělá vyřešení složitých případů. O lidech, kteří spáchali vraždu, se říká, že mohou žít do konce svých dní s pověstí svatosti; jeden páchá zločiny, aby nahromadil bohatství; jiný se zaplete do zločinu kvůli cizoložství; někoho potká náhle smrt po vypití jedu, který nebyl určen jemu; někdo v žertu vyřkne slova a rázem se ocitá v hlubokém podezření a další, ačkoliv nevinen, jen tak tak unikne těžkému trestu. Nic z toho by nikdy nebylo možno správně určit, kdyby nebylo náčelníka schopného a pracovitého, který, je-li to zapotřebí, změní svůj oděv a vyjadřování, aby sám v přestrojení a v tajnosti provedl vyšetřování, nebo aby na sebe vzal podobu ducha z podsvětí, jen aby vyřešil případ, napravil křivdu a zatkl zločince a úspěšně tak ukončil nejpodivnější a nejpřekvapivější soudní proces.
A tak, zatímco čerstvý vánek vybízí k nečinnosti a já zjišťuji, že mi těžkne ruka, zaznamenávám tento příběh, abych jej nabídl čtenáři. Ačkoliv bych si neměl dovolit tvrdit, že vyprávění o těchto podivných událostech dá lidem poučení a tak zlepší jejich morálku, přece jenom si troufnu doufat, že samotné přečtení poslouží k příjemnému ukrácení času.

Báseň říká:
Při psaní těchto podivných a záhadných případů
nelze, než obdivovat tohoto soudce dávných dnů:
muže ryzího charakteru, bystrého a obětavého,
v paměti navždy jako mstitele bezpráví chovaného.

Naše kniha popisuje hrdinské činy náčelníka, který žil za časů slavné dynastie Ťiang, v první polovině sedmého století n. l. Náčelníkovým rodným městem byl Tchaj-jiian, hlavní město provincie San-si. Jeho příjmení bylo Ti, vlastní jméno

Žen-ťie a přijal umělecké jméno Chaj-Ting. Jako muž příkladné poctivosti a pronikavé moudrosti byl v pravý čas jmenován na vysoké místo u císařského dvora a svými otevřenými a odvážnými memorandy k Trůnu pomohl překonat mnoho krizí ve státních záležitostech. Jako uznání za své věrné služby byl později jmenován guvernérem a nakonec povýšen do šlechtického stavu jako vévoda z Liang.
Jeho příkladné skutky jsou náležitě zaznamenány v oficiální "Historii dynastie Ťiang" a tento materiál je tedy snadno dostupný každému, kdo o něj projeví zájem.
Avšak mnoho skutečností, vztahujících se k počátku kariéry Ti Žen-ťieho, jenž v té době proslul jako "soudce Ti", bylo buď zapomenuto, nebo je zaznamenáno v úředních dokumentech jen zběžně. Je nutné hledat v menších historických písemnostech, v místních záznamech měst, kde sloužil jako náčelník, a podobných zdrojích. Již tyto méně známé skutečnosti jsou nemálo zajímavé. Zvětšují naši úctu k soudci Ti. Tato fakta ukazují, že Ti Žen-ťie, jenž tak věrně sloužil trůnu, byl také moudrým náčelníkem a velkým vzdělancem, v němž se snoubila pozoruhodná bystrost s laskavostí a citem pro spravedlnost a který jako okresní náčelník úspěšně vyřešil neuvěřitelné množství složitých a záhadných kriminálních případů.
Náš příběh se tedy zaměřuje jen na raný úsek kariéry soudce Ti, vraceje se zpět do časů, kdy byl jmenován okresním náčelníkem v Čchang-pingu.
Jakmile se soudce Ti ujal svého úřadu, bez meškání věnoval veškerou svou energii vykořenění neukázněných živlů, ochraně občanů, dodržuje zákony a likvidaci nevyřešených soudních sporů.
V naplňování tohoto těžkého úkolu soudci Ti obratně asistovali čtyři pomocníci.
Jeho hlavním důvěrníkem byl muž zvaný Chung Liang, starý služebník z otcovského domu, který viděl soudce Ti vyrůstat už od malého chlapce. Ačkoliv byl Chung Liang značně pokročilého věku, byl statečným člověkem, který pohotově odvedl jakoukoliv nebezpečnou nebo choulostivou práci, kterou mu soudce Ti uložil, ukazuje tak značný pátrací cit a talent. Soudce Ti jej jmenoval seržantem nad všemi konstábly a jednal s ním jako se svým důvěrným rádcem.
Další dva, Ma Žunga a Ťiao Taje, soudce Ti využíval pro zvlášť nebezpečnou práci, spojenou se zatýkáním zločinců. Ti dva původně patřili k "bratrstvu zeleného lesa", jednoduše řečeno, byli to lupiči. Jednou, když soudce Ti cestoval do hlavního města v nějaké úřední záležitosti, tito dva muži jej přepadli na silnici, aby jej oloupili. Soudce Ti ihned poznal, že Ma Žung a Ťiao Taj, jenž měli daleko k obyčejným zlodějům, byli muži hrdinských předpokladů, protože, zatímco jej předjížděli, přesvědčivě ukázali svou zběhlost v umění šermu a boxingu. Soudce Ti napadlo, že by se mohl pokusit tyto muže napravit a později využít jejich služeb, aby mu pomohli splnit vladařovo nařízení; takovým způsobem by se dalo jejich talentu užitečněji využít. A tak jim soudce Ti, jenž se ani neobtěžoval tasit meč, nařídil, aby toho okamžitě zanechali. Hned na to k nim pronesl dobrou řeč, která na Ma Žunga a Ťiao Taje velice zapůsobila. Ten první řekl zdvořile:
"My dva jsme se uchýlili k tomuto ohavnému řemeslu jen proto, že jsme shledali císařství ve zmatku a ve službě u dvora zkažené ministry. My, jenž nemáme na tomto světě nic, než svá zdatná těla a znalost bojových umění, a jenž jsme nenalezli nikoho, kdo by nás zaměstnal, jsme neměli jinou cestu otevřenou, než se stát lupiči. Ale poněvadž Vaše Ctihodnost k nám teď promluvila tak laskavě, naší jedinou touhou je, aby nám bylo od nynějška umožněno poslechnout vašeho biče a podržet vám třmen, abychom se takto mohli zavděčit za přízeň Vaší Ctihodnosti".
Soudce Ti přijal tyto dva chrabré muže za své poručíky.
Jeho čtvrtým poručíkem byl napravený potulný podvodník jménem Tao Kan. Tento muž byl již dlouho na správné cestě a stal se poslem jistého náčelníka. Ale poněvadž bylo mnoho lidí, ve kterých přebývala nenávist proti němu, byl těmito starými nepřáteli ustavičně sužován a trápen, až nakonec našel útočiště u soudce Ti. Byl mužem mnoha tváří a velikých nápadů, takže si jej soudce Ti ponechal jako svého pomocníka. Tento Tao Kan se stal blízkým přítelem seržanta Chunga, Ma Žunga i Ťiao Taje.
Od okamžiku, kdy se soudce Ti chopil úřadu v Čchang-ping, tito muži prokázali, že budou velmi užiteční. Byli pověřováni tajnými pátráními a informace, které shromáždili, pomohly soudci vyřešit několik obtížných kriminálních případů.

Jednou soudce Ti seděl ve své kanceláři vzadu za soudní síní a zabýval se nějakými rutinními záležitostmi, když tu náhle uslyšel zvuk gongu, který visel nad vchodem do soudní budovy. Oznamoval, že se vyskytl případ, a tak si soudce oblékl úřední róbu a vstoupil do soudní síně, kde se posadil za vysokou lavici. Dole před lavicí se již sami seřadili ve dvou řadách vlevo a vpravo úředníci, konstáblové a ostatní pochopové zákona. Soudce Ti se podíval směrem ke vstupu do síně a spatřil asi čtyřicetiletého prostého člověka. Zdálo se, že je velice rozrušen a tváře měl zalité potem. Stál tam a neustále vykřikoval, že na něm bylo spácháno velké bezpráví.
Soudce Ti nařídil dvěma konstáblům, aby muže přivedli. Jakmile před lavicí poklekl, soudce Ti jej oslovil:
"Kdo jsi a jaká vážná křivda se ti stala, že biješ do gongu, přestože ještě nenastala hodina sezení tohoto soudního dvora?"
"Tato bezvýznamná osoba," promluvil muž uctivě, "se nazývá Kchung Wan-te. Žiji ve vesnici Šestá míle, za východní branou tohoto města. Poněvadž je můj dům docela velký a mám jen malou rodinu, využívám jej z větší části jako hostince. Po více než deset let jsem se pokojně věnoval této živnosti. Včera, za soumraku, přijeli dva pocestní obchodníci s hedvábím. Říkali, že přicházejí z provincie Ťiang-su a jen projíždějí, obchodujíce podél silnice. Jelikož se začalo stmívat, chtěli zůstat v mém hostinci na noc. Vida, že jsou velmi ušlí, dal jsem jim pokoj. Večeřeli, pili víno, smáli se a rozmlouvali, což může potvrdit několik svědků. Dnes ráno, ještě před úsvitem, oba obchodníci odešli.
V devět hodin mě z ničeho nic navštíví vesnický strážce Pchang Té a říká, že byli nalezeni u cesty před branou

nedaleko tržnice dva muži. ‚Tito dva muži,' povídá, ‚byli hosty ve tvé ubytovně a tys je zavraždil, abys je obral o jejich peníze. Mrtvá těla jsi pak odtáhl k bráně tržnice. Když takto promluvil, aniž bych mohl říci jediné slovo na svou obranu, přitáhl obě mrtvoly do mého hostince a hodil mi je na zem přímo před dveře. Potom začal křičet a hrozit, žádaje pět set stříbrných za ututlání zločinu. ‚Tito dva muži byli ve tvém hostinci,' křičel, ‚a to dokazuje, že jsi je zavraždil a pak jsi odtáhl jejich mrtvá těla na tržnici, abys zahladil stopy svého zločinu.' Bez meškání jsem se sem s mučivou úzkostí vypravil, a snažně prosím Vaší Ctihodnost, aby napravila tuto křivdu."
Když soudce Ti vyslechl toto prohlášení, zadíval se na muže klečícího před lavicí a pomyslel si, že dozajista nevypadá na nebezpečného zločince. Na druhou stranu půjde zřejmě o vážný případ vraždy, a tak samozřejmě nemohl rozhodnout na základě prohlášení tohoto jediného muže. Proto řekl:
"Prohlašuješ, že jsi zákonů dbalý občan tohoto kraje. Proč tě potom strážce Pchang okamžitě označil jako pachatele? Připadá mi velmi těžké uvěřit, že jsi skutečně nevinným občanem, jak o sobě tvrdíš. Budu muset vyslechnout strážce Pchanga, abych si tvou výpověď ověřil."
Hned nato nařídil konstáblovi, aby šel a přivedl strážce a zakrátko před ním stanul asi třicetiletý muž. Jeho tvář byla pokryta vráskami a na sobě měl modrou róbu. Poklekl před lavicí a promluvil:
"Já, Pchang Té, strážce vesnice Šestá míle, uctivě zdravím Vaši Ctihodnost. Tento vrah spadá pod mou jurisdikci. Dnes ráno jsem viděl těla dvou mužů ležet vedle cesty před branou tržnice. Nejprve jsem nevěděl, odkud ti dva muži přišli, ale vyptával jsem se lidí žijících v okolí a zjistil jsem, že ti muži byli minulou noc ubytovaní v hostinci tohoto muže Kchunga. Proto jsem Kchunga vyslechl a usoudil, že to byl zřejmě on, kdo odvlekl tyto dvě mrtvoly na tržnici, když je předtím v hostinci zavraždil, aby je okradl. Podle Kchunga oba muži z jeho hostince odešli před svítáním. V tom čase bylo již na cestě několik lidí, ale nikdo z nich neuvedl, že by spatřil v okolí nějaké podezřelé osoby. Navíc lidé žijící v blízkosti tržnice tvrdí, že nikdo z nich neslyšel žádné volání o pomoc. Podle mne tyto skutečnosti dokazují, že oběti byly zavražděny během noci v Kchungově hostinci a že později Kchung odvlekl jejich těla k bráně tržnice, aby se tak zbavil podezření. Jelikož viník stojí zde, prosím Vaši Ctihodnost, aby proti němu vznesla obvinění."
Soudce Ti si pomyslel, že argumentace strážce Pchanga patrně není bezdůvodná. Na druhou stranu, když se opět na Kchunga pozorně zadíval, přece jen cítil, že tento člověk by sotva mohl být brutálním vrahem, který chladnokrevně zabije člověka, aby jej okradl. Po chvilce uvažování promluvil:
"Vy dva jste uvedli protichůdná prohlášení. Nemohu přikročit k případu bez dalšího zkoumání. Vyšetřování bude pokračovat po prohlídce místa činu."
Nechal Kchung Wan-teho a strážce Pchanga odvést konstábly a určil nezbytné přípravy, aby se mohlo v jednání pokračovat na místě činu.

KAPITOLA DRUHÁ

POMLUVA STRÁŽCE PCHANGA PADÁ NA JEHO VLASTNÍ HLAVU; SERŽANT CHUNG OPATŘUJE STOPU CHYTROU DOMNĚNKOU.

Po návratu do své kanceláře nařídil soudce Ti konstáblovi, aby povolal koronera. Po třetím úderu gongu si oblékl úřední róbu, nasadil čapku a vydal se ve svém palankýnu do vesnice Šestá míle, doprovázen konstábly a dalšími služebníky soudního dvora. Lidé žijící při cestě slyšeli o dvojnásobné vraždě. Pověst hovořila o soudci Ti jako o velkém vyšetovateli zločinů, proto přilákala zástupy lidí, kteří následovali procesí, aby viděli co se bude dít.
Před polednem dorazili na tržnici ve vesnici Šestá míle. Strážce Pchang, jeho asistent Ťiao San a vesnický starosta již zřídili provizorní tribunál a teď přicházeli soudci Ti vstříc, aby jej přivítali.
Po obvyklé výměně zdvořilostí soudce Ti vystoupil ze svého palankýnu a řekl:
, ‚Nejprve půjdu do Kchungova hostince, abych celou věc osobně vyšetřil, potom zahájím soudní přelíčení a budu pokračovat s výslechem."
Nařídil jim, aby jej zavedli do Kchungova hostince, kde našel mrtvá těla dvou mužů, na nichž byla patrná několikerá poranění způsobená zřejmě nožem a ležela na zemi přede dveřmi. Soudce Ti se zeptal strážce Pchanga:
"Kde byla tato dvě mrtvá těla skutečně nalezena?"
Strážce Pchang spěšně odpověděl:
"S dovolením Vaší Ctihodnosti, tyto muže zabil Kchung Wan-te pro zisk; pak odtáhl těla k bráně tržnice, aby se později mohl z tohoto zločinu vykroutit. Aby se do této záležitosti nezapletli nevinní lidé, přenesl jsem těla sem na toto místo před Kchungův hostinec. Prosím Vaši Ctihodnost, aby si to ověřila."
Sotva to dořekl, soudce Ti na něj zařval:
"Ty skopová hlavo, nežádal jsem tě, abys mi radil, kdo je pachatelem. To, co chci vědět, je, jak se můžeš ty, pověřený úřední funkcí, a jak předpokládám, znalý předpisů a nařízení, takto provinit proti zákonům? Ty nevíš, jak se trestá svévolná manipulace s mrtvými těly a takovéto zacházení s důležitými důkazy? Zcela bez ohledu na to, zda Kchung je či není z vraždy vinen, jsi neměl právo odnést těla z místa, kde byla skutečně objevena, dříve, než bys mi podal náležité hlášení s vysvětlením svých důvodů, anebo dříve, než bych provedl soudní vyšetřování, vyhotovil zápis a zapečetil úřední zprávu. Proč, ptám se tě, proč sis dovolil protivit se zákonům této země a byl jsi tak drzý, že jsi bez oprávnění těla přemístil? Zřejmě se ty sám pokoušíš zakrýt něco nekalého. Pravděpodobně jsi tento hanebný čin naplánoval s Kchungem, a protože jsi se s ním pohádal o rozdělení kořisti, snažíš se nyní shodit všechnu vinu na něj. Takže tě nejprve nechám spráskat těžkou bambusovou holí a pak tě vyslechnu pod torturou."
Soudce Ti nařídil konstáblům na místě vysázet strážci Pchango-vi sto ran těžkou bambusovou holí. Nářek strážce Pchang stoupal k nebi a brzy se z jeho popraskané kůže začala řinout krev. Tou dobou již byli všichni přihlížející

přesvědčeni, že Kchung byl křivě nařčen, a obdivovali se chytrosti soudce Ti.
I poté, co Pchang dostal plných sto ran, trval na své nevině. Soudce Ti se prozatím rozhodl dále jej netýrat a se svou družinou vstoupil do Kchungova hostince. Nejprve se zeptal Kchunga:
"Tvůj hostinec má velký počet místností. Ukaž mi, kde přesně ti dva zavraždění muži pobývali."
"Tři místnosti v zadní části domu obývám já se svou ženou a naší malou dcerkou. Dvě místnosti na východní straně jsou používány jako kuchyně. Těchto pět místností nikdy nepronajímám hostům: těm jsem vyhradil místnosti v prvním a druhém dvoře. Poněvadž ti dva hosté, jenž přišli včera večer, byli obchodníci s hedvábím, věděl jsem, že nebudou skrblit na výdajích, takže jsem jim nabídl nejlepší pokoj ve druhém dvoře, který je komfortnější než pokoje v prvním dvoře, neboť leží dále od hluku a prachu ulice."
Kchung pak zavedl soudce Ti a jeho pomocníky do druhého dvora, kde jim ukázal pokoj, který si dva zavraždění obchodníci pronajali. Soudce Ti a jeho poručici tento pokoj pozorně prozkoumali. Zbytky včerejší večeře byly ještě na stole a před lehátkem zůstaly pohozeny dva noční úbory. Nebyl zde sebemenší náznak zápasu, který by dokazoval, že zde byla spáchána vražda. Soudce Ti si pomyslel, že Kchung si mohl něco nechat pro sebe, a tak se zeptal:
"Poněvadž vedete ubytovnu po více než deset let, jistě tudy prošlo mnoho hostů. Předpokládám, že včera jste zde měl také další hosty kromě těch dvou obchodníků s hedvábím."
"Kromě nich zde ještě byli další tři. Jeden je obchodník s kůžemi na cestě do Šan-si a další dva jsou pán a jeho sluha z provincie Che-nan. Poněvadž pán onemocněl, on i sluha nyní přebývají ve svém pokoji ve druhém dvoře."
Soudce Ti si nechal obchodníka s kůžemi a sluhu nemocného poutníka přivést k sobě. Nejprve vyslechl obchodníka s kůžemi.
"Jsem obchodník s kůžemi ze Šan-si," potvrdil muž, "a v tomto oboru pracuji několik let. Když tudy projíždím, vždy se zastavím v tomto hostinci. Skutečně jsem viděl dva obchodníky s hedvábím, jak odsud odcházejí ještě před rozbřeskem, a mohu také dosvědčit, že jsem během noci neslyšel žádný křik ani žádný rozruch. Samozřejmě nemám ani ponětí, kde a jak tyto muže smrt potkala."
Soudce Ti se pak obrátil na sluhu. Tento muž potvrdil, co řekl obchodník s kůžemi a dodal, že vzhledem k pánově nemoci v noci sotva oka zamhouřil. Kdyby se cokoliv mimořádného v hostinci stalo, byl by si toho jistě všiml.
Když soudce Ti slyšel tyto důkazy, pomyslel si, že se začínají potvrzovat jeho pochybnosti o Kchung Wan-teho vině. Aby se však ještě více ujistil, nařídil svým mužům prohlédnout každou jednu místnost v hostinci palec po palci. Učinili tak, ale neobjevili žádnou stopu, která by napovídala, že tam byl spáchán zločin.
Soudce Ti byl nyní přesvědčen, že k vraždě došlo někde venku poté, co obchodníci odešli z ubytovny. Neboť i kdyby se předpokládalo, že všichni tři svědci jsou Kchungovi spiklenci, jak by mohli zahladit všechny stopy zločinu?
V hlubokém zamyšlení se vydal se svou družinou zpět k tržnici, aby si blíže prohlédl místo, kde byla obě těla objevena. Hojnost důkazů jasně ukazovala, že vražda byla spáchána právě tam: země naznačovala, že se zde prolilo mnoho krve. V nejbližším okolí nebyly žádné domy, ale pár jich stálo opodál na samotném místě tržnice. Soudce Ti měl před sebou několik lidí, kteří tam bydleli, a vyptával se jich. Bylo to však bezvýsledné. Jediné, co o tom dokázali říci, bylo, že nějací časní kolemjdoucí je probudili výkřiky a voláním, že byla spáchána vražda. Bez meškání o tom zpravili strážce a během jeho vyšetřování vyšlo najevo, že oběti přebývaly v Kchungově hostinci.
Po této informaci začínal soudce Ti věřit, že by se ze strážce Pchanga nakonec mohl vyklubat pachatel. Jelikož se však začalo stmívat, bylo pozdě začít soudní vyšetřování. Rozhodl se, že ještě téže noci vyšle své pomocníky, aby provedli důvěrné pátrání, a uvidí se, jaké informace dají dohromady. Soudní vyšetřování by mohlo být zahájeno brzy zrána. Řekl vesnickému starostovi:
"Když jsem začal vyšetřovat tento případ, vyvstával jeden problém za druhým a každý ještě více případ zkomplikoval. Dnes jsem sem přišel hned, jak jsem byl o případu zpraven, abych osobně vedl vyšetřování. V takovém případě je nanejvýš důležité, aby soudní jednání začalo tak rychle, jak je to jen možné; takže zde zůstanu na noc, abychom mohli zítra ráno zahájit slyšení."
Nařídil bedlivě střežit obě těla a šel do úředního příbytku, který pro něj připravili. Po chvilce rozhovoru s vesnickým starostou konečně dovolil všem, aby si odpočinuli. Pozdržel ale seržanta Chun-ga, a jakmile ostatní odešli, řekl mu:
"Kchung tento zločin jistě nespáchal. Více podezírám strážce Pchanga. Ihned obvinil někoho jiného, abychom jej nepodezírali. Měl by ses dnes večer vypravit ven a pokusit se získat nějaké informace. Pokud zjistíš něco cenného, dej mi hned vědět."
Seržant Chung se rozloučil a nejprve šel navštívit pomocníka strážce Pchanga Ťiao Sana. Doprovázeli jej tři konstáblové ve službě.
Ťiao San byl s lidmi, kteří střežili obě těla. Seržant Chung k němu přistoupil a oslovil jej družným tónem.
"Spolu s Jeho Excelencí soudcem Ti jsme přišli, abychom se podíleli na řešení tohoto případu. Až doteď jsem si o vašeho nadřízeného starosti nedělal. Jediný závěr, který jsem si udělal, je, že ten starý muž Kchung musí být nevinen. Protože jsme já a moji společníci vládními služebníky, nikdy netrápíme nevinné lidi. Celkem vzato jsme ovšem měli dost namáhavý den a uvnitř pociťujeme prázdnotu. Bylo by přespříliš domnívat se, že váš šéf, strážce Pchang, má tady někde trochu jídla a džbán vína? Ne že bychom nedostali jídlo zadarmo, každý ví, jak spravedlivý je náš pán. Zítra dá mně a mým kolegům jistě nějaké peníze na naše výdaje a pak bychom vám za jídlo zaplatili. Nenechávejte nás tedy prozatím hladovět!"
Ťiao San rychle složil seržantovi poklonu a odpověděl:
"Prosím nehněvejte se, seržante. Náš strážce je právě teď natolik zaneprázdněn tímto případem, že docela zapomněl vydat potřebné instrukce pro pohoštění personálu Jeho Excelence. Ale jestliže vy a vaši kolegové máte hlad, dovolte mi, abych měl tu čest být vaším hostitelem. Pojďme si dát něco malého k jídlu a pití do hostince na tržnici."
Pak nařídil několika mužům, aby i nadále střežili těla a vzal seržanta a konstábly do hostince. Když obsluha spatřila, že

tato společnost sestává z úředních osob zaměstnaných vyšetřováním vraždy, zasypala je všemožnými dotazy a přinášela hojnost lahůdek a spousty vína. Seržant Chung jim pověděl: "My nejsme jako ostatní konstáblové, kteří, jakmile začnou pracovat na případu, okamžitě se nacpávají jídlem a pitím na náklady svého pána, a navrch se dožadují několika stříbrných na pokrytí cestovních výdajů. Přineste nám pouze dvě mísy rostlinného jídla a každému dejte dva poháry vína, to je vše. Účet vyrovnáme později."
Když seržant Chung učinil toto hezké gesto, všichni se posadili.
Seržant Chung samozřejmě věděl velmi dobře, že strážce Pchang byl po obdržení svého trestu držen ve vazbě v Kchungově ubytovně, kterou hlídali Ťiao Taj a Ma Žung; ale pravidla zdvořilosti mu bránila, aby se zmínil o této bolestné skutečnosti Pchangovu podřízenému Ťiao Sanovi na počátku rozhovoru. Nyní však promluvil:
"Váš šéf je, upřímně řečeno, poněkud nedbalý svých povinností. Proč byl včera venku celou noc? Přišel domů až ráno, když se dozvěděl o vraždě, a náhle si vzpomněl, že Kchung je bohatý muž, kterého by mohl zmáčknout, a tak si vymyslel ten ďábelský plán přitáhnout mrtvoly do Kchungova hostince. Je to velmi přehnané? A teď se dostáváme k tomu, kde byl váš šéf minulou noc? Místo, kde byla těla objevena, je na otevřené cestě. Jak to, že ani on, ani vy, u kterých se předpokládá, že budou spolu na noční obchůzce, jste si jich při vaší poslední hlídce nevšimli? Dnes Jeho Excelence soudce nechal Pchangovi vysázet sto ran těžkou bambusovou holí a zítra jistě strážce opět přitlačí, aby mu zločin dokázal. No řekněte sám, dostal se do potíží neúmyslně?"
"Seržante," odpověděl Ťiao San, "vy do této záležitosti nevidíte. Když už jsme se nyní všichni sešli spolu kolem stolu jako staří přátelé, neuškodí, když vám to povím. Možná už víte, že náš strážce je proti Kchungovi dlouho zaujatý. Vždy na Nový rok tento muž Kchung skoupě obdaruje našeho strážce několika měďáky, a strážce si pokaždé myslí, že Kchung by mohl vytlačit pěknou odměnu, ale ten starý skrblík vytrvale odmítá.
A tak se stalo, že minulou noc strážce Pchang zapadl do malé Liovy herny a těžce tratil. Z herny odcházel až za svítání, když tu uslyšel volání lidí, že byla spáchána vražda. Jakmile se dozvěděl, že muži přišli z Kchungova hostince, ihned jej napadlo, že je to skvělá příležitost, jak se vyrovnat se starým Kchungem a vyrazit z něj alespoň nezbytně potřebnou hotovost. Takže vidíte, že strážce Pchang sám s těmito vraždami nemá co do činění. Pouze se pokusil ošidit starého Kchunga a jako odměnu dostal pořádný výprask. Spíš než někomu jinému, ublížil sám sobě!
A co se týče té vraždy, je to jistě velmi záhadná věc. Je zcela jasné, že k činu došlo za svítání. Muselo se to stát poté, co jsem se z toho místa vrátil po své poslední noční obchůzce, kdy byl všude ještě klid. Je pravda, že starý Kchung je skrblík, ale pokud vím, rozhodné není vrah."
Seržant Chung, naslouchaje tomuto vyprávění, si cosi nezávazně zamumlal v tom smyslu, že tedy ani strážce Pchang není zločinec. Pokusil se pouze obrat starého Kchunga o nějaký stříbrňák a již si svůj trest odpykal v podobě sto ran bambusovou holí. Takže jsme stále postaveni před původní problém, kdo spáchal zločin. S těmito myšlenkami se seržant Chung pustil s vervou do jídla a víc se tím nezabýval.
Když dojedl poslední sousto a vypil poslední kapku vína, nechal si předložit účet, a aby zachoval dekorum, řekl hospodskému, ať zítra přijde k soudu, kde dostane zaplaceno. Pak své druhy opustil a vydal se za soudcem Ti.
Když jej zpravil, co slyšel, soudce Ti řekl:
"Toto je skutečně obtížný případ. Pokud Kchung vraždu nespáchal, pak informace o tom, že oběti měly nadité kapsy, musela uniknout někde jinde; nějaký zločinec se o tom doslechl a sledoval je celou cestu až sem a dnešního rána, když opouštěli hostinec, spatřil svou šanci je zabít. To jediné vysvětluje, proč byla obě těla nalezena blízko brány tržnice. Jelikož jsem já, okresní náčelník, považován za otce i matku zdejších lidí, nemohu nečinně přihlížet, jak tato vražda zůstane nepomstěna. Jen tak se budu moci podívat do očí našemu vladaři nahoře a obyčejným lidem dole. Ovšem dnes již nic neuděláme. Uvidíme zítra ráno po výslechu."
Potom seržanta Chunga propustil, aby si odpočinul.

KAPITOLA TŘETÍ

KCHUNG TVRDÍ, ŽE S TĚLY NENÍ NĚCO V POŘÁDKU; SOUDCE TI SE VYDÁVÁ PRODÁVAT LÉKY V PŘESTROJENÍ ZA LÉKAŘE.

Příští den ráno soudce Ti vstal brzy, a jakmile se postaral o svůj zevnějšek a snědl malou snídani, nařídil svým mužům, aby se dostavili na místo, kde byla uložena mrtvá těla. Před Kchungovým hostincem se shromáždila velká skupina konstáblů a ostatních pochopů zákona. Když soudce Ti vyšel ze svého příbytku, vydal se k Kchungovu hostinci, kde usedl za vysokou lavici provizorně zbudovaného soudního tribunálu. Nejprve vyzval Kchunga, aby před něj předstoupil, a takto jej oslovil:
"Ačkoliv tvrdíš, že ses vraždou neprovinil, přesto zůstává faktem, že její kořeny leží ve tvém hostinci. Nemůžeš se tedy tvářit, jako by se tě tento případ vůbec netýkal. Začneme tím, že se tě zeptám na jména obětí, aby mohlo soudní vyšetřování probíhat podle řádných pravidel."
"Když ti dva muži přišli pozdě v noci do mého hostince," odpověděl Kchung, "zeptal jsem se jich na jména. Jeden řekl, že jeho příjmení je Liu a ten druhý se jmenuje Šao. Poněvadž v tom čase vybalovali svá zavazadla, neměl jsem příležitost zeptat se jich na vlastní jména."
Soudce Ti přikývl, vzal svůj rumělkový štětec a na proužek papíru napsal: "Jedna osoba, pohlaví mužského, příjmením Liu." Pak nařídil koronerovi, aby prohlédl mrtvolu. Koroner nesl proužek papíru napsaný soudcem Ti uctivě oběma rukama před sebou, vstoupil do dvora a s pomocí Ťiao Sana a konstáblů ve službě přenesli mrtvolu, ležící vlevo, doprostřed před lavici. Pak koroner řekl:

"Prosím, aby bylo Kchung Wan-teovi přikázáno vystoupit a identifikovat tuto mrtvolu jako muže zvaného Liu."
Soudce Ti nařídil Kchungovi vykonat, co bylo žádáno.
Kchungovi, ačkoliv považoval tuto věc za příšernou, nezbylo než poslechnout a přistoupit ke zcela zkrvavenému tělu. Celý se třásl, ale s nesmírným úsilím se vzchopil a pozorně si mrtvolu prohlédl. Pak řekl: "Toto je skutečně Liu, muž, který zůstal na noc v mém hostinci."
Koroner potom rozprostřel na zemi rákosovou rohož a na ni mrtvé tělo položil. Pečlivě je umyl horkou vodou a pak palec po palci prohlédl. Takto hlásil soudci Ti:
"Jeden mužský trup, jedno bodnutí nožem do zad pod lopatku, 21/2 palce dlouhé, 1/2 palce široké. Na levém boku rána, způsobená kopnutím, 1/2 palce hluboká, 5 palců v průměru. Jedno bodnutí nožem do krku, 3 palce dlouhé, 1/2 palce široké, hluboký řez průdušnicí."
Toto hlášení bylo náležitě zaznamenáno asistentem koronera a předáno soudci na lavici.
Soudce Ti malou chvíli nad dokumentem přemítal, načež sestoupil ze svého křesla a sám si mrtvolu pozorně prohlédl. Ověřil si správnost koronerova hlášení, přiložil k dokumentu svou červenou pečeť, nařídil uložit mrtvolu do provizorní rakve a vyvěsit úřední oznámení pro veřejnost s dotazem ke každému, kdo by znal zavražděného muže, aby se sám přihlásil u soudu.
Vrátil se na své místo za lavici a opět napsal rumělkovým štětcem na zvláštní proužek papíru: "Jedna osoba, příjmení Šao." Pak koroner pokračoval jako předtím a požádal Kchunga, aby identifikoval tělo.
Kchung přistoupil se skloněnou hlavou a odvážil se zvednout zrak teprve, když byl těsně u mrtvého těla. Tu náhle, oči vypoulené, začal divoce vydávat jakési nesouvislé zvuky a upadl do mdlob.
Když soudce Ti viděl, jak nečekaně se události vyvíjejí, přikázal seržantu Chungovi, aby přivedl Kchunga opět k vědomí, a řekl, že soudní vyšetřování bude pokračovat, až Kchung podá úplné vysvětlení.
Zavládlo hluboké ticho a všichni přihlížející Kchunga upřeně sledovali.
Seržant pomohl Kchungovi posadit se na zemi a přikázal jeho ženě, aby rychle přinesla šálek čerstvého čaje.
Davy diváků se nejprve rozčilovaly kvůli pozdržení soudního vyšetřování a pomýšlely na návrat domů, ale zůstaly nyní stát na místě a dychtivě sledovaly další vývoj.
Po chvíli Kchung přišel k sobě. Pokusil se promluvit, ale byl schopen ze sebe vydat jen: "To... je úplně špatně, to... je omyl!"
"Starý muži," řekl mu seržant. "Jeho Excelence čeká na tvou odpověď. Teď mluv, kdo se mýlí?"
Pak Kchung řekl:
"To je špatné tělo. Pan Šao byl minulou noc mladík, zatímco tento je postarší muž s vousy. Jak by mohl být tím druhým hostem? Zřejmě tady jde o nějaký omyl. Prosím Vaši Ctihodnost, aby to objasnila."
Koroner i seržant Chung byli tímto novým vývojem událostí dosti vyvedeni z míry. Pohlédli na soudce Ti pro vysvětlení. Soudce Ti promluvil:
"Jak se to mohlo stát? Tato dvě těla zde ležela celý den, tak proč Kchung nezjistil dříve, že jedno je cizí? Teď při soudním vyšetřování na poslední chvíli změní názor. To jasně dokazuje, že se nás pokouší podvést."
Dal si Kchunga přivést před sebe a rozhněvaně na něj vykřikl, aby mluvil pravdu.
Kchung ve velikém rozrušení několikrát udeřil hlavou o zem a promluvil naříkavým hlasem:
"Když se strážce Pchang pokusil zatáhnout mě do této záležitosti a pohodil ty dvě mrtvoly před mé dveře, byl jsem naprosto zmatený a bez meškání jsem se vydal do města podat zprávu. Jak by se ode mne mohlo očekávat, že si nejdříve pozorně obě mrtvoly prohlédnu? Mimoto bylo toto druhé tělo částečně přikryto Liuovým, které jsem poznal na první pohled, a vzal jsem jako samozřejmost, že druhé tělo bude Šaovo. Jak bych to mohl předvídat? Jsem opravdu nevinen a můj osud je v rukou Vaší Ctihodnosti."
Soudce Ti se upamatoval, že když viděl předešlého dne obě mrtvá těla, jedno skutečně leželo zpola přes to druhé. Považoval tedy za docela pravděpodobné, že Kchungovo zmýlení bylo neúmyslné. Rozhodně to nesměřuje ke zjednodušení případu. Nařídil, aby byl do dvora přiveden strážce Pchang, a ten se dostavil v pořádku hlídán Ťiao Tajem a Ma Žungem. Soudce Ti promluvil:
"Ty psí hlavo, zaměnil jsi těla a očernil nevinného člověka. Řekl jsi, že ty muže zavraždil Kchung a přenesl jsi těla z tržnice sem. Měl jsi tedy dostatek příležitosti, aby sis je prohlédl. Tak řekni rychle, jak vypadala?"
Strážce Pchang, který již slyšel novinu, že s mrtvými těly není něco v pořádku, takto osloven soudcem Ti se nesmírně strachoval, že sám bude ze zločinu obviněn. Pobízen, aby vyšel s pravdou ven, pověděl:
"Řekl jsem, že Kchung je vrah jen proto, že oběti pobývaly v jeho hostinci, a protože tam někde mohlo k vraždě dojít. Jednou z obětí byl jistě mladík a ta druhá starší osoba měla vousy. Ale jelikož Kchung Wan-te uražen, že jsem položil mrtvá těla před jeho práh, ihned spěchal do města, neměl jsem příležitost ověřit si, zda obě mrtvá těla poznává. Zda došlo k omylu při určení totožnosti či nikoli, nejsem schopen říci, protože jsem se s těmi dvěma obchodníky nesetkal, když přišli včera večer do Kchungova hostince."
Soudce Ti nařídil konstáblům, aby dali Pchangovi další výprask bambusovou holí s odůvodněním, že strážce Pchang se provinil falešným obviněním a pokusil se poškodit nevinnou osobu.
Potom si dal přivést další tři hosty, kteří přebývali v Kchungově hostinci, a znovu je vyslechl. Všichni tři tvrdili, že oba obchodníci byli mladí muži, a že starší oběť v hostinci nebyla; nedokázali ji identifikovat a nevěděli, jaká smrt ji potkala.
Nato soudce Ti řekl:
"Tak je to tedy, teď je mi jasné, kde máme pachatele hledat."
Nařídil koronerovi, aby pokračoval s prohlídkou trupu neznámého muže. Koroner hlásil:
"Jedna mrtvola neznámé mužské osoby, na levé paži podlitina velikosti 3 palců a v křížích poranění způsobené kopnutím velikosti 3 až 5 palců. Pod žebry rána po bodnutí nožem, 11/2 palce široké, 51/2 palce široké a 21/2 palce

hluboké. A jedna rána po bodnutí nožem na zádech, 2 3/2 palce dlouhé."
Tyto detaily byly náležitě zaznamenány asistentem koronera.
Jakmile byly formality ukončeny, soudce Ti promluvil:
"Protože tento muž byl pravděpodobně z tohoto okresu, mrtvola zůstane zde v provizorní rakvi. Jeho příbuzní a přátelé nemusí žít daleko odsud. Nyní připojím svou pečeť a nechám vyvěsit oznámení vyzývající každého, kdo muže zná, aby se u mě ohlásil. V pravý čas, jakmile bude pachatel za mřížemi, bude přelíčení pokračovat.
Kchung Wan-te je propuštěn na záruku, ale musí se sám jako svědek dostavit k soudu, až bude případ projednáván. Po tu dobu bude strážce Pchang Te držen ve vazbě."
Když soudce Ti vydal tyto příkazy, nastoupil do svého palankýnu a obklopen personálem soudního dvora opustil vesnici Šestou míli a vrátil se do města.
Tam nejprve navštívil chrám strážného božstva města a zapálil několik vonných tyčinek.
Potom šel do soudní budovy, kde usedl za lavici. Přečetl seznam soudního personálu, a když shledal vše v pořádku, odešel do své kanceláře za soudní síní.
Vzal do ruky psací štětec. Nejprve napsal depeši úřadům provincie Ťiang-su s udáním úplného popisu zavražděného muže Liua a s dotazem, zda by se nepokusily vyhledat jeho rodinu a příbuzné. Pak zkoncipoval oběžník náčelníkům sousedních okresů, ve kterém je žádal, aby se jejich lidé poohlédli po muži, jenž by odpovídal popisu Šaoa, pohřešovaného obchodníka.
Když předal koncepty úředníkům, aby je opsali a odeslali, zavolal si Ťiao Taje a Ma Žunga.
"Tento případ začíná být jasný," řekl jim. "Stěží lze pochybovat, že by ten muž Šao nebyl vrahem. Až bude polapen, postavíme jej před soud a případ uzavřeme. Takže nyní vám dvěma nařizuji, abyste se ho vydali hledat, zatkli a neprodleně přivedli sem."
Když se Ťiao Taj a Ma Žung vzdálili, zavolal si soudce Ti seržanta Chunga a takto k němu promluvil:
"Ten neznámý zavražděný muž je pravděpodobně obyvatelem tohoto okresu. Musíš se vyptávat po celém okolním venkově a pokusit se najít někoho, kdo by jej znal. Také si nemyslím, že by vrah uprchl do některého vzdálenějšího místa; pravděpodobně se mu bude zdát bezpečnější zpočátku zůstat někde tady v okolí a odložit svůj odchod na dobu, až povyk ustane. Takže se současně můžeš nenápadně poptat po tom muži Šaovi."
Zatímco soudce Ti čekal na návrat svých detektivů, minulo několik dní. Ti však nic neobjevili, ani od nikoho nic neslyšeli.
Soudce Ti začal být znepokojen a přemítal: "Od doby, kdy jsem nastoupil do úřadu tohoto okresu, jsem vyřešil neméně komplikované případy. Jak je možné, že zřejmě poslední fáze vyšetřování se tak vleče? Nejlépe bude, když se já sám vydám na tajné pátrání, abych zjistil, zda bych nemohl toho vraha vystopovat."
A tak si soudce Ti příští ráno přivstal a oblékl se jako putující lékař. Jako všichni vzdělanci měl dobrou povědomost o lécích a umění léčit, takže se neobával odhalení pro neznalost lékařské nauky. Kromě toho věděl, že lidé se spíše svěří lékaři než někomu jinému. A také je pravděpodobné, že vrah během potyčky sám utrpěl nějaké zranění, a protože se skrývá, raději vyhledá pomoc u putujícího lékaře, než u místního doktora.
Přehodil si pres rameno cestovní lékárničku, dobře vybavenou bylinami, pilulkami a pudry a vydal se za svým vyšetřováním.
Město opustil Jižní bránou a kráčel cestou vedoucí do vesnice Šestá míle. Protože měl dost času, loudal se po tržních místech podél silnice, ale nikdo jej neoslovil.
"Možná budu úspěšnější," přemýšlel ,,když vyhledám vchod do velkého obchodu a tam vystavím své léky, abych upoutal pozornost lidí."
Nakonec přišel k tržišti, na kterém čile probíhaly obchody, ačkoliv se nehemžilo tolika lidmi jako obchodní centrum samotného města. To proto, že se rozkládalo na křižovatce dvou silnic, po nichž neustále přicházeli úředníci, řemeslníci a podomní obchodníci. V severovýchodním rohu stál velký oblouk, do kterého byla vepsána tři slova: "Chuang Chua Čchen", "Slavný císařský trh." Prošel obloukem a spatřil třípatrový dům s velkým nápisem "Zastavárna" na vývěsním štítu. Soudce Ti si pomyslel, že velký vchod do tohoto obchoduje skvělým místem ke zřízení dočasné poradny. Rozbalil svou lékárničku a rozložil ji na kousku látky na kamenné dlažbě, načež vystavil svou kolekci léčiv a bylin. Pak se uklonil a silným hlasem zarecitoval:

Poutníci ze severu a jihu, zůstaňte na chvíli stát.
Kdo se pevnému zdraví těší, rád zapomene na bolest,
ale když jej nemoc sklátí, pak jen těžko bude znát,
kde se na tomto světě na radu dobrého lékaře ptát.

Pak pokračoval:
Poníženě oznamuji, že mé příjmení je Žen a rodné jméno Ťie a přicházím z provincie Šan-si. Od svého mládí se věnuji studiu vzácných knih o medicíně a dokonale ovládám tajemství umění léčit. Ačkoliv bych si netroufal srovnávat se se slavnými lékaři dávnověku, dovolím si říci, že znám ústní podání pozdějších skvělých doktorů. Cítím tep mužů i žen, rozumím vnitřní medicíně i chirurgii a jsem odborník na diagnostiku neznámých nemocí. Prosím zeptejte se mě na radu a odkryjte se sami sobě. Uvidíte mé výsledky ve správném recepisu, podle kterého budou lehké neduhy odstraněny bez meškání na místě a u vážných nemocí zaručuji vyléčení do tří dnů. Dnes jsem se zde vyskytl na žádost svého starého pacienta, který dal poslat speciálně pro mě. A nyní, jelikož je mou povinností pomoci každému, kdo potřebuje mých služeb, prosím kohokoliv z vás, kdo trpí nějakým neduhem, ať přistoupí, aby mohl být ošetřen."
Během tohoto vášnivého proslovu se kolem něj shromáždil velký dav zaháleců a soudce Ti si je koutkem oka pozorně

prohlížel. Všiml si, že všichni vypadají, jako lidé z této čtvrti, neboť mezi sebou vesele klábosili. Zvláště si všiml postarší ženy s ohnutými zády, která se usilovně snažila probít davem dopředu. Když skončil svou řeč, tato žena jej přímo oslovila:
"Poněvadž jste, Mistře, tak velmi zběhlý v umění léčit, musíte být schopen vykurýrovat tuto mou zakořeněnou nemoc."
"Zajisté," souhlasil soudce Ti. "Kdybych toto umění neovládal, jak bych se mohl odvážit putovat z místa na místo a oddávat se takovému vychloubání? Jen mi dejte jasný popis vašich příznaků a já vás vykurýruji."
Žena řekla:
"Kořeny mé nemoci se zapustily samy od sebe sem, do mého srdce. Mohl byste mě zbavit tohoto neduhu?"
"Co je pro mne nemožné?" odpověděl soudce Ti. "Vy máte neduh na srdci a já mám lék na srdce. Obraťte svou tvář ke světlu a dovolte mi, abych si ji dobře prohlédl."
Když však otočila k soudci Ti svou tvář, věnoval ji sotva letmý pohled. Ačkoliv prováděl tuto věc v zájmu spravedlnosti, přece jen zůstával vysokým úředníkem a ona ženou bez příbuzenského vztahu k němu, takže by bylo proti pravidlům slušného chování, kdyby jí dovolil, aby se k němu velmi přiblížila. Řekl:
"Vím, co vás trápí. Vaše kůže je vysušená a nažloutlá a vystupují z ní modré žíly. To je jistě příznak, že vaše játra jsou zanícená a váš nervový systém oslabený. Někdy v minulosti jste musela prožít velikou duševní trýzeň. Když se nad tím zamyslím, vaše játra začala být podrážděná a vaše zažívání se zhoršilo. Celou dobu máte bolesti tady v oblasti srdce, že?"
Žena honem odpověděla:
"Mistře, vy jste skutečně lékař tajuplných schopností! S tímto neduhem se potýkám dlouhou dobu, ale ještě žádný doktor nestanovil příčinu tak přesně. Poněvadž jste nyní provedl svou diagnózu, myslíte si, že existuje medicína, která by mé vyléčila?"

KAPITOLA ČTVRTÁ

SOUDCE TI V PŘESTROJENÍ ZA DOKTORA NAVŠTĚVUJE PACIENTA; OBJEVENÍ NĚMÉ DÍVKY V NĚM PROBOUZÍ ZLÉ TUŠENÍ.

Když soudce Ti viděl, že žena uvěřila v jeho medicínské umění, pomyslel si, že by se mohl rovněž dozvědět více o tom jejím případu. Takto k ní promluvil:
"Těmito potížemi jste sužována již dlouhou dobu. Řekl bych, že máte manžela a děti, kteří by vám mohli obstarat doktora. Proč tedy dopustili, aby vaše nemoc přešla do chronického stadia?"
Žena s povzdechem odpověděla:
"Je to smutné, ale můj manžel zemřel již před mnoha lety. Zanechal mi jednoho syna, kterému by nyní bylo dvacet osm let. Dříve míval na této tržnici malý obchod s vlněným a bavlněným zbožím. Před osmi lety se oženil. Vloni v květnu v den festivalu Dračích člunů zůstal celé dopoledne doma a potom vzal mě, svou ženu a dcerku ven, abychom viděli na řece závody dračích člunů. Ten večer byl můj syn ještě veselý jako obvykle. Ale po večeři si náhle začal stěžovat na strašnou bolest v žaludku. Myslela jsem, že dostal odpoledne u řeky sluneční úžeh a řekla jsem jeho ženě, aby jej odvedla do postele. Při třetí obchůzce ponocného jsem náhle zaslechla synův hlasitý křik, pak do mého pokoje vběhla jeho žena a volala, že můj syn zemřel.
Tato strašná pohroma udeřila na mě i jeho ženu tak, jako kdyby na nás padla nebeská klenba. Naše rodinná linie byla přervána.
Ačkoliv nám patřil malý obchod, byl to sotva nějaký kapitál, a tak jsme měly velké potíže někde si vypůjčit, abychom alespoň daly dohromady peníze na jeho pohřeb. Když mělo být mrtvé tělo oděno, všimla jsem si, že oči vylézaly z důlků. Tento žalostný pohled zvýšil můj zármutek, a tak jsem dnem i nocí plakala pro svého syna. To způsobilo mé potíže se srdcem."
Po vyslechnutí tohoto příběhu trénovaná mysl soudce Ti ihned odhalila několik podezřelý znaků. "Mohlo se stát," pomyslel si, "že tento mladý muž zemřel ze slunečního úžehu. Ale jak potom vysvětlit jeho nenadálé výkřiky před smrtí a proč jeho oči vylézaly z důlků? Za tím musí vězet víc, než se na první pohled zdá. Dnes jsem sem přišel, abych pokračoval ve vyšetřování případu dvojnásobné vraždy, ale možná se ukáže, že místo, abych dostal vraha Šaoa, dostanu jen nový případ!"
Ženě řekl:
"Nyní, když jsem vyslechl váš příběh, mám za to, že nemoc je ještě vážnější, než jsem se domníval. Tuto nemoc, pokud by zapříčinila pouze melancholii, ačkoliv je stále hlavní nemocí, lze vyléčit poměrně snadno. Ale jestliže hluboký zármutek začal hlodat srdce a kosti, je to nemoc, kterou nelze vykurýrovat v krátké chvíli. Mám u sebe lék, který vám pomůže, avšak je absolutně nezbytné, abych jej uvařil sám kvůli správnému poměru vody. Jen tehdy bude mít lék největší účinek. Jak mám ale předvést tento obtížný úkol přímo tady na ulici? Abych nemoc vyléčil, musím poznat, jak vážné to s vámi je. Pokud byste se opravdu chtěla zbavit kořenů těchto potíží, pak je možné, abych šel s vámi do vašeho domu a tam pro vás nápoj připravil."
Žena dosti dlouhou dobu váhala, než odpověděla:
"Pokud se vy, Mistře, laskavě uvolíte jít se mnou, pak já samozřejmě chci být tohoto neduhu zbavena. Ale je zde problém, který bych měla s vámi nejprve prohovořit. Po smrti mého syna si jeho žena přísně uchovává cudné vdovství. Každý den v poledne se zamyká ve svém pokoji, a když vstoupí do domu cizí člověk, bez konce mě ze svého pokoje hubuje, křičí: "Matko, proč ty lidi pouštíte do domu, ve kterém je mladá žena?" A tak naše mužské příbuzenstvo, znajíc pevné rozhodnutí mé dcery nikdy se neprovdat, náš dům nenavštěvuje a nedávno k nám přestalo chodit také naše ženské příbuzenstvo. Takže nyní jsme já a má dcera v domě stále samy. Ráno spolu vykonáváme domácí práce, ale po

poledni pobýváme každá ve svém vlastním pokoji. Pokud se uvolíte přijít, budete muset připravovat medicínu na dvoře a já vás budu nucena požádat, abyste potom ihned odešel. Jinak se má dcera se mnou začne vadit."
Tato informace v soudci Ti ještě více zvýšila podezření, že se za vším skrývá něco podivného. Pomyslel si: "Je pravda, že v císařství naštěstí není málo zásadových vdov; ale tato mladá žena to přehání. Že nedovolí mužům přicházet do domu a hovořit s ní, to je jistě vhodné chování. Ale že odmítá vídat ostatní ženy a kromě toho se zamyká každé odpoledne ve svém pokoji, to je nanejvýš podezřelé. Půjdu s tou ženou do jejího domu, abych se podíval, co je ta její snacha vlastně zač."
Potom k ženě promluvil:
"Že je vaše dcera zásadová vdova, je vskutku hodné velkého ocenění a obdivu. Zůstanu u vás jen tak dlouho, abych připravil vaši medicínu a potom ihned odejdu, aniž bych si dal šálek čaje či trval na jiných požitcích."
Když žena viděla, že soudce Ti souhlasí, byla potěšena a řekla:
"Nejprve půjdu domů sama, abych to dceři vysvětlila, a pak se pro vás vrátím."
Soudce Ti z obavy, že by jí její dcera nedovolila vrátit se, rychle řekl:
"To byste neměla dělat. Jen co připravím vaši medicínu, musím spěchat do města, abych tam vyřídil své záležitosti. Dáváte si příliš mnoho podmínek vzhledem ke skutečnosti, že jak předpokládám, nemáte dost peněz, abyste mi zaplatila přiměřený poplatek za mou péči. Přesto jsem ochoten jít s vámi a jedinou odměnou mi bude zvýšení mé reputace jako šikovného lékaře. Ale pak musíme začít právě teď."
'Potom posbíral své léky a byliny, hluboce se uklonil zástupu diváků a spolu s ženou odešli.
Prošli několika úzkými uličkami, až dospěli k malému skrovnému stavení v zadní ulici. Asi sedmiletá dívka, která stála před dveřmi, jim přiběhla se zjevnou radostí naproti, jakmile je z dálky spatřila přicházet. Jednou ručkou vzala ženu za rukáv a druhou divoce gestikulovala; ale jediné co vyslovila, byly nesouvislé zvuky.
Když soudce Ti viděl, že je dívenka němá, zeptal se:
"Kdo je toto děvčátko, jež ztratilo řeč? Narodila se s tím?"
Ale žena již otevírala vstupní dveře a spěchala dovnitř, zřejmě aby předem oznámila dceři jejich příchod. Soudce Ti v obavě, že snacha zmizí dříve, než by ji mohl zahlédnout, rychle ženu následoval. Vzadu ve dvoře spatřil jednopatrové stavení s třemi místnostmi, jednu vedle druhé.
Dveře místnosti napravo se otevřely, neboť obyvatelka patrně uslyšela zvuky od vstupních dveří; vyhlédla pootevřenými dveřmi přímo do tváře soudce Ti.
A tak snachu spatřil. Byla to žena asi třicetiletá, na sobě prostý domácí úbor a žádná líčidla; ale to neoslabovalo její smyslnou krásu. Soudce Ti si uměl dobře představit, že jediný její pohled by mužům způsobil závrať. Její čelo bylo sněhobílé a nádherně tvarované, a líce měla růžové.
Když spatřila cizího člověka vstoupit do dvora, s výkřikem rozmrzelosti se rychle stáhla do místnosti a okamžitě zamkla dveře. Soudce Ti slyšel, jak zevnitř své tchyni nadává:
"Ty zkažená stará ženo, klidně si do našeho domu přivedeš mizerného mastičkáře. Po několika tichých dnech se s tebou opět musím celý večer hádat. Čím jsem si zasloužila takovou smůlu?"
Když soudce Ti slyšel tento hrubý jazyk, pomyslel si, že se mu podařilo dobře odhadnout, co se ve skutečnosti děje.
"Tato mladá žena musí být zlá osoba," pomyslel si, "a nevěstí nic dobrého. Nyní, když jsem zašel tak daleko, neodejdu odsud, dokud se nedozvím trochu více bez ohledu na to, jak mi bude spílat a nadávat."
Posadil se na sedátko ve dvoře a řekl zdvořile:
"Tato ponížená osoba nyní navštívila toto sídlo poprvé a ještě se ani nezeptala na vaše ctěné jméno. A domnívám se, že to mladé děvče, které nám přišlo naproti, je vaše vnučka."
"Naše příjmení je Bi," odpověděla žena. "Můj zesnulý manžel se jmenoval Bi Čchang-šan a můj syn se jmenoval Bi Sün. Běda, po svém odchodu mě zanechal jen s malou sedmiletou vnučkou."
Sotva to dořekla, přitáhla si dívenku těsně k sobě a dala se do pláče. Soudce Ti řekl:
"Madam, již je dost pozdě, prosím přineste mi přenosný vařič na čaj, abych mohl uvařit medicínu. Mimochodem jako lékaře mě zajímá případ vaší vnučky. Jak se to stalo, že přišla o hlas?"
Paní Bi řekla: "To celé je kus hrozného osudu, který padl na náš dům. Tato dívka, když byla děťátkem, projevovala veliké nadání. Byla velmi chytrá a když jí byly čtyři roky, v jednom kuse povídala. Ale dva měsíce po smrti svého otce jednou ráno vstala a zjistila, že ztratila hlas. Od toho dne, ačkoliv rozumí všemu velmi dobře, nebyla schopna vyslovit jediné srozumitelné slovo. Není to veliké neštěstí, že se takové hezké a nadané dítě přes noc změní v neužitečné stvoření?"
Soudce Ti se vyptával:
"Ve které místnosti spala, když oněměla? Mohl jí někdo připravit o hlas podáním nějaké drogy? Tuto možnost byste měla řádně zvážit, neboť by to mohlo znamenat, že kdyby na ní nějaká ďábelská osoba uvalila němotu pomocí drogy, byl bych schopen ji vyléčit."
Než mohla paní Bi odpovědět, bylo slyšet, jak její dcera volá ze svého pokoje:
"Za jasného dne se tento člověk pokouší obrat dobré lidi o jejich peníze, když říká takový holý nesmysl. Kdo by mohl otrávit mou dceru, kterou jsem nikdy nespustila z očí? Od dávných časů až do dnešní doby se našli všelijací doktoři, ale nikdy jsem neslyšela, že by některý byl schopen vyléčit němotu. Ty stará ženo, tys sem přitáhla tohoto mastičkáře, abys jej hostila za jeho pokusy o tvé vyléčení, aniž by ses předem ujistila, co je to za muže. To je opravdu mizerný způsob, jak projevit soucit s mým žalem nad ztrátou manžela."
Paní Bi, takto urážena, netroufala si říci jediné slovo na oplátku. Soudce Ti si pomyslel: "Tato její snacha je jistě namočena v nějaké nekalé záležitosti. Její tchýně o tom neví prostě proto, že je to hloupá žena; myslí si, že její dceru doopravdy zajímá jen uchování jejího cudného vdovství. Ale já se naopak domnívám, že svého manžela zabila. Protože

skutečně cudné vdovy jsou také oddané snachy; jestliže ctí svého manžela, prokazují skutečnou starostlivost o zdraví matky svého manžela. Takže proč tato mladá žena neudělala nic, aby se její tchýně vyléčila? Mimoto, když slyší, že ji může někdo vyléčit, místo aby byla naplněna radostí, nejenže neprojeví nejmenší zájem, ale ještě začne nadávat a lát. Tyto dva rozpory ukazují na významnou stopu. Nyní však raději nebudu hnát tuto záležitost dále, abych nevzbudil ženino podezření. Až se vrátím do soudní budovy, začnu pečlivě vyšetřovat." Vstal ze židle a řekl nahlas:
"Ačkoliv jsem jen cestující doktor, očekávám, že mi lidé prokáží patřičnou úctu, protože jinak jsem nucen odmítnout léčit je. Nyní mě vaše snacha bezdůvodně napadla, mě, který nežádá jediný měďák za své služby. Takže nevím, proč bych vám měl pomoci. Raději vyhledejte jiného doktora."
Nato se chystal odejít. Paní Bi si netroufala poprosit jej, aby zvážil své rozhodnutí, a tak jej tiše vyprovodila ke dveřím.
Když se soudce Ti vrátil na tržnici, slunce zapadalo. Protože na návrat do města bylo příliš pozdě, rozhodl se zůstat přes noc. Vrátí se do Čchang-ping zítra ráno a mezitím se pokusí na místě získat trochu více informací.
Naproti tržnici objevil velký hostinec a vstoupil dovnitř. Přivítal jej číšník a otázal se, zda si bude chtít najmout postel, anebo celou místnost jen pro sebe. Soudce Ti viděl, že dvůr ubytovny je zaplněn nosítky a dvojkoláky. Protože by se nerad tísnil s mnoha lidmi v jedné místnosti, řekl:
"Jsem sám, ale poněvadž se pár dní chystám věnovat na tomto místě své živnosti, abych si na cestu doplnil zásoby, rád bych si najal samostatný pokoj."
Když se číšník dozvěděl, že se doktor chystá navštívit pacienty a prodat léky, pochopil, že by mohl dostat příležitost vydělat si na provizi, rychle zdvořile odpověděl: "Ano, pane." A vedl soudce Ti dovnitř, do pokoje pro hosty ve druhém dvoře. Číšník připravil soudci Ti pokoj, a protože ten neměl s sebou žádnou přikrývku, odešel číšník do kanceláře ubytovny, aby mu pronajal ložní prádlo. Když upravil postel, zeptal se, zda již soudce Ti večeřel. Soudce Ti si poručil dvě mísy s prostým, ale chutným jídlem a džbánek vína.
Číšník nejprve přinesl šálek horkého čaje a pak šel a přinesl jídlo. Když soudce Ti dojedl večeři, napadlo jej, že když zde v ubytovně pobývá tak mnoho hostů, jistě bude mít příležitost, aby něco zjistil o vrahovi z vesnice Šestá míle. Vyšel ven na dvůr a viděl, že ačkoliv papírové lucerny již svítily, hosté neustále přicházeli a odcházeli.
Zkoumal rušný dav a všiml si muže, na kterého, než ten stačil cokoliv říci, rychle zavolal:
"Ctihodný pane Chungu, kde vy se tady berete? Je to vskutku štěstí, že jsme se takto náhodou potkali. Prosím, pane, pojďte se mnou dovnitř, ať si můžeme pohovořit."

KAPITOLA PÁTÁ

ROZHOVOR V LÁZNÍCH ODHALUJE NOVÁ FAKTA; MODLITBA NA HŘBITOVĚ VYVOLÁVÁ ZTRACENOU DUŠI.

Muž, kterého soudce Ti oslovil, nebyl nikdo jiný, než seržant Chung. Pověřen soudcem Ti pátrat v okolí města po vrahovi z vesnice Šestá míle hledal již sedmý den, avšak bezvýsledně. Ten den se vyptával na tržnici, a pak když nastala pozdní hodina, rozhodl se zůstat přes noc v témže hostinci. Z obavy, aby neprozradil totožnost soudce Ti, opětoval jeho narážku a oslovil jej jako starého přítele slovy:
"Nikdy bych si nepomyslel, že tě tady potkám. Velice rád si s tebou na chvíli uvnitř pohovořím."
Soudce Ti jej vzal do svého pokoje ve druhém dvoře a vyzval jej, aby vstoupil. Seržant Chung nejprve pečlivě zamkl dveře a potom se uctivě zeptal:
"Kdy sem Vaše Ctihodnost přišla?"
Soudce rychle řekl:
"Jsme v hostinci, kde stěny mají uši. Takže mě takto podruhé neoslovuj. No, pověz mi, jak si věci stojí."
Seržant Chung smutně zakroutil hlavou a řekl tichým hlasem:
"Držel jsem se vašich pokynů a vytrvale jsem pátral několik dnů,
ale nezjistil jsem nic. Obávám se, že ten muž Šao již zdejší kraj opustil. Snad Ma Žung a Ťiao Taj budou mít více štěstí."
Soudce Ti řekl:
"Tato dvojnásobná vražda prozatím vyřešena není, ale já jsem na tomto místě objevil něco, co docela dobře může být novým případem. Dnes večer musíme získat více informací, abychom mohli zítra zahájit vyšetřování."
Pak pověděl Chung Liangovi o svém setkání s paní Bi a popsal, co se přihodilo. Seržant Chung poznamenal:
"Ačkoliv tato věc vypadá velmi podezřele, nikoho nelze obžalovat, pokud není důkaz, že byl zločin spáchán. Jak bychom tedy mohli tento případ otevřít?"
"Právě to je důvod, proč musíme získat víc informací. Ještě dnes večer bys mohl jít do ulice, kde bydlí paní Bi, a poohlédnout se, zda bys neobjevil něco, co by nám pomohlo v pátrání. Kromě toho bys měl v této čtvrti zjistit nějaké podrobnosti o smrti Bi Süna a dozvědět se, kde byl pohřben."
Potom přinesli seržantovi nějaké jídlo, a když svou večeři dojedl, počkali ještě na první noční hlídku. Proto seržant Chung zavolal číšníka a řekl mu, ať přinese konvici horkého čaje a pomohl soudci Ti s jeho večerní toaletou. "Já teď," dodal důvěrným tónem, "půjdu ven, abych navštívil přítele, avšak zanedlouho se vrátím."
Když to číšník vyslechl, neměl sebemenší ponětí, že jde o okresního náčelníka a jednoho z jeho podřízených. Udělal, co mu bylo řečeno a seržant Chung opustil hostinec.

Podle pokynů soudce Ti s obtížemi hledal cestu všelijakými úzkými a křivolakými uličkami, až konečně dospěl do ulice, kde paní Bi bydlela. Několikrát prošel nahoru a dolů ulicí, ale všude bylo ticho jako v hrobě, nikde ani živáčka. Pomyslel si, že je ještě asi příliš brzy a vydal se na tržnici; trochu se tam porozhlédne a pak se vrátí k domu paní Bi. Obchody na tržnici ještě neměly na noc zavřené dveře a ulice byly jasně osvětlené bezpočtem papírových luceren. Poněvadž tržnice ležela na křižovatce dvou hlavních cest, prostor byl stále zaplněn lidmi.
Loudal se tudy, až přišel k velkému veřejnému lázeňskému domu. Tu ho napadlo: "Co kdybych vešel a dal si koupel? Takové místo je vždy plné nečinných lidí a je tedy nejpříhodnější k získání nějaké informace." Vstoupil dovnitř. Lázně byly vskutku přeplněny, v obou bazénech bylo několik koupajících se lidí, kteří seděli v horké vodě. Podařilo se mu však nalézt volné místo na velké kamenné vyhřívané lavici vedle bazénů a tam si dřepl. Zeptal se lazebníka:
"Je tato tržnice daleko od města Čchang-pingu? Máte tady mnoho lázeňských domů?"
Když lazebník viděl, že muž není zdejší, odpověděl:
"Asi pět mil od města. Chystáte se tam dnes v noci?"
"Mám tam příbuzného, kterého chci navštívit. Předpokládám, že zdejší vesnice spadá pod jurisdikci náčelníka z Čchang-pingu. Kdo je současným náčelníkem? Nestalo se tady v poslední době něco zajímavého?"
Lazebník byl potěšen, že se našel někdo, kdo ještě neslyšel tu velkou novinu a řekl: "Naším náčelníkem je skvělý soudce Ti, jeden z nejlepších v císařství. A pokud jde o noviny, je to škoda, ale měl jste přijít před několika dny. To byste pak něco viděl!" Hned na to s velkým potěšením vyprávěl o dvojnásobné vraždě ve vesnici Šestá míle a k čemu došlo během výslechu.
Seržant Chung projevil patřičný zájem. Pak si svlékl šaty a těšil se, jak se ponoří do horké vody. Vyhřívaje se na kamnech, pokračoval v rozhovoru s lazebníkem:
"Slyšel jsem," řekl, "že na tomto místě jsou obzvláště dobré závody dračích člunů. Ale bylo mi taky řečeno, že minulý rok se zrovna při festivalu vyskytla nebezpečná epidemie a několik lidí, kteří sledovali závody, se nakazilo a bídně zhynulo."
Lazebník se smál a řekl:
"Jste šprýmař, cizinče! Na tomto místě jsem se narodil a vyrůstal, ale nikdy jsem o ničem takovém neslyšel. Kdo vám nakukal takovou hloupost?"
"Když jsem to slyšel poprvé," řekl seržant, "sám jsem pochyboval. Ale pak ten člověk přišel s důkazem, když řekl, že jistý pan Bi z této vesnice zemřel hned potom, co se vrátil ze závodů. Jak to tedy bylo?"
Než mohl lazebník odpovědět, mladý muž, asi devatenáctiletý, který seděl opodál, řekl:
"Ano, to je skutečně pravda. Ale ten muž nezemřel proto, že se byl podívat na závody. Podle toho, co jsem slyšel, zemřel v noci po žaludečním záchvatu."
Pak třetí host řekl lazebníkovi:
"Byla to ovšem velmi podivná záležitost. Jak by mohl takový silný chlapík jako mladý Bi, který byl celý den ještě naprosto zdravý, o půlnoci náhle vykřiknout a pak ihned skonat? A vzpomínám si, že když mrtvého strojili, oči mu lezly z důlků úplně příšerným způsobem. Jsou také lidé, kteří říkají, že často viděli v blízkosti jeho hrobu tajemné zjevení. Nedivím se, že lidé o jeho smrti pochybují. Viděl jste jeho vdovu?"
Lazebník řekl:„No tak, no tak, neměl byste mluvit nesmysly. Ona, ač stále velmi půvabná, zůstává natolik věrná svému zemřelému manželovi, že ani jednou nevyšla ze svého domu, což dokazuje její věrnost. Jak jinak by to všechno vydržela? A pokud jde o ta tajuplná zjevení na pohřebišti, tam venku na Kao-ťia-wa je několik hrobek. Jak víš, že tito duchové mají něco do činění s mladým Bi?"
Ten druhý řekl: "Jen jsem tak trochu žvanil. Na tomto světě jsme jako mráčky plující před našima očima. Dnes jsme tady a zítra můžeme být pod drnem. A pak, když Bi Sün zemřel, jeho malou dcerku postihla němota. Je to smutný příběh."
Když to řekl, oblékl si šaty a odešel z lázně.
Seržant Chung usoudil, že ví mnoho o Biově události, a zeptal se lazebníka:
"Kdo je ten mladý pán ? Zdá se být příjemným a čestným člověkem."
"Je majitelem obchodu na tržnici," odpověděl lazebník, "a Bi Sun míval dřív malý obchod s vlněným a bavlněným zbožím hned vedle něj. Jmenuje se Wang, a protože jej všichni známe už od narození, říkáme mu Malý Wang. Není moc chytrý a rád vypustí, co mu přijde na jazyk, ale nikdy ve zlém."
Seržant Chung něco přiměřeného odpověděl, dal lazebníkovi štědré spropitné a odešel z lázní.
Nejdříve se vrátil k domu paní Bi. Cestou přemýšlel, že ačkoliv se případ rýsuje už trochu jasněji, stále chybí alespoň zlomek důkazu; jak v něm tedy bude moci soudce pokračovat?
Opět se loudal asi půl hodiny ulicí, kde bydlela paní Bi, ale všude bylo naprosté ticho a on nezjistil známky ničeho, čeho by se chytil. Vrátil se do hotelu a podal soudci Ti podrobnou zprávu o tom, co vyslechl v lázních. Soudce Ti řekl:
"Nejlepší zřejmě bude jít zítra na pohřebiště Kao-ťia-wa a hledat tam."
Následující ráno soudce Ti a seržant Chung vstali brzy, posnídali spolu, zaplatili číšníkovi pár stříbrných a opustili ubytovnu, soudce Ti se svým přenosným medicínským kufříkem přes rameno.
Na silnici se zeptali starého muže na cestu a potom ostrým krokem přišli na pusté ohrazené místo zarostlé bylím. Všude se povalovaly vybílené kosti a kolem dokola byly z hlíny navršené hroby.
Seržant Chung se posmutněle rozhlédl a řekl:
"Nyní, když sem Vaše Ctihodnost přišla, jak najdeme Bi Sünův hrob mezi těmi ostatními?"
Soudce Ti řekl vážně:
"Já, náčelník, jsem sem přišel s přesným záměrem pomstít jeho smrt. A tak, ačkoliv živí a mrtví pobývají v různých světech, věřím, že pokud jsou mé úmysly upřímné a čestné, mrtvému muži se podaří dát nám nějaké znamení. Kdyby Bi Sün zemřel přirozenou smrtí, asi bychom jeho hrob nenašli. Pokud byl ale podle všeho zavražděn, jeho duch se musí

stále vznášet v blízkosti svého mrtvého těla a nějakým způsobem se sám projeví."
Pak se soudce Ti, jak tam stál mezi hroby, pohroužil do upřímné tiché modlitby.
Mezitím nastalo poledne. Náhle sluneční světlo pohaslo a nad pohřebištěm se zvedl prudký póry v větru, jako přízrak vířící ve vzduchu písek a kamení. Vtom se tam zjevil nezřetelný tmavý tvar, vznášející se povětřím směrem k nim.
Když seržant Chung spatřil tento tajuplný úkaz, jeho tvář zpopelavěla a vlasy se mu postavily na hlavě. Pokoušel se skrýt za soudcem.
Soudce Ti však zůstal nehybný a pronesl slavnostním hlasem:
"Já, soudce Ti, vím, že jsi utrpěl strašnou křivdu. Ale nemohu ji odčinit, pokud neznám tvůj hrob. Žádám tě, abys nám ukázal cestu."
Pak nový poryv větru zavál tvar mezi hroby a soudce Ti se seržantem Chungem jej následovali, dokud nestáli u osamělého kopečku, stojícího stranou ostatních. V tom přízrak náhle zmizel, vítr ustal a všechno bylo opět normální.
Soudce Ti se seržantem zkoumali kopeček a všimli si, že vypadá docela čerstvý.
Soudce Ti řekl:
"Zavedla nás sem zpráva od mrtvého. Nyní raději jdi a přiveď hrobaře nebo někoho odsud, abychom se ujistili, že to nebyl nejapný žert nějakého ďábelského ducha a že je Bi Sün skutečně pohřben pod tímto kopečkem. Já počkám tady."
Seržant Chung měl stále daleko k dobrému pocitu, a tak se zdvihl dost neochotně. Asi po půl hodině se vrátil se starým člověkem s šedou bradou. Muž na soudce Ti spustil zhurta:
"Ty, obchodník s léky, musíš být velmi hloupý člověk. Když jsi na tržnici nenašel nikoho, kdo by koupil tvé pilulky, pokoušíš se teď obchodovat na tomto opuštěném pohřebišti? Klidně jsem pracoval na svém poli, když tento tvůj muž přišel a táhl mě s sebou se slovy, že se mě chceš na něco zeptat. Tak řekni, co to má všechno znamenat?"

KAPITOLA ŠESTÁ

STARÝ MUŽ SI LIBUJE V NEURVALÉ ŘEČI; SOUDCE TI ZAHAJUJE OFICIÁLNÍ VYŠETŘOVÁNÍ.

Soudce Ti ho napomenul:
"Nebuď prostořeký! Ačkoliv jsem jen cestující doktor bez jakékoliv pověsti, nejsem úplný hlupák. Můj příchod sem má přesný důvod. Podle mého názoru je z geomantického pohledu toto pohřebiště umístěno velmi příznivě. Je-li muž na tomto místě pohřben, jeho synům a vnukům se po dobu deseti let od jeho smrti povede velmi dobře. Proto se tě chci zeptat, zda nevíš, kdo je vlastníkem tohoto kousku země a zda by jej nebyl ochoten prodat."
Když to staroch uslyšel, jen se ušklíbl, otočil se a chystal se odejít. Ale seržant Chung jej dostihl, chytil za kabátec a rozhněvaně na něj křičel:
"Nemysli si, že ti tvůj pokročilý věk dává právo pouštět se do hádky s kým se ti zlíbí! Kdybys byl o dvacet let mladší, dal bych ti na místě pořádný výprask a pak by se vidělo, zda by sis troufal urážet lidi. Ztratil jsi řeč? Teď zdvořile odpověz, a rychle!"
Starochovi v pevném seržantově sevření nezbylo než uposlechnout.
"Ne že bych nechtěl hovořit s tvým pánem, ale musí konečně mluvit rozumně. Říká, že toto je velmi příznivé pohřebiště; ale jak potom vysvětlíš, že všechny rodiny, které tady pohřbívaly, vymřely před dlouhou dobou? Nevidíš, jak jsou ty hroby zanedbané? Od toho posledního loňského pohřbu jsem ani já, ani žádný jiný hrobař neviděl jedinou osobu, která by tento poslední hrob navštívila. A dcera muže, který zde leží, krátce po jeho smrti ztratila hlas! Jak tedy můžeš říct, že toto pohřebiště je z geomantického pohledu příznivé? Není to holý nesmysl?"
Seržant Chung řekl:
"Jistě se mýlíš. Ačkoliv nepatříme k místním lidem, přicházíme sem velmi často. Rodina, ve které malá dcera oněměla, byla Bi Slinová. Chceš tím tedy říci, že muž pochovaný pod tímto kopečkem je sám Bi?"
"Jaké štěstí, že víš alespoň toto," odpověděl starý muž kysele. "Pokud se nejmenoval Bi, pak si musel změnit příjmení. Teď má tento starý muž nějakou práci na svém poli a nemá čas na plané řeči. Pokud mi nevěříte, jděte raději do vesnice a zeptejte se lidí."
Pak se vyškubl a rychle kráčel pryč.
Soudce Ti počkal, dokud starý muž nebude z doslechu, a promluvil:
"Déle již nelze pochybovat, že tento Bi zemřel za podivných okolností, což jasně prokázalo zjevení se jeho ducha, kterého jsme před chvílí vyvolali. Vraťme se do města."
Vrátili se zpět na tržnici a rychle posvačili v malém hostinci. Pak se vydali k hlavní silnici a těsně před setměním dosáhli města. Do soudní budovy vstoupili zadním vchodem a soudce Ti šel do své kanceláře.
Tou dobou konstáblové a další členové družiny soudce Ti začali být znepokojeni, neboť se soudce v posledních dvou dnech u soudu neobjevil. Rušně diskutovali v soudní síni, zda je možné, aby se vydal pátrat na vlastní pěst v souvislosti s dvojnásobnou vraždou, když se soudce Ti náhle vynořil na pódiu a posadil se za lavici.
Když pak provedl prezentaci, nejprve se zeptal, zda se už vrátili Ma Žung a Ťiao Taj. Konstáblové podali hlášení, že se objevili minulou noc, ale když slyšeli, že je soudce pryč, opět se vydali za svým pátráním. Doposud nic nezjistili.
Soudce Ti přikývl a řekl jim, aby přivedli posla, který má dnes službu. Když přišel před lavici, soudce Ti řekl:
"Zde je úřední předvolání. Zítra brzy ráno jej odneseš do vesnice Chuang-chua a přivedeš sem místního strážce. Až tam budeš, zajdi také na nedaleké místo zvané Kao-ťia-wa a řekni hrobaři, který spravuje tamní pohřebiště, ať tě sem spolu se strážcem doprovodí. Vyslechnu je během zítřejšího ranního zasedání soudu."
Posel šel na strážnici a řekl strážným, kteří tam posedávali:
"Ty poslední dva dny byly poklidné, neslyšeli jsme o žádném novém případu. A teď je tu najednou práce. Co mohl náš

soudce zaslechnout, že mě tak žene do vesnice Chuang-chua? Kdo tam dělá strážce?"
Jeden ze strážných řekl:
"Zapomněl jsi na toho chlápka Chuo Kaie? Loni, když byl jmenován strážcem v Chuang-Chua, pohostil nás všechny parádní večeří. Vůbec si nevzpomínáš? Jdi do Chuang-chua a uvidíš, že jej znáš. A raději si pospěš. Znáš našeho šéfa."
Posel šel domů, aby si pořádně odpočinul a další den brzy zrána chvátal do vesnice Chuang-chua. Nejprve zašel do domu strážce Chuo Kaie a poslal jeho asistenta do Kao-ťia-wa, aby přivedl hrobaře. Sám zatím se strážcem dobře posvačil na jeho náklady. Právě dojedli, když byl přiveden starý hrobař. Pak vzal konstábl oba dva, starého muže i strážce, s sebou zpět do města.
Polední zasedání soudu bylo zahájeno a soudce Ti usedl za lavici. Prvního oslovil strážce Chuo Kaie:
"Nic se ve tvé vesnici nepřihodilo od doby, kdy jsi byl jmenován strážcem? Proč jsi ve své službě tak nedbalý, že opomíjíš zasílat hlášení?"
Strážce Chuo nyní věděl, že se soudce Ti domnívá, že nepřišel na nějaký spáchaný zločin ve své vesnici a rychle odpověděl:
"Tato bezvýznamná osoba byla jmenována strážcem v březnu minulého roku, a počátkem dubna se tohoto postu ujala. Od té chvíle jsem pak pilně svou službu vykonával. Jakmile Vaše Ctihodnost začala zastávat svůj úřad, stali se nižší úředníci poctiví a lidé žijí v míru, takže z mé vesnice nebylo co hlásit. Jak bych si mohl troufnout od chvíle, kdy se mi dostalo pocty přijmout jmenování, zanedbat své povinností? Prosím Vaši Ctihodnost, aby to laskavě uvážila."
Soudce Ti řekl:
"Poněvadž jsi řekl, že ses ujal své služby v dubnu, proč jsi potom přehlédl skutečnost, že hned v květnu byla ve tvé vesnici spáchána vražda?"
Když to strážce Chuo Kai uslyšel, jako by mu na hlavu vylili vědro studené vody. V ohromném zmatku řekl:
"Své obchůzky provádím pravidelně každý den a každou noc, ale o žádném případu nic nevím. Kdyby se takový hanebný čin skutečně vyskytl, jak bych si jej mohl dovolit držet v tajnosti a neohlásit to Vaší Ctihodnosti?"
Soudce Ti řekl:
"Prozatím na tebe ještě naléhat nebudu. Ale jak potkal Bi Sün z tvé vesnice svou smrt? Ty jsi strážce, ty o tom musíš vědět všechno. Rychle mi pověz pravdu!"
Strážce Chuo Kai odpověděl:
"Vždy jsem si myslel, že v mé funkci jsou na jedné straně věci, o kterých by se zprávy podávat měly, a na druhé straně záležitosti, které není nutné hlásit. Nyní žije v mé vesnici několik set lidí. Zkrátka není dne, abych nedostal oznámení o svatbě, pohřbu či narození dítěte. Na Bi Sünově smrti jsem neviděl nic zvláštního; jeho příbuzní neoznámili, že by na jeho odchodu bylo něco podezřelého, žádný ze sousedů nepodal stížnost nebo obvinění. Vím jen, že zemřel minulý rok v den festivalu Dračích člunů. Toto je celá pravda."
Soudce Ti rozhněvaně vykřikl:
"Ty psí hlavo, dávej ve své službě větší pozor! Já znám pravdu a ty se nevykrucuj. Toto postačuje, abych si udělal velmi dobře celkovou představu o tom, jak si plníš své povinnosti."
Když soudce Ti takto vynadal strážci Chuo Kaiovi, dal si předvést starého hrobaře.
Ten staroch se třásl v poníženém strachu. Poklekl před lavici a promluvil:
"Já, starý muž, jsem hrobařem z Kao-ťia-wa a uctivě zdravím Vaši Ctihodnost."
Jakmile soudce Ti spatřil jeho pokoru, stěží se mu dařilo zakrýt úsměv, když si vzpomněl na jeho včerejší neurvalé chování. Zeptal se:
"Jaké je tvé jméno a jak dlouho tam děláš hrobaře?"
"Já, starý muž, jsem nazýván Tao..." začal staroch, ale konstáblové, kteří vedle něj stáli, jej ihned okřikli: "Ty starý pse, ty drzý křupane! Jak si můžeš dovolit použít výraz "já, starý muž", když se představuješ Jeho Excelenci? Nevíš, že musíš říkat "bezvýznamná osoba", když stojíš před svým náčelníkem? Tady ti jich dáme pár bambusem, ať jsi starý nebo ne."
Takto seřván konstábly, staroch celý vyděšený rychle řekl:
"Tato bezvýznamná osoba si zaslouží umřít. Již celých třicet let jsem hrobařem. Jak mohu Vaší Excelenci posloužit?"

Soudce Ti řekl:
"Pohlédni na mě a podívej se, zda poznáš svého náčelníka."
Hrobař bázlivě vzhlédl, a když spatřil soudce Ti, pomyslel si, že duše se chystá opustit jeho tělo. Několikrát udeřil hlavou o podlahu a bědoval:
"Tato bezvýznamná osoba si zaslouží smrt! Včera jsem nevěděl, že oslovuji Jeho Ctihodnost. Věřte mi však, odteď již nikdy nebudu neurvalý na nikoho, kdo přijde na to zatracené pohřebiště."
Když tato slova slyšeli konstáblové a ostatní pochopové soudu, poprvé se dozvěděli, že soudce Ti byl venku sám na tajném pátrání. Načež soudce Ti řekl:
"Teď mi pověz, jak to vlastně bylo při Bi Sünově pohřbu; řekni mi, kdo přinesl rakev, a všechno, co o té záležitosti víš."
"Kdykoliv přijde rodina na pohřebiště někoho pohřbít," začal starý hrobař, "dají mi dvě stě měděných za vykopání hrobu a navršení mohyly. Loni, tři dny po festivalu Dračích člunů, přinesli rakev v doprovodu dvou žen. Ty řekly, že mrtvý muž je Bi Sün z vesnice a že jedna dáma je matkou a druhá vdovou po zesnulém. Nejprve chtěly uložit rakev mezi ostatní hroby. Ale když jsem vykopal jámu a chystal se do ní rakev strčit, zaslechl jsem uvnitř zvuk. To mě pořádně vystrašilo, a tak jsem se zeptal žen, zda jsou si jisté, že skutečně zemřel a jakou měl nemoc. Než mohla matka říci slova, začala mi vdova nadávat, křičela, že se dějí pěkné věci, když už slušní lidé nemohou v klidu pohřbít svého mrtvého. Pak si na mě vyjela také stará žena. Přišlo mi to trapné, hádat se se dvěma ženami, ale na druhou stranu jsem se nechtěl

nechat zatáhnout do nepříjemností, kdyby se později zjistilo, že tento muž nezemřel přirozenou smrtí a kdyby byla nařízena exhumace. Vybral jsem tedy snadno rozpoznatelné místo, trochu stranou od ostatních hrobů, a tam jsem rakev zakopal. Od té doby jsem však každou noc slýchal v blízkosti toho místa strašidelný křik, který mi nedával klidného spaní. Že jsem se na Vaši Ctihodnost včera tak utrhl, bylo jednoduše proto, že jsem měl právě z toho místa smrtelný strach a nechtěl jsem se tam zdržovat. Toto jsem skutečně viděl a slyšel. Ale pokud jde o to, jak Bi Sün zemřel, o tom nic nevím. Prosím Vaši Ctihodnost, aby to laskavě zvážila."
Soudce Ti řekl:
"Ty se teď můžeš vrátit domů. Ale ať jsi v pravý čas připravený na pohřebišti."
Pak soudce Ti napsal soudní příkaz a řekl seržantu Chungovi, aby dnes v noci šel do vesnice Chuang-chua a vyzval paní Bi a její dceru, aby se ještě téhož dne dostavily k výslechu při poledním zasedání soudu. Když soudce Ti vydal toto nařízení, šel si odpočinout do své kanceláře.
Konstáblové kroutili hlavami a říkali: "Navštívili jsme Chuang-chua alespoň šestkrát či sedmkrát do měsíce, ale nikdy jsme o tomto případě neslyšeli! Náš soudce má zajisté dlouhé uši! Ale opravdu to přehání, ještě není vyřešená dvojnásobná vražda v Šesté míli a už pracuje na novém případu. Máme to ale těžký život! A řekni mi, je tam mezi těmi, kterých se některý z těch případů týká, nějaká osoba, kterou bychom odřeli o pár měďáků?"
Takto si mezi sebou mumlali, když se chystali doprovodit seržanta Chunga do vesnice Chuang-Chua.*

* Poznámka R. V. G. Staří Číňané věřili, že je celý vesmír zachován a řízen neustálým vzájemným působením dvou prvotních sil, jedné kladné a druhé záporné. Místa, kde se mají tyto síly střetávat v dokonalé harmonii, jsou příznivá pro spočinutí lidských bytostí, a je-li mrtvé tělo na takovém místě pohřbeno, těší se duše zesnulé schránky v posmrtném životě velké blaženosti. V zemi jako Čína hraje synovská poslušnost a uctívání předků mimořádnou roli, zvláště to druhé má nejvyšší důležitost. Navíc, je-li zesnulý pohřben na šťastném místě, využije svého vlivu v říši mrtvých ve prospěch svých potomků. Geomancie, jako taková, je nauka, která se může pochlubit množstvím podrobné literatury. Je-li hrob porušen, harmonické působení dvou prvotních sil je vyvedeno z rovnováhy a klid mrtvého je ohrožený. Starý čínský trestní zákoník se tudíž zmiňuje o znesvěcení hrobu jako o ohavném činu, který se trestá smrtí. Proto se čínští náčelníci velmi zdráhali nařídit exhumaci. Kdyby se totiž ukázalo, že nebyla nutná, úředník, který vydal příkaz k exhumaci, riskoval propuštění, nebo možná i těžší trest. Čtenář bude muset vzít tato fakta v následujícím vývoji případu na vědomí.

KAPITOLA SEDMÁ

PANÍ BI POPÍRÁ, ŽE BY BYL JEJÍ SYN ZAVRAŽDĚN; SOUDCE TI POPRVÉ VYSLÝCHÁ VDOVU PO BI SUNOVI.

Seržant Chung zůstal s oběma konstábly ve vesnici Chuang-chua přes noc a druhý den časně zrána se vydali do domu paní Bi a rázně zaklepali na dveře. Zevnitř zavolala paní Bi:
"Kdo klepe na dveře v tak časné hodině?"
Přišla otevřít, a když venku spatřila stát tři vysoké muže, rychle se jim postavila ve dveřích do cesty, aby jim zabránila vstoupit, a řekla:
"Zajisté víte, že v tomto domě není žádný muž, ale jen dvě opuštěné vdovy. Kdo jste, že nás přicházíte vyrušovat tak brzo ráno?"
Jeden z konstáblů řekl: "Přišli jsme sem z rozkazu a ne pro vlastní potěšení! Představ si, že právě v tuhle hodinu jsme mohli hezky spát doma! Proč si myslíš, že jsme vyrazili do téhle díry? Kvůli radosti z pohybu? Máme soudní příkaz od Jeho Excelence soudce, přikazující tady seržantovi ihned přivést tebe a tvou dceru k soudu v Čchang-ping, abyste byly vyslechnuty při poledním zasedání. Takže nám nestůj v cestě!"
Když to řekl, zatlačil paní Bi zpět a vešli do dvora. Dveře prostřední místnosti byly otevřené, vstoupili tedy dovnitř a posadili se. Dveře místnosti vpravo byly pevně zavřené.
Seržant Chung pak vytáhl soudní příkaz a řekl:
"Toto je úřední záležitost, která nesnese odkladu. Kde je tvá snacha? Řekni jí, aby se dostavila a doprovodila nás k soudu. Řeči vám nepomohou."

Když paní Bi slyšela, že o ně projevil zájem okresní náčelník, celá se roztřásla a zaúpěla:
"Nikdy jsme neudělaly nic, co se nemá, a teď po nás chcete, abychom šly před soudce! Některý z našich věřitelů proti nám podal oznámení, protože jsme mu ještě nevrátily peníze? Prosím, vážení pánové, mějte soucit s naším domem. Od doby, kdy můj syn zemřel, jen s velkými obtížemi dáme dohromady alespoň na denní spotřebu. Jak bychom mohly splatit dluhy, které jsme musely nadělat, abychom neodkladně uhradily sumu za pohřeb? Ačkoliv jsme jen prostí lidé, ještě nikdy jsme nemusely snášet hanbu být odvedené služebníky zákona. Prosím, vážení pánové, projevte jednou trochu lidské laskavosti a vraťte se k soudu bez nás. Mohli byste povědět soudci, že ihned prodáme náš nábytek a oděvy a pak splatíme své dluhy. Prosím, mějte trochu pochopení a neodvlečte nás k soudu!"
Když to paní Bi dopověděla, propukla v hořký pláč. Protože seržant Chung viděl, že je to poctivá žena, řekl vlídně:
"Nemusíte se trápit, žádný z vašich věřitelů proti vám nepodal oznámení. Náš soudce si pouze přeje vidět vaši snachu a položit jí několik otázek. Jen ji přiveďte, vás necháme na pokoji a k soudu vezmeme pouze ji!"
Než však stačil zcela domluvit, paní Bi vykřikla:
"Nevěřím, že vy muži jste skutečně konstáblové! Nejdříve říkáte, že musíme jít s vámi obě, pak říkáte, že potřebujete jen mou dceru. Jistě jste únosci, kteří vědí, že v tomto domě teď není žádný muž, aby nás chránil a chystáte se mou dceru unést. Znám takové, jako jste vy, nejdříve ji znásilníte a pak ji prodáte do nevěstince. Ale abyste mou dceru dostali, budete muset nejprve zabít mě!"
A vrhla se na seržanta. Trpělivost konstáblů byla vyčerpána, hrubě ji odtáhli, posadili na židli a řekli:
"Ty stará hloupá ženo, copak nevidíš, že pouze seržantova vlídnost ti dává možnost, abys s námi nemusela jít? Viděla jsi předvolání, které napsala sama Jeho Excelence? Chceš říci, že je to taky podvrh? Jsi tak hloupá, že se nikdo nemůže divit, když tě tvá snacha takto podvádí. Kdyby na to Jeho Excelence ve své moudrosti nepřišla, tvůj vlastní život by byl brzy ve velkém nebezpečí!"
Pro všechno to rozčilení si nikdo z nich nevšiml, že během výměny názorů se otevřely dveře, a že v nich nějaký čas stála mladá Bi a slyšela každé slovo.
"Matko," řekla nyní, "nech je být, ať se jich mohu na něco zeptat. Za prvé, máte jen předvolání a nejste zmocněni nás uvěznit? A za druhé, je pravda, že proti nám nikdo nevznesl obvinění? Dobře tedy, ani já, ani má matka jsme se proti zákonu ničím neprovinili. Nadarmo staří neříkali: Přestože je ocelový meč ostrý, nevinnému hlavu neusekne. I když je soudce náčelníkem tohoto okresu, nedovolil by si dělat neodůvodněné požadavky. Když se císařský dvůr doslechne o vdově, která zemřela, neboť zůstala věrná svému manželovi, vláda dá často postavit na její počest pamětní chrám a vysocí úředníci tam na jaře a na podzim obětují. Není tedy sebemenší důvod posílat konstábly, aby nás zatkli, nás, dvě opuštěné vdovy. Pokud se nás chce soudce na něco zeptat, stačí jen vzkázat. My jsme zločin nespáchaly a nebojíme se veřejně dostavit k soudu. Ale nenecháme se odvléci takovýmto způsobem. Pokud nás přinutíte jít, pak odmítneme opustit soudní dvůr, dokud celá záležitost nebude plně objasněna, a potom soudce nebude moci říci, že jsme neuposlechly jeho příkazů."
Po vyslechnutí takové výmluvné řeči, kde každé slovo mělo svůj význam, byli oba konstáblové ohromeni a podívali se na seržanta Chunga, jak se k této věci postavit. Seržant řekl s úsměvem:
"Dobře, dobře, mladá dámo, na osobu tak mladou umíte mluvit velmi dobře. Nyní chápu, jak jste dokázala připravit tak úžasný zločin. A pokud jde o obvinění proti vám, já nejsem, mladá dámo, náčelník Čchang-pingu. Já jen vím, jak provézt zatčení. Chcete-li se dozvědět více, budete mít možnost své dotazy vznést u soudu. Nás svým chytrým jazykem zastrašit nemůžete."
Sotva to dořekl, pokynul konstáblům, kteří paní Bi chytli a vyvlekli z místnosti, aniž mohla říci jediné slovo. Stará paní Bi, neschopna konstáblům vzdorovat, se vrhla v zoufalství na podlahu. Avšak aniž by ji věnovali jediný pohled, odvedli seržant a konstáblové její dceru pryč.
V ulici se shromáždil dav vesničanů, zvědavých, co se přihodilo. Seržant na ně zavolal:
"Tuto Ženu vedeme k výslechu před soud z nařízení Jeho Excelence, náčelníka Čchang-pingu. Lidé, pokud nám chcete bránit v plnění našich povinností, budete samozřejmě do případu zapleteni. A dovolím si tvrdit, že to není žádný malý případ!"
Dav, takto varován, se rychle rozprášil, poněvadž nikdo nechtěl být zapleten do soudního případu.
Seržant a jeho společnost spěchali do Čhang-pingu, aby se k soudu vrátili v poledne.
Když byl soudce Ti o jejich příjezdu zpraven, nařídil jim čekat v soudní síni. Pak si oblékl svou úřední róbu a nasadil čapku, odtáhl závěs za pódiem a usedl za lavici. Soudce Ti pohlédl na písaře a konstábly, kteří se dole seřadili, a mocným hlasem nařídil: "Přiveďte zločince!" Konstáblové vykřikli: "Provedeme!" a přivedli mladou paní Bi, která před lavicí poklekla.
Avšak tento působivý soudní ceremoniál paní Bi nezastrašil. Než ji soudce Ti mohl oslovit, promluvila:
"Tato bezvýznamná žena, paní Bi, rozená Ťiou, uctivě sklání svou hlavu na pozdrav Vaší Ctihodnosti. Byla jsem přivedena zatykačem vydaným Vaší Ctihodností a prosím, aby mi byl oznámeno mé obvinění. Jsem mladá, opuštěná vdova a nemohu dlouho klečet na této kamenné podlaze."
Soudce Ti, popuzen takovou nestoudností, rozhněvaně řekl:
"Ty si, ženo, troufáš použít slov "opuštěná vdova"? Můžeš oklamat svou hloupou starou matku, ale ne mě, soudce. Zvedni zrak a podívej se, kdo jsem!" Paní Ťiou - jak ji odteď budeme nazývat -vzhlédla a dostala hrozný strach. "To je," pomyslela si, "ten doktor, který k nám nedávno přišel. Nyní již chápu, proč jsem mu hned napoprvé nedůvěřovala a proč jsem byla všechny ty dny v nejistotě, cože bylo na tom doktorovi podivného." Ale ačkoliv její srdce tlouklo jako na poplach, ve tváři neprozradila nic ze svého zděšení a pevným hlasem řekla:
"Tenkrát jsem nevěděla, že onen doktor je Vaše Ctihodnost a vyslovila jsem nezdvořilá slova. Urazila jsem vás neúmyslně a neměl byste to proti mně použít. Vaše Ctihodnost se těší jako náčelník věhlasu. Jak by vás taková

malicherná věc mohla rozhněvat?"
Soudce Ti vykřikl:
"Ty necudná ženo, ty mě ještě neznáš! Poněvadž byl tvůj manžel ještě mladý, byla bys s ním žila šťastně, dokud byste spolu nezestárli. Proč jsi navázala nedovolený vztah a pak svého vlastního manžela zavraždila? Avšak věz, že on, tvůj manžel, nenalezl ve svém hrobě pokoje a přede mnou tě obvinil. Ty nevíš, že pro ženu je zavraždění svého manžela tím nejhnusnějším zločinem, jaký zákon zná? Nyní se doznej, jak jsi svého manžela zabila a kdo je tvým milencem."
Když paní Ťiou uslyšela, že je obviněna ze zabití Bi Süna, bylo jí, jako by dostala těžký úder, který pronikl až k jejímu srdci. Mistrně však ovládla své emoce a chladně řekla:
"Vaše Ctihodnost je otcem a matkou nás, prostých lidí. Tehdy jsem vás skutečně urazila nevědomky. Jak mě můžete pošpinit pro tak malicherný důvod a vymyslet si proti mě takový zločin. A zločin, ze kterého mě falešně obviňujete, Vaše Ctihodnosti, se trestá jedině smrtí. Tak vážné věci byste neměl brát na lehkou váhu."
Soudce Ti poznal, že paní Ťiou, spoléhajíc na svou krásu, jej manévruje do nevýhodné pozice, když naznačuje, že ji navštívil se skrytým úmyslem, a výtkami se tak pokouší pomstít se mu. Řekl:
"Vím, že jsi chytrá, ale tvůj břitký jazyk ti nebude nic platný. Předložím ti důkaz a uvidíme, zda se pak nepřiznáš. Tvůj mrtvý manžel mi řekl jasně, že tys jej zavraždila. A taky, že jsi ze strachu, aby někomu neřekla o tvém cizoložství, dala své dceři drogu, po které oněměla. Nedávno jsem ji sám viděl. Jak si můžeš ještě troufat svůj zločin popřít? Když se nepřiznáš teď, vyslechnu tě pod torturou."
Paní Ťiou se však zastrašit nedala. Odpověděla:
"Jak se mohu přiznat, když nemám nic, co bych měla přiznat? Můžete mě umučit k smrti, ale nemůžete dostat mé přiznání ke zločinu, který jsem nikdy nespáchala!"
Soudce Ti vykřikl:
"Ty se mi, ženo, odvažuješ právě tady u soudu vzdorovat? Nyní dám v sázku tuto svou černou čapku a nechám se nazývat krutým náčelníkem. Uvidíme, zda se ani na mučidlech nepřiznáš. Nejprve jí dejte čtyřicet ran bičem!"
Konstáblové z ní strhli šat, odhalili záda a vysázeli ji čtyřicet ran bičem.

KAPITOLA OSMA

PANÍ ŤIOU, OBVINĚNA Z VRAŽDY, SI VEDE CHYTŘE; HLOUPOST JEJÍ MATKY VYVOLÁVÁ U KAŽDÉHO SOUCIT.

Tímto mučením se nepodařilo paní Ťiou donutit, aby se přiznala. Místo toho řekla:
"Vaše Ctihodnost je otcem i matkou všech lidí v okrese. Jak můžete ubližovat dobrým lidem bez špetky důkazu? Slučuje se to s vaší představou být dobrým náčelníkem? Pokud si ale myslíte, že mě mučení může přinutit k přiznání, jste snílkem. Tvrdíte, že jsem zavraždila svého manžela, na základě jediného důkazu, kterým je svědectví podané duchem. Ale jak to můžete prokázat? Můžete mi ukázat napsané svědectví, které ten duch podal? Dovolte mi připomenout vám, že ačkoliv jste okresním náčelníkem, nejste všemohoucí. Jestliže pro svou osobní zaujatost trváte na mém očerňování a mučení, trvejte, lidé budou říkat, že dveře vyšších úřadů jsou vždy otevřeny pronásledování a útlaku. A i kdyby vaši nadřízení odmítli proti vám něco podniknout, pak já, umučena k smrti, přednesu případ v říši mrtvých. A pamatujte si, pokud bude náčelníkovi prokázáno falešné obvinění nevinného člověka, zákon vyměří žalobci trest, který chtěl dát obviněnému. Přestože jsem jen mladá a bezbranná vdova, udělám, co bude v mých silách, abych vám srazila z hlavy soudcovskou čepici."
Soudce Ti pak nařídil konstáblům, aby jí nasadili palečnice. Udělali to a přitahovali těsněji a těsněji. Paní Ťiou jen hlasitěji křičela, že byla falešně obviněna.
Pak soudce Ti řekl:
"Vím, že jsi otrlá osoba, ale tvá kůže a maso nejsou ze železa. Bude-li to nutné, budu s tím pokračovat celý den." A opět nařídil konstáblům, aby ještě více šrouby přitáhli.
Když konstáblové viděli, že paní Ťiou pod tímto krutým mučením stále trvá na své nevině, začali pochybovat, zda je skutečně vinna. Navzájem si dali tajné znamení, dělali, že vynakládají na otočení šroubů veliké úsilí, a celou dobu křičeli na paní Ťiou, že se musí přiznat, ale ve skutečnosti šrouby trochu uvolnili. Když jejich velitel viděl, že seržant Chung stojí vedle pódia, dal mu znamení, aby ustoupil tam, kde na něj soudce neuvidí. Pak k němu přistoupil a zašeptal:
"Seržante, když jste se nedávno vydal pátrat s Jeho Excelencí, jaký důkaz jste to vlastně objevili? Soudce nám nařídil jen utáhnout šrouby, ale co když ona zemře a později se ukáže, že byla nevinna? Jeho Excelenci to bude stát jméno a postavení a nás naše životy. Když říkal, že duch jejího manžela ji obvinil, byla to jen lest, aby ji strachem přinutil k přiznání, ale nevyšlo to. Zdá se mi, seržante, že náš soudce, který je obvykle velmi bystrý, nemá svůj nejlepší den. Pokud má skutečně důkaz, že zavraždila svého manžela, proč nejprve nedá exhumovat mrtvolu, a potom, když by důkaz mohl každý vidět a ona by stále zapírala, nepřistoupil k tortuře? Prosím vás, seržante, využijte svého vlivu, který na soudce máte, a zastavte alespoň pro dnešek výslech. Vždyť můžeme začít zítra."
Seržant si pomyslel, že na tom, co velitel řekl, něco je. Přece jen byla tato věc téměř rok stará, nebylo podáno žádné obvinění a chyběl jakýkoliv přímý důkaz; sotva by se dalo přivést k soudu nehmotného ducha, aby svědčil. A tak seržant Chung vystoupil na pódium, postavil se za soudcovo křeslo a pošeptal mu do ucha, zda by nebylo lepší pro dnešek přestat.
Soudce Ti řekl rozhněvaně:
"Co jsem sám zjistil, mě přesvědčilo, že mám pravdu. Jak bych se mohl ospravedlnit svému svědomí, kdybych připustil, aby tato vražda zůstala nepotrestaná? Bojí-li se muži pokračovat v mučení, nařídím zítra exhumaci. Když pak mrtvola

nevydá jasný důkaz vraždy, rád přijmu trest za to, co jsem této ženě vykonal. Nepřipustím, aby zde tento případ skončil."
Pak řekl paní Ťiou:
"Ty, ženo, trváš na své nevině, ale říkám ti, že až se tě zeptám příště, budu tě konfrontovat s důkazem, který nebudeš schopna vyvrátit."
Pak nařídil konstáblům odložit palečnice a odvést ji do vězení, kde bude držena do dalšího výslechu. Konstáblovi, určenému pro službu v terénu, nařídil jít do vesnice Čchuang-chua a přivést k soudu paní Bi. Nakonec nařídil ostatním konstáblům jít do Kao-ťia-wa a na pohřebišti připravit vše potřebné pro exhumaci, která bude vykonána následující den.
Když soud skončil, všichni konstáblové a strážní soudního dvora tento případ probírali mezi sebou do nejpodrobnějších detailů. Byli plni pochybností a obávali se, že tentokrát soudce zašel příliš daleko. "Tohle není dětská hra," namítali, "přestože je zde důvod k podezření, náš soudce dává v sázku svůj krk. Pokud ohledání mrtvoly neukáže žádné stopy, že byla spáchána vražda, je s ním konec."
Zrovna se stmívalo, když konstáblové, kteří měli přivést paní Bi, přišli do jejího domu. Poslední zprávy o tom, co se přihodilo u soudu, sem již dorazily a na rohu ulice se srotili sousedé a povaleči a vášnivě probírali vinu paní Ťiou. Když konstábl viděl, že dav blokuje ulici, vykřikl:
"Udělejte cestu, přišli jsme sem v úřední věci. Udělejte cestu, tady není nic k vidění. Jestli chcete něco vidět, musíte přijít zítra do Kao-ťia-wa!"
Potom zaklepal na dveře a paní Bi s tvářemi zalitými slzami jej vpustila dovnitř. Bědovala:
"Není to pohroma, jako by nás trestala sama nebesa? Tehdy prohlásil, že je doktor a skutečně jako doktor vypadal, a potom má dcera řekla několik neuvážených slov. Ale to není těžký zločin, že ne, tak proč nám teď působí takové utrpení? Zítra půjdu já, stará žena, sama k soudu a povím mu, co si o něm myslím!"
"Ty hloupá ženo," řekl konstábl, "nevidíš, že Jeho Excelence se pouze snaží pomstít za tebe smrt tvého syna? Ale pokud chceš jít k soudu sama, je to hezké. Dostal jsem rozkaz přivést tě zrovna tam, aby se tvá dcera necítila ve vězení tak sama." Pak začal konstábl tahat ženu ke dveřím. Ale stará žena, plná hoře a zuřivosti, křičela:
"Ty konstáblovský pse, jediné co umíš, je doručit falešné obvinění. Teď už tento svůj dům nechci. Nechci už jediný kus nábytku." Nešťastná svou ztrátou, začala do ulice vyhazovat kusy nábytku.
"Tak tady jsi," řekl konstábl rozhořčeně strážci Chuo Kaiovi, který právě vstoupil. "Dostal jsem se až sem, pro její dobro, a teď takto vyvádí! S těmahle lidičkami se tak těžko jedná. Ten její nábytek nemá velkou cenu, přesto ale nech pár svých pomocníků, aby to tady přes noc hlídali. Kdyby někdo ty věci ukradl, byli bychom to my, kdo by měl potíže."
Chuo Kai souhlasil a konstábl odvedl paní Bi do měsíční noci. Bylo již pozdě v noci, když zaklepali na městskou bránu. Naštěstí vojáci, kteří měli stráž, konstábla znali a otevřeli mu těžkou bránu.
Jakmile se dostali do soudní budovy, zařídil konstábl, aby se paní Bi vyspala v místnosti na strážnici.
Další den si soudce Ti nechal paní Bi předvést při ranním zasedání soudu. Zdvořile k ní promluvil:
"Tedy paní, váš manžel se jmenoval Bi, ale jaké je vaše dívčí jméno? Také bych vám chtěl vysvětlit, že tehdy jsem šel do vašeho domu jedině kvůli vašemu mrtvému synovi. Zemřel za velmi podezřelých okolností a podle mého názoru jej zabila jeho žena. Já jako náčelník jsem povinen pomstít nepravosti páchané na lidech mého okresu a duch vašeho zesnulého syna mě požádal, abych potrestal jeho vraha. Dnes jsem si vás nechal předvést jen proto, že vaše snacha se tvrdohlavě odmítá přiznat a mimo to mě obviňuje ze svévolného pomlouvání. Pokud nebude mrtvola exhumována a provedena pitva, tento případ nikdy nebude doveden do konce. Cítím, že je mou povinností, říci to vám, jeho matce."
Paní Bi však nebyla touto řečí uchlácholena. Řekla:
"Můj syn je mrtev již téměř rok. K čemu by bylo ohledání jeho mrtvého těla? Ten večer, kdy zemřel, to vidělo mnoho lidí. Vaše Ctihodnost říká, že on si přeje napravit křivdu, kterou utrpěl, ale ve skutečnosti můj syn žádnou křivdu neutrpěl. Proč jste podrobil mou dceru mučení bez předložení jediného důkazu? Jste-li otcem a matkou obyčejných lidí, jak nám můžete takto ubližovat pod tak průhlednou záminkou? Tedy mé dívčí jméno je Tang. Patřila jsem do rodiny, která žila po celé generace na stejném místě. Jsme slušní lidé a každý kolem nás zná. Upřímně vám říkám, že od tohoto soudu neodejdu, dokud mou dceru nepustíte na svobodu, kdybych tady měla vypustit duši! Také nebudu poslouchat řeči někoho, komu nestačí, že ubližuje živým, a který teď bude rušit klid mrtvého!"
Jakmile to dořekla, propukla v pláč.
Když soudce Ti viděl, že je tak hloupá, jako je poctivá, a bezvýhradně věří všemu, co jí její snacha napovídá, řekl podrážděně:
"Ty hloupá ženo, smrt tvého syna nastala z příčiny, o které ty nemáš ani potuchy. A když ti všechno vysvětluji, odmítáš porozumět. Ale říkám ti, pokud se ukáže, že je tvá dcera nevinna, já, náčelník, budu ochoten podstoupit trest, který by postihl ji samotnou. A jsem plně připraven udělat to kvůli tvému mrtvému synovi. Ale ty, jeho matka, stále odmítáš nechat jeho tělo exhumovat, aby jeho křivda nebyla nikdy odčiněna. Jenže já jsem zde náčelníkem a nemohu připustit, aby tato vražda zůstala nevyřešena. Proto jsem se rozhodl, že exhumace bude provedena, ať svolíš, či nikoliv!"
Nařídil, aby ji odvedli pryč, a určil exhumaci na příští den. Od soudní budovy vyrazí v osm hodin a k exhumaci dojde o druhé hodině odpolední. Pak se vrátil do své kanceláře a napsal podrobnou zprávu vyšším úřadům.
Konstáblové venku nyní viděli, že to nejhorší, čeho se obávali, teprve přijde. Téměř všichni soudce kritizovali, ale nikdo si netroufal požádat jej, aby exhumaci zastavil. Takže neochotně připravovali potřebné nástroje.
Druhý den časně ráno konstáblové nastoupili do soudní síně, gong třikrát zazněl a soudce Ti se posadil za lavici. Sám nejprve oslovil koronera.

"Toto je velmi neobvyklý případ. Nebude-li nalezeno žádné poranění nebo jiné znaky násilné smrti, pak bude mé jméno a mé postavení ztraceno. To mě znepokojuje nejméně, důležitější je, že taková událost dostane do potíží také tebe a konstábly, kteří budou při exhumaci pomáhat. Proto ti nařizuji provést pitvu s největší pozorností, aby tento případ mohl být uzavřen a mrtvý pomstěn!"
Pak si nechal předvést paní Bi a paní Ťiou a k té druhé pravil:
"Nedávno jsi dala přednost mučení před doznáním se ze zločinu. Snad se ti tím podařilo oklamat ostatní, avšak já se do tvých osidel chytit nenechám. Dnes budete ty a tvá matka přítomny pitvě a uvidíme, co řekneš potom."
Paní Ťiou plně pochopila, že soudce to myslí s exhumaci smrtelně vážně, ale neuměla si představit, že by při pitvě objevil nějakou stopu zločinu. Pomyslela si tedy, že mu alespoň ukáže, že si s ní neměl zahrávat. Řekla:
"To já jsem byla mučena a ohavně pošpiněna, já, která alespoň nechává mrtvého na pokoji. Když se však vy teď po roce chystáte porušit mrtvé tělo mého ubohého manžela, to je odporné. Ale jen
do toho, když se na mrtvole ukáže jediná stopa, že byl zavražděn, s potěšením řeknu, že jsem to byla já, která jej zabila. Ale pokud bude takový důkaz chybět, zaručuji vám, že ačkoliv jste v úřední hodnosti, zákon vám vyměří tvrdý trest! Zákony této země nelze brát jako dětskou hru, oni nedovolí, aby byl nevinný člověk křivě obviněn!"
Soudce Ti se však jen chladně usmál.

KAPITOLA DEVÁTÁ

HROBAŘ UKAZUJE UMÍSTĚNÍ HROBU;
SOUDCE TI DÁVÁ OTEVŘÍT RAKEV KVŮLI PITVĚ.

Konstáblové usadili paní Bi a paní Ťiou do samostatných krytých nosítek a vydali se do Kao-ťia-wa.
Také soudce Ti nastoupil do svého úředního palankýnu a opustil soudní budovu, doprovázen celou svou družinou, včetně koronera a jeho pomocníků.
Když lidé, kteří bydleli podél cesty, zaslechli, že má být exhu-mováno mrtvé tělo Bi Süna, jednomyslně se shodli, že jde o velice vážnou věc. Soudce Ti projížděl se svou skupinou hlavní silnicí k vesnici Čchuang-chua a mládež i staří lidé je následovali, aby viděli, co se bude dít.
Krátce po poledni dosáhli vesnice Čchuang-chua, kde přicházeli soudce pozdravit strážce Chuo Kai a starý hrobař. Hlásili, že venku na pohřebišti v Kao-ťia-wa bylo všechno náležitě připraveno.
Než se tam však vydali, zavolal si soudce Ti seržanta Chunga ke svému palankýnu a tichým hlasem mu pravil:
"Tenkrát ti řekl lazebník zdejších lázní o mladém muži, který býval Bi Slinovým sousedem. Pokus se jej vyhledat a zjisti, zda se od něj můžeš ještě něco dozvědět. Poněvadž bude dnešní den dlouhý, nebudu se dnes večer do města vracet a zůstanu zde ve stejném hostinci, ve kterém jsme si před pár dny vzali pokoj." Pak pokračovali do Kao-ťia-wa.
Na pohřebišti, nedaleko Bi Sünova hrobu, byla postavena bouda z rákosových rohoží a v ní zbudován provizorní tribunál. Byla tam již shromážděna skupina konstáblů a rozloženy nástroje potřebné k exhumaci.
Soudce Ti vystoupil ze svého palankýnu a šel si nejdříve opět prohlédnout Bi Sünův hrob. Když viděl, že od jeho poslední návštěvy nebylo nic porušeno, posadil se za lavici a nechal si předvést hrobaře a paní Ťiou. Nejprve promluvil k hrobaři:
"Nedávno jsi mi řekl, že toto je hrob Bi Sünna. Je mou povinností tě varovat, že pokud exhumace ukáže, že jde o nepravý hrob, budeš vinen ohavným zločinem. A pak bude na výčitky svědomí příliš pozdě."
"Jak bych si v tomto mohl dovolit lhát," ohradil se hrobař, "když vidím, že jsou zde přítomny jak matka mrtvého, tak vdova po něm?"
"Ne že bych byl nedůvěřivý člověk," pokračoval soudce Ti, "ale tady paní Ťiou se mě pokusila všemožně oklamat a ještě mi hrozila trestem za křivé obvinění. Kdyby se ukázalo, že toto není Bi Sünův hrob, nejen, že by to zhatilo vyšetřování, ale byl bych se také provinil neodpustitelným znesvěcením hrobu nevinné osoby. Takže chci, abys nyní otiskl svůj palec na tento dokument, čímž dosvědčuješ, že toto je skutečně Bi Sünův hrob. Pokud se mýlíš, poneseš následky."
Pak se obrátil na paní Ťiou a řekl: "Teď dobře poslouchej. Provedu tuto exhumaci v zájmu spravedlnosti, a nikoliv proto, abych dokázal, že mám vždy pravdu. Tato exhumace je však krutá vůči ostatkům tvého manžela. Jsi jeho zákonná manželka, a ať už jsi jej zabila či nikoliv, je nyní tvou povinností, než začneme s pracemi, poskytnout modlitbu jeho duši."
Nařídil hrobaři, aby ji zavedl k hrobu. Stará paní Bi, která pochopila, že nyní bude tělo jejího syna skutečně exhumováno, bez ohledu na svůj žal a naříkání chytila svou dceru za rukám a řekla jí:
"Má dcero, postihl nás hrozný osud. Zřejmě nestačilo, že můj syn zemřel v rozkvětu života. Teď mají být porušeny jeho kosti a my musíme čelit tomuto krutému úředníkovi."
Paní Ťiou však zůstala zcela chladná. Nahlas jí odpověděla:
"Teď je pozdě naříkat. Doma mi nikdy nedopřeješ klidu. Přivedla jsi do našeho domu všelijaké lidi a tím způsobila tyto nepříjemnosti. Teď ti nářek nepomůže. Avšak počkej po exhumaci, až se prokáže, že Bi Sün nebyl zavražděn. Potom nebudu litovat tohoto náčelníka. Zákony vytvořené naším vznešeným císařem mu ukládají vládnout lidem, ne jim ubližovat. On sám bude muset podstoupit trest, který chtěl vyměřit mně. Když mi nařizuje, abych poskytla modlitbu

svému manželovi, udělám to, abych skončila tuto nepříjemnost!"
Odstrčila svou matku, šla k hrobu a třikrát se uklonila. Neprojevila ani trochu zármutku, naopak ukázala naprostý vzdor. Spílala dokonce hrobaři, když jej nazvala starým psohlavcem a slibovala, že mu po exhumaci ještě ukáže. "Na co čekáš?" dodala. "Dáma skončila, dej se do práce!"
Starý hrobař byl potupou velice rozhořčen, ale právě tady se s touto ženou neměl chuť hádat. Šel se nejprve zeptat soudce, zda může začít.
Soudce Ti vše bedlivě sledoval. Nařídil paní Ťiou modlit se nad hrobem jen proto, že chtěl vidět její reakce. Nyní, když poznal, že neprojevuje sebemenší zármutek a ještě hovoří naprosto bezcitně, byl plně přesvědčen, že svého manžela zavraždila. Nařídil hrobníkovi začít s exhumaci.
Starý muž a jeho pomocníci se chopili nářadí a začali kopat. Po půl hodině byla odházena svrchní část mohyly a ukázala se rakev. Pomalu ji vykopávali a stírali z ní hlínu a bláto, kterým byla pokryta.
Soudce Ti jim přikázal přinést rakev do rákosové boudy, kde ji položili na dva podstavce vedle lavice.
Když paní Bi spatřila rakev se svým synem přímo před sebou, okamžitě padla do mdlob. Dva konstáblové jí pomohli na nohy a posadili ji.
Soudce Ti potom nařídil strážci Chuo Kaiovi a jeho pomocníkům, aby otevřeli rakev.
Když bylo těžké, kluzké víko odsunuto, dav přihlížejících, kteří ve své dychtivosti, aby jim nic neuteklo, šli stále blíž, se chvatně odtáhl.
Mrtvola byla pomalu vyzdvižena z rakve i s hrubou podložkou, na které uvnitř spočívala, a položena na rákosovou rohož, jež byla pro tento účel natažena před lavicí. Hermeticky uzavřená rakev z těžkého dřeva a suchý vzduch uchovaly mrtvolu v uspokojivém stavu, přesto se některé části začaly rozkládat. I tak neustále příšerně civěla, zvláště proto, že měla ještě otevřené oči a vystavovala scvrklé, šedivé bulvy. Několik lidí z davu vesničanů na tuto skutečnost upozornilo a jeden druhému říkali, že je to zřetelný znak toho, že Bi Suna potkala násilná smrt.
Soudce Ti opustil své místo za provizorní lavicí a šel k mrtvole. Dlouhou dobu pátral v jejích vyhaslých očích. Pak vážně promluvil:
"Bi Síine, Bi Stíne, dnes já, náčelník, jsem zde, abych pomstil tvou křivdu. Pokud tě potkala násilná smrt a tvá duše je stále uvnitř, žádám tě, abys ukázal svou přítomnost a zavřel oči."
Pak se, k hrůze a úžasu všech přítomných, vyschlá víčka mrtvoly začala přivírat a zakryla oční bulvy.
Když vzrušení nad tímto duchovním zjevením opadlo, nařídil soudce Ti koronerovi provést pitvu.
Koroner se sklonil nad mrtvolou a řekl:
"Vaše Ctihodnosti, tato mrtvola je pohřbena již delší dobu. Nelze ji vyšetřit v jejím současném stavu. Prosím, aby mi bylo dovoleno ji nejprve očistit."
Když dal soudce Ti své svolení, koroner a jeho pomocníci se nejdříve pokusili odstranit rubáš. Na většině míst se látky zbavili snadno, ale tam, kde již došlo k rozkladu, se ukázaly obtíže s odloupnutím, aniž by se poškodila kůže pod ním.
Koroner pak řekl hrobaři, aby ohřál vodu ve velkém železném kotli. Když byla voda horká, několikrát mrtvolu navlhčil a pak odstranil rubáš.
Koroner vzal dva galony nezředěného vína a pozorně umyl mrtvolu od hlavy k nohám. Když tak učinil, oznámil soudci, že nyní může začít s prohlídkou.
Ačkoliv se tam shromáždilo několik set lidí, nebyl slyšet jediný zvuk. Všichni natahovali krky, aby viděli každý koronerův pohyb.
Koroner nejprve pozorně prohlédl tvář a krk a pak pokračoval směrem dolů, prohlížeje mrtvolu palec po palci. Dav sledoval jeho postup v napjatém tichu. Když končil s žaludkem, a stále nepodával soudci žádnou zprávu, lidé se začali být neklidní a cosi si vzájemně šeptali. Když koroner skončil u chodidel, řekl svému asistentovi, aby mrtvolu otočil. Pak vyšetřoval záda, přičemž věnoval zvláštní pozornost zátylku lebky a krku. A stále žádná zpráva.
Soudce Ti nyní vypadal utrápeně. Odešel ze svého místa, postavil se blízko koronera a pozorně sledoval jeho vyšetřování. Konečně byl koroner u konce a obrátil se k soudci se zprávou:
"Nyní, když jsme skončili s prohlídkou vnějších částí těla, hlásím, že tam nejsou vůbec žádné znaky, jenž by mohly ukázat, jak tento muž zemřel. A tak nyní žádám Vaši Ctihodnost o svolení využít obvyklých prostředků pro vnitřní prohlídku, abychom poznali, zda nebyl podán jed."
Než mohl soudce Ti odpovědět, začala paní Ťiou vehementně protestovat. Křičela, že i kdyby byl její manžel otráven, nijak se to navenek neprojevilo. Ona nedovolí, aby mrtvé tělo trpělo další nedůstojné zacházení.

KAPITOLA DESÁTÁ

PANÍ ŤIOU NECHCE NECHAT SVÉHO MANŽELA ZNOVU POHŘBÍT; SOUDCE TI NAVŠTĚVUJE CHRÁM, ABY SE ODDAL ROZJÍMÁNÍ.

"Poněvadž povrch mrtvoly neukazuje žádné stopy, je nezbytné prověřit její nitro," řekl soudce Ti rozhodně. "To je ustálené pravidlo pitvy."
Nedovolil paní Ťiou říci jediné slovo a nařídil koronerovi pokračovat.
Koroner nalil do úst mrtvoly horkou vodu a přitlačením dlaní svých rukou na prsa a břicho nahnal vodu nejprve dovnitř a pak ji opět vytlačil ven. Vzal tenký plíšek z vyleštěného stříbra asi osm palců dlouhý a pomalu jej zasouval do krku, dokud se nedostal hluboko dovnitř. Zanechal ho tam, otočil se k soudci a požádal jej, zda by nesvědčil při vytažení plíšku.
Soudce Ti opustil své místo a zůstal stát vedle mrtvoly, zatímco koroner vytahoval plíšek ven. Povrch plíšku nevykazoval sebemenší zabarvení.

Koroner byl na rozpacích a řekl soudci:
"To je, Vaše Ctihodnosti, zkouška na přítomnost cizí látky. Nemohu než konstatovat, že jsem nenalezl jedinou stopu, která by naznačovala, že tohoto muže potkala násilná smrt. Dovolil bych si však poradit, aby bylo přikázáno provést pitvu staršímu koronerovi s větší reputací, aby se vidělo, zda potvrdí mé závěry."
Na soudci Ti bylo patrno veliké zděšení. Pomalu se vrátil na své místo a řekl paní Ťiou:
"Poněvadž pitva neodhalila žádné stopy, které by naznačovaly, že byl spáchán zločin, podám v tomto smyslu zprávu vyšším úřadům a ponesu plnou odpovědnost z následků. Mezitím však nemůžeme nechat mrtvolu takto vystavenou. Vrátíme ji do rakve, aby mohla být znovu pohřbena."
Než však mohl dokončit, paní Ťiou odkopla jeden z podstavců pod prázdnou rakví; ta s rachotem spadla dolů a rozbila se na kousky.
"Tvrdila jsem, že zemřel na nemoc," křičela, "ale ty, psí úředníku, jsi trval na pitvě. A teď, když nebyla zjištěna jediná stopa po zločinu, jej chceš znovu zakopat, jako by se nic nestalo. Co jsi to za náčelníka? I když jsem jen ubohá žena prostého stavu, nemáš právo mě bít a mučit, pokud jsem nevinná. Včera ses pokusil na mě vynutit falešné přiznání a dnes jsi znesvětil hrob. Poněvadž jsi mrtvolu nechal exhumovat, nebude znovu pohřbena. Ačkoliv jsme jen obyčejní lidé, nemusíme se nechat takovým způsobem pošlapávat. Mrtvola nebude znova pohřbena, dokud se tento případ nevyřeší a ty nepřijdeš o svou černou čapku."
Pokračovala ve spílání soudci Ti a její matka se sborově přidala. Soudce Ti nebyl schopen říci nic na svou obranu.
V zástupu diváků, jenž sledoval, jak je soudce, kterého všichni znali jako poctivého úředníka, veřejně napadán, převládal názor, že je to hanebné. Několik starších, kteří stáli blízko paní Ťiou a její matky, je ostře pokáralo slovy, že mrtvola již byla vystavena potupné pitvě a je tedy urážlivé nechat ji ležet na jasném denním světle. Někteří dodali, že soudce je poctivý úředník, a ačkoliv se v tomto případě zmýlil, udělal to v dobré víře, a konečně pouze v zájmu jejího mrtvého manžela. Jiní zase prohlašovali, že by se nepostavili za ženu ze své vesnice, která na veřejnosti křičí a nadává úředníkovi. Copak by se nám z vesnice Chuang-Chua ostatní lidé ze sousedních vesniček neposmívali a neříkali, že neznáme pravidla slušného chování? Když paní Tiou poznala, jaký je všeobecný názor davu, pomyslela si, že by nebylo moudré déle odporovat. Proto se raději podřídila soudcovým pokynům a souhlasila, aby byla mrtvola opět pohřbena. Hrozbami a protiobviněním alespoň dosáhla, že nebude požádán jiný koroner, aby provedl druhou pitvu. Hlavní bylo, že se mrtvola vrátí zpět do rakve a bude bezpečně zahrabána pod zemí.
Soudce Ti viděl, že starou rakev nelze více použít, proto poslal několik konstáblů do vesnice, aby koupili náhradní rakev. Když ji přinesli, byla mrtvola zahalena a rakev uzavřena. Prozatím ji tam nechali na márách.
Soudce Ti vyplnil nezbytné dokumenty vztahující se k exhuma-ci a následován zástupy se vrátil do vesnice Chuang-chua.
Poněvadž se již setmělo, rozhodl se zůstat přes noc ve stejném hostinci. Nařídil, aby paní Bi bylo dovoleno odejít domů, avšak paní Ťiou se vrátí do soudního vězení a bude tam držena do odvolání.
Jakmile soudce Ti vydal toto nařízení, šel si odpočinout do svého pokoje v hostinci, kde seděl osamocen se svými trýznivými myšlenkami.
Po chvíli vstoupil seržant Chung a sotva soudce pozdravil, oznámil mu:
"Podle pokynů Vaší Ctihodnosti jsem vyslechl toho mladého muže, jenž býval Bi Slinovým sousedem. Zjistil jsem, že byli s Bi Sünem velkými přáteli a velmi lituje, že je smrt rozdělila. Ale nemůže doplnit nic, co bychom již o zločinu sami nevěděli. Zmínil se však, že když Bi Sün ještě žil, jeho žena se ráda ukazovala na ulici, žertovala a smála se na veřejnosti a vůbec se nechovala, jak by se žena v domácnosti chovat měla. Bi Sün ji často za to huboval, ale nakonec to vždy skončilo prudkou hádkou. Když se pak po jeho smrti zamkla sama ve svém domě a odmítala kohokoliv vidět kromě své matky, nevyvolalo to mezi sousedy žádné překvapení."
"Jak budeme nyní," dodal seržant, "když pitva nepřinesla žádné výsledky, v tomto případě pokračovat? I když jsme pevně přesvědčeni, že byl Bi Sün zavražděn, dokud nemáme žádný důkaz, sotva budeme moci paní Ťiou opět vyslýchat pod torturou. Navíc nebyla ještě vyřešena ani dvojnásobná vražda ve vesnici Šestá míle. Uplynulo více než dva týdny a zprávy o tom, že by Ma Žung a Ťiao Taj vraha vystopovali, stále žádné. Je pravda, že Vaše Ctihodnost je lhostejná k vlastní reputaci, ale oba případy jsou hanebnými zločiny, jenž volají po spravedlnosti. Nemohla by Vaše Ctihodnost vymyslet nějaký způsob..."
Seržanta přerušil zvuk hlasitého nářku venku ve dvoře. Z obavy, že se paní Bi opět vrátila, aby obtěžovala soudce Ti, chtěl jít ven a zadržet ji. Pak ale zaslechl, jak konstábl stojící venku na stráži říká:
"Takže ty se ptáš na Jeho Excelenci soudce? Dobrá, buď si ženou toho muže, to ale není důvod, abys vstoupila v takovém stavu. Jeho Excelence dělá, co může. Nejprve si tady chvíli odpočiň a vysvětli to mě, já pak podám soudci zprávu. Jak tedy víš, že ten muž byl tvůj manžel?"
Seržant Chung rychle vyběhl ven a dozvěděl se, že se jedná o ženu neznámé oběti zločinu ve vesnici Šestá míle, jež přišla, aby předala svůj případ soudci. Když to svému pánovi ohlásil, soudce Ti nařídil, aby ženu přivedli.
Byla to žena asi čtyřicetiletá, vlasy rozcuchané a po tvářích ji stékaly slzy. Poklekla před soudcem, začala hlasitě naříkat a úpěnlivě prosila, aby pomstil smrt jejího manžela.
Když byla požádána o vysvětlení, začala vyprávět:
"Můj bídný manžel se jmenoval Wang a povoláním byl povozník. Žijeme v Liu-šui-kou, asi dvacet mil od vesnice Šestá míle. Večer před vraždou žena našeho souseda náhle ochořela a prosila mého manžela, aby se ihned vydal do vesnice Šestá míle a přivedl jejího manžela, který tam zrovna vyřizoval nějaké obchody. Můj manžel měl stejně v plánu přivézt svou károu nějaké zboží, a tak se vypravil ještě téže noci s tím, že se další den brzy ráno vrátí. Ale čekala jsem na něj marně. Zpočátku jsem si nedělala starosti, protože jsem si myslela, že tam mohl něco rozvážet. Když se však za tři dny náš soused vrátil a pověděl mi, že tam mého manžela vůbec nespatřil, dostala jsem veliký strach. Čekala jsem několik

dní a potom jsem požádala své příbuzné, zda by se nemohli pozeptat na silnici a ve vesnici Šestá míle. Dostali se až k rakvi, která leží na márách vedle strážnice, a přečetli si úřední zprávu na jejím boku. Z popisu, který byl přiložen, ihned poznali, že neznámá oběť je můj manžel, podle všeho usmrcen neznámou osobou. Prosím Vaši Ctihodnost, aby pomstila jeho smrt!"
Soudce Ti byl dojat jejím žalem, řekl několik přívětivých slov a ujistil ji, že udělá všechno, aby vraha zatkl. Pak jí dal několik stříbrných, a řekl jí, aby tuto sumu použila na důstojný pohřeb svého manžela.
Poté, co vdova po Wangovi odešla, tam soudce Ti zůstal sedět, ponořen v melancholických myšlenkách. Přemítal, že pokud smutně selhal jako náčelník, jak může ještě zůstat v úřadě neschopen poskytovat službu státu a lidem?
Číšník přinesl večeři, a přestože soudce Ti pociťoval nechuť, přinutil se, aby snědl několik sous. Ve společnosti sklíčeného seržanta dojedl v napjatém tichu. Krátce poté se odebral do postele.
Druhý den časně zrána odešel soudce Ti z hostince a v doprovodu své družiny se vrátil do města. Učinil však okliku přes vesnici Šestá míle, kde osobně nařídil veliteli poskytnout paní Wangové veškerou pomoc, aby rakev s mrtvým tělem jejího manžela byla převezena do její vesnice.
Jakmile soudce Ti usedl ve své kanceláři, namočil psací štětec a začal psát zprávu vyšším úřadům. Ve všech detailech popsal zločin, kterého se dopustil, když znesvětil hrob a sám si doporučil přiměřený trest. Sotva se zbavil tohoto deprimujícího úkolu, přikázal služebnictvu, aby připravilo koupel a řekl jim, že nepožaduje žádné jídlo, protože se chystá ten den postit.
Když se vykoupal a oblékl si čisté šaty, nařídil seržantu Chun-govi, aby šel do městského chrámu a oznámil představenému, že má v úmyslu tam zůstat přes noc; hlavní hala chrámu byla veřejnosti po celou noc uzavřena a všechny osoby, vyjma kněži, byly vyzvány, aby odešly.
Když nastala noc, vydal se soudce Ti do chrámu. Jakmile zastavil před bránou, poslal svůj doprovod zpět a sám vstoupil do hlavní haly.
Seržant Chung již připravil pro něj v rohu pohovku a polštářek pro meditaci položil před oltář.
Seržant přidal několik vonných tyčinek do držáku k zapálení a pak jej ponechal o samotě. Rozložil si postel pod jedním z širokých schodišť vedoucích do hlavní haly a tam se uložil.
Soudce Ti poklekl na holou podlahu před oltářem a soustavně se modlil. Vzýval Síly Nejvyšší, jenž znají jeho skutečnou touhu po spravedlnosti, aby se uráčily ukázati mu správnou cestu.
Sedl si na polštářek se zkříženýma nohama a vzpřímeným tělem. Se zavřenýma očima se pokoušel dosáhnout klidného stavu mysli.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

NARÁŽKA V KNIZE SE DÁ POUŽÍT V PŘÍPADU; SEN ODHALUJE SKRYTÉ STOPY POSLEDNÍCH UDÁLOSTÍ.

Soudce Ti však zjistil, že své myšlenky nedokáže zkoncentrovat. Starosti s Bi Sünovým případem, napětí při exhumaci a pitvě spolu s hrozbami paní Ťiou a nářkem paní Wang, všechny tyto věci se mu neustále honily hlavou. Zůstal sedět na modlitebním polštářku dlouhou dobu, a přestože měl oči zavřené a pokoušel se docílit vyrovnaného stavu mysli, pochybnosti a podezření mu nedaly pokoje.
Když poprvé kolem prošel ponocný, začal se soudce Ti soužit. Přišel sem do chrámu s jasným úmyslem získat pomoc ve snu, ale kdyby spánek nechtěl přijít, pak by bylo všechno marné.
Vstal, sešel ze schodů a spatřil seržanta Chunga, který již spal zdravým spánkem. Nechtěl jej vyrušit, a tak se vrátil do hlavní haly a začal chodit sem a tam.
Když asi po dvacáté procházel kolem velkého oltářního stolu, všiml si knihy, která tam ležela. "Říká se, že četba přitahuje ducha spánku. Budu si chvíli číst a snad mi tato kniha pomůže ukrátit čas, anebo mě bude nudit natolik, že usnu." Vzal tedy knihu a namátkově ji otevřel.
Kniha však byla pouze kolekcí odpovědí, jenž se využívají při věštění z proužků.* Soudce si pomyslel: "Poněvadž jsem sem přišel, abych přijal poučení od mocností nahoře, mohu se o osudu stejně dobře poradit s těmito věšteckými proužky. Kdo ví, zda duchové nezvolili právě tento zvláštní prostředek, aby se projevili?"
S úctou přemístil knihu na oltář osvětlený svícemi a vložil do hořáku novou vonnou tyčinku. Pak se před oltářem poklonil a chvíli se tiše modlil. Když opět vstal, vzal vázu oběma rukama a silně s ní třásl, dokud nevypadl jeden bambusový proužek. Rychle jej zvedl a spatřil na něm číslo 24. Otevřel knihu a listoval, dokud nenašel indicii pod číslem 24. Položka byla opatřena záhlavím se dvěma slovy "Střed" a "Sudá" a pod nimi bylo napsáno jméno "Paní Li".
Soudce Ti si vzpomněl, že Paní Li byla více než tisíc let velmi známou historickou osobností. Jako konkubína dávného krále jej podněcovala, aby zabil korunního prince; krátce nato bylo království rozbito a král si musel útěkem zachránit život. Soudce Ti si uvědomil, že toto by mohlo ukazovat na paní Ťiou, která tím, že zabila svého manžela, přivedla pohromu na svůj dům.
Konečně indicii tvořila krátká báseň:

Místo kohouta neoznámí slípka příchod dne.
Proč tedy král bere paní Li do přízně své?
V jejím srdci ďábelský plán se zrodí
ve společném loži, kterak to na světě chodí.

---

*(Poznámka překladatele) V Číně existují různé formy věštění. Věštění, o které se zde jedná, je velice populární a

praktikuje se ve většině klášterů. Kolem padesáti očíslovaných bambusových proužků asi IVi palce dlouhých se vloží do vázy jednu stopu vysoké. Osoba, jež si přeje zeptat se na osud, nejprve zažehne vonnou tyčinku a potom v tiché modlitbě přednese otázku, na kterou hledá odpověď. Pak vezme vázu s bambusovými proužky, oběma rukama ji před oltářem zvedne nad hlavu a třese s ní tak dlouho dokud některý z proužků nevypadne ven. Pak v knize odpovědí hledá indicii vyjádřenou číslem na proužku, kterou obyčejně představuje mystický verš, jehož studiem hledá jakési znamení vztahující se k otázce, kterou má tazatel na mysli. Stejně jako u většiny čínských básní o čtyřech řádcích, také ve věšteckých verších poslední řádek obvykle obsahuje vyvrcholení.

Soudce Ti přemítal, že ačkoliv lze tyto řádky připsat vrahovi Bi Süna, nepomáhají problém objasnit. První řádek se velice dobře vztahuje k nestoudnému chování paní Ťiou, která na sebe bere roli muže v domě, když spílá jak matce tak soudci. Druhý řádek uvádí skutečnost, že Bi Sün si přivodil neštěstí sám, když si vzal paní Ťiou za ženu a třetí řádek znamená, že to byla paní Ťiou, která plánovala vraždu svého manžela. Ale čtvrtý řádek, který by měl skrývat stopu, nevypadá na to, že by měl nějaký význam. Bi Sün a jeho žena byli manželským párem, takže, co by mělo být přirozenější než normální manželské vztahy?
V mihotavém světle svíček se soudce Ti na značně dlouhou chvíli nad tímto řádkem zamyslel, aniž by přišel na přijatelné vysvětlení. Když se venku ozval ponocný podruhé, cítil se mnohem klidnější a velmi unavený. Přitáhl si tedy oděv těsněji k tělu a uložil se k spánku na pohovku.
Právě když usínal, uviděl, jak do haly vstoupil starý muž s vlající bílou bradou. Tento nově příchozí soudce pozdravil jako sobě rovného a řekl:
"Vaše Ctihodnost měla perný den, proč byste tedy musel zůstávat na tomto opuštěném místě? Pojďme spolu do čajovny a zaposlouchejme se na chvíli při několika horkých doušcích do řeči tamních lidí."
Soudce Ti si pomyslel, že starý muž mu připadá velice známý, ale v tuto chvíli jej nedokázal zařadit. Protože se mu zdálo trapné vyjevit, že si nevzpomíná, o koho se jedná, rychle vstal a doprovodil jej ven z chrámu.
Na ulici bylo ještě plno lidí. Prošli několika hlavními tepnami, až konečně dorazili k velké čajovně. Soudce Ti se nedokázal rozpomenout, zda ji někdy dříve viděl. Starý muž mu pokynul, aby vstoupil.
Uvnitř nalezl prostorný dvůr s šestiúhelníkovým pavilonem v rohu. U malého stolku seděl větší počet hostů, rozmlovali spolu a pili čaj. Vystoupili po schodech pavilonu a posadili se k prázdnému stolu. Když se soudce Ti rozhlédl, všiml si, že tento pavilon je zařízen ve velice elegantním stylu. Stěny sestávaly z dřevěných mřížek složitých vzorů, střecha a podpěry byly zdobeny černými deskami, do nichž byly zlatým písmem vyryty citáty klasiků a úryvky básní. Jeho pozornost obzvláště upoutaly dva verše básně a velmi jej zmátly. Tyto verše mu byly povědomé, ale nemohl si vzpomenout, ve které knize je četl. Verše zněly:

Hledaje zapomenuté stopy dítěte, jenž na pohovku si sedá
a na všechny obtížné hádanky odpověď hledá.
Žádat Yao Fua o klíč k věštbě se ukazuje,
jak najít muže v provincii S-čchuan nesnadné je.

Tyto řádky soudce zmátly, a proto se starého pána zeptal:
"Dalo by se očekávat, že na stěnách čajovny budou viset dobře známé řádky skvělé poezie o požitku z pití čaje. Proč zde ale umístili tyto verše? Zmiňují se o historických osobnostech, které musí být pro většinu přítomných hostů neznámé a navíc veršům lze jen nesnadno porozumět."
"Vaše postřehy," odpověděl starý pán se smíchem, "jsou velice správné. Ale kdopak ví, zda sem byly tyto verše umístěny kvůli obvyklým hostům nebo právě pro tak učeného pána, jako vy? Jednou pro vás mohou mít nějaký smysl."
Soudce Ti nepochopil zcela význam jeho slov a právě přemýšlel, zda by nebylo neslušné nutit starého pána k dalšímu vysvětlení, když tu náhle uslyšel příšerné řinčení gongů a pronikavé zvuky hudby, která zblízka útočila na jeho uši. Vzhlédl a zjistil, že pavilon v čajovně docela zmizel a on stojí v divadle, uprostřed hlučného davu diváků.
Na scéně vystupovali akrobaté, byli tam tanečníci s kopími, polykači mečů, žongléři a mnoho jiných. Mezi těmito akrobaty si povšiml zejména ženy asi třicetileté, jež ležela na zádech na vysokém taburetu. Na svých nohách balancovala velikým kameninovým džbánem, který se točil na jejích chodidlech jako kolo. Pak přistoupil k taburetu docela pohledný mladý muž a usmál se na ženu. Zdála se být jeho pohledem potěšena a kopnutím poslala džbán do vzduchu. Pak s podivuhodnou svižností vyskočila a zdviženými pažemi džbán zachytila, když padal dolů. Po předvedení tohoto výkonu řekla s úsměvem mladému muži:
"Tak jsi opět přišel, můj manželi."
Pak ze džbánu vylezla útlá dívenka a tulíc se k mladému muži tahala jej za róbu.
Zrovna, když se ti tři spolu začali smát, zástup diváků se náhle rozplynul, jeviště zůstalo prázdné a soudce Ti zjistil, že tam stojí docela sám. Než se však stačil podivit, zjevil se náhle vedle něj starý pán s bílým vousem a řekl:
"Nyní jsi viděl první akt, ale neviděl jsi ještě druhý! Pojď rychle semnou!"
Aniž by soudce Ti mohl položit nějakou otázku, vedl jej jakýmsi opuštěným, bylím zarostlým krajem. Všude kolem se vznášela hustá mlha, skrze niž viděl poletovat podivné ptáky. Občas narazili na mrtvolu ležící v porostu.
Vtom soudce Ti spatřil nahou nazelenalou mrtvolu. Z jedné nosní dírky vylézala jasně červená zmije a plazila se k soudci.

Soudce Ti dostal hrozný strach, celého jej zalil studený pot a on se probudil.
Zjistil, že se opět nachází na pohovce v chrámové hale a venku uslyšel kroky ponocného při jeho třetí noční hlídce.
Na chvíli se posadil a pokoušel se uspořádat své myšlenky. Protože měl ústa vyprahlá, zavolal na seržanta Chunga.
Seržant přinesl přenosný čajový ohřívač a nalil mu šálek horkého čaje. Jakmile se soudce občerstvil, seržant Chung se zeptal:
"Vaše Ctihodnost zde byla po většinu noci. Spal jste vůbec?"
"Ano, chvíli jsem spal," odpověděl soudce Ti, "ale stále se cítím velmi zmatený. Co se ti zdálo, když jsi spal tam dole?"
, Abych řekl Vaší Ctihodnosti pravdu," odpověděl seržant, "tyto poslední dny jsem kvůli tomuto případu neustále běhal sem a tam a trápil jsem se problémem, jak se s Bi Sünovým případem vypořádat, takže jsem usnul jako špalek. A pokud jsem měl nějaké sny, ani na jeden si nevzpomínám. Ale snad měla Vaše Ctihodnost více štěstí."
Soudce Ti mu pak vše pověděl, od svého dotazování se věšteckých proužků až po podivný sen, který se mu zdál.
Znovu vzal věšteckou knihu a předčítal seržantovi nahlas verše, která tam objevil. Seržant řekl:
"Obvykle bývají vysvětlení, která tato kniha dává, velice nejasná. Ačkoliv jsem jen málo sečtělý, význam tohoto znamení se mi zdá zřejmý. Nehledám vysvětlení ve starém příběhu, o kterém báseň pojednává, ale beru slova tak, jak jsou. A tak první řádek, ten se vztahuje na poslední noční hodinu před rozbřeskem. To je nejklidnější noční doba a je to obvyklá chvíle tajných milenců, kdy vycházejí ze svých příbytků za svými milenkami. Intimnosti uvedené ve čtvrtém řádku neznamenají manželskou lásku, ale nezákonný vztah paní Ťiou a jejího milence. Tato báseň nám tedy naznačuje, že on byl přítomen, když došlo ke zločinu a pravděpodobně se na něm podílel. To by dobře zapadalo do časové posloupnosti. Víme, že paní Bi, její syn a jeho žena poté, co se vrátili ze závodů, měli bohatou večeři. Potom pili víno a o něčem si povídali. Když si Bi Sün začal stěžovat na bolesti břicha, musela již být dosti pozdní noční hodina. Pak řekla paní Bi jeho ženě, aby odvedla jejího syna na lůžko. Poklidila, vykonala svou toaletu, takže když ji křik syna probudil, bylo to již velmi pozdě v noci. Není tedy možné, aby milenec paní Ťiou přišel během třetí pochůzky ponocného a byl přistižen Bi Sünem, jehož paní Ťiou zabila způsobem, který prozatím neznáme? Tak nějak to muselo být."
Soudce Ti přikývl a řekl:
"Na tom, co říkáš, něco bude. Domnívám se, že v tom byla zapletena třetí osoba, protože paní Ťiou by zabitím svého manžela nejen nic nezískala, ale vše by ztratila. Byl jsem si však jistý, že se přizná, a my se tak dozvíme, kdo je jejím milencem a jaký nese podíl na vraždě. Proto jsem se nepokusil toho muže vyhledat. Byla to hrubá chyba. Nyní je ovšem mnohem důležitější jej najít, protože teď je to on, kdo nám musí povědět, jak byl čin spáchán. Ale jak jej najít?"
"To nemůže být těžké," řekl seržant Chung. "Až se vrátíte do soudní budovy, propusťte paní Bi a paní Ťiou na svobodu. Pak tajně vyšleme naše nejlepší muže k domu paní Bi, aby jej pozorně sledovali, zvláště v noci a poslední noční hodinu před rozbřeskem. Ten milenec je jistě někde tady, a když uslyší, že paní Ťiou byla propuštěna, dříve či později se s ní pokusí spojit. A tak jej chytíme."
Soudce Ti byl tímto plánem velice nadšený a složil seržantovi kompliment za jeho chytrou úvahu. Pak se jej zeptal, co si myslí o snu.
"Když jste zde meditoval," zeptal se seržant Chung, "myslel jste pouze na vraždu Bi Süna, nebo jste také přemýšlel o dvojnásobné vraždě ve vesnici Šestá míle?"
"Vlastně," odpověděl soudce Ti, "než jsem šel spát, probíral jsem v mysli všechny znaky obou případů. Ale nedaří se mi spatřit, jak se vztahuje můj sen k tomu druhému případu."
Seržant řekl:
"Musím přiznat, že tento sen mi je také naprosto nepochopitelný. Snad kdyby Vaše Ctihodnost byla tak laskavá a znovu mi zarecitovala verše, které spatřila v čajovém pavilonu. Bylo tam něco o dítěti a pohovce."

KAPITOLA DVANÁCTÁ

VERŠE VE SNU SMĚŘUJÍ PODEZŘENÍ NA PANA SÜ; MA ŽUNG ZÍSKÁVÁ DŮLEŽITOU STOPU VE VESNICKÉM HOSTINCI.

Když soudce Ti viděl, že seržant není seznámen s literárními narážkami obsaženými v této básni, řekl s úsměvem:
"Slovo ‚dítě' zde znamená jméno. Dříve žil moudrý muž, jehož příjmení bylo Sü, ale přezdíval se ‚Dítě'. Ve stejném kraji, kde tento mudrc žil, byl jistý pán, který se mu velice obdivoval a kdykoliv měl učinit nějaké rozhodnutí, pozval tohoto mudrce do svého domu, aby se s ním poradil. Ve své hlavní hale umístil velkou pohovku, speciálně pro pana Sü, a nikomu jinému nedovolil, aby si na ni sednul. Nyní je tento příběh o panu Sü a pohovce často uváděn jako příklad, jak staří uctívali moudré muže. Ale nejsem schopen vidět, jak by se to dalo přenést na některý z obou případů."
Seržant rychle prohodil: "Vaše Ctihodnosti, zdá se mi, že o významu lze poněkud pochybovat. Verše v knize nám ukazují, abychom pátrali po milenci paní Ťiou. Takže existuje přímé spojení mezi tamtím veršem a tímto prvním řádkem: zcela jistě nám chce sdělit, že příjmení milence je Sü. Mohla by mě nyní Vaše Ctihodnost ještě poučit o Yao Fuovi, o kterém se zmiňuje druhý řádek?"
"Druhá polovina," odpověděl soudce Ti, "je docela jasná. Yao
Fu byl také historickou osobností, přezdívali jej Šao Yung a byl velmi uznávaným věštcem. Toto se tedy perfektně shoduje s naší domněnkou, že vrah z vesnice Šestá míle je onen chybějící obchodník Šao a také, že se nyní skrývá u rodáků v S-čchuanu nebo že do této provincie utekl. V každém případě bude užitečné, když zůstaneš se svými muži na pozoru, jakmile se setkáš během svého vyšetřování s někým, kdo hovoří S-čchuanským dialektem."
"To je jistě správné vysvětlení," řekl seržant Chung. "Nyní nám jen zbývá akrobatka a pole poseté zbytky mrtvol. Tyto věci mohou být vysvětleny tolika různými způsoby, že jsem na rozpacích, kde začít. Snad porozumíme jejich významu v

pozdější fázi našeho vyšetřování."
Zatímco soudce Ti a seržant Chung byli zaměstnáni těmito úvahami, v papírových oknech se již začala ukazovat rudá záře úsvitu a brzy potom zaplnilo halu denní světlo. Soudce Ti věděl, že už neusne, a tak vstal z pohovky a upravil si róbu.
Když představený, který již nějakou chvíli čekal venku v chodbě, slyšel, že soudce Ti vstává, chvatně vstoupil do haly a popřál soudci dobré ráno. Pomodlil se před oltářem a pak řekl mladému knězi, aby soudci Ti ohřál vodu na ranní toaletu a přinesl šálek horkého čaje. Když se mladý kněz vrátil, soudce Ti si umyl tvář, vypláchl ústa a učesal vlasy.
Mezitím seržant Chung zabalil jejich zavazadla a předal balík představenému, aby jej ponechal v chrámu, dokud pro něj soudce někoho nepošle. Navíc představenému přísně nařídil dohlédnout, aby z chrámu neuniklo jediné slovo o jejich nočním pobytu. Pak se soudcem Ti opustili chrám.
Po svém návratu do soudní budovy našel soudce Ti Tao Kana, jak čeká v jeho kanceláři. Tao Kan se dychtivě vyptával seržanta Chunga, zda pobyt v chrámu dospěl k nějakým výsledkům a seržant mu krátce vysvětlil, co se stalo. Pak Tao Kanovi řekl, ať jde do kuchyně a obstará soudci Ti snídani.
Poněvadž bylo hezké ráno, posnídal soudce Ti venku v malém dvoře před svou kanceláří, kde na něj seržant a Tao Kan čekali.
Po snídani nařídil soudce Ti seržantu Chungovi, aby se vydal s poslem, který byl ten den ve službě, do vesnice Chuang-Chua a přivedl strážce Chuo Kaie. Pák přivolal písaře k vyřízení denních záležitostí.
Seržant Chung se vrátil zpět s Chuo Kaiem odpoledne. Pro tuto chvíli si jej soudce Ti nechal předvést raději do své kanceláře než do soudní síně.
Strážce uctivě soudce Ti pozdravil a pak zůstal stát před jeho stolem.
"Jestliže nezjistíme," začal soudce Ti rozhovor, „jak byl Bi Sün zabit, bude tato aféra zakončena s ostudou nejen pro mě, ale také pro tebe, místního strážce. Předpokládám tedy, že ses v těchto dnech velmi snažil objevit nějaké nové stopy. Řekni, co jsi dělal a proč jsem musel pro tebe poslat. Proč jsi nepřišel sám od sebe a nepodal mi hlášení?"
Takto ostře pokárán strážce Chuo Kai rychle poklekl, několikrát udeřil hlavou o zem a řekl:
"Tato bezvýznamná osoba byla zaneprázdněna vyšetřováním dnem i nocí bez jediné chvilky oddechu. Ale dosud jsem nenašel jedinou novou stopu a stále nevidím, jak by se tento případ dal vyřešit."
"Prozatím," řekl soudce, "nebudeme probírat vyřešení tohoto případu a nebudeme se dále zabývat ani tvou nedbalostí. Kolik rodin žije ve tvé vesnici a kolik z nich nese příjmení Sü?"
"V mé vesnici je kolem tří set rodin a mezi nimi jich asi deset nese příjmení Sü. O které rodině Sü si Vaše Ctihodnost přeje více informací? Ihned se vrátím zpět a provedu nezbytné výslechy."
"Ty tupá hlavo," řekl soudce Ti, "kdybych to věděl, měl bych dávno ty lidi u výslechu sám. Ve skutečnosti vím jen to, že muž příjmením Sü je do případu zapleten a pravděpodobně byl spolupachatelem zločinu paní Ťiou. Kdybychom toho muže mohli vypátrat, případ by byl vyřešen. Takže se tě nyní ptám, zda někdo z lidí ve tvé vesnici s příjmením Sü není nějak spojen s Bi Sünem nebo jeho domácností."
Strážce se na dlouhou dobu hluboce zamyslel a pak promluvil:
"Musím se přiznat, že nevím mnoho o Bi Sünových přátelích a známých. Pokud mi Vaše Ctihodnost dovolí, abych se vrátil, zahájím pečlivé výslechy."
"Ty si tedy myslíš," řekl soudce Ti, "že to je skvělá myšlenka. Ale dovol mi, abych ti řekl, že tvůj návrh je nejlepší metodou, jak zajistit, aby se naše podezření dostalo ven a upozornilo našeho muže, aby se skryl. Nebudeš tudíž nikde pobíhat a otevřeně se vyptávat. Nejprve použiješ křížového výslechu na lidech, kteří žijí v Bi Sünově sousedství. A jakmile zjistíš sebemenší stopu, přispěcháš ke mně se zprávou. Já se pak postarám o zbytek."
Potom strážce propustil, a jakmile odešel, nařídil seržantu Chungovi a Tao Kanovi vydat se téhož večera po setmění do vesnice Chuang-Chua. Řekl jim, aby strážce tajně sledovali a podívali se, zda půjde provádět výslechy. Pak najdou skryté místo v sousedství domu paní Bi a budou jej hlídat po celou noc.
Soudce Ti měl o mentálních schopnostech strážce Chuo Kaie nízké mínění a rozhodně nebyl šťasten, že je nucen jej využít na diskrétní pátrání. Avšak při soudním vyšetřování se většina vesničanů z Chuang-chua s tvářemi seržanta Chunga a Tao Kana důvěrně seznámila, a tak se obával, že kdyby podezřelý zjistil, že se pomocníci soudce Ti vyptávají na muže jménem Sü, vzal by nohy na ramena. Kromě toho jsou takovéto výslechy součástí rutinních povinností strážce, takže i kdyby to strážce Chuo Kai dělal neobratně, byla malá pravděpodobnost, že by si pachatel takové vyptávání spojil s vyšetřováním zločinu. Soudce Ti však ještě považoval za nutné, aby seržant Chung a Tao Kan dohlédli na činnost strážce a v případě nebezpečí zakročili. Dále si chtěl současně ověřit, zda Chuo Kai skutečně zanedbává své povinnosti, nebo je jen tak hloupý.
Než soudce Ti vyřídil denní rutinní záležitosti, setmělo se. Nechal přinést svíčky a sám ve své kanceláři začal třídit některé věci, jenž se nahromadily během posledních několika dnů. Potom si dal přinést večeři a sotva si trochu zdříml, překvapily jej zvuky venku za oknem. Než stačil docela otevřít oči, stáli v místnosti Ma Žung a Ťiao Taj.
Pozdravili soudce a Ma Žung řekl:
"Našli jsme stopu, ale i tak je těžké odhadnout její skutečnou cenu. Protože samotné prověřování této stopy by nás mohlo dostat do maléru, rozhodli jsme se nejprve vrátit zpět, abychom vám podali zprávu a obdrželi pokyny."
"Nejdříve mi řekněte, co jste našli, moji stateční, abychom mohli problém zvážit společně," vyzval je soudce Ti.
"Poté, co jsem dostal vaše pokyny," řekl Ma Žung, "toulal jsem se po venkově ve východní části okresu a všude se diskrétně vyptával. Před několika dny, když se setmělo, přišel jsem k malému městu a rozhodl se zůstat přes noc v jednom z menších hostinců, které se tam nacházely. Když jsem zapředl nevázaný rozhovor s několika hosty, jeden řekl pár slov o vraždě ve vesnici Šestá míle a jeho dva přátelé se smáli a zasvěceně přikyvovali. Ihned jsem začal dále sondovat, ale zmlkli jako ryby. Jelikož jsem od číšníka věděl, že ti muži jsou obchodníci s kůžemi, nabídl jsem jim rundu

vína a řekl, že já sám jsem obchodník s kůžemi. Dodal jsem, že mě vražda přirozeně zajímá, poněvadž několik členů našeho cechu se ubytovalo v hostinci ve vesnici Šestá míle. Pak se uvolnili a řekli, že jelikož jsem bratr obchodník, nemusí se bát, že se jejich příběh dostane dále. Pak mi nad několika poháry vína řekli toto:
Den po vraždě jeli ve velkém voze po hlavní silnici do vesnice Šestá míle. Potkali vysokého, asi třicetiletého člověka, tlačil malý vozík naložený žoky a mířil opačným směrem. Zdálo se, že muž velmi spěchá a že kolem nich chce projít bez těch několika slov, které si pocestní ze zdvořilosti na cestě vyměňují. Když jej však míjeli, jejich vůz narazil do jeho, kolo se oddělilo od nápravy a žoky spadly do bláta. Očekávali nějaký pěstní souboj či alespoň bouři urážek. Ale nic, ten člověk neřekl jediného slova, chvatně nasadil kolo a začal upravovat své dva žoky. Jeden se uvolnil a oni si všimli, že obsahuje surové hedvábí. Rychle jej zabalil a zamumlal několik slov na omluvu, díky čemuž si všimli, že hovoří dialektem Ťiang-su. Pak pospíchal dál. Takže když se později ve vesnici Šestá míle doslechli o dvojnásobné vraždě, byli si jisti, že ten chlap je zločinec.
Zeptal jsem se jich, proč nepodali zprávu příslušným úřadům; za tuto informaci by jim dali za odměnu několik pěkných stříbrných. Ale obchodníci se smáli a ptali se mě, zda si o nich nemyslím, že jsou blázni. Vrah již dávno zmizel na nějaké daleké místo a oni se mají sami zaplést do zločinu? Jejich zaměstnáním jsou obchody a s radostí přenechají zatčení zločince těm, kteří jsou za to placeni.
Vyhledal jsem Ťiao Taje, a přestože jsme spolu zůstali v hostinci o den déle, nezjistili jsme nic víc, než co jsme již věděli. A tak jsme se spolu vydali po cestě, kudy to vzal ten vysoký muž, mnohými zkratkami po horských pěšinách, kde muž s vozíkem jen stěží projede.
Když jsme překročili hranici do sousedního okresu, nalezli jsme silnici blokovanou několika místními farmáři, kteří se srotili kolem vozíku vedle cesty a ze všech sil křičeli a nadávali. Připojili jsme se ke skupince diváků stojících opodál a sledovali, co se děje. Na vozíku stál vysoký mladý člověk, který se hrozícího davu vůbec nebál a hrubě jim nadával do party hlínohrabů. Křičel, že prošel císařství od severu k jihu a zažil mnoho nebezpečí a že se nebojí nikoho pod sluncem. „Pokud jsem udělal škodu na vašem poli,' rozčiloval se, „nejlepší kus této mizerné země nemá cenu několika měďáků. Ale když mě necháte jít a pěkně se se mnou domluvíte, dám vám nějaké surové hedvábí jako náhradu za vaši škodu. Ale chcete-li boj, dobře, máte ho mít!' Pak seskočil z vozu přímo mezi ně a skutečně na ně zaútočil holými pěsti. Na pomoc svým přátelům přišla skupina farmářů ozbrojená srpy a motykami. Ale vysoký muž proti nim vyrazil a jediným hmatem vykroutil jednomu z útočníků motyku z ruky a pustil se do nich.
Když je rozehnal, mohutným záběrem vytáhl káru opět na silnici a pokračoval v cestě. Sledovali jsme jej na jistou vzdálenost, dokud nedosáhl pěkně velkého obchodního centra nazvaného Božská vesnice. Tam si najal místnost v jednom z místních hostinců. Od číšníka jsme zjistili, že se tam chystá zůstat alespoň jeden týden, aby prodal své zboží. Poněvadž jsme byli mimo náš okres, mysleli jsme si, že když se jej pokusíme zatknout, budeme mít co do činění s místními úřady, zvláště když nám chyběl přímý důkaz, že ten člověk je vskutku zločinec, kterého hledáme. Jelikož má v úmyslu tam zůstat nejméně jeden týden, spěchali jsme sem, abychom Vaší Ctihodnosti podali zprávu a obdrželi další instrukce."

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

SOUDCE TI SE SÁM VYDÁVÁ DO BOŽSKÉ VESNICE; OBCHODNÍK S HEDVÁBÍM SE SNAŽÍ PRODAT ZBOŽÍ.

Soudce Ti byl velmi potěšen, když tuto zprávu uslyšel. Na chvíli se zamyslel a pak řekl:
"Podle mého názoru není pochyb, že člověk, kterého jste vystopovali, je náš stále unikající přítel Šao, mladý obchodník s hedvábím, který přespal v Kchungově hostinci. Jeho podivné chování, když se setkal s obchodníky s kůžemi blízko místa činu, skutečnost, že nesl žoky se surovým hedvábím .a že je mužem z provincie Ťiang-su, všechna tato fakta to potvrzují. Jeho divoký výstup s farmáři mimoto ukazuje, že je nebezpečným rváčem, který mohl docela dobře zavraždit svého spolucestujícího a nešťastného vesničana Wanga, který se náhodou stal svědkem zločinu."
Ma Žung si však nebyl tak jistý, že konečně vypátrali vraha. Uvažoval, že koneckonců většina obchodníků s hedvábím pochází z Ťiang-su a že několik jich neustále cestuje silnicemi okresu. Mohla to být docela dobře shoda okolností a může se ukázat, že ten člověk je poctivý obchodník, i když poněkud prudší povahy.
Ale soudce Ti zakroutil hlavou a řekl:
"Mám důkaz, že to není pouhá shoda náhod." Pak pověděl Má
Žungovi a Ťiao Tajovi o svém snu v chrámu. Citoval verš, který ve snu viděl v pavilonu a upozornil je, že název "Božská vesnice", vedle toho, že to obvykle znamená "Boží vesnice", by mohl být spojen s "věštěním". To jasně naznačuje," řekl, "že máme hledat našeho zločince v Božské vesnici."
Má Žung a Ťiao Taj měli velikou radost, když to slyšeli a zeptali se soudce, jak by měli dále pokračovat.
"Problém je," řekl soudce Ti, „jak toho muže zatknout mimo náš okres. Mohu samozřejmě požádat o pomoc svého kolegu ze sousedního okresu, ale mám veliké obavy, že než by se vyřídily všechny formality, opustí ten člověk sám od sebe vesnici, anebo že záležitost vyjde najevo a on uteče do některého odlehlého okresu, kde jej již nikdy nenajdeme."
Soudce Ti si kroutil obočí a nějaký čas zůstal v hlubokém zamyšlení. Pak promluvil:
"Jediné řešení, které spatřuji, je následovně. Zítra ráno se spolu vydáme do Božské vesnice. Tam si pronajmeme pokoj ve velkém hostinci a zjistíme, kdo je v tom místě nejdůležitějším obchodníkem s hedvábím. Vy jej pak půjdete navštívit a řeknete mu, že jsem představitelem zámožné firmy s hedvábím v Pej-ťingu a jsem na cestě do provincie Ťiang-su,

abych nakoupil velké množství surového hedvábí, které má firma použije k výrobě pej-ťingského brokátu. Řeknete mu, že jsem ke vší smůle onemocněl a na pár týdnů svou cestu přerušil. Dodáte, že nyní mám veliké obavy, zda budu schopen dosáhnout Ťiang-su ještě než skončí hedvábná sezóna, a že bych raději cestu tam odvolal, pokud budu moci nakoupit hedvábí za rozumnou cenu zde. Bude to pro něj přitažlivý návrh a jistě začne dávat dohromady všechno surové hedvábí, které bude schopen sehnat. Zbytek necháte na mně."
Poté, co soudce Ti načrtnul svůj plán, vrátil se ke své úřední práci. Poněvadž předpokládal, že bude patrně nepřítomen několik dnů, vyřídil všechny neodkladné záležitosti a kromě toho vypracoval podrobnou zprávu vyšším úřadům. Pak povolal strážce věznice, předal do jeho rukou pečetě svého úřadu a pověřil jej, aby řídil během jeho nepřítomnosti v jeho zastoupení všechny rutinní záležitosti, a několika slovy jej informoval o plánované cestě do Božské vesnice. Dodal, že předpokládá návrat nejpozději do dvou týdnů a nakonec mu nařídil, aby o tom nikomu ani slovo neprozradil. Než soudce Ti všechno vyřídil, bylo velmi pozdě, takže se ke spánku uložil na pohovku ve své kanceláři.
Následující ráno vstal před rozbřeskem a oblékl si všední oděv. Posadil se ke svému stolu a vypracoval dokument adresovaný náčelníkovi sousedního okresu. Tento ukryl na svém těle spolu s obnosem stříbrných. Když s Ma Žungem a Ťiao Tajem opustili soudní budovu, byla ještě tma a nikdo je neviděl.
Jejich cestu, která proběhla v klidu, není nutno popisovat. Po třech dnech dosáhli v pronajatých krytých nosítkách Božské vesnice a zastavili na jejím okraji.
Během své minulé návštěvy této vesnice Ma Žung zjistil, že majitelem největšího hostince je jistý pan Ťiang. Takže soudce Ti nejprve vyslal dopředu Ma Žunga a Ťiao Taje, aby zjistili, zda by si tam mohli pronajmout pokoj.
Když přišli k bráně Ťiangova hostince, Ma Žung zvolal:
"Je někdo uvnitř? Jsme pocestní z Pej-ťingu, kde je můj pán velkým obchodníkem s hedvábím. Najde se pro nás pokoj?"
Když číšník uslyšel, že přijeli významní hosté, spěchal otevřít bránu a uvedl je dovnitř. Ujistil je, že si mohou vybrat místnost podle svého přání. Když se zeptal na jejich zavazadla, řekl mu Ma Žung, že nosítka s jejich zavazadly čekají na okraji vesnice. Řekl Ťiao Ta-jovi, aby tam s číšníkem odešli a doprovodili soudce Ti do hostince, přičemž on sám zůstal uvnitř. Správce hostince vyšel ven na dvůr, aby Ma Žunga přivítal a osobně mu ukázal místnosti pro hosty. Ma Žung vybral dva čisté pokoje a dohlédl, aby číšníci dali vše do pořádku. Pak vyšel opět ven před bránu, právě když přijel soudce Ti ve svých krytých nosítkách. Zatímco Ťiao Taj s číšníkem vykládali zavazadla, Ma Žung vyplatil nosiče a pak vedl soudce Ti do jeho pokoje. Připravil soudci horký čaj. Když se spolu občerstvili, přišel správce vykonat zdvořilostní návštěvu. Uctivě promluvil:
„Přišel jsem se pozeptat na ctihodné hostovo jméno. Doslechl jsem se, že pán je z Pej-ťingu a zamýšlí zde uzavřít nějaké obchody. Dělám zprostředkovatele různých obchodů a vždy jsem poctěn patronací obchodníků, kteří tudy projíždějí. Také zdejší kuchyně může poskytnout jakékoliv jídlo a víno podle vašeho přání!"
"Mé příjmení," odpověděl soudce Ti, "je Liang a jméno Ti-kung. Jsem obchodním zástupcem velké firmy s hedvábím v Pej-ťingu. Odešli jsme odtud asi před měsícem s úmyslem projít tímto místem do provincie Ťiang-su, kde bychom nakoupili velké množství surového hedvábí pro naší firmu. Ale bohužel jsem cestou onemocněl a přijeli jsme sem teprve dnes. Takže se obávám, že nebudu schopen dosáhnout Ťiang-su než skončí hedvábná sezóna. Poněvadž tudy vede velká hedvábná cesta ze severu na jih, doufám, že budu schopen zde hedvábí koupit. Jak je na tom v současnosti trh se surovým hedvábím?"
"Toto místo," odpověděl správce, "je od Ťiang-su dosti vzdálené, přesto však máme regulérní informace o podmínkách na tamním trhu. Lidé říkají, že jaro bylo neobyčejně mírné, mají tam tudíž velké množství surového hedvábí. Sto CATTIES se tam prodává jen po 35 stříbrných. Zdejší cena na trhu je okolo 39 stříbrných za sto CATTIES. Když uvážíte, že cesta z Ťiang-su zabere několik týdnů a přičtete částku za transport, pak, jak to vidím já, zdejší cena 39 stříbrných je skutečně výhodnější než v Ťiang-su."
Soudce Ti předstíral, že váhá, a začal klást všemožné otázky na kvalitu surového hedvábí, které je zde na prodej. Když na ně správce Ťiang odpověděl, soudce Ti dodal, že je to poprvé, kdy jedná jako cestovní obchodní zástupce pro svou firmu. "Starý obchodní zástupce," řekl, "nedávno zemřel a šéf mě určil jeho nástupcem. Je to velmi trapné, že jsem onemocněl. Přesto bych chtěl uzavřít pro mou firmu nějaký dobrý obchod. Poněvadž se zdejší cena hedvábí nezdá vysoká, mohl bych vás alespoň požádat, abyste mě představil někomu, kdo se chystá prodat, a pak se uvidí, zda můžeme uzavřít obchod. Kdybych mohl nakoupit vše, co potřebuji zde, ušetřilo by mi to cestu do Ťiang-su."
Správce Ťiang byl velice potěšen tím, co slyší. Nejen že získá dobrou provizi jako zprostředkovatel transakce, nýbrž také bude mít tohoto zámožného obchodníka a jeho služebníky po několik dnů jako hosty, takže utrží nemalý zisk za pokoje a jídlo. S radostí slíbil, že učiní vše, aby kontaktoval "pana Lianga" se spolehlivým překupníkem hedvábí. Poté, co přikázal číšníkovi, aby přinesl nějaké občerstvení a řekl kuchaři, ať připraví dobrý pokrm, odešel.
Když dojedli své jídlo, řekl soudce Ti Ťiao Tajovi, aby zůstal v pokoji a hlídal jejich zavazadla. Sám se vydal s Ma Žungem do správcovy kanceláře a zeptal se jej, zda by se mu hodilo jít s nimi ven.
Správce Ťiang přispěchal od svého pultu a řekl, že jim bude s potěšením dělat průvodce. Vedl je klikatými uličkami do rušného obchodního centra. Po obou stranách ulice stály velké obchody. Místo vyvolávalo dojem prosperity.
Sotva se na chvíli zastavili před impozantním podnikem, vyběhl ven příručí, aby je pozdravil a řekl:
"Pane Ťiangu, prosím, vejděte se svými přáteli. Můj pán zde zrovna není, ale brzy se vrátí."
Soudce Ti si pomyslel, že je to štěstí, když zde nadřízený není, protože takto se mu třeba podaří dostat z příručího nějaké informace. Řekl tedy správci Ťiangovi:
"Nemáme další naléhavé záležitosti, takže se na chvíli posadíme a počkáme, až se správce vrátí."
Když soudce Ti vstoupil, spatřil prostornou místnost bez pultu či jiného zařízení obchodu. Na jedné straně bylo u stěny nastavěno do výšky všelijaké zboží. Na druhé straně stál překrásný ze dřeva vyřezávaný stolek a sedátka. Na

sněhobílé stěně bylo velikými červenými znaky napsáno jméno firmy s dodatkem, že se zde provádějí tranzitní obchody veškerého zboží ze severu a jihu.
Usedli. Příručí posloužil čajem. Při obvyklé výměně zdvořilostí se ukázalo, že jméno správce je Lu Čchang-po a jeho rodina zde žije po generace. Příručí se blíže poptal na záležitosti soudce Ti a jakou firmu v Pej-ťingu zastupuje. Naštěstí se soudce Ti upamatoval, že když za studentských dnů v Pej-ťingu chodíval ulicí Jao-ťia, stála tam velká hedvábná firma a nazývala se Waj-jí nebo tak nějak.
Příručí se ihned široce usmál a řekl:
"To je skvělá firma! Promiňte. Měl bych s vámi jednat s větší úctou! Když byl náš dřívější správce ještě naživu, nadělal s vaší firmou mnoho obchodů. Od té doby, co obchody v Pej-ťingu stále více vzkvétají, posílá vaše firma své obchodní zástupce přímo do Ťiang-su a sem již nezavítá. Proč jste sem tedy přišli, abyste nakoupili surové hedvábí?"
Soudce Ti zopakoval stejný příběh, jaký podstrčil správci Ťiangovi. Ještě hovořil, když do místnosti vstoupil asi čtyřicetiletý muž. Správce Ťiang chvatně vstal ze své židle a řekl: "Správce Lu se vrátil."
Poté, co byli představeni a správce Lu vyslechl záměry soudce Ti, řekl:
"Hezky jste si svou návštěvu zde načasoval. Teprve před několika dny přijel z Ťiang-su obchodník s hedvábím jménem Ťiao. Je to starý klient mé firmy a dal mi své žoky surové bavlny, abych mu je prodal. Chcete-li, můžete se na ně podívat."
Vzal soudce Ti na druhou stranu místnosti a ukázal mu velkou hromadu žoků surového hedvábí.
Soudce ti na ně pohlédl. Viděl, že většina nese jméno dobře známé Ťiang-suské firmy, otištěné velkými písmeny. Ale dva byly pokryty suchým blátem tak, že se jméno firmy nedalo rozluštit. Stačilo, když viděl tyto dva žoky. Zavolal na Ma Žunga:
"Máš dlouholeté zkušenosti s oceňováním surového hedvábí. Pojď sem a podívej se. Zdá se mi, že lesk není takový, jaký by měl být."
Ma Žung věděl, že soudce něco objevil. Přistoupil k žokům, ale nejprve otevřel několik jiných, než se vrátil ke dvěma zabláceným.
"Hedvábí je v pořádku," řekl. "ale bylo cestou vystaveno vlhku. Proto ztratilo svůj lesk. I když je obsah těchto dvou žoků trochu ušpiněný, stále si zachovává potřebný lesk. Pokud je vlastník ještě tady, mohli bychom se pokusit s ním jednat."
Soudce Ti vyjádřil své uznání a dodal, že pokud bude cena odpovídající, mohl by koupit všechno. Pak se zeptal, zda je obchodník Ťiao stále ve městě. Správce Lu, ve snaze udělat obchod, řekl příručímu:
"Pan Ťiao nyní hraje ve strážcově domu. Zajdi tam a řekni mu, aby sem ihned přišel, poněvadž je zde společnost, která chce koupit všechno surové hedvábí."
Příručí odešel a správce Ťiang se krátce na to chystal také odejít s poznámkou, že nastane noc a jeho přítomnost bude vyžadována v hotelu, aby přijal nové hosty.
Ještě si spolu dali čaj. Pak se příručí vrátil s vysokým mužem. Ma Žung v něm okamžitě poznal onoho rváče, kterého onehdy sledoval.

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

MA ŽUNG A ŤIAO SPOLU ZÁPASÍ; SETKÁNÍ DVOU BRATRŮ ZELENÝCH LESŮ.

Ma Žung dal soudci Ti tajné znamení, aby mu naznačil, že je to skutečně jejich muž.
Soudce Ti si jej pozorně prohlédl. Muž asi šest stop vysoký. Jeho tvář byla tmavší barvy s malýma lesklýma očima pod zarostlým obočím. Oblečen byl v krátkém kabátku s úzkými rukávy a modrou róbu měl zastrčenou mezi nohama, takže byly vidět kalhoty. Mimoto měl na nohou sandály s tenkou podešví, celkem vzato budil spíše dojem "bratra zelených lesů" než počestného obchodníka.
Jakmile správce Lu spatřil nově příchozího, vstal, aby jej pozdravil a řekl s úsměvem:
"Říká se, že když se snažíte prodat kuře, je těžké najít člověka, který je chce koupit. Vy máte ale štěstí. Teprve před několika dny jste mě pověřil, abych prodal vaše hedvábí, a již mám pro vás kupce."
Pak pověděl obchodníkovi Ťiaovi příběh soudce Ti.
Obchodník Ťiao se mezitím posadil. Zatímco správce Lu hovořil, věnoval soudci Ti pozorný pohled. Pak promluvil s křivým úsměvem:
"Je sice pravda, že chci prodat své zboží, avšak obávám se, že pán tady nemá skutečně v úmyslu kupovat."
Správce Lu byl touto neočekávanou odpovědí docela vyveden z míry a rychle řekl:
"Jste šprýmař, pane Ťiao; měl byste lépe vážit, než mě označíte za podvodníka. Tento pán je zástupcem firmy Waj-jí z Pej-ťingu, domu se skvělou pověstí, jak ví každý v naší branži."
Poznámka vysokého člověka však soudce Ti dosti rozrušila. Pochopil, že tento muž, s nímž se setkává poprvé a který zjistil, že není obchodníkem, za kterého se vydává, musí být bystrý pozorovatel. Jediná věc, kterou mohl udělat, byla, pokusit se přesvědčit obchodníka Ťiaoa, že se mýlí. Takže vstal ze svého křesla a řekl s hlubokou poklonou:
"Zdravím vás, pane Ťiao."
Vysoký muž bez meškání odpověděl s ještě hlubší poklonou a řekl uctivě:
"Vaše Excelence, zůstaňte prosím sedět. Tato bezvýznamná osoba příliš dlouho otálela se svou zdvořilostní návštěvou, za což prosím o prominutí."
"Starý brachu," řekl soudce Ti, "čím jsem si zasloužil, že mě takto oslovuješ? Nejsme všichni obchodníci, kteří mají ve zvyku hovořit jako rovný s rovným? Jaké je tvé ctěné jméno?"

"Mé příjmení je Ťiao," odpověděl, "a jméno Wan-čchuan. Jsem zcestovalý muž. Procestoval jsem císařství od severu k jihu a navíc jsem zběhlý v umění fyziognomie.*
*(fyziognomie) nauka o tom, jak z rysů obličeje poznávat vlastnosti duševní.

Takže, jak mohu být v záležitosti Vaší Excelence zde prospěšný? Mohu uctivě požádat o vaše ctěné jméno a zeptat se, jaký úřad v současné době zastáváte?
Jsem daleko od pravdy, když uvedu, že jste nyní náčelníkem některého okresu nebo něco podobného?"
Když to soudce Ti slyšel, byl skutečně zahanben, protože zřejmě hrál svou roli obchodníka velmi špatně. Bylo však příliš pozdě dále něco předstírat, a tak ostře promluvil:
"Chceš-li skutečně vědět, kdo jsem, nemůžeš neznat důvod, pro který jsem tady!" Potom dal Ma Žungovi tajné znamení.
Má Žung vyskočil a vykřikl:
"Ty lupičský pse, myslíš si, že se odtud můžeš zachránit útěkem? Náš soudce sem totiž přišel, aby tě sám zatkl. Odtáhneme tě k soudu v řetězech!"
Pak se sám postavil do dveří, aby zabránil Ťiaovi uniknout a přikrčen v bojové pozici se vyřítil na vysokého muže.
Když správce Lu viděl tento náhlý vývoj, myslel si, že je to špatný sen. Křičel: "Pánové, pánové, toto je slušný obchod. Nemůžete zde bojovat!"
Jen co to dořekl, Ťiao Wan-čchuan si vykasal rukávy a nadávaje soudci Ti a Ma Žungovi do zkorumpovaných úředníků a nohsledů, vyskočil proti Ma Žungovi rychlostí šípu, zamířil dlouhým úderem do oblasti jeho srdce s využitím postoje zvaného "tygr loví ovci". Ale Ma Žung se ráně vyhnul ustoupením ojeden krok doleva, fintou zvanou "vylákej tygra ven z lesa"; současně udeřil Ťia-ovu nataženou paži krátkým úderem dvěma prsty přesně na žílu uvnitř lokte. Ťiaova pravá paže byla na čas ochromena, jeho útok byl zastaven, a on se pokusil znovu získat pozici, když Ma Žung využil svou výhodu k prudkému úderu do Ťiaových žeber. Nyní si Ťiao plně uvědomoval, že má před sebou zkušeného soupeře a pokračoval přesně podle pravidel. Ochromenou paži použil, aby si chránil tělo a levou rukou chytil pravé Ma Žungovo zápěstí. Ale než mu mohl Ťiao paži zkroutit a zasadit kop, Ma Žung rychle kontroval fintou zvanou "pták Fénix roztahuje křídla"; vyskočil dvě stopy do vzduchu, čímž uvolnil Ťiaovo sevření a současně zamířil levý kop na jeho obličej. Ťiao však tento tah očekával; rychle klesl mezi Ma Žungovy nohy a dříve, než dopadl, srazil jej s žuchnutím na podlahu.*
Když soudce Ti viděl svého poručíka na podlaze, myslel si, že je vše ztraceno a že Ťiao si už prorazil cestu. Právě zvažoval, co udělat, když do místnosti vrazil asi třicetiletý muž s rameny širokými jako medvěd a pasem útlým jako tygr. Věnoval Ma Žungovi a Ťiao Wan-čchuanovi krátký pohled a zařval:
"Přestaň, bratře Ťiao! Toto je můj přítel!" A Ma Žungovi řekl: "Bratře Ma, kde ses tady vzal? Proč bojuješ s jedním z našich bratrů?"
Když to dořekl, pomohl Ma Žungovi na nohy. Ma Žung, sotva uviděl příchozího, se rozesmál a řekl:
"Starý brachu, tak jsme se opět setkali. Ale než si spolu promluvíme, dovol mi nejprve zajistit tohoto lotra, aby neutekl. Je stíhán za vraždu!"
Příchozí řekl Ťiaovi, aby zůstal tam, kde je. Okounějícím, kteří se shromáždili u dveří, přikázal, aby se ztratili, a pak řekl Ma Žungovi:
"Tady Ťiao Wan-čchuan je můj starý přítel. Proč jsi s ním bojoval? Co je to za řeči o vraždě?"
"To je na dlouhé povídání," řekl Ma Žung. "Ale nejdříve ti musím říci, že toto je můj pán, náčelník okresu Čchang-ping, Jeho Excelence soudce Ti."
Příchozí rychle před soudcem poklekl a řekl:

*(poznámka překladatele) Čínský boxing je velmi staré umění, které je datováno do počátku naší éry. Když ve 4. století přišel do Číny severní buddhismus, vypůjčil si čínský boxing mnohé z tělesných a duchovních disciplín indické školy jógy, ale také z taoistického mysticismu. Vyvinul se do vysoce účinného umění útoku a obrany beze zbraní, které dosáhlo největší dokonalosti ke konci éry Ming v 17. století. Když Mandžuové porazili Čínu, většina vojenských umění strádala. Několik mingských uprchlíků však našlo azyl v Japonsku a učilo toto umění Japonce, kteří jej využili jako základ pro nyní široce známé "judo" nebo "jiujitsu", viz. japonský zápas. Aby se zabránilo nezodpovědným osobám využívat tohoto umění, jeho dokonalejší prvky byly vždy zachovávány v hluboké tajnosti a učitelé je předávali svým vyvoleným žákům pouze v ústním podání. Ze stejného důvodu těch několik knih, které vyšly, bylo napsáno speciálním technickým jazykem, pro nezasvěcené nesrozumitelným; pojmenování fint a postavení, které jsou zde popsány, je uvedeno v tomto žargonu. V nedávné době se zájem o toto umění v Číně obnovil a dnes lze nalézt mezi mladou generací mnoho dychtivých studentů.
"Vaše Ctihodnost je vynikajícím náčelníkem ze sousedního okresu. Promiňte mi prosím mou nedbalost, že jsem vás hned nepoznal."
Soudce Ti mu pokynul, aby vstal a řekl:
"Nejsi pod mou jurisdikcí, mým mužem, nemusíš být tak obřadný. Prosím posaď se a pověz mi, kdo jsi a co tě spojuje s mým poručíkem Ma Žungem a tímto člověkem Ťiaoem."
"Mé neurozené příjmení je Ťiang," řekl příchozí, "a mé jméno je Ťiung. Dříve jsem byl bratrem zelených lesů, a spolu s bratrem Ma Žungem jsme se učili u stejného mistra umění boxingu a šermu. Brzy jsem však zjistil, že divoký život není

podle mého gusta. Myslel jsem si, že bych mohl využít svou sílu mnohem užitečněji. Usídlil jsem se ve vesnici a brzy mě zvolili místním strážcem.
Pokud jde o Ťiao Wan-čchuana, je to člověk z provincie Ťiang-su. Začal studovat u mého otce, který jej učil medicíně, boxingu a umění fyziognomie. Na čas vedl toulavý život, ale pak zdědil nějaké peníze po své tetě a začal obchodovat s hedvábím. Dařilo se mu, procestoval celé císařství jako zástupce velké firmy. Často sem přichází za obchody. Vždy se ubytuje u mne. Dnes jsme zrovna spolu rozehráli malou partii, když byl Ťiao odvolán zdejším příručím. Jelikož se dlouho nevracel, přišel jsem, abych se podíval, co se stalo.
Mohu se osobně zaručit, že Ťiao je čestný muž, ačkoliv se umí pěkně rozohnit. Kdyby někoho zabil v boji, sám by se vydal. Jistě by neutekl a nezůstal u mne, aniž by mi řekl jediného slova o té záležitosti."

KAPITOLA PATNÁCTÁ

ŤIAO DÁVÁ JASNÝ POPIS SKUTEČNÉHO VRAHA; SOUDCE TI DOVOLUJE PANÍ ŤIOU, ABY SE VRÁTILA DOMŮ.

Tento příběh učinil na soudce dojem, ale nepřesvědčil jej. Domníval se, že tento muž Ťiao má všechny znaky těžkého zločince. Koneckonců Ťiang Ťiung byl dříve silničním lupičem. Nebyl ochoten jim uvěřit, že si tento příběh nevymysleli, jen aby odvrátili podezření.
Ma Žung uhodl myšlenkové pochody soudce Ti a řekl:
"Vaše Ctihodnosti, není důvod k pochybnostem. Pokud se bratr Ťiang zaručil, že tento muž Ťiao je čestným obchodníkem, pak je jisté, že není do tohoto případu zapleten. Snad bude sám schopen dát uspokojivé vysvětlení, jak se žoky zavražděného muže k němu dostaly."
"Bratře Ťiao," řekl strážce Ťiang, "pověz tady Jeho Excelenci, co se vlastně přihodilo. V našem bratrství musí být věci jasné a poctivé. Nadto jsem strážcem této vesnice na hranici Čchang-pingského okresu a nesu tedy také část odpovědnosti za to, že se skutečný vrah dostane před soud."
"Je to velmi nepříjemný příběh," začal Ťiao. "Vraždu spáchal muž zvaný Šao, kterému nestačilo, že vykonal ten hrozný skutek, také mě do toho namočil. Celé jméno toho chlápka je Šao Li-chuaj, a pochází z provincie Ťiang-su. Stejně jako já je cestujícím obchodníkem s hedvábím, levně kupuje surové hedvábí během sezóny v Ťiang-su a pak jej prodává podél silnice zde v Šan-tungu. Často jsme se na cestě potkávali.
Minulý měsíc, když jsem kupoval surové hedvábí v Ťiang-su, odešel odtud dříve spolu s jedním z našich mladých kolegů jménem Liu. Nedávno jsem Šaoa potkal samotného na cestě blízko Čchang-pingu, tlačil káru naloženou žoky hedvábí. Ptal jsem se ho, kde zůstal mladý Liu a proč cestuje sám. Není to moudré, když vezete cenné zboží. Povzdechl si a řekl mi, že je to dlouhý strastiplný příběh. Liu na cestě podlehl náhlé a silné nemoci; přes velké obtíže zakoupil pro něj rakev a prozatím jej uložil v nějakém chrámu. Aby zaplatil kněžím, utratil ze svých zásob všechny měďáky. Pak se ukázalo, že kvůli tomuto zpoždění nestihne správnou dobu, aby prodal své hedvábí za dobrou cenu. Kdyby nebylo jeho snahy pomoci mrtvému kolegovi, aby bylo jeho tělo slušně uloženo v rakvi, byl by již opět doma se slušným ziskem v kapse. Uvěřil jsem té historce a ptal jsem se, kam má namířeno. Řekl, že prozatím nemá v úmyslu vrátit se na jih, poněvadž se obává, že Liuova rodina by jej považovala odpovědného za jeho smrt. Půjčil si ode mne 300 stříbrných a dal mi do zástavy káru s hedvábím. Zisk z prodeje Liuovy poloviny jsem měl vrátit jeho rodině, přičemž jeho vlastní polovina více méně odpovídala 300 stříbrným, které si ode mne vypůjčil. Takto mě ten křivák do této záležitosti namočil. On sám s mými dobrými penězi utekl."
Soudce Ti se rychle zeptal:
"Víš, kam ten muž Šao šel potom, co ti předal vozík s hedvábím?"
"Neřekl mi to," odpověděl Ťiao, "ale mohu to docela dobře uhádnout. Před mnoha lety jsem znal učitele toho chlápka Šaoa. Myslel si, že mladý Šao je nadějný člověk, a dal mu svou dceru za manželku. Ale tento Šao, místo aby projevil vděčnost za projev učitelovy náklonnosti, špatně zacházel se svou ženou. Zemřela se zlomeným srdcem. Potom jsem se doslechl, že si začal románky se zhýralými ženami, které žijí na jednom místě této provincie zvaném Vodní soutěska nebo tak nějak. Považuji za nejpravděpodobnější, že se tam Šao vydal, aby utratil peníze uloupené Liuovi se svou milenkou. Jsem naprosto připraven jít do Vodní soutěsky sám a chytit vám toho chlápka, abych si s ním vyrovnal účet."
Teprve nyní byl soudce zcela přesvědčen, že Ťiao hovoří pravdu. Opět žasl nad přesností svého snu v chrámu; pouze zmínka o provincii S-čchuan zůstala nevysvětlena. Nemohl se upamatovat, zda někdy slyšel o místě zvaném Vodní soutěska, a zeptal se správce Lua. Správce, který nyní pozvolna začal chápat, o co tady jde, se začal soudci dlouze omlouvat, že nepoznal tak skvělého a vysokého úředníka, který jej poctil svou návštěvou. Ale soudce Ti jej rázně přerušil s poznámkou, že přišel v roli obchodníka a správce Lu s ním jednal se vší zdvořilostí, která mu náležela.
Správce Lu začal usilovně přemýšlet o Vodní soutěsce, ale nemohl si vzpomenout, zda o takové lokalitě někdy slyšel.
Mezitím byly rozsvíceny papírové lucerny. Soudce Ti se rozhodl vrátit do hostince. Vstal ze své židle a řekl několik vhodných slov správci Luovi na omluvu, že mu způsobil všechny tyto problémy. Pak pozval strážce Ťianga a Ťiao Wan-čchuana, aby šli s ním a dali si večerní jídlo. S radostí souhlasili a ve čtyřech se pěšky vydali do hostince.
Ťiao Taj si dělal starosti kvůli jejich dlouhé nepřítomnosti a s největším zájmem si vyslechl noviny. Ma Žung mu představil strážce Ťianga a Ťiao Wan-čchuana a pověděl mu o novém vývoji, zatímco soudce Ti si šel odpočinout. Po chvíli přišel správce Ťiang. Ma Žung mu v krátkosti řekl, kdo je soudce Ti a skutečný účel jeho návštěvy v Božské vesnici. Správce Ťiang byl velmi potěšen, že má tak vynikajícího hosta, a šel ihned do kuchyně připravit skvělý pokrm.
Když byly přineseny kouřící mísy a džbán vína, vyzval soudce Ti všechny přítomné, aby usedli, neobřadně pojedli a

otevřeně hovořili bez ohledu na hodnost či věk.
Ťiao Wan-čchuan se ukázal jako okouzlující společník, který uměl vyprávět mnoho příběhů o svých dobrodružstvích na cestách. Strážce Ťiang uvedl některé podrobnosti o svých hrdinských kouscích, které spolu s Ma Žungem zažili, když byli ještě "bratry zelených lesů". Pak Ťiao Wan-čchuana řekl soudci Ti:
"V našem cechu cestujících obchodníků s hedvábím se noviny šíří rychle. Obávám se, že když si nepospíšíme se zatčením toho chlápka Šaoa ve Vodní soutěsce, mohl by se doslechnout, že po něm jdeme, a zmizet v některé z odlehlých provincií."
Ma Žung si pomyslel, že to je výborná rada a dodal:
"Vaše Ctihodnosti, v Čchang-pingu stále čeká na vyřešení případ Bi Sün. Navrhuji, abyste zatčení Šao Li-chuaje přenechal Ťiao Wan-čchuanovi a mně, a my se zítra vrátíme do Čchang-pingu. Ačkoliv máme dobrý důvod předpokládat, že se Šao Li-chuan ukryl ve Vodní soutěsce, ještě jsme to místo neobjevili. Abychom v Čchang-pingu tuto informaci získali, budeme muset hledat v soudních záznamech a přeptat se nějakých starých domorodců."
Soudce Ti souhlasil a po několika rundách vína se strážce Ťiang s Ťiao Wan-čchuanem zvedli k odchodu a všichni si šli odpočinout.
Další den ráno soudce obstaral lehké koňské vozy, aby dosáhli Čchang-pingu jak nejrychleji to bude možné.
Má Žung zaplatil správci Ťiangovi jejich účet. Štolbové křičeli, biče práskaly a soudce Ti opustil hostinec se svou skupinou rozšířenou o Ťiao Wan-čchuana. Před bránou se strážce Ťiang i správce rozloučili hlubokou poklonou.
Čchang-pingu dosáhli před polednem. Soudce Ti se nejprve vydal do soudní budovy, kde si vyzvedl své úřední pečetě. Pak zavolal hlavního archiváře a řekl mu, aby prohlédli záznamy kvůli místu zvanému Vodní soutěska. Pak si nechal přinést úřední korespondenci, aby se zbavil nejnaléhavějších hlášení.
Sotva se s těmito materiály vypořádal, šel do svých obydlených částí, kde se vykoupal a dal si pozdní jídlo. Pak se vrátil do své kanceláře a zeptal se úředníka, zda nepřišly nějaké zprávy od seržanta Chunga a Tao Kana. Úředník mu hlásil, že během jeho nepřítomnosti se vrátili dvakrát. Nejprve seržant Chung řekl, že strážce Chuo Kai šel na věc s chválihodnou horlivostí, ale že vyšetřovaní muži jména Sü, jak se ukázalo, byli zákonů dbalí občané, kteří navíc Bi Süna sotva znali. Podruhé přišel Tao Kan sám a zanechal zprávu s žádostí, aby byla paní Ťiou propuštěna z vězení, co nejdříve to bude možné. On a seržant drželi dům paní Bi pod neustálým dohledem, ale nic se nestalo, jen paní Bi vycházela každý den ven a několikrát vyprávěla sousedům, jak špatně s nimi soudce Ti zacházel. Neviděl naději, že se něco změní, dokud paní Ťiou nebude propuštěna, aby dělala vějičku.
Soudce Ti přikývl a vydal příkazy, aby připravili soudní síň k zahájení zasedání.
Když mu ohlásili, že písaři a konstáblové nastoupili do síně, oblékl si soudce úřední róbu, nasadil čapku a opustil svou kancelář. Přes pódium byly nataženy plachty. Soudce Ti vstoupil a posadil se za lavici.
Nejprve si nechal přinést několik dokumentů, které se týkaly běžné úřední rutiny. Rozvinul první z nich, jedním pohledem přejel jeho obsah a vydal nezbytné příkazy písařům, přičemž již rozvinoval druhý dokument. Takto byly všechny rutinní záležitosti, které se nahromadily během jeho nepřítomnosti, rychle a precizně vyřízeny.
Pak vyplnil lístek pro strážce věznice a podal jej konstáblovi s příkazem, aby přivedl paní Ťiou.
Jakmile ji konstáblové přinutili pokleknout před lavicí, začala soudci Ti spílat. Ale on ji rázně přerušil a řekl:
"Drž svůj drzý jazyk za zuby. Zločin bude odhalen v pravý čas. Prozatím, domnívám se, není správné, aby tvá stará matka za tebe trpěla a obíhala dům docela sama. Propustím tě tedy na záruku, abys mohla své matce sloužit, jak se sluší."
Paní Ťiou však křičela:
"Ty úřednický pse, nejprve mě sem přitáhneš a mučíš, mě, nevinnou ženu, a teď si řekneš, že moje ubohá matka je sama v domě! Ty jsi ten, kdo způsobil její žal, krutě vsadil její dceru do vězení a pak nehodně zacházel se synovou mrtvolou! Teď ode mne čekáš, že půjdu klidně domů, abys mohl ututlat tuto hanebnou aféru? Řeknu ti, a ať to všichni slyší, že já dodržím své slovo. Nechystám se opustit tuto soudní budovu, dokud tě vysoké úřady nepotrestají a nesundáš svou soudcovskou čapku. Pak bude má křivda pomstěna a já opustím toto místo, ale ani o den dříve."
V tu chvíli ji Ma Žung přerušil a řekl:
"Ženo, vzpamatuj se! Je to zvláštní laskavost, že ti dovolíme vykonat tuto povinnost vůči tvé tchýni. Ale pokud odmítáš, dobře, každý ví, co si má myslet."
Paní Ťiou celým svým srdcem dychtila odejít domů, ale neodvážila se říci to přímo ze strachu, aby tak nevzbudila další podezření. Ma Žungova slova ji však poskytla příčinu a řekla:
"S radostí spolknu své osobní rozhořčení kvůli povinnosti, kterou jako dcera chovám vůči své matce. Půjdu tedy, a pokud jde o záruku, můžete se mnou poslat jednoho ze svých mužů. Bude mít slib mé matky, že se nepokusím o útěk."
Soudce Ti nařídil konstáblům, aby jí stáhli řetězy, a Ma Žungovi řekl, aby ji v malých krytých nosítkách odvedl zpět do vesnice Chuang-chua.

MEZIHRA

Přicházejí tři herci. Na jevišti má být sehrána scéna odehrávající se na břehu řeky. Je závěr sezóny, avšak švestky jsou stále v květu.
První herec hraje roli "mladě dívky", druhý hraje roli "mladého milence" a třetí roli "starého muže".

MLADÁ DÍVKA říká:
Přicházím sem častokrát, ale zdá se mi, že nikdy nebyly květy tak nádherné jako tento den."
Zpívá:

"Zpívej jen o lásce, zpívej jen o kráse,
Ne na povinnost, na lásku myslet má se!"
STARÝ MUŽ, říká:
"Cože tak půvabné mladé děvče jako ty sem přichází docela samo? Doma není nikoho, kdo by tě vroucně miloval?"
MLADÁ DÍVKA, ostýchá se, říká:
"Možná ano. Ale kdo pomyslí na lidi doma v takový den?" MLADÝ MUŽ, říká:
"Onehdy jsem tudy procházel a obdivoval jsem se stejnému pohledu."
MLADÁ DÍVKA, vzdychá, říká:
"Kráčel jsi po břehu a viděl zelené jívy?"
MLADÝ MUŽ, šťastný, zpívá:
"Kudy chodím všude kvítí, dotknout se jej rukou lehkou, vzít z vonících komnat květů snítku křehkou."
Říká:
"Je pozdní odpoledne, měl bych už odejít."
MLADÁ DÍVKA, říká:
"Nechci jít domů. Doma je krutý, krutý muž, který se ptá, stále se jen ptá, jak odpovím. Tolik na mě naléhá, že bych někdy skočila do studny!"
STARÝ MUŽ, říká:
"Pojďme spolu ty a já a pozorujme kvetoucí stromy. Rád bych ti pomohl."
MLADÁ DÍVKA, směje se, zpívá:
"Před rokem v tento den lásku ani bolest jsem neznala. Rok s rokem se sešel jen, oboje, lásku i bolest, jsem poznala."
STARÝ MUŽ, říká:
"Potom tam pojďme spolu, všichni tři. Bylo by smutné, kdybychom přišli o takový svátek."
MLADÝ MUŽ, říká:
"Období se již chýlí ke konci; kdo říká, že je tento rok posledním rokem květů?"
STARÝ MUŽ, je smutný, říká:
"Rozkvetlé jaro, dobře opatrované, potrvá dlouho."
MLADÁ DÍVKA, zpívá:
"Sním o svíci, o svíci rudé a planoucí. Myslí dívka na zítřek, na svou noc svatební?"
MLADÝ MUŽ, říká:
"Říká se, že při slavnosti květů se nedělají rozdíly v hodnosti ani postavení. Pojďme tam spolu, my tři, neptejme se na jméno či příjmení. Protože po dnešku se již nikdy nesetkáme."
MLADÁ DÍVKA, říká:
"Ano, jak smutné, že nic nemá tak krátké trvání jako snění na konci jara."
MLADÝ MUŽ, je šťastný, zpívá:
"Hledáš-li krásu, hledáš-li lásku, nemysli na povinnost, mysli jen na lásku!"

Odcházejí ze scény.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

HLUCHÝ KONSTÁBL OBJEVUJE KLÍČ K PROBLÉMU; SOUDCE TI VYSÍLÁ SVÉ MUŽE, ABY ZATKLI ŠAOA.

Soudce Ti odešel ze soudní síně, ve své kanceláři se posadil a nechal si přivést hlavního archiváře.
Ten mu oznámil, že hledali ve starých záznamech okresní administrativy, avšak bezvýsledně; nikde není jediné zmínky, že se v provincii Šan-tung nalézá místo zvané Vodní soutěska. Uctivě navrhl, aby soudce Ti obeslal své kolegy z dalších okresů s žádostí, zda by snad oni neposkytli požadovanou informaci.
Soudce Ti mu dal vyhýbavou odpověď a poslal jej pryč. Věděl, že není čas poslat oběžník ostatním okresním náčelníkům; než by přišla odpověď, Šao Li-chuaj by se doslechl o tom, co se chystá a nikdy by nebyl zatčen. Po chvilce přemýšlení nařídil úředníkovi, aby mezi konstábly vybral nejstarší muže a přivedl je.
Když přišli tři stařící a uctivě soudce pozdravili, zeptal se jich, zda ve své dlouhé kariéře někdy nebyli na místě zvaném Vodní soutěska. Dva z nich řekli okamžitě, že nikdy ve svém životě neslyšeli o místě toho jména.
Třetí byl starý muž asi sedmdesátiletý a napůl hluchý. Stěží zaslechl, na co se soudce Ti ptal, a tak tam stál, cosi si pro sebe mumlal a tahal si vousy. Když ti druzí dva soudci odpověděli, zaskřehotal:
"Vodnice! Tak nějak to Jeho Ctihodnost řekla. Pravá sezóna ještě nenastala, ale pokud si Vaše Ctihodnost přeje, něco jich mám na své zahrádce přivezených z jiných lokalit. Kdyby Vaše Ctihodnost několik chtěla, s radostí poskytnu..."
Ostatní konstáblové v obavě, aby se soudce Ti nenahněval, rychle řekli, že starý muž je hluchý, avšak ze své branže zná spoustu triků a často poskytne skvělou radu; navíc jej lze ještě využít na lehkou strážní službu. Soudce Ti se však jen pousmál a řekl starému muži, že v tuto chvíli nežádá vodnice, ale rád by je ochutnal někdy jindy.
Starý muž si asi myslel, že se soudce Ti zdráhá vzít si od něj tyto speciální vodnice, proto naléhal:
"Prosím, Vaše Ctihodnosti, dovolte mi odejít domů a vybrat pro vás nějaké pěkné kousky. Mám jich více než dost a navíc pocházejí ze S-čchuanské soutěsky, jsou ryzí lahůdkou."
Vyslovení názvu "S-čchuanská soutěska" nemálo soudce Ti překvapilo. Uvědomil si, jak přesně se shoduje první část verše, který spatřil ve snu, s jménem Šao a s Božskou vesnicí; co když je to tak, že zmínka o S-čchuanu v druhé části

vůbec neoznačuje tuto vzdálenou provincii, ale jen místo zde v provincii Šan-tung, které nese náhodou její jméno? Že by byl tento starý muž klíčem ke konečnému vyřešení dvojnásobné vraždy ve vesnici Šestá míle?
Hned na to se obrátil k ostatním konstáblům a úředníkům se slovy:
"Tomuto muži musím položit soukromě několik otázek. Vaše přítomnost již není potřebná."
Pomysleli si, že to bude prapodivná konverzace, když je jeden z dvojice nahluchlý; ale rychle soudce uposlechli.
Když osaměli, položil soudce nejprve starému konstáblovi několik obvyklých otázek, jaké je jeho jméno a příjmení, odkud pochází a jak dlouho je ve službě u soudního dvora. Když si soudce Ti všiml, že se starý muž zcela uklidnil a začíná si zvykat na jeho hlas, řekl:
"Tedy ty vodnice ze S-čchuanské soutěsky, to je věc, o níž bych se rád dozvěděl více, protože mi vodnice velice chutnají. Kdepak je to místo, kde rostou, a jak je to odsud daleko?"
"Nikdo z těch zdejších mladých zelenáčů," řekl starý konstábl, "to místo nezná. Ano, mohu být starý a hluchý, ale stále znám pár věcí, o kterých tito mladí konstáblové ani neslyšeli. Ne, že by se mnou nezacházeli, jak se s mužem mého věku patří, a naštěstí je Vaše Ctihodnost takový pán, který..."
"Ptal jsem se tě," přerušil rychle soudce Ti starého muže, než opět zabloudí do svých myšlenek, "kolik mil odsud je místo, kde rostou ty vodnice."
"Ano, ano," řekl starý muž, "právě jsem se k tomu dostával. Tato S-čchuanská soutěska je vesnice v horách nedaleko města Lai-čou ve stejné provincii. Za dřívější dynastie tam přicházel rodák z provincie S-čchuan, aby prostě prodával své zboží a dobře na tom utržil. Nakonec se tam usadil natrvalo, otevřel si obchod, a jak šel čas, stal se velmi zámožným člověkem. Když umřel, jeho synové a vnuci v těchto obchodech pokračovali a stali se přední rodinou v okresu. Lidé nazývali toto místo S-čchuanská soutěska, protože nejvýznamnější rodina pocházela z této provincie. Potom však štěstí rodinu opustilo, jejich bohatství se postupně zmenšovalo, až nakonec to místo opustili. Pak na ně lidé docela zapomněli a nazývali to místo Vodnicová soutěska, protože tam rostou veliké a šťavnaté vodnice. Před několika lety mě tam jeden z předchůdců Vaší Ctihodnosti vyslal pátrat, a když jsem tam hovořil se starými lidmi, vyslechl jsem příběh o S-čchuanské rodině. Při návratu domů jsem s sebou vzal košík vodnic a zasadil je ve své zahrádce. Jsou velmi chutné a troufám si říci, že není v celém okrese lepších. Takže, pokud mi Vaše Ctihodnost dovolí jít domů a přinést pár..."
Ale soudce Ti jeho poslední slova neslyšel. Vyjádřil radost nad tím, že Ťiao Wan-čchuan popletl Vodnicovou soutěsku za Vodní soutěsku, když slyšel o Šao Li-chuajově milostném hnízdečku, a že omyl byl napraven špatným sluchem starého konstábla. Žasl nad rafinovaností, jakou mu verše v jeho snu daly na srozuměnou, že zločince najde tam.
"Říkáš, že ty jediný jsi byl v té vesnici," řekl soudce Ti starému konstáblovi. "To je skvělé, protože tam musím vyslat pátrat nějaké muže. Přeji si, abys šel s nimi a ukázal jim cestu. Jsi schopný podstoupit tak dlouhou pouť?"
"Vaše Ctihodnosti," odpověděl starý muž,, jsem sice starý a hluchý, ale jsem stále schopen vykonávat vaše příkazy. Navíc to místo není daleko, dostaneme se tam za devět nebo deset dnů. Vaše Ctihodnost jen řekne a já půjdu."
Soudce Ti jej propustil s několika vlídnými slovy a zakázal mu zmínit se před ostatními o jejich rozhovoru.
Další den po ranním zasedání si soudce Ti zavolal Ťiao Wan-čchuana a pověděl mu dobrou novinu, že Vodnicová soutěska byla objevena. Ťiao byl ohromen a řekl:
"Takto člověk vidí, jak jemně jsou utkány sítě Nebeské spravedlnosti! Pokud je tedy zločinec tam, dovolte mi, abych jej dostal!"
Soudce Ti mu řekl, ať ještě počká na Ma Žungův návrat z vesnice Chuang-chua. Mezitím vystaví úřední listiny pro náčelníky okresů s uvedením jejich úkolu, aby měli volnou cestu, a doplnil obvyklou žádost, aby jim poskytli podporu, budou-li to okolnosti vyžadovat.
Tu noc se Ma Žung vrátil. Také byl potěšen, když novinu uslyšel. Soudce Ti mu nařídil, aby si ještě té noci zabalil zavazadla a vydal se druhý den brzy ráno spolu s Ťiao Wan-čchuanem, Ťiao Tajem a starým konstáblem na cestu. Pak mu předal jejich pověřovací listiny a peníze na cestovní výdaje.
Po klidném putování dorazili čtyři muži odpoledne sedmého dne do města Lai-čou, poslední zastávky, než dosáhnou soutěsky.
Poslali starého konstábla napřed, aby jim zamluvil v hostinci pokoj. Ostatní tři se vydali do úřadu okresního náčelníka, aby jim potvrdili jejich pověřovací listiny. Sotva jim úředník dokumenty vrátil, prošel bránou soudní budovy starý konstábl a řekl jim, že našel pěkný pokoj v levném hostinci. Všichni tam odešli společně a oznámili správci, že jsou cestující obchodníci s hedvábím.
Když jim číšník přinesl na pokoj večeři, zeptal se jej Ma Žung na trh s hedvábím v soutěsce. Číšník řekl, že trh není špatný. Tamní lidé mají mnoho peněz. Avšak vyjádřil naději, že se nechystají odejít a prodat tam své zboží, ale budou obchodovat ve městě. Za velice nepatrnou provizi byl číšník ochoten představit je několika lidem, kteří se zabývají obchody. Ťiao Wan-čchuan jej však přerušil řka, že se ráno chystají do Vodnicové soutěsky a o trh ve městě se nezajímají.
Číšník jim věnoval zvláštní pohled. Řekl, že je to opuštěné místo se špatnými cestami. Je tam umístěna posádka čítající asi šest set vojáků a ti hlídají průsmyk. Ale oni to všechno nepochybně vědí.
Ma Žung mu řekl, že teprve přijeli, ale nezdálo se, že by tomu číšník věřil. Když se ho znovu tázali na velkého obchodníka s hedvábím, odpověděl zdráhavě, že slyšel o Li Taově obchodu. A rychle se vzdálil, aniž by čekal na spropitné.
"Co se tomu mizerovi stalo?" zvolal Ma Žung.
Ťiao Wan-čchung vypadal dost nešťastně, když říkal:
"Přátelé, teď si vzpomínám, že jsem již dříve na tom místě byl, ačkoliv jsem tehdy nevěděl, že jedna z vesnic roztroušených kolem průsmyku se jmenuje Vodnicová soutěska. Řekl bych, že nebudeme mít snadnou práci. Lidé, kteří

tam žijí, jsou pěkná cháska. V létě, kdy v této části provincie dorůstá obilí, číhají v záloze na horských cestách a zabijí a oloupí každého obchodníka a pocestného, který tudy náhodou prochází. Tato oblast má tak špatnou pověst, že zkušení poutníci se v období dorůstáni obilí raději vydají dlouhou oklikou, než by zvolili tuto trasu. Posádka, která je tam umístěna, spíše předchází tomu, aby působili potíže místní lidé, než aby strážili průsmyky. Všichni tito loupežníci a bandité se spolčují v tlupách a Šao Li-chuaj je s nimi určitě jedna ruka. Kdybychom se jej pokusili zatknout tam, měli bychom na krku celou tlupu."
Ma Žung řekl se smíchem:
"Tedy bratře, od tebe zní takové řeči podivně! Nechceš snad říci, že máš strach?"
"Jsi na omylu," řekl Ťiao Wan-čchuan."Dobře vím, co říkám. Postavím se komukoliv, ale je rozdíl mezi statečností a sebevraždou."
Ťiao Taj s Ťiaoem plně souhlasil a dodal:
"Nezapomínejme, že jsme daleko od svého vlastního okresu a že místní úřady nám nepoděkují, když jim tady budeme dělat potíže. Lze předpokládat, že místní náčelník rád nechává tyto loupežnické tlupy v průsmyku na pokoji, pokud se nebouří anebo neodmítají platit daně."
Pak Ťiao Wan-čchung řekl:
"A co vojáci? Máme své pověřovací listiny a mohli bychom se přes okresního náčelníka obrátit na velitele posádky."
Nyní se zasmál nahlas starý konstábl:
"Vy chlapi můžete být silní a dobří bojovníci, ale v tomto jste naprosto nezkušení. Poslechni si starého muže, jemuž v úředních službách zbělely vlasy: tento velitel posádky buď dostává podíl z lupu, nebo je se snadným životem tady naprosto spokojený. Pokusíš se získat jeho pomoc proti tlupám, a co se stane? Budeš-li zmrskán za to, že děláš potíže a poslán zpět do Čchang-pingu v řetězech, budeš moci hovořit o štěstí!"
Ma Žung se starým konstáblem plně souhlasil. Všichni upadli do mlčení a tvrdě přemýšleli, jak tuto obtížnou věc vyřešit. Po nějaké chvíli Ťiao Wan-čchuan bouchl pěstí do stolu a řekl:
"Přátelé, mám to! Slíbil jsem soudci, že toho Šao Li-chuaje dostanu a chystám se to udělat. Když zítra přijdeme do soutěsky, rozdělíme se, jakmile objevíme hostinec. Já pak půjdu sám do Li Tao-va obchodu s hedvábím a pokusím se skrze něj vyhledat našeho muže. Když jej najdu, povím mu nějakou smyšlenou historku o tom, jak mě správce Lu s tím hedvábím podvedl a že se musí se mnou vrátit, abychom z něj dostali naše peníze a ještě něco navrch za tyto potíže. Pozvu jej do hostince, kde mu dáme dobrou večeři a přemluvíme jej, aby s námi příští den odešel. A pak, jen co se dostaneme do blízkosti města, řekneme mu, že je zatčený!"
Všichni se domnívali, že to je skvělý plán a Ma Žung ocenil Ťiaovu vynalézavost. Dali si poslední rundu vína a šli se pořádně vyspat.

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

ŤIAO UČÍ ZPŮSOBŮM LIDI ZE SOUTĚSKY;
ŠAO JE NALEZEN A VYLÁKÁN CHYTROU LŽÍ.

Brzy ráno opustili hostinec a před polednem spatřili v dálce prapory třepotající se ve větru. Brzy přišli k vojenskému ležení a všimli si, že je ze všech čtyř stran obehnáno vysokou zdí z navršené hlíny.
Když pevnost minuli, ocitli se v opuštěné horské krajině. Pouze tu a tam spatřili několik kousků zorané půdy. Převládal skalní povrch posetý velkými balvany. Pozdě odpoledne procházeli prvním průsmykem. Náhle přišli k vesnici, která na první pohled vzkvétala. Po obou stranách silnice stály obchody a kolemjdoucí lidé byli dobře oblečeni. Zdálky zahlédli vývěsní štít hostince. Nezdálo se, že by měl správce příliš velký zájem cizince ubytovat, ale po poněkud přemrštěné ceně jim neochotně pokoj pronajal.
Ma Žung, Ťiao Taj a stařík vstoupili dovnitř, Ťiao Wan-čchuan si přehodil přes ramena dva rance a sám se vydal hledat Li Taův obchod s hedvábím. Poté, co se vyptal na cestu dvou pouličních výrostků, přišel konečně k velkému obchodu se dvěma znaky Li Ta vystavenými nad dveřmi.
Ťiao Wan-čchuan vstoupil a zeptal se mladého výrostka, který stál za pultem, zda je to Li Taův obchod s hedvábím. Mladý dareba ihned začal nadávat a křičel:
"Neumíš číst, pitomče? Není vývěsní štít venku dost velký?"
Ťiao si sliboval, že udělá všechno pro to, aby se vyhnul potížím, ale toto bylo víc, než mohl snést. Pohotově zařval:
"Ty parchante, odpověz, jak se patří!"
"Vyhledáváš problémy?" řekl rváč a s neuvěřitelnou pružností se přenesl přes pult a současně zamířil dlouhým úderem na Ťiaoův sollar plexus.
Ťiao nemohl použít ruce, protože stále držel rance a méně zkušený muž by si v takové situaci nevěděl rady. Ale Ťiao byl vynikajícím boxerem, takže pouze zvedl pravou nohu a umístil ji přesně do soupeřových slabin. Nemohl vložit do kopu příliš velkou sílu, ale věděl, že plně využije pohybovou energii soupeřova útoku. A tak útočník zasténal a lapaje po dechu, dopadl na podlahu.
Ťiao se zakřenil a řekl:
"Teď vidíš, jaký jsi v této hře začátečník, ty psí hlavo! Zatím z tebe duši nevytluču, ale příště, až potkáš cizince, který se slušně zeptá, pamatuj, že si máš dávat pozor na jazyk!"
Zatímco se darebák snažil vydrápat na nohy, vynořili se zezadu obchodu další čtyři muži a ptali se Ťiaoa, co má znamenat ten vpád a zmlácení jejich přítele.
"Přišel jsem jen," řekl Ťiao, "abych vyhledal svého starého kumpána jménem Šao Li-chuaj."

Ti druzí byli najednou přátelští a pověděli:
"Prosím, pojď do zadní místnosti, cizinče, a dej si trochu čaje. Tím klackem se netrap. Dnes má špatnou náladu a taková lekce mu neuškodí."
V tu chvíli uvnitř zvolal hlas:
"Kdo se po mně ptá?"
Ťiao vstoupil a stál tváří v tvář Šao Li-chuajovi. Ťiao jej srdečně pozdravil a Šao jej vzal do salonku, kde se posadili. Pak se ho Šao Li-chuaj zeptal:
"Jak víš, že žiji tady, a jaké obchody tě zavály do této části provincie?" Ťiao si několikrát usrkl čaje a potom odpověděl:
"To je velmi dlouhá historie. Postačí, když řeknu, že jsem byl hanebně podveden a ta věc se také týká přímo tebe. Víš, chci ti říci, že bychom to neměli nechat jen tak. Nebude to snadná práce, ale jde o pěknou hromádku peněz. Nemohu to však udělat bez pomoci několika statných chlapíků. Naštěstí jsem si vzpomněl, jak jsi mi jednou říkal, že často pobýváš na tomto místě, a tak jsem přispěchal, abych tě požádal o pomoc."
Šao byl docela zvědavý a chtěl slyšet, co se stalo.
Ťiao Wan-čchuan mu tedy vypověděl ten smutný příběh. Když přišel do Božské vesnice, předal žoky surového hedvábí Šaoa a zesnulého Liua správci Luovi, aby je pro něj prodal. Lu řekl, že to udělá co nejlépe, a vzal si velice rozumnou provizi. Hned druhý den vskutku zařídil prodej celého množství za dobrou cenu obchodníkovi s hedvábím z Pej-fingu. Ale když si Ťiao šel ke správci Luovi pro peníze, ten mu spílal a křičel, že od Ťiaoa nikdy nedostal jediný žok hedvábí. Na dovršení všeho si najal bandu lotrů, kteří Ťiaoa, když protestoval, zle zbili. Strážce Ťiang byl zrovna na cestě za příbuzným, a poněvadž nebyl žádný svědek, nemohl s tím Ťiao nic dělat. Šao Li-chuaj se pořádně rozčílil a přísahal, že s ním Ťiao může počítat při vyrovnávání účtu s tím křivákem Luem. Koneckonců, byly v tom jeho vlastní peníze a on chtěl toho chlápka poučit, jak se má jednat se slušnými obchodníky. Mají plné právo na peníze, které správce Lu za hedvábí získal, a kdyby tam náhodou bylo ještě něco navíc, taky dobře, Ťiao by přece měl dostat odškodné za ten výprask a on sám by měl dostat náhradu za cestovní výdaje.
Ťiao řekl:
"Věděl jsem, že s tebou mohu počítat, bratře. Taky jsem již dal dohromady tři staré přátele, dva statné chlapíky, kteří bývali v "zelených lesích" a jednoho prohnaného starého zloděje. Čekají v hostinci na hlavní ulici. Co kdybys mě tam doprovodil? Něco za-
kousneme a vypijeme a pak se uradíme, jak nejlépe toho křiváka Lua dostat."
"Jsem ti k službám," odpověděl Šao Li-chuaj. "Bude mi ctí být představen tvým přátelům. Tu záležitost musíme naplánovat pořádně, protože správce Lu patří v Božské vesnici ke staré rodině a místní lidé jsou všichni na jeho straně. Ale nás pět by to mělo zvládnout."
Tak se vydali do hostince a Ťiao představil Šao Li-chuaje Ma Žungovi, Ťiao Tajovi a stařík ovi.
Šao zavolal správce. Řekl mu, že tito lidé jsou jeho staří přátelé. Správce náhle viditelně ožil a slíbil, že přinese dobré jídlo a spoustu vína. Brzy byla společnost v dobré náladě, jedna runda vína následovala za druhou. Když z noci hodně ubylo, navrhl Ťiao Šao Li-chua-jovi, aby se ráno vydali na cestu; svůj plán mohou vypracovat na cestě do Božské vesnice.
Šao Li-chuaj o tom však nechtěl slyšet. Řekl, že přece vykonali dlouhou cestu, aby jej navštívili, a on je zde důležitou osobou a podle toho se musí ke svým hostům zachovat. Navrhl, ať pár dní zůstanou a dají mu příležitost, aby je náležitě pohostil; také, aby je představil několika svým starým přátelům.
Ťiao se pokusil slušně odmítnout, když řekl, že mu nemohou působit všechny ty starosti. Ale Šao odpověděl, že si také musí dát do pořádku nějakou záležitost, jeden člověk mu ještě nezaplatil dluh ze hry a chce to vyřídit, než odejde. Nakonec se shodli, že odchod odloží o jeden den a vyrazí pozítří. Potom se Šao Li-chuaj zvedl k odchodu a slíbil, že další den přijde.
Jakmile odešel, gratuloval Ma Žung tichým hlasem Ťiao Wan-čchuanovi k úspěšné lsti. Jak se zdá, uskok "vylákání tygra z jeho hor" funguje velmi dobře. Jediný háček byl v tom, že nemohli odejít ráno. Do vesnice může kdykoliv přijet cestující obchodník, který zaslechl, že se v Božské vesnici objevil soudce Ti ve spojení s vraždou, ke které došlo nedaleko Čchang-pingu. Po hedvábných cestách se zprávy šíří rychle a boj Ma Žunga a Ťiao Wan-čchuana a jejich následné usmíření byl předmětem hovoru mezi tamními místními lidmi. Kdyby Šao Li-chuaj zjistil, že byl oklamán a že oni čtyři pracují pro soudce Ti, nikdy by živí z vesnice neodešli.
Když Ma Žung, Ťiao Wan-čchuan a Ťiao Taj hovořili o tomto riziku, přihlásil se ke slovu starý konstábl:
"Tady opět nutně potřebujete radu starého a zkušeného policejního úředníka. Řeknu vám, že nebezpečí je daleko větší, než si myslíte. Tak dobře organizovaná banda loupežníků, jakou mají tito padouši zde ve Vodnicové soutěsce, bude mít jistě svého špicla u soudu v Lai-čou. Nechal jsi tam označit své pověřovací listiny a jsem ochoten se vsadit, že zítra sem vyrazí vyzvědač z Lai-čou, aby varoval lidi před čtyřmi důstojníky od soudu v Čchang-pingu, kteří jdou zatknout vraha z vesnice Šestá míle. Kdyby nás tady rozsekali na kousky, náčelník Lai-čou jen pošle do Čchang-pingu zprávu, že jsme se do něčeho zapletli a soudce Ti nikdy případ nevyřeší. Jak to tedy naplánovat? Ať se jeden z nás před svítáním co nejrychleji vrátí do Lai-čou. Podá náčelníkovi zprávu, že jsme našli vraha a vracíme se toto odpoledne do Lai-čou; požádá jej, aby vyslal oddíl místních ozbrojenců, který se s námi v půli cesty setká a pomůže nám zločince zatknout."
"Jaká je v tom výhoda?" chtěl vědět Ma Žung.
Starý konstábl se tahal za vousy a řekl s úsměvem:
"Na prvním místě to náčelníka v této věci osobně zainteresuje. Kdyby několik mužů od soudu v Čchang-pingu zatklo nebezpečného zločince v Lai-čou, vůbec by to místního náčelníka nezajímalo. Pokud ale může podat zprávu svým nadřízeným, že on, jako vždy bdělý při zbavování okresu špatných elementů, vyslal své konstábly, aby vyhledali a

zadrželi dlouho hledaného vraha a řádně jej v řetězech předali náčelníkovi okresu, kde byla vražda spáchaná, učiní tím na ně skvělý dojem a může to uspíšit jeho povýšení. S tím můžete počítat. Vyšle nám naproti své muže bez otálení. A za další, jakmile bude místní náčelník v této záležitosti oficiálně sám zainteresován, budou bandité váhat, zda nás mají ihned zavraždit, pokud Šao odhalí naši lest dříve, než odejdeme; a nepůjdou po nás, když se to od svého špeha dozví, až my odejdeme. Jistě by neváhali zabít pár konstáblů ze vzdáleného okresu, ale nebudou chtít vyvolávat potíže s místními úřady. Přesto, že je Šao jejich bratr ve zbrani, na tomto místě není rodilý."
Ma Žung a Ťiao Taj obdivně zakroutili hlavami a přiznali, že tato práce vyžaduje mnohem více, než jen odvahu a ovládání boxingu. Také Ťiao Wan-čchuan byl plánem nadšený a ujišťoval je, že se jim podaří přemluvit Šao Li-chuaje, aby další den odešli.
Domluvili se, že Ma Žung odejde před svítáním a bude spěchat do Lai-čou. Pokud ostatní opustí vesnici po poledni, setkají se s ozbrojenci někde mezi pevností a městem.
Když o tom takto rozhodli, šli se všichni na pár hodin vyspat.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

NA CESTĚ Z PRŮSMYKU JE ZLOČINEC ZATČEN; U SOUDNÍHO DVORA ČCHANG-PINGU JE ZAHÁJEN SOUDNÍ PROCES.

Po snídani se Ťiao Wan-čchuan, Ťiao Taj a stařík vydali do Li Taova obchodu s hedvábím, aby oplatili Šao Li-chuajovi zdvořilostní návštěvu. Ma Žung odešel již před hodinou.
Šao Li-chuaj je srdečně přijal a představil správci obchodu. Když byli všichni usazeni v salonku a podán čaj se zákusky, zeptal se Šao Li-chuaj, proč s nimi nepřišel Ma Žung. Ťiao Wan-čchuan odpověděl, že šel vyhledat vzdáleného příbuzného, který by měl žít někde tady; vzkazuje, že by mu mohlo nějaký čas trvat, než jej najde, a žádá o prominutí, že se této návštěvy nezúčastní.
Šao Li-chuaj řekl, že dobrý přítel se nemusí omlouvat. Dal přinést další čaj. Zdálo se, že chce na své nové přátele učinit dojem a prakticky měl v Li Taově obchodě otevřené dveře. Zastavilo se několik místních lidí. Všichni byli představeni Ťiao Wan-čchuanovi a jeho společníkům.
Byla by to pro ně pěkná zábava, nebýt skutečnosti, že se nemohli ubránit tomu, aby každému příchozímu nevěnovali znepokojený pohled, zda nepřináší zprávy, které by je odhalily. Navíc starý konstábl často upadl do některého ze svých záchvatů roztržitosti a oni se obávali, aby stařík neřekl něco, co by je prozradilo. Naštěstí býval při takovýchto záchvatech ještě víc hluchý než obvykle a Šao Li-chuaj i jeho přátelé se nesnažili navázat s ním rozhovor.
Před polednem je vzal Šao na procházku, aby dali správci Li Taova obchodu příležitost připravit v salonku stůl k polednímu jídlu. Kráčeli hlavní ulicí, když byl Ťiao Wan-čchuan překvapen, protože spatřil v dálce vysokého muže, který se objevil za rohem a vypadal docela jako Ma Žung.
Když přišel blíž, ukázalo se, že se nemýlil. K velkému Ťiao Wan-čchuanovu i Ťiao Tajovu zděšení to byl skutečně Ma Žung s utrápeným výrazem ve tváři. Ťiao Wan-čchuan se snažil skrýt své znepokojení a zeptal se vesele:
"Tak co, bratře Ma, našel jsi svého příbuzného?"
"Ne," odpověděl Ma Žung, "všude jsem se vyptával, ale podle všeho toto místo opustil." Pak se obrátil k Šao Li-chuajovi a dodal:
"Bratře Šao, omlouvám se, že jsem tě dnes ráno nenavštívil. Ale můj výlet se ukázal užitečný jak pro tebe, tak i pro mne. Za průsmy-kem jsem potkal obchodníka s hedvábím, svého starého přítele, který cestuje s lehkým koňským potahem z Čchang-pingu na sever. Měl naspěch, ale zastavil se na dost dlouho, aby mě varoval, protože slyšel, že ten křivák správce Lu mě sem sledoval a podal na tebe a Ťiaoa žalobu u soudu ve Čchang-pingu, protože byl podveden. Náhodou vím, že tamní náčelník, skvělý soudce Ti, je spravedlivý a nepochybně nás označí za nevinné a potrestá toho parchanta Lua za jeho falešné obvinění. Přísloví přece říká: ‚Kdyby se jediné slovo udání dostalo k soudu, ani devět volů je nevytáhne ven.' Nemluvě o potížích a ztrátě času. Takže jsem se rychle vrátil, abych vám tu zprávu pověděl."
Jakmile Šao uslyšel slovo "Čchang-ping", jeho tvář zesinala. Řekl:
"Ten soudce Ti může být čestný, jak chce. Já sám se však nemíním zaplést do soudního sporu. I tak je váš plán nejlepší. Odejdeme odsud co nejdříve a vydáme se do Lai-čou. Mám tam přátele a u nich se můžeme na několik dní ukrýt, rozpracovat plán, jak se s tím křiváckým parchantem Luem vypořádat. Jak to teď vidím, nejlepší bude jej nejprve vystrašit, aby veřejně odvolal svou žalobu, a pak jej zabít, než vymyslí další lumpárnu."
Ma Žung předstíral, že váhá, ale Šao Li-chuaj náhle velmi spěchal a řekl:
"Vraťte se teď do hostince a zabalte si věci. Já poběžím zpět do obchodu a vysvětlím to správci. Raději vyrazíme hned."
Když je Šao opustil, Ťiao Wan-čchuan se rychle zeptal MaŽunga, co se stalo. Ma Žung řekl s úsměvem:
"Štěstí je na naší straně. Tuto záležitost můžeme vyřídit ještě dnes. Když jsem míjel pevnost, potkal jsem poštovního kurýra na koni, který byl na cestě k soudu v Lai-čou v nějaké naléhavé záležitosti. Náhodou byl tento muž dříve konstáblem soudu v Čchang-pingu, schopný a spolehlivý člověk, který se mnou před dvěma roky často chodil, když mě náš soudce poslal k nějakému případu. Setkání s ním jakoby zařídilo samo Nebe. Vysvětlil jsem mu naši nepříjemnou situaci a on slíbil, že bude informovat náčelníka. Protože cestuje na koni, musel již k soudu dorazit, a když všechno dobře půjde, budou ozbrojenci schopni na nás čekat v půli cesty už odpoledne. Byl jsem si jistý, že Šao bude vyplašen a sám navrhne, abychom odsud odešli co nejdříve."
V dobré náladě balili své rance. Sotva zaplatili účet, přišel Šao Li-chuaj a všichni se vydali na cestu. Z vesnice vyrazili rázným krokem a brzy měli za sebou pevnost.

Když kráčeli asi dvě hodiny rozpálenou cestou do Lai-čou, Ťiao Wan-čchuan klidně zastavil a řekl Šao Li-chuajovi:
"Myslím, že nastal čas upřímně si pohovořit."
"Co se stalo, bratře Ťiao?" zeptal se udiveně Šao.
Ma Žung k němu přistoupil blíže a řekl:
"Z Ťiang-su s tebou odešel mladý obchodník zvaný Liu. Tak řekni, zavraždil jsi jej a ještě dalšího muže nedaleko vesnice Šestá míle?"
Šao Li-chuaj si připadal, jako by mu na hlavu vylili kbelík studené vody. Rychle se však vzpamatoval, otočil se a křičel na Ťiao Wan-čchuana:
"Ty psí hlavo, takto mě podvést! Ano, zabil jsem Liua. Co s tím naděláš?"
Vrazil do Ma Žunga za sebou, jedním skokem přistál na vysokém silničním náspu a začal se prodírat porostem směrem k lesu.
Ma Žung si nadával, protože podcenil Šaovu duchapřítomnost. Šao znal okolí velmi dobře a jedině v lese měl jistotu, že unikne.
Náhle se však začaly ze všech stran ozývat výkřiky. Mezi stromy se zaleskly píky a halapartny. Ozbrojenci tam leželi v záloze a sesypali se na Šaoa jako roj včel. Snažil se s nimi bojovat, ale brzy jej měli bezpečně v řetězech. Šao strašně nadával a pak upadl do zarytého mlčení.
Ozbrojenci šli vpředu s Šao Li-chuajem mezi sebou. Ma Žung a jeho přátelé se drželi vzadu.
Než dosáhli města Lai-čou, nastala noc a skupina konstáblů z místního soudu jim přišla naproti posvítit papírovými lucernami. Jak procházeli ulicemi, tlačil se kolem procesí zvědavý dav. Konstáblové křičeli:
"Uvolněte cestu, uvolněte cestu! Toto je nebezpečný vrah, zatčený na rozkaz Jeho Excelence náčelníka Lai-čou!"
Místní obyvatele byli plni obdivu a volali: "Dlouhý život našemu náčelníkovi!"
U soudu Ma Žung vyplnil a zapečetil nezbytné dokumenty vztahující se k Šao Li-chuajovi a náčelník přikázal předat Šaoa strážci místního vězení, kde zůstal přes noc. Když byly tyto věci vyřízeny, pronajal si Ma Žung se svými společníky pokoj ve velkém hostinci naproti soudní budově, dali si dobré jídlo a spokojeně hovořili až do pozdních hodin.
Ráno k nim byl Šao v pořádku přiveden. Stala se jedna nepříjemná příhoda, když chtěl velitel konstáblů od Ma Žunga štědré spropitné za potíže, které s sebou neslo zatčení Šao Li-chuaje. Ma Žung byl rozhořčen a chtěl odmítnout, protože to byli vlastně ozbrojenci, kteří tu práci odvedli. Starý konstábl jej vzal stranou a řekl mu: "Za několik let může být zdejší náčelník přemístěn na jiné místo, ale velitel konstáblů zde bude ještě mnoho let. Je moudré mu něco dát. Můžeš jej jednou potřebovat ve spojení s nějakým jiným případem." Ma Žung mu tedy dal trochu stříbrných z jejich cestovního fondu a rozešli se v dobrém.
Cestou zpět se již nic nepřihodilo. Ťiao Wan-čchuan a Ma Žung se opakovaně snažili přesvědčit Šao Li-chuaje, aby soudci Ti všechno přiznal a dostal tak mírnější trest. Ale Šao jim všem pouze nadával a vzpurně kráčel, ruce spoutané za zády řetězem, jehož druhý konec držel Ťiao ve svých rukou.
Ráno sedmého dne dorazili do Čchang-pingu a spěchali do soudní budovy. Nejprve předali Šaoa strážci vězení a pak pokračovali, aby podali soudci Ti hlášení. Ačkoliv slunce teprve vycházelo, soudce již seděl v kanceláři a srkal svůj ranní čaj. Měl velikou radost, když slyšel, že jejich výprava byla úspěšná a brzy potom bylo zahájeno ranní sezení.
Když konstáblové přivedli Šao Li-chuaje před lavici a sňali mu řetězy, soudce Ti se jej zeptal:
"Jaké je tvé jméno a jaký zločin jsi spáchal?"
"Vaše Ctihodnosti, mé příjmení je Šao a jméno Li-chuaj. Pocházím z provincie Ťiang-su. Od svého raného mládí se věnuji obchodování s hedvábím. Když jsem se nedávno doslechl, že je zde, v Šan-tungu velká poptávka po surovém hedvábí, vydal jsem se sem udělat nějaké obchody. Náhle jsem byl konstábly tohoto soudu zatčen a ani nevím za jaký zločin. Prosím Vaši Ctihodnost, aby napravila tuto křivdu."
Soudce Ti s chladným úsměvem řekl:
"Ze mne, náčelníka, chytrou řečí blázna dělat nemusíš. Neznáš staré pravidlo, že cestující obchodníci by si měli vzájemně na cestě pomáhat a ochraňovat jeden druhého? Proč jsi zabil svého kolegu Liua nedaleko vesnice Šestá míle, ukradl jeho vůz s hedvábím a navíc zabil neznámého muže, který tudy náhodou procházel? Mluv pravdu a pospěš si s tím!"
Šao stále doufal, že neexistuje přímý důkaz, a rozhodl se udělat vše, aby se zachránil.
"Vaše Ctihodnosti," řekl, "prosím, abyste pečlivě zvažoval. Všechno, co se o mě říká, že jsem někoho zabil, je zlý uskok toho muže Ťiao Wan-čchuana, který vůči mě chová starou zášť, a tak se mě pokusil zatáhnout do případu vraždy. Jak bych kdy jen mohl pomyslet na vraždu společníka na cestách? Každý ví, že v našem obchodě, jsi-li na cestě, je velkou výhodou mít s sebou přítele. Byl jsem falešně nařčen a prosím Vaši Ctihodnost, aby poznala, kde je spravedlnost!"
, Jsi domýšlivý lotr," rozzlobil se soudce Ti. "Řeknu ti, že Ťiao Wan-čchuan je tady a já tě s ním zkonfrontuji."
Pak nechal přivést před lavici Ťiaoa a ten znovu vyprávěl, jak potkal Šao Li-chuaje na cestě a jak mu Šao řekl, že Liu zemřel po náhlé nemoci a tak dále.
Šao Li-chuaj však vykřikoval, že to je snůška odporných lží a že byl křivě obviněn. Soudce Ti dal znamení konstáblům. Ti povalili Šaoa dolů na záda, nasadili mu na ruce a nohy palečnice a těsně je utáhli. Brzy začaly drtit maso a kosti a na podlahu stékala krev. Ale Šao stále volal mezi výkřiky bolesti, že je nevinen.
Soudce Ti nařídil dvěma konstáblům, aby vzali tenkou rákosku a bili Šaoa vší silou po těle, protože i po palečnicích lže. Šaovo tělo ztvrdlo dlouhým tréningem v šermířském umění s holemi, ale v tomto mučení nemohl obstát. Tenká rákoska se mu zařezávala do masa; brzy přestal křičet. Ztratil vědomí.
Soudce Ti nařídil konstáblům, aby uvolnili palečnice a polili jej studenou vodou. Když Šao opět přišel k sobě, soudce Ti řekl:

"Ty psí hlavo, pro pár set stříbrných jsi zavraždil dva ubohé muže a zapletl do zločinu dva nevinné. Trest smrti je příliš nízký rozsudek za tento zločin. A nyní si to ještě zhoršuješ odmítnutím obvinění. Konfrontoval jsem tě se svědkem Ťiao Wan-čchuanem. Zítra tě budu konfrontovat s dalším svědkem a uvidíme, zda si ještě troufneš zapírat svou vinu!"
Soudce Ti vstal, zlostně si zatočil rukávy a opustil pódium.

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ

SOUDCE TI UZAVÍRÁ PŘÍPAD Z VESNICE ŠESTÁ MÍLE;
PAN CHUA SPĚCHÁ K SOUDNÍMU DVORU,
ABY OHLÁSIL VRAŽDU.

Téhož dne poslal soudce Ti Ma Žunga do vesnice Šestá míle, aby řekl majiteli hostince Kchung Wan-teovi a strážci Pchengovi, že je potřebuje u dalšího výslechu; měl také zajít do vesnice paní Wangové a vyzvat ji, aby se příštího dne zúčastnila ranního zasedání soudu. Avšak za žádných okolností jim neměl říci, že vrah byl chycen.
Když bylo další den zasedání zahájeno, nechal si soudce Ti nejprve předvést Kchung Wan-teho.
"Poté, co jsi zde podal žalobu," řekl soudce Ti, "jsem pokračoval s velkými obtížemi v objasňování tohoto případu a nakonec jsem vypátral a zatkl skutečného vraha. Je jím obchodník Šao, muž, který po vraždě zmizel. Tedy, když tento muž přišel spolu s obchodníkem Liuem do tvého hostince, setkal jsi se s ním tváří v tvář. Popiš mi, jak vlastně vypadal."
Kchung Wan-te řekl třesoucím hlasem:
"Vaše Ctihodnosti, stalo se to před několika týdny a pamatuji si to velmi nejasně. Jsem si však jistý, že byl střední postavy a mohlo mu být asi třicet let. Měl úzkou snědou tvář. Je však něco, na co si zvlášť vzpomínám. Když té noci velice pozdě s Liuem popíjeli a hovořili, zavolal mě Šao k nim do pokoje a zeptal se mě, zda není příliš pozdě poslat číšníka s dalším džbánem vína. Hlasitě se přitom smál a náhodou seděl hned vedle svíce, takže jsem si všiml, že jeden jeho přední zub je úplně černý."
Soudce Ti se zeptal:
"Je pravda, že dokud jsem ti před chvíli neřekl, že ten muž Šao byl chycen, vůbec jsi to nevěděl a že jsi jej od té noci ve tvém hostinci nespatřil?"
Jakmile to Kchung Wan-te potvrdil, pokynul soudce Ti úředníkům, aby tento fakt náležitě zaznamenali. Věděl, že pokud se ukáže, že Šao tento černý zub má, pak budou zbaveni všech pochybností. Rychle vyplnil proužek papíru pro strážce vězení a řekl konstáblům, aby přivedli Šao Li-chuaje.
Když Šao poklekl před lavicí, soudce Ti na něj zařval:
"Včera jsi, ty ničemo, zatvrzele hájil svou nevinu. Teď zvedni zrak a podívej se, kdo je tento muž!"
Šao okamžitě poznal majitele hostince ve vesnici Šestá míle. Věděl již, že nemá žádnou naději a začal divoce nadávat. Jeho černý zub všichni viděli.
Šao pokračoval v nadávkách Ťiao Wan-čchuanovi a Kchung Wan-teovi a nepříčetný zlostí křičel:
"Myslíš si, že jsi mě chytil, ale raději zemřu, než bych se přiznal!"
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu a zařval hromovým hlasem na konstábly, aby použili "těžkou torturu".
Přitáhli železnou pánev se žhavým uhlím a do něj vložili několik stop dlouhé tenké řetězy. Když byly řetězy do ruda rozpálené, vytáhli je kleštěmi a hodili na podlahu. Pak Šaovi svlékli kalhoty a přinutili jej na řetězy si kleknout.
V agónii ze sebe Šao vydal pronikavý řev. Soudní síň naplnil zápach spáleného masa. Potom jeho křik přešel ve sténání a omdlel.
Konstáblové jej odtáhli stranou. Zůstal ležet na podlaze. Velitel
konstáblů přinesl lahvičku s octem a pokropil jím žhavé uhlí. Pronikavá vůně učinila špatný vzduch dýchatelný. Ponenáhlu přišel Šao opět k sobě. Tvář měl popelavou a rysy ztrhané. Dva konstáblové jej museli podepírat, když opět poklekl před lavicí. Soudce Ti řekl:
"Když se nepřiznáš, podrobím tě dalšímu mučení. Nyní je to ve tvých rukou."
Šao Li-chuajův duch byl zlomen, a tak úplná pravda konečně vyšla najevo. Promluvil slabým hlasem:
"Projížděl jsem touto provincií každý rok a prodával své hedvábí. Dařilo se mi, dokud jsem nepotkal ženu, pro kterou jsem utratil většinu svých peněz. Po roce jsem si musel vypůjčit, a tak jsem se těžce zadlužil. No a ten mladý obchodník Liu byl ze stejné vesnice jako já. Jeho celé jméno bylo Liu Kuang-čchi. Domluvili jsme se, že letos budeme cestovat spolu. Když jsem viděl, že s sebou bere tři sta stříbrných a kára s žoky surového hedvábí má cenu kolem sedmi set stříbrných, pojal jsem plán zabít jej a vzít si jeho zboží i peníze. Bylo by to stačilo na splacení mých dluhů a snad by to bylo dost, abych si otevřel živnost na nějakém opuštěném místě a spokojeně si tam s tou ženou žil. Od chvíle, kdy jsme se spolu vydali na cestu, jsem hledal vhodnou příležitost k provedení svého plánu, ale doprovázeli nás další obchodníci. Čekal jsem, až sami dva přijdeme do vesnice Šestá míle. Když jsem viděl, že Kchungův hostinec leží stranou od ostatních domů, přemluvil jsem Liua, abychom tam přenocovali. Měl jsem v úmyslu diskutovat a pít s Liuem hluboko do noci. Když jsem ho ukládal do postele, byl opilý namol. Za pár hodin zaznělo poslední volání ponocného. Vytáhl jsem jej a donutil, aby se mnou odešel z hostince, přitom jsem jej podepíral rukama. Venku na čerstvém vzduchu trochu vystřízlivěl. Nechal jsem jej chvíli tlačit káru. Když jsme přišli k bráně tržnice, začalo svítat a nikdo nebyl na dohled. Šel jsem za ním a vrazil jsem mu nůž pod pravou lopatku. Liu padl na zem, těžce dýchal a pokoušel se ke mně otočit. Kopl jsem jej. Když otevřel ústa, aby začal křičet, podřízl jsem mu hrdlo. Pak jsem se nad ním sklonil, abych mu odepjal opasek a vzal si jeho peníze. Ale jen co jsem stříbro našel, uslyšel jsem drncání káry. Zvedl jsem zrak a spatřil, jak k nám přichází nějaký křupan a tlačí prázdnou káru. Když přišel blíž, uviděl tam ležet Liuovo tělo a začal se vyptávat.

Přiskočil jsem k němu, levou rukou jsem sevřel jeho pravou ruku a vrazil jsem mu nůž mezi žebra. Začal ječet, proto jsem s ním mrštil tváří k zemi a nakonec mu podřízl zezadu hrdlo. Jeho kára však představovala malý problém, takže jsem do ní přemístil část Liuových žoků a snažil se zmizet. Liuovu káru jsem tlačil a káru toho druhého jsem táhl za sebou. Když jsem se dostal do bezpečné vzdálenosti, hodil jsem malou káru do strouhy. Ačkoliv jsem se takto zbavil jediného svědka vraždy, vůbec jsem se necítil v bezpečí. Když jsem tedy o pár hodin později potkal na cestě Ťiao Wan-čchuana, pověděl jsem mu, že Liu zemřel a předal mu káru se zbožím. Dal mi tři sta stříbrných jako zálohu v ceně, kterou dostane za hedvábí. Pak jsem spěchal do Lai-čou a odtud jsem pokračoval do průsmyku, kde na mě čekala žena. To je celá pravda. Žádám Vaši Ctihodnost o shovívavost, poněvadž musím ještě podporovat svou starou matku."*
Soudce Ti zakroutil hlavou a řekl:
"Také Liu Kuang-čchi a povozník Wang museli podporovat své rodiče. Rozhodl jsem se, že v tomto případě nebude tato okolnost brána v úvahu."
Když úředník napsal přiznání, starší písař je nahlas přečetl. Šao Li-chuaj potvrdil, že to přesně vystihuje, co sám vypověděl a přidal na dokument otisk svého palce. Šao byl odveden zpět do vězení, aby čekal na potvrzení rozsudku centrálními úřady.
Pak si soudce Ti nechal předvést strážce Pchenga a ostře jej napomenul, aby se již nikdy nepokoušel vytáhnout peníze z nevinných lidí tím, že je falešně obviní. Soudce rozhodl, že dvě stě ran bambusem, které dříve dostal, jsou dostatečným trestem za jeho přestupek a řekl mu, že může odejít.
Strážce Pcheng několikrát udeřil hlavou o podlahu, aby ukázal svou vděčnost za shovívavost soudce Ti, protože věděl velmi dobře, že soudce mu mohl vyměřit mnohem těžší trest.*
Nakonec si soudce Ti nechal předvést vdovu po Wangovi a takto k ní promluvil:

*(Poznámka překladatele) pro bližší vysvětlení se podívej do poznámky k této kapitole v překladatelově doslovu.
*(Poznámka překladatele) Podívej se do poznámek k této kapitole v překladatelově doslovu.

"Nedávno jsi mi ohlásila, že tvůj manžel, povozník Wang, zemřel násilnou smrtí, a požádala jsi mne, abych jej pomstil. Vraha jsem tedy nalezl. Ke svému činu se doznal. Jakmile vyšší úřady potvrdí jeho rozsudek, dám jej popravit a duše tvého manžela bude moci odpočívat v klidu."
Přidal několik vlídných slov, aby ji utěšil a řekl, že jí po popravě bude vyplacena odpovídající suma peněz za její trýzeň.
Pak soudce Ti opustil soudní síň. Ve své kanceláři se převlékl do neformální róby. Dal si zavolat Ma Žunga, Ťiao Taje, Ťiao Wan-čchuana a starého konstábla, aby je pochválil za jejich dobrou práci na tomto případu. Předal Ťiao Wan-čchuanovi jedno sto stříbrných jako odměnu za dobrovolnou pomoc.
Ťiao Wan-čchung padl na zem a několikrát udeřil hlavou o podlahu, aby vyjádřil svou vděčnost. Řekl, že by se rád co nejdříve vrátil do Božské vesnice, aby tam dal do pořádku některé své záležitosti. Soudce Ti mu přidal sumu na cestovní výdaje a Ťiao Wan-čchuan odešel.
Když se Ma Žung vrátil od brány, kde se s Ťiaoem rozloučil, zeptal se soudce Ti, zda je něco nového v případě Bi Sün. Soudce Ti mu řekl, že až dosud paní Ťiou neudělala jeden jediný podezřelý tah, ale že seržant Chung a Tao Kan ji stále bedlivě sledují z povzdálí. Chystal se ještě něco dodat, když náhle uslyšel zvuk gongu nad hlavní bránou. S povzdechem si znovu oblékl oficiální róbu a vystoupil na pódium, následován svými poručíky.
Mezitím se před soudní budovou shromáždil veliký dav. Zpráva, že vrah z vesnice Šestá míle byl dopaden a že se přiznal, se šířila městem jako požár. Všichni lidé hlasitě velebili soudce Ti za to, že dovedl tento případ do konce, takže duše dvou obětí dosáhly míru.
Malá skupinka mužů a žen si prorazila cestu davem a nyní stála ve dveřích soudní síně. Někdo plakal, jiní volali, že byl spáchán ohavný zločin a další protestovali, že byl někdo křivě obviněn.
Soudce Ti nařídil Ma Žungovi, aby jim řekl, ať okamžitě přestanou dělat rámus a přivedl před lavici pouze žalobce. Ostatní ať čekají u dveří.
Ukázalo se, že žalobci jsou dva; dáma středního věku a elegantní starý pán s šedivými vlasy. Když oba poklekli před lavicí, soudce Ti promluvil:
"Každý uveďte své jméno a jasně formulujte svou žalobu."
Dáma promluvila první:
"Tato bezvýznamná osoba se jmenuje Li. Jsem vdova po zesnulém bakaláři umění Li Taj-kchungovi, který učil ve škole klasiky v Konfuciově chrámu zde ve městě. Po svém odchodu mi zanechal pouze dceru, která se taktéž jmenuje Li. Vloni jí bylo osmnáct. Prostřednictvím jednoho našeho místního šlechtice byla zasnoubena s Chua Wen-ťiunem, synem Jeho Excelence staršího akademika Chua Kuo-sianga, prefekta na odpočinku. Včera byl den určený pro svatbu. Do sídla pana Chua se z mého domu vydal svatební průvod. Kdo by si pomyslel, že má ubohá dcera zemře během první noci svého pobytu v ženichově domě? Jakmile se ke mně dnes ráno tato strašná novina donesla, spěchala jsem do Chuaova sídla a našla mrtvé tělo své dcery ležet na manželském loži, celé pokryté sinalými skvrnami a ze "sedmi otvorů" vytékaly praménky krve. Protože tato fakta bezpochyby ukazují, že jí někdo přivodil smrt podáním jedu, spěchala jsem oznámit to a prosit Vaši Ctihodnost, aby pomstila křivdu spáchanou na této nevinné dívce a její matce, nyní ve světě docela opuštěné, zbavené poslední naděje a opory."
Sotva to dopověděla, začala hořce naříkat. Soudce Ti řekl několik vlídných slov, aby ji utěšil, a pak se obrátil na starého pána:
"Předpokládám, že jste pan Chua Kuo-siang."
"Jsem opravdu starší akademik Chua Kuo-siang," odpověděl starý pán.
"Jak je to možné," řekl soudce Ti, "že se ve vašem domě stala tak hrozná věc? Muž vašeho vzdělání a zkušeností by

měl věděl, jak udržet pořádek v domě. Vedl jste svou domácnost natolik nedbale, že tam mohl nerušené přebývat zločinec?"
"Má domácnost," promluvil starý pan Chua důstojně, "je jednou z těch, kde se dodržují staré ctnosti. Můj syn Wen-ťiun, ačkoliv je stále věkem mladý, se připravuje na čtvrtou literární zkoušku. Vedl jsem jej v úctě k posvátným obřadům a pravidlům slušného chování. Včera večer se ke svatebnímu obřadu v přijímací hale mého skromného obydlí sešel velký počet hostů. Když obřad náležitě proběhl, skupina mladých lidí doprovodila pár do svatební komnaty, aby navodili žádostivost novomanželů*. Také jsem se zúčastnil všeobecného veselí a převládala slibná atmosféra radosti a štěstí. Mezi mladými muži však byl také kandidát Chu To-bin, spolužák mého syna a jeden z jeho nejlepších přátel. Když tento kandidát Chu spatřil krásu nevěsty mého syna, asi začal žárlit, poněvadž se choval velmi nevhodně. Dobíral si mého syna a jeho nevěstu nechutným způsobem, dělal neslušné poznámky a na chvíli jim nedal pokoje. Poněvadž bylo už dost pozdě, domníval jsem se, že nastal čas opustit pokoj novomanželů a vyzval jsem tedy všechny mladé lidi, aby se odebrali do mé knihovny a dali si tam pár pohárů vína. Mladí lidé se zachovali hezky a přijali mé pozvání pod podmínkou, že novomanžel vyprázdní první tři poháry vína na jejich počest. Pouze kandidát Chu zarputile odmítal zanechat mladý pár o samotě a říkal, že legrace teprve začíná. Rozhněval jsem se a nadával mu, řekl jsem mu, že se chová neslušně. Dostal strašný vztek, nazval mě starým bručounem a hrozil, že než tato noc uplyne, budu toho litovat. Ostatní si mysleli, že jde o žert, padla poslední narážka a všichni se odebrali do mé knihovny, přičemž kandidáta Chu táhli s sebou. Kdo by si pomyslel, že to tento Chu myslí smrtelně vážně a než opustí pokoj novomanželů, snad jen Nebesa ví pro jakou starou zášť, vhodí jed do čajníku, který stál vedle postele novomanželů? Můj syn se naštěstí tohoto čaje nenapil, ale nevěsta, než ulehla, jeden šálek vypila. Když procházela třetí noční hlídka, stěžovala si na prudkou bolest uvnitř. Přispěchali jsme všichni do místnosti, a když jsme viděli, že má hrozné bolesti, přivolali jsme doktora. Bohužel, když přišel, mladá dívka, nádherná jako vyřezávaný nefrit a něžná jako kvítek v rozpuku, usnula na věky. Proto dnes ráno já, starší akademik Chua Kuo-siang, klečím přes pódiem Vaší Ctihodnosti a oznamuji, že má snacha byla hanebně zavražděna kandidátem literatury Chu To-binem a prosím Vaší Ctihodnost, aby se postarala o vykonání spravedlnosti."
Potom oběma rukama podal soudci Ti vlastní rukou napsané obvinění. Soudce si je zběžně prohlédl a promluvil:

* (Poznámka překladatele) Toto je starý čínský zvyk, který lze vidět ještě dnes. Několik mladých lidí - chlapců i dívek -, přátel nevěsty a ženicha, je doprovází do svatební komnaty a tam několik hodin tropí všemožné lechtivé žerty, snaží se přivést ženicha do rozpaků, nevěstu nutí vypít velký počet přípitků.

"Takže oba obviňujete kandidáta Chu, že otrávil vaši dceru. Kde je ten muž Chu?"
Pan Chua řekl:
"Kandidát Chu se také dostavil k soudnímu dvoru Vaší Ctihodnosti, aby podal stížnost, že byl falešně obviněn."
Soudce Ti nařídil konstáblům, aby jej přivedli. Spatřil mladého muže celého zkroušeného, oblečeného v modré róbě kandidáta literatury. Soudce se jej zeptal:
"Jmenuješ se Chu To-bin?"
Mladý muž řekl:
"Tento student je skutečně kandidát Chu To-bin."
Soudce Ti pak na něj rozhněvaně spustil:
"Ještě jsi natolik drzý, aby ses nazýval kandidátem literatury? Ve škole klasiků se ti dostalo poučení. Copak neznáš učení našich ctihodných starých mudrců? Nevíš, že dosažení mužného věku, svatba, nošení smutku a obětování předkům jsou čtyři obřady v životě muže nejdůležitější? Jak ses opovážil nevhodně se chovat během svatebního obřadu? A dále, jelikož se jednalo o novomanželský pokoj tvého spolužáka, měl ses chovat k jeho nevěstě se zvláštní úctou. Proč, když jsi spatřil, jak je krásná, jsi začal žárlit a připustil jsi, aby tě žárlivost svedla k výhružným slovům? Děláš ostudu modré róbě, kterou nosíš. Teď mluv a pověz mi, co se doopravdy stalo!"

KAPITOLA DVACÁTÁ

ŽERTOVÁNI KANDIDÁTA CHU PŘINÁŠÍ NA JEHO HLAVU POHROMU; SOUDCE TI ZAHAJUJE VYŠETŘOVÁNÍ V CHUAOVĚ SÍDLE.

Kandidát Chu padl před lavicí tváří k zemi a promluvil: "Vaše Ctihodnosti, zadržte na chvíli příval svého hněvu a dovolte této osobě uctivě vysvětlit, co se stalo. Mé škádlení novomanželů nebylo ničím jiným než žertováním s úmyslem přispět ke všeobecnému veselí. V tom čase bylo v místnosti novomanželů nejméně čtyřicet lidí, všichni se smáli a křičeli a účastnili se různých žertovných kousků. Chua Kuo-siang si ale vybral pro přísné pokárání jen mne. Předstíral jsem, že jsem velice rozzlobený a křičel jsem, že by mohl litovat svých slov než skončí noc, jen abych jej pozlobil. Proč jsem zvolil právě tato slova, opravdu říci nemohu. A zdali jsem otrávil tu ubohou mladou dámu? Vaše Ctihodnost ví, že jsem studentem literatury. Jak bych si mohl dovolit spáchat tak strašný zločin? Nadto mám ještě starou matku, ženu a děti. Byl bych dal v sázku existenci celé mé rodiny takovým nepředloženým skutkem? Pokud mě Vaše Ctihodnost kára za to, že jsem ve svém žertování zašel příliš daleko a pokud škádlení novomanželů bylo za hranicemi slušnosti, pokorně tyto spravedlivé výtky přijímám. Avšak jestliže mě lidé obviňují ze spáchání ohavné vraždy, nemohu to označit jinak než těžkou křivdu. Prosím Vaši Ctihodnost, aby to laskavě zvážila."
Zatímco hovořil, klekla si vedle něj stará dáma, několikrát udeřila hlavou o podlahu a celou dobu plakala. Soudce Ti ji oslovil: "Předpokládám, že jsi Chu To-binova matka?" Stará dáma to potvrdila a dodala:

"Vaše Ctihodnosti, tomuto chlapci zemřel otec, když byl ještě dítětem. Výchově tohoto jediného syna jsem zasvětila všechny své dny a hluboce lituji, že jsem byla příliš shovívavá a nedokázala potlačit tento jeho nešťastný zvyk, vždy dělat společnosti šaška. Úpěnlivě prosím Vaši Ctihodnost o shovívavost."
Když soudce Ti vyslechl tyto různé výpovědi, na chvíli se zamyslel. Uvažoval o tom, že když paní Li a pan Chua spatřili svou dceru, jak leží mrtvá na manželském loži, přirozeně byli bez sebe zlostí a žalem a okamžitě se vrhli na prvního možného podezřelého. Ale mladý muž Chu měl všechny znaky uhlazeného studenta literatury. Jeho vysvětlení vyznělo přijatelně a celkem rozumně. Velmi pochyboval, že mladý Chu tento zločin spáchal. Soudce Ti promluvil k paní Li a panu Chua: "Obvinili jste Chu To-bina, avšak důkaz, který jste uvedl, mi nesedí. Zítra osobně povedu vyšetřování na místě činu. Nyní můžete oba jít, ale Chu To-bin bude držen ve škole ve vazbě."
Soudce Ti jim pak dovolil odejít. Chuova matka plakala, protože jejího syna vzali do vazby. Soudce Ti nepovažoval za potřebné upozornit pana Chua, aby se nikdo ničeho na místě činu nedotýkal.
Pan Chua se během své dlouhé úřednické kariéry opravdu dokonale obeznámil s požadavky zákona. Ještě než odešel k soudu, zapečetil pokoj novomanželů. Jakmile se vrátil do svého sídla, vydal příkazy, aby byl přijímací pokoj upraven na provizorní soudní síň a na nádvoří před halou dal vynést rákosové rohože, kvůli soudní pitvě. Když se slzami v očích tyto instrukce vydával, naříkal, že na stará kolena dopadlo na jeho dům toto neštěstí. Doufal jen, že konstáblové nebudou příliš trápit členy jeho domácnosti a budou brát ohled na jeho úřední postavení.
Pokusil se svého syna utěšit, ale Wen-ťiun, který viděl, jak mu milovaná nevěsta umírá před očima sotva pár hodin poté, co ji držel v náručí, byl žalem na pokraji zhroucení.
Příští den brzy ráno přišli do sídla pana Chua strážci městské čtvrti a několik konstáblů od soudu. Dva z konstáblů se postavili jako stráž před novomanželským ložem, zatímco ostatní hlídali vstup na nádvoří. Odstranili posuvné dveře v přijímací hale a všechno uvnitř připravili na projednávání případu.
Pan Chua pověřil jednoho ze svých příbuzných, aby umístil na nádvoří rakev a vytyčil přístřešek, aby jeho snacha ihned po pitvě mohla být uložena přímo do rakve.
V poledne zazněly venku gongy oznamující příchod soudce Ti. Pan Chua si spěšně oblékl svou úřední róbu a čapku a vydal se ke vstupní bráně, aby soudce přivítal.
Soudce Ti v předním nádvoří vystoupil z palankýnu a pan Chua jej nejprve zavedl do své knihovny na občerstvení. Když přinesli čaj, vyzval svého syna, aby soudce pozdravil. Wen-ťiun poklekl a udeřil hlavou o podlahu.
Soudce Ti věnoval Wen-ťiunovi zkoumavý pohled a poznal, že také on je slušný mladík s důstojným chováním, jak se na kandidáta literatury patří. Zeptal se jej:
"Opravdu jsi viděl svou ženu pít čaj, než šla do postele? A proč ses také čaje nenapil?"
"Když hosté náš pokoj opustili," řekl Wen-ťiun, "můj otec mi přikázal osobně každému jednomu v přijímací hale poděkovat, a jak je zvykem, každého hosta, který odcházel, osobně doprovodit ke vstupní bráně. Když jsem tak učinil, bylo již slyšet druhé volání po-nocného. Byl jsem naprosto vyčerpán. Jen s velkým úsilím jsem byl schopen splnit svou poslední povinnost dne, pokleknout před svým otcem a popřát mu dobré noci.
Když jsem konečně znovu vstoupil do pokoje novomanželů, má žena seděla na židli u nohou lože. Když viděla, že jsem velice unavený, přikázala své služce nalít dva šálky silného čaje. Ale chvilku předtím, než jsem odešel z přijímací haly, jsem vypil několik šálků horkého čaje, neboť jsem mnoho hovořil a měl vyprahlé hrdlo. Řekl jsem proto služce, aby nalila jen jeden šálek z čajníku, který stál vedle lože a má žena jej při odstrojování vypila. Potom jsme ulehli. Když bylo ponocného slyšet potřetí a já začal být ospalý, má žena najednou slabě zasténala. Domníval jsem se, že jde jen o lehkou nevolnost, ale její bolest se zvětšovala a nakonec byla tak prudká, že hlasitě křičela. Řekl jsem služce, aby vzbudila dům a aby byl povolán doktor. Ale když noční hlídka prošla potřetí, bylo již pozdě. Když jsem viděl, že se na jejím těle objevily temné skvrny, věděl jsem, že musela být otrávena, takže jsem prozkoumal čajník; čaj se změnil v hustou černou substanci. Věděl jsem tedy, že jed byl v něm."
Soudce Ti se zeptal:
"Měl Chu To-bin příležitost nepozorovaně se dostat k čajníku během žertování v pokoji novomanželů?"
Otec se synem na sebe rozpačitě pohlédli a připustili, že si nevšimli, zda tam tehdy čajník stál či nikoliv. Starý pan Chua byl dosti pobouřen a řekl:
"Co na tom záleží? Ten mladý Chu měl příležitost dát jed do čajníku. Že měl v úmyslu nám ublížit, potvrdil svými vlastními slovy. Pokud jej Vaše Ctihodnost vyslechne pod torturou, jistě se přizná."
Soudce Ti zakroutil hlavou a řekl:
"Tento případ takto jednoduše nelze rozhodnout. Toto je vražda a já Chu To-bina nebudu dále týrat, pokud nemám více důkazů. Koneckonců i ostatní hosté měli stejnou příležitost jako Chu. Služka měla největší příležitost. Chci ji vyslechnout."
Starý pan Chua však protestoval. Řekl, že soudce Ti by si neměl myslet, že on, Starší akademik, který znamenitě sloužil jako prefekt v mnoha provinciích, by jen tak někoho obvinil z vraždy. Navíc na sebe vzal plnou odpovědnost za každou jednu osobu ve svém sídle a zaručil se, že nikdo v jeho domácnosti nebyl schopen spáchat vraždu.
Soudci Ti připadalo trapné jednat s tímto starým pánem, který byl při svém stáří velmi panovačný. Řekl tedy:
"Prostí lidé řídí své chování podle našich předních rodin. Vznešené osoby jako vy jsou tedy středem veřejného zájmu. Poněvadž bude tento případ pozorně sledován obyvateli celého okresu, musíme oba, vy i já, dohlédnout na to, aby byla všechna pravidla přísně dodržena, takže nikdo nebude moci říct, že když úřady vyšetřují kriminální případ, jsou k místní šlechtě shovívavější než k prostým lidem."
Pan Chua se v tomto bodě přít nemohl a neochotně služku zavolal. Když se položila před soudcem tváří k zemi, ten viděl, že je dosti pokročilého věku.
"Jsi služka Liova domu, která doprovázela svou paní, anebo patříš do Chuaovy domácnosti?"

"Poddaná Vaší Ctihodnosti," odpověděla stará služka, "je nazývána Čchen. Poněvadž se mi v mém raném mládí dostalo nezasloužené přízně paní Li, podržela si mě jako svou komornou. Když jsem dosáhla ženství, paní Li mě laskavě provdala za dveřníka v Liově domě. Nedávno můj manžel zemřel a paní Li rozhodla, že budu sloužit její dceři, až se provdá za mladého pana Chua."
Bylo to poprvé, kdy měl soudce Ti tušení, že to mohla být služka, která otrávila nevěstu. Věděl, že ve velkých sídlech se někdy vyskytnou tajné milostné aféry mezi mladými pány a půvabnými služkami, a bývaly případy, kdy se takové služky staly nesmírně žárlivé, když si mladý pán, který jim věnoval přízeň, přivedl domů nevěstu. Ale tato služka vůbec nepatřila do Chuaova domu. Navíc měla mládí dávno za sebou. Rychle tuto teorii zavrhl. Zeptal se jí:
"Byla jsi jedinou osobou, která měla na starost přípravu čaje pro nevěstu? A kdy jsi uvařila vodu?"
"V poledne," odpověděla služka Čchen, "jsem přinesla džbán horké vody a nalila ji do čajníku. Několik lidí ten čaj pilo, a když přišli svatební hosté, byl již čajník prázdný. Takže jsem šla zvečera opět do kuchyně a tam jsem naplnila džbán vroucí vodou z velkého kotle. Tu jsem nalila do čajníku, který byl ve vycpaném košíku k udržení teploty a stál na stole vedle novomanželského lože. Nikdo z něj nepil, jen nevěsta, než si šla lehnout."
"To znamená," pokračoval soudce Ti, "že čajník s vodou, kterou jsi přinesla podruhé, tam stál celou noc. Neopustila jsi jednou či dvakrát pokoj novomanželů, aby ses podívala na veselý dav v přijímací hale?"
"Opustila jsem místnost jen jednou," řekla služka, "sníst si večerní rýži v malé kuchyňce sousedící s pokojem. Ihned potom jsem začala připravovat pokoj pro návrat nevěsty a ženicha z obřadu v přijímací hale. Pak jsem již místnost neopustila a nikdo nevstoupil. Nakonec se nevěsta a ženich vrátili se spoustou hostí, mezi nimi ten divoký pan Chu, který musel během celé té vřavy dát jed do čajníku."

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

SOUDCE TI SE ROZHODUJE NEPROVÁDĚT PITVU NEVĚSTY; MARNĚ SE SNAŽÍ NALÉZT PŮVOD JEDU.

Poté, co byla služka propuštěna, řekl soudce Ti panu Chua:
"Vidíte, že případ proti Chu To-binovi se zakládá pouze na dohadech. Toto vyšetřování je teprve na samém počátku. Nyní si prohlédnu místo činu."
Pod vedením pana Chua prošli několika dvory, až konečně dospěli do pokoje novomanželů. Uvnitř u zadní stěny soudce Ti spatřil velké novomanželské lože. Závěsy byly pečlivě zataženy a dva konstáblové před ním drželi stráž. U hlavy lože stál malý vyřezávaný stolek z černého dřeva a u čela židle ze stejného materiálu. Na stolku soudce Ti viděl velký čajník ve vycpaném rákosovém košíku. Pan Chua jej informoval, že oba šálky na čaj byly bohužel odklizeny při rozčilení, které nastalo po nevěstině smrti. S čajníkem samotným však nikdo nehýbal.
Soudce Ti nařídil konstáblovi, aby přinesl čistý šálek na čaj a dalším dvěma řekl, aby šli ven na ulici a obstarali toulavého psa. Zatímco byli pryč, prohlédl si soudce Ti pozorně místnost, ale neobjevil nic, co by mělo nějaký význam. Zvedl poklici čajníku a spatřil, že je zpola naplněn hustou černou tekutinou, která připomínala spíše sirup než čaj. Mimoto vydávala pronikavý plísňový zápach. Soudce Ti uvažoval, že bude nadmíru obtížné zjistit, jaký druh jedu byl do čaje zamíchán. Mohl by to být arzenik, ale pak by se na těle oběti neobjevily modré skvrny. Nalil trochu tekutiny do čistého šálku a opět si všiml plísňového zápachu. Byla černá jako inkoust, ale soudce v ní neobjevil žádné částečky cizorodé látky.
Dva konstáblové přivedli psa, zubožené vyhladovělé zvíře. Soudce Ti dal přinést z kuchyně několik kousků masa, a když je namočil v šálku, hodil je na schodiště vedoucí do malého dvora. Pes je s podivuhodnou hbitostí zhltl a začal čenichat po dalším. Avšak po chvíli se mu naježila srst a zlostně vrčel. Jeho vrčení brzy přešlo do táhlého vytí. Ubohé zvíře nějakou chvíli běhalo v kruhu a pak se mrtvé svalilo.
Soudce Ti byl velmi zmatený povahou jedu. Nařídil konstáblům, aby položili mrtvého psa do krabice a zapečetili ji. Tu pak dopravili k soudu jako doličný předmět.
Opět vešel do novomanželského pokoje a roztáhl závěsy. Mrtvé tělo nešťastné mladé nevěsty leželo na loži tam, kde zemřela. Z úst jí vytékala krev a útlé tělo pokrývaly tmavomodré skvrny.
Soudce Ti zatáhl závěsy a požádal, aby přišla paní Li. Potom oslovil společně pana Chua a paní Li:
"Zastupujete rodinu nevěsty a ženicha. Domy vás obou jsou prostoupeny vůní knih' a je veliké neštěstí, že se taková hrozná věc stala lidem vašeho postavení. Nebudu zvyšovat váš žal pitvou a vystavovat mrtvolu vaší nebohé dcery nedůstojnému zacházení, které provází každé ohledání. Postačí, že jsem na vlastní oči viděl jasný důkaz otravy jedem. Otázkou tohoto případu není, jak byla zabita, ale kdo tento odporný čin spáchal. Takže nyní zapečetím úmrtní list, kde bude stát, že smrt nastala požitím jedu podaného neznámou osobou. Mrtvola může být ihned položena do rakve."
Paní Li s očima plnýma slz děkovala soudci Ti za jeho laskavé porozumění s jejich utrpením, ale starý pan Chua projevil pochybnost.
"Přesto všechno," řekl, "podle předpisů by na mrtvole zavražděné osoby měla být provedena pitva. Kdoví jaký další důkaz Chuo-va zločinu může vyjít na světlo?"
Syn však padl před svým otcem na kolena a úpěnlivě jej prosil, aby ušetřil tělo jeho nebohé ženy takového zacházení. Nakonec pan Chua proti své vůli souhlasil a přikázal služebnictvu, aby začalo s přípravami na oblečení mrtvoly.
Soudce Ti vyšel na nádvoří, chvíli tam stál a roztržitě pozoroval služebnictvo, které chvatně běhalo dovnitř a ven. Jeho úřední záležitosti zde skončily a měl by se vrátit zpět do soudní budovy. Avšak z neznámého důvodu nebyl schopen se přinutit, aby opustil sídlo pana Chua. Měl silné tušení, že klíč k záhadě se nalézá právě tady a nikde jinde.
Když byla mrtvola oděna a vynesena na přední nádvoří, aby ji tam položili do rakve, vrátil se soudce Ti sám do pokoje novomanželů. Konstáblové právě dávali čajník a šálek do kožené krabice. Soudce Ti přitiskl svou pečeť na proužek

papíru přilepeného přes víko. Poté, co odešli, zavřel soudce Ti dveře a sedl si na židli u čela postele.
Všude teď panoval klid. Slyšel jen nezřetelný hluk přicházející z předního nádvoří. Soudce Ti přemítal, že traviči často používají k zabití svých obětí kouzelných prostředků a byl zvědavý, jaké neznámé mystérium se nachází v této místnosti. Ve vzduchu se stále vznášel zatuchlý zápach. Jaksi to k této místnosti patřilo. Soudce, odhodlaný nalézt jeho původ, nahlédl pod lůžko, za nábytek a vstoupil do kuchyňky. Byla velmi malá, bez ohniště, stála tam jen nádoba se studenou vodou na mytí šálků a nádobí. Byla samozřejmě úplně čistá, připravena na návrat nevěsty. Stěny byly nově nabílené a soudce tu necítil onen zápach, který se vznášel v pokoji.
Soudce Ti zakroutil hlavou a pomalu kráčel zpět do velké přijímací haly. Tam řekl panu Chuaovi:
"Obvinil jste Chu To-bina, ale já jsem zjistil, že služka Čchen měla stejnou příležitost spáchat zločin. Vyslechnu Chua znovu u soudu, ale chci také opět vyslechnout služku. Doufám, že mi dáte svolení, abych ji vzal do vazby."
Panu Chuaovi se to vůbec nelíbilo, ale věděl, že tak jako tak nemůže odmítnout. Dal své svolení, a když soudce Ti odešel, dva konstáblové odvedli služku do soudní budovy.
Pan Chua si alespoň zchladil svůj vztek na synovi:
"Že paní Li připustila, aby bylo tělo uloženo do rakve bez pitvy, to se dalo samozřejmě čekat. Žena nikdy tyto věci nechápe. Ale ty, syn vysokého úředníka, bys to měl znát. Nevidíš, že ten samolibý soudce se pouze snaží usnadnit si práci? Měl by vědět, že úředníci se vždy pokouší vyhnout se potížím; nezajímá je, že byl někdo zavražděn, vždyť to pouze zasahuje do jejich snadného života! Sám jsem byl úředníkem a tak vím, co říkám!"
Když do večera druhého dne nepřišly ze soudu žádné zprávy, vzrůstala nelibost pana Chua proti soudci Ti. Nervózně přecházel s vlajícími rukávy halami a nádvořími svého sídla, nadával služebnictvu, až byl sám sobě protivný. Když nastala noc, přísahal, že půjde sám další den k soudu a bude naléhat na soudce, aby vyslechl Chu To-bina pod torturou.
Ve stejném čase soudce Ti nařídil Ma Žungovi, aby se poradil se skvělým starým koronerem na odpočinku, který žije ve městě a s některým ze starších správců lékáren. Avšak žádný z nich neznal jed, jenž vyvolává symptomy, jaké byly vidět na mrtvole. Nato soudce Ti poslal Ma Žunga a Ťiao Taje, aby se nenápadně poptali lidí v sousedství sídel pana Chua a paní Li a ukázali jim seznam svatebních hostů. Nikdo však nebyl častěji viděn v sídle pana Chua ani paní Li. Hosté, kteří se zúčastnili svatby, byli známí příslušníci místní šlechty, o nikom z nich se nevědělo, že by choval nějakou zášť proti panu Chuaovi či paní Li.
Třetí den po vyšetřování v sídle pana Chua seděl soudce Ti ve své kanceláři a probíral s Ma Žungem některé znaky případu.
"Vyšetřování vraždy v Chuaově sídle," podotkl soudce Ti, "se zdá být stejně tvrdým oříškem jako v případě Bi Süna. Jedna vlna ještě nepřešla a již se zvedá další."
V tu chvíli vstoupil úředník a podal soudci Ti navštívenku.
Soudce Ti si přečetl jméno pana Chua a řekl s povzdechem:
"Je tady pan Chua. Nepochybně přišel, aby na mě opět naléhal s výslechem Chu To-bina. Zaveď jej do přijímací haly."
Soudce Ti se posadil v přijímací hale a brzy spatřil sestupovat se schodů pana Chua. Ustrojen ve slavnostním úboru vypadal velmi nepříjemně.
Po výměně obvyklých zdvořilostí pan Chua promluvil:
"Dnes je to třetí den, co mou snachu potkala smrt. Mohl by se Otec úředník uráčit informovat tuto bezvýznamnou osobu, jaké pokroky byly učiněny v tomto případu?"
"Přišel jste v nejvhodnější chvíli," odpověděl soudce Ti. "Právě se chystám opět vyslechnout obviněného Chu To-bina a služku vašeho proslulého domu. Kdybyste se prosím posadil v mé kanceláři, budete moci odtud celý proces sledovat."
Soudce Ti zavedl pana Chua do své kanceláře a židli pro něj postavil za závěs, který odděloval místnost od soudní síně. Pak soudce Ti vystoupil na pódium a dal si přivést před lavici kandidáta Chu.

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHÁ

SOUDCE TI OBJEVUJE STOPU VRAHA NEVĚSTY; SERŽANT CHUNG VEDE TAJNÉ VYŠETŘOVÁNÍ.

Soudce Ti jej oslovil přísným hlasem:
"Vyšetřoval jsem na místě činu a není pochyb, že mladá paní Chua zemřela na otravu. Ty jsi vyhrožoval Chuaově rodině před mnoha svědky. Měl jsi příležitost dát jed do čajníku. Řekni pravdu!"
Kandidát Chu odpověděl:
"Prohlašuji, že se cítím vinen z neslušného používání jazyka a nepatřičného způsobu chování. Ale popírám co nejdůrazněji, že jsem otrávil mladou paní Chua. A pokud jsem měl příležitost vložit jed do čajníku, uctivě bych rád Vaši Ctihodnost upozornil na skutečnost, že nejméně čtyřicet dalších hostů mělo stejnou příležitost, služebnictvo nevyjímaje!"
Nato soudce Ti nařídil, aby před něj přivedli služku Čchen. Oslovil ji:
"Tvůj pán obvinil tady Chu To-bina, že otrávil tvou mladou paní, avšak ten vytrvale tvrdí, že je nevinný. Ty jsi nyní důležitý svědek. Řekni mi znovu, co se doopravdy tu noc stalo. Nevynech žádnou maličkost, ač by se ti zdála sebebezvýznamnější."
"Poddaná Vaší Ctihodnosti," řekla služka, "může dosvědčit, že poté, co jsem podruhé naplnila čajník, až do chvíle, kdy se nevěsta a ženich vrátili se skupinou hostů, nikdo do pokoje novomanželů nevstoupil. Všichni se smáli a volali a přátelsky žertovali, pouze pan Chu říkal všelijaké nepříjemné věci a popuzoval lidi kolem. Sama jsem viděla, jak se

opakovaně přiblížil k lůžku a čajovému stolku. Nakonec vyhrožoval Jeho Excelenci staršímu akademikovi a jsem přesvědčena, že to byl on, kdo dal jed do čajníku."
"Vaše Ctihodnosti," zvolal kandidát Chu, "toto je odporná pomluva! Prosím vás, zeptejte se jí, zda skutečně viděla, jak se dotýkám toho čajníku!"
Stará služka připustila, že to tvrdit nemůže. Pak se jí soudce Ti zeptal:
"Kdy jsi tedy šla do kuchyně, abys snědla večerní rýži?"
"Přesný čas si nepamatuji," odpověděla, "ale opustila jsem místnost, když jsem zaslechla, že svatební obřad v hlavní hale začíná. Vrátila jsem se brzy a na dálku jsem slyšela, jak se svatební hosté smějí. Muselo už být tudíž po obřadu a muselo se podávat víno."
Soudce zařval na kandidáta Chu:
"Takže, když hosté v hlavní hale sledovali obřad a tato služka jedla v kuchyni, vplížil ses do pokoje novomanželů a otrávil čaj! Přiznej se ke svému zločinu!"
Kandidát Chu udeřil hlavou o podlahu a řekl:
"Prosím Vaši Ctihodnost, aby to laskavě uvážila. Ani jednou jsem halu neopustil, což mohou potvrdit dva moji přátelé, kteří stáli celou dobu po mé pravé straně. Po obřadu jsem osobně vypil s ženichem několik přípitků. Do pokoje novomanželů jsem vstoupil poprvé, když jsme tam šli všichni společně. To je naprostá pravda."
Soudce Ti se na chvíli zamyslel a pomalu si hladil bradu. Ani na chvíli si nepomyslel, že je Chu vinen. Jeho výslech měl pouze ukázat panu Chua za závěsem, že nevynechal žádnou možnost. Ani jej nenapadlo, že by stará služka měla v této záležitosti prsty. Pokusil se zformulovat ještě nějaké otázky, proto když mu sluha přinesl šálek čaje, přivítal to jako příležitost k delší přestávce.
Když soudce Ti pomalu nesl šálek ke svým rtům, všiml si několika částeček bílého prachu plovoucích na hladině. Obrátil se na sluhu:
"Jak sis mohl troufnout přinést mi tento hnusný čaj!"
"To není chyba této osoby. Viděl jsem, že byl šálek čistý a osobně jsem vložil čajové lístky do čajníku. Muselo se stát, že nějaký prach nebo omítka spadly ze stropu, když se vařila voda v kuchyni. Dovolte vašemu sluhovi rychle připravit další šálek."
Když to soudce Ti uslyšel, napadla jej nová myšlenka. Důrazně se zeptal služky z Chuaova domu:
"Kde jsi vzala horkou vodu, když jsi tu noc připravovala čaj? Jsi si jistá, že jsi ji nabrala z kotle ve velké kuchyni?"
Služku náhlá otázka velice polekala a odpověděla zajíkavým hlasem:
"Jak poddaná Vaší Ctihodnosti uvedla již dříve, použila jsem vody, která se vařila ve velkém kotli v domácí kuchyni."
Soudce Ti se na ni kysele podíval a k oběma, k ní a ke kandidátovi Chu, promluvil:
"Již znám klíč k tomuto tajemnému případu otravy. Oba budete prozatím zadrženi do zítra, kdy tento případ vyřeším."
Když soudce Ti domluvil, opustil pódium a odešel do své kanceláře. Starý pan Chua to všechno slyšel přes závěs a velmi se dopálil, protože soudce Ti nepoužil na kandidátovi Chu palečnice. Když uviděl soudce Ti, řekl s úšklebkem:
"Sledoval jsem vaše vyšetřování s pochopitelným zájmem. Zaznamenal jsem, že se metody soudců od mých časů velice změnily. My jsme zacházeli se zločinci jako se zločinci. Když se odmítal přiznat, vložili jsme na něj palečnice. Prominete mi, ale když vidím, že nejste schopen svými metodami dosáhnout jakéhokoliv výsledku, mám v plánu přednést tento případ před prefekta. Uvidíme, zda bude sdílet váš názor."
Vstal a chystal se odejít. Soudce Ti jej však zadržel a řekl:
"Případ, který se zrodil ve vašem ctěném sídle, je mi již zcela jasný. Prosím vás, mějte trpělivost do zítra. Pak budu mít sám tu čest obrátit se na vás osobně s žádostí o rekonstrukci činu. Pokud by došlo k selhání, budu trvat na tom, aby byl případ předložen vyšším úřadům."
Pan Chua si zřejmě myslel, že je to další pokus o odklad, ale nemohl dost dobře zdvořilou nabídku odmítnout. Řekl tedy škrobeně:
"Budu pokládat za čest přijmout vaši návštěvu," a odešel.
Mladý konstábl na strážnici, když viděl vycházet pana Chua, řekl veliteli:
"Ten starý pán vypadá velmi nahněvaně. Proč náš soudce čekal dva dny, než začal další výslech?"
"Mladý muži," řekl velitel blahosklonně, "vidím, že se musíš ještě mnohému naučit. Teď mě poslouchej. Případ z vesnice Šestá míle byl jen obyčejnou pouliční vraždou. Pouze jedenkrát jsem viděl, že peníze v tomto případě změnily majitele, když Jeho Excelence dala odměnu sto stříbrných tomu chlápkovi Ťiao Wan-čchuanovi. A dal nám z té sumy Ťiao jediný měďák? Byli to přece konstáblové pod mým zkušeným vedením, kteří přivedli zločince k přiznání, zatímco Ťiao si udělal jen hezký výlet za soudní náklady. Venkovský křupan! A teď si vezmi ten případ Bi Süna, který je jen obyčejnou domácí hádkou. Ale takový případ Staršího akademika Chua..."
Velitel se široce usmál a laskaje si licousy pokračoval:
"To je velice zajímavý případ. Víš, že paní Li vlastní největší domy na hlavní ulici a umíš si spočítat, kolik pobírá každý měsíc jen na samotném nájemném? A starý pan Chua, abys věděl, ten byl prefektem v provincii Kuang-tung a zařídil se neobyčejně dobře; je majitelem dvou největších obchodů se stříbrem ve městě a to nehovořím, kolik půdy vlastní venku za východní branou. On i paní Li jsou velmi vzdělaní lidé, kteří ví, jak se chovat v krizových situacích, jako je tato. Nedal nám každému pan Chua stříbrňák za námahu ten den, kdy soudce vedl vyšetřování v jeho sídle? Nenajedli jsme se tam dobře podvakrát? A nedala paní Chu konstáblům, kteří střežili jeho syna ve Škole klasiky, dva stříbrňáky, aby se mu postarali o jídlo? Nedala jim kromě toho jistý obnos, aby ji dovolili navštěvovat jej každý den? A neřekl bych, že šlo o malou sumu pouze proto, že mi strážní z toho dali jen několik měďáků!"
Když to velitel říkal, věnoval dvěma konstáblům, kteří tam stáli, zlověstný pohled. Konstáblové předstírali, že si jej nevšimli. Pak se mladý konstábl zeptal:

"A není pravda, zeje kandidát Chu vinen?"
"Samozřejmě, že je vinen, ty pitomče," řekl velitel, "ale náš soudce ví, že takový uhlazený mladý pán se přizná, jen se ho trochu dotkneme. A kdyby takový důležitý případ vyřešil hned druhý den, nemysleli by si paní Li a pan Chua, že to bylo příliš snadné? Ne, mladý muži, s případem týkajícím se naší místní šlechty bude nakládáno mnohem uvážlivěji. Musí se studovat z každého úhlu pohledu a bez přílišného spěchu, tak, aby viděli na vlastní oči, jak pečlivě vykonáváme svou práci. Když bude konečně případ vyřešen, dají nám odměnu odpovídající naší námaze."
Zatímco byli konstáblové zabráni do tohoto jalového rozhovoru, vstoupil do kanceláře soudce Ti Ma Žung a snažil se od něj dozvědět, jakou novou stopu objevil. Ale soudce Ti se pouze usmíval a opakoval, že příští den by se měl případ objasnit. Zatímco takto rozmlouvali, vstoupil seržant Chung s Tao Kanem a uctivě soudce pozdravili. Ten se seržanta zeptal:
"Byl jsi teď pryč několik dní. Přineslo sledování ve vesnici Chuang-chua nějaké výsledky?"
"Podle instrukcí Vaší Ctihodnosti," řekl seržant, "jsme ve dne zůstávali ve skrytu v domě strážce Chuo Kaie. Každý večer po setmění jsme vycházeli a pozorovali dům paní Bi. Nepodařilo se nám však zjistit nic neobvyklého. Už jsme začali být netrpěliví. Včera jsme se s Tao Kaném rozhodli, že se pokusíme podívat na věc trochu blíže. A tak, když ponocný volal podruhé, vyšplhali jsme se na střechu domu paní Bi a lehli jsme si na tašky, abychom slyšeli, o čem obě ženy spolu hovoří. Nejprve paní Ťiou nějaký čas své matce nadávala, že to byla ona, kdo začal všechny ty problémy pozváním Jeho Ctihodnosti, převlečeného za doktora, do jejich domu. Zdálo se, že je to oblíbené téma paní Ťiou pro jejich rozhovor po večeři. Pak hluchá dcera začala dělat silný hluk. Paní Ťiou na ni křičela ‚Ty malý spratku, co nás strašíš? To jsou jen nějaké krysy pod podlahou. Jdi spát. Tvoje babička i já už taky půjdeme do postele.' Tao Kanovi i mně se to zdálo divné. Proč by se děvče tak rozrušilo, kdyby jen zaslechlo krysu? Brzy nato paní Ťiou i paní Bi zřejmě odešly spát, každá do svého vlastního pokoje. Asi o hodinu později jsme zaslechli v místnosti paní Ťiou nějaké zvuky. Měli jsme uši přilepené ke střeše, ale neslyšeli jsme zřetelně. I tak jsme měli rozhodně dojem, že dva lidé spolu hovoří tichým hlasem; jeden byl hlas paní Ťiou, ten druhý jsme nemohli rozeznat, ale zněl jako mužský. Domníval jsem se, že tato příhoda je dostatečně důležitá, abychom podali Vaší Ctihodnosti zprávu."

KAPITOLA DVACÁTÁ TŘETÍ

SOUDCE TI POSÍLÁ SVOU NAVŠTÍVENKU DOKTORU TANGOVÍ; V CHUAOVĚ SÍDLE ODKRÝVÁ NEVĚSTINO TAJEMSTVÍ.

"To je vskutku velmi zajímavé," poznamenal soudce Ti. "Nedověděl ses náhodou něco o panu Sü bydlícím poblíž?"
"Strážce Chuo Kai," odpověděl seržant, "prověřil všechny rodiny s příjmením Sü ve vesnici, ale žádná z nich není jakkoliv propojena s rodinou Bi. Ten strážce si mimochodem počíná velmi dobře. Když byl Bi Sün zavražděn, byl Chuo Kai v této práci nováčkem. Spíše šlo o nezkušenost než lenost či hloupost, když si nevšiml, že se děje něco nekalého. Nyní, když jsem pozoroval několik dní jeho práci, mohu jej Vaší Ctihodnosti doporučit jako vytrvalého a bystrého člověka.
Ačkoliv jsme neobjevili pana Sü bydlícího v sousedství, prověřili jsme běžnou rutinou souseda napravo od paní Bi; jeho obydlí je spojeno s pokojem paní Ťiou. Zjistili jsme, že je tam jej jedna jediná rozdělovači zeď. Zdá se, že dům paní Bi byl původně součástí velkého komplexu. Takže se domníváme, že by tam ve zdi mohl být tajný vchod, kterým paní Ťiou se svým milencem procházeli do sousedního obydlí nebo se snad setkávali tajně v místnosti toho domu. Prověřili jsme to, ale ukázalo se, že obyvatelé jsou naprosto bezúhonní lidé. Obydlí patří doktoru literatury, jmenuje se Tang Te-ťiung. Ačkoliv žije na odpočinku v tak malé vesnici, zdá se, že v literárním světě je dosti známý. Ve dne v noci je zahrabán mezi svými knihami v knihovně, sotvakdy vychází ven. Bydlí tam asi půl tuctu doktorových žáků, všichni synové prominentních rodin z této provincie, které doktor Tang vyučuje klasice. Strážce Chuo Kai má jejich jména ve svém registru, ale není mezi nimi jediný s příjmením Sü. Přesto bych to tam velmi rád prověřil. Ale jelikož je doktor Tang tak význačný pán, netroufal jsem si tam jít bez dobré výmluvy."
Soudce Ti se na chvíli zamyslel. Pak se usmál a dal seržantu Chungovi jednu ze svých úředních navštívenek.
"Vezmi si tu navštívenku s sebou," řekl, "a jdi se strážcem Cho Kaiem do domu doktora Tanga. Řekneš mu, že okresní náčelník touží vidět doktora v soudní budově, aby si s ním promluvil v úřední záležitosti. Zítra se také vydám do vesnice Chuang-chua. Pak ti povím další podrobnosti svého plánu."
Příští den brzy ráno si soudce Ti oblékl jednoduchou modrou róbu a obyčejnou malou černou čapku. Vzal s sebou pouze Ma Žunga, Ťiao Taje a dva konstábly a vydal se do sídla pana Chua.
Když je správce domu uvedl do přijímací haly, stál tam pan Chua, oblečený v domácím úboru a dohlížel, aby služebnictvo vše připravilo k uvítání soudce. Sotva spatřil, jak soudce Ti kráčí přes nádvoří, chtěl rychle odejít, aby se převlékl do oficiálních šatů. Ale soudce Ti jej zadržel a řekl:
"Nedělejte si kvůli mně žádné starosti. Dnes jsem přišel spíše jako přítel vaší vážené rodiny než jako náčelník. Prosím zavolejte mi osobu, která je pověřená vařením vody pro potřeby vaší domácnosti."
Starý pan Chua nevěděl, jak tomu všemu má rozumět. Ale poslal svého správce do rodinné kuchyně a ten se brzy vrátil s mladým, asi osmnáctiletým děvčetem. To rychle padlo před soudcem na zem a udeřilo hlavou o podlahu. Soudce Ti řekl laskavě:
"Tady nejsme u soudu, takže zanech těch formalit. Jen klidně stůj a poslouchej mě. Teď si vzpomeň na svatební den. Nenabrala služka Čchen horkou vodu v kuchyni dvakrát?"
Když to děvče potvrdilo, soudce Ti pokračoval:
"Teď mi pověz, co se vlastně v kuchyni stalo. Naplnila jsi její džbán z velkého kotle na vodu anebo to provedla ona

sama?"
"Když přišla teta Čchen poprvé," řeklo mladé děvče, "poddaná Vaší Ctihodnosti sama nabrala horkou vodu z kotle do jejího džbánu. Při druhém jejím příchodu jsem byla zrovna v přijímací hale, abych tam pomohla podávat čaj a zákusky. Když jsem se do kuchyně vrátila, teta Čchen stála na verandě před kuchyní se džbánem horké vody v rukou; tvářila se mrzutě nad malým kotlíkem převráceným na podlaze. Převrátila jej, zatímco jsem byla pryč a kuchaři byli tak zaneprázdněni přípravou jídla pro svatební hosty, že nechali vyhasnout oheň pod velkým kotlem na vodu. Když teta Čchen viděla, že není žádná horká voda, a že by mohlo trvat dlouhou dobu, než se znovu rozhoří oheň pod velkým kotlem, vzala ven na verandu malá přenosná kamna. Zatopila v nich uhlím z velkých kamen a ohřála malý kotlík vody. Když voda vřela, naplnila jí džbán, ale pak jí kotlík vyklouzl z rukou a převrátil se na podlaze. Zeptala jsem se jí, zda si opařila nohy. Řekla, že ne a odešla z kuchyně. To je všechno, co o té věci vím."
Soudce Ti spokojeně přikývl a přikázal Ma Žungovi, aby se rychle vrátil k soudu a při vedl službu Čchen; měl také vzkázat veliteli konstáblů, aby šel do školy klasiků a odvedl kandidáta Chu do soudní budovy.
Mezitím soudce Ti vypil několik šálků čaje a dráždil starého pana Chua rozmlouváním o různých záležitostech, aniž by pronesl jediné slovo k případu.
Jakmile stará služka Čchen stála před soudcem Ti, vstoupil opět do role náčelníka a rozhněvaně na ni zařval:
"Ty hloupá stará ženo, proč jsi mi lhala? Proč jsi mi řekla, že pokaždé, když jsi odešla, abys přinesla vodu z kuchyně, nabrala jsi ji ve velkém kotli? Nyní jsem zjistil, že podruhé jsi ohřála vodu sama na malých kamnech venku na verandě. Proč jsi mi to neoznámila, ačkoliv jsem tě já, soudce, sám poučil, abys neopomenula žádný detail?"
Stará služka, takto ostře oslovena, několikrát udeřila ve velikém zděšení hlavou o podlahu. Rozechvělým hlasem řekla:
"Prosím Vaši Ctihodnost za odpuštění. Tehdy u soudu jsem byla vším tak zmatená, že jsem docela na tuto skutečnost zapomněla. Modlím se, aby s poddanou Vaší Ctihodnosti bylo jednáno shovívavě."
Soudce Ti udeřil pěstí do stolu a zlostně řekl:
"Tvoje hloupost, ženo, zpomalila vyřešení případu o několik dní. Za chvíli ti vyměřím trest, jaký si zasloužíš."
Potom soudce Ti řekl panu Chuaovi:
"Nyní se odebereme do rodinné kuchyně."
Starý pan Chua byl naprosto v rozpacích, nevěděl, co si má o tom všem vlastně myslet. Beze slova vstal a vedl soudce Ti několika galeriemi a nádvořími, dokud nedošli do velké kuchyně sídla.
Soudce Ti se rozhlédl. Napravo stála velká cihlová pec, u ní byli tři kuchaři zaměstnáni svými pánvemi a naběračkami. Vedle ní stála další cihlová kamna; na nich veliký železný kotel, kde se vařila voda pro celou domácnost. Kuchyně byla otevřena do malého dvora se studnou a verandou, místo podlahy jen udusaná hlína. Soudce Ti šel na verandu a podíval se nahoru. Viděl, že střecha verandy je velmi stará. Okapy byly pokryty pavučinami a zvláště jeden trám byl zčernalý věkem a zdálo se, že se rychle rozpadá. Celá střecha se zdála být tak stará, že by mohla co nevidět spadnout.
Soudce Ti se otočil ke službě Čchen a zeptal se jí:
"Bylo to zde na této verandě, kde jsi zatopila v malých kamnech, že?"
Když to stará služka potvrdila, pokračoval:
"Teď ti řeknu, jak tě potrestám za podání falešného svědectví u soudu. Vynes přenosná kamna. Postav je na stejné místo jako v den svatby a vař na nich vodu, dokud ti neřeknu, abys ustala. Sednu si tady a dohlídnu, aby byl tento příkaz pořádně vykonán."
Panu Chuaovi řekl:
"Prosím vás, dejte sem postavit dvě židle."
Starý pan Chua se vzpamatoval z údivu a začal být velmi rozmrzelý.
"Vy jste soudce," řekl, "a předpokládám, že víte, co děláte. Ale pokud si myslíte, že se budu podílet na tomto divadle, jste zcela na omylu. Odmítám veškerou odpovědnost za tuto frašku."
Chtěl odejít, ale soudce Ti mu řekl s chladným úsměvem:
"Může se vám to všechno zdát jako fraška, ale já, náčelník, vás ujišťuji, že touto fraškou případ vyřeším. Takže vám radím, abyste se nezabýval planými řečmi."
Mezitím sluhové přinesli dvě křesílka a postavili je vedle sebe na verandu. Soudce Ti se důstojně posadil a nabídl druhé křeslo panu Chuaovi. Starý pán soptil potlačovaným hněvem, ale nechtěl udělat scénu před kuchaři a služebnictvem shromážděnými v kuchyni ze zvědavosti, co se bude dít. Pan Chua se tedy posadil vedle soudce.
Stará služka postavila na verandu přenosný hliněný vařič a jala se foukat do uhlíků, aby ohřála vodu v železném kotlíku, který postavila nahoru. Po chvíli se voda začala vařit a pára stoupala k okapům.
Zdálo se, že soudce Ti shledává tuto činnost nesmírně zajímavou. Pohodlně se ve svém křesle opřel a sledoval každý pohyb staré služky, přičemž si pomalu hladil bradu.
Asi po půl hodině se voda téměř vyvařila. Služka se na soudce Ti zmateně podívala. Ten na ni okamžitě zařval:
"Proč nepřidáš více vody? A udržuj oheň ve vařiči!"
Odcupitala k nádrži se studenou vodou ve dvoře a dolila vodu v kotlíku. Pak si opět dřepla před vařič a divoce foukala do ohně, dokud ji na tváři nevystoupil pot. Brzy začala opět stoupat pára.
Pan Chua, který se užíral v křesle, si nyní pomyslel, že to trvá
již dost dlouho a prudce vstal. Ale soudce Ti položil ruku na jeho paži a řekl:
, Ještě chvíli počkejte a dívejte se. Tam je jed, který zabil vaši dceru."
Ukázal vzhůru na střechu verandy. Pan Chua se tím směrem podíval. Na prachnivějícím trámu, přesně nad vařičem, se zalesklo něco červeného. Soudce Ti stále ukazoval prstem. Ma Žung a Tiao Taj, konstáblové i služebnictvo, všichni přišli blíže a upřeně hleděli na střechu.
Spatřili, jak se lesklé tělo rudé zmije pomalu plazí ztrouchnivělým místem v trámu; když ji bylo vidět už hezký kus, zvedla

zmije svou ďábelskou malou hlavu a kývala s ní sem a tam, zřejmě potěšena teplem vlhké páry. Náhle otevřela svou odpornou tlamu a ukápla několik kapek jedu dolů do kotlíku s vroucí vodou.
Soudce Ti spustil ruku a řekl:
"Toto je vrah nevěsty."
Stará služka, která tam dřepěla a hleděla ochrnuta strachem na ďábelského tvora nad sebou, nyní začala kvílí ve naříkat a zmije chvatně zalezla do díry.
Z davu přihlížejících přicházelo překvapené a obdivné mručení. Pan Chua seděl nehybně v křesle a stále hleděl na střechu v naprostém ohromení.
Soudce Ti vstal z křesla a řekl panu Chuaovi:
"V den, kdy vaše dcera zemřela, se přihodila zcela stejná věc. Osud rozhodl, že byl takto přeťat mladý život. Voda, která se používá na zalití čaje ve vaší domácnosti je vždy ohřívána uvnitř v kuchyni, ve velkém železném kotli. Že stará služka ohřívala vodu zde venku na verandě právě v ten den, byla pouze náhoda. Zmije hnízdící v práchnivějícím trámu byla přilákána teplou párou a její jed ukápl do kotlíku pod ní. Naštěstí vypadl služce Čchen kotlík z rukou a otrávená voda se vsákla do hliněné podlahy; jinak by pravděpodobně zemřelo několik dalších lidí. Ale stalo se to poté, co naplnila džbán, který vzala do pokoje novomanželů a zalila čaj v čajníku vedle lože. Hned na začátku jsem si v pokoji novomanželů všiml zvláštního práchnivého zápachu, ale nepodařilo se mi vypátrat, odkud vychází. Kdyby mi služka Čchen řekla, že hřála vodu zde na verandě, byl bych případ vyřešil mnohem dříve. Takže nikdo není vinen kromě vás, jenž jako hlava této domácnosti nesete těžkou odpovědnost za nedbalou správu záležitostí svého sídla, poněvadž jste připustil, aby se střecha této verandy dostala do tak neutěšeného stavu."
Zatímco soudce Ti pronášel tuto řeč, stál tam starý pan Chua se svěšenou hlavou. Nebyl schopen nalézt jediné slovo v odpověď.
Soudce Ti nařídil všemu služebnictvu, aby vyčistilo kuchyň a dvěma konstáblům přikázal přinést dlouhou tyč. Kuchaři nařídil, aby podal Ťiao Tajovi kleště na oheň a ten se postavil ve dvoře před nádrž se studenou vodou. Když konstáblové přinesli tyč, nařídil Ma Žungovi strhnout střechu dolů. Zřítila se na podlahu na první zatáhnutí, objevila se zmije a pokusila se odplazit ke studni. Ťiao Taj ji kleštěmi na oheň sevřel za krkem a Ma Žung ji koncem tyče rozdrtil hlavu. Soudce Ti řekl konstáblům, aby ji zahrabali a zkaženou vodu z kotlíku nalili do starého džbánu. Ten zapečetil a přikázal konstáblům, aby jej vzali do soudní budovy, kde bude zničen spolu s mrtvým psem a čajníkem. Pak požádal pana Chua, aby jej zavedl zpět do přijímací haly.
V přijímací hale čekali Wen-ťiun a stará paní Li. Soudce Ti jim vysvětlil, co se stalo a přidal nějaké vhodné slovo o vůli Nebes. Paní Li a Wen-ťiun tiše plakali a starý pan Chua se je marně pokoušel utěšit.
Soudce Ti doporučil panu Chuaovi, aby se dlouho modlil v buddhistickém chrámu za klid nevěstiny duše. Potom odešel.

KAPITOLA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

CO SE STALO STARÉMU DOKTORU LITERATURY; NOČNÍ ZLODĚJ UČINIL STRAŠNÝ OBJEV.

Když se soudce Ti vrátil do soudní budovy, řekl poslovi, aby šel a přivedl před soudní lavici starou paní Chu a Chu To-bina.
Ostře jej před jeho matkou pokáral a řekl mu, že tato příhoda by jej měla poučit, jak je nebezpečné snažit se být za každou cenu legrační; vyzval jej, aby se pilně věnoval studiu klasiků a byl schopen potěšit svou matku na její stará kolena složením literární zkoušky jako nejlepší z kandidátů. S tím jim dovolil odejít.
Kandidát Chu i jeho matka několikrát udeřili hlavou o podlahu, aby ukázali svou vděčnost, volajíce, že soudce zachránil kandidátovi Chu život.
Soudce Ti je propustil a vrátil se do své kanceláře, aby vyřídil dokumenty, které přišly. Konstáblové se věnovali přípravám na jeho odjezd do vesnice Chuang-chua dnes odpoledne.
V té době seržant Chung, jenž se vrátil do vesnice Chuang-chua noc předtím, vysvětloval soudcovy instrukce strážci Chua Kaiovi. Ráno se spolu vydali do domu doktora Tanga.
Strážce Chuo Kai zaklepal a dveře přišel otevřít starý sluha. Věnoval jim nevlídný pohled a zeptal se, co chtějí.
Strážce Chuo zvolal:
"No tohle, to je přece starý pan Ťiu! Neznáš muže, jenž jí rýži z daně, kterou platíš?"
Starý sluha poznal strážce a s úsměvem řekl:
"Strážce Chuo, co tě sem přivádí? Můj pán ještě spí."
Strážce Chuo mrkl na seržanta a oba rychle vstoupili. Starý sluha prošel do druhého dvora. Strážce a seržant jej následovali, dokud nepřišli před knihovnu. Tam seržant řekl strážci Chuo Kaiovi:
"Na co čekáš? Doktor Tang je doma, pojďme jej tedy vzbudit, abych mu mohl předat zprávu."
Starý sluha, který poznal ze seržantova tónu, že je služebníkem soudu, rychle řekl:
"Pane konstáble, na co se chcete zeptat mého pána? Prosím, řekněte mi to. Půjdu a budu jej informovat."
Strážce řekl:
"Tento pán je seržantem soudního dvora v Čchang-pingu. Přinesl navštívenku Jeho Excelence soudce Ti. Přišel, aby pozval doktora Tanga k návštěvě soudu kvůli konzultaci v úřední věci."
Starý sluha přijal navštívenku uctivě oběma rukama a vykročil kolem knihovny. Strážce Chuo jej následoval a dal seržantu Chungovi znamení, aby zůstal. Za knihovnou byl malý dvorek a na jeho konci tři místnosti. Všiml si, že místnost docela vlevo je hned vedle pokoje paní Ťiou v domě paní Bi.

Strážce Chuo právě přemýšlel, jak dobře to zapadá do jejich teorie, když se dveře místnosti vlevo otevřely a objevil se mladý muž asi pětadvacetiletý. Vysoký, štíhlý a nesl se důstojně jako syn z urozené rodiny. Jeho rysy byly pravidelné. Skutečně by se dalo říci, že je to krásný mládenec. Rychle se zeptal starého sluhy:
"Kdo je ten muž?"
"Je to nezvyklá věc," odpověděl starý sluha. "Náš pán, doktor Tang, sotvakdy vychází ze svého domu. Celý svůj čas věnuje studiu a vyučování svých předmětů. Takže proč by Jeho Excelence, soudce Ti, chtěl, aby jej navštívil?"
Při vyslovení soudcova jména se zdálo, jako by se mladý muž pořádně polekal. Rychle řekl:
"Proč tedy neřeknete tomuto pánovi, že se doktor Tang vzdal všech světských věcí a nemůže být obtěžován návštěvami u soudu?"
Strážce Chuo Kai si pomyslel, že kdyby se měl najít milenec paní Ťiou, tento krásný mladý člověk, bydlící zřejmě v pokoji spojeném s jejím, by se na něj skutečně hodil. Promluvil:
"Jaké je vaše ctěné jméno, mladý pane? Žijete zde v tomto příbytku? Abych vám řekl pravdu, Jeho Excelence se doslechla, že doktor Tang není jen učencem rozsáhlých znalostí, ale také mužem vznešeného charakteru. Chce se tudíž s ním poradit o organizování nějakých charitativních akcí v okrese."
Starý sluha mezitím vešel do knihovny a oni slyšeli, jak někdo uvnitř říká:
"Víš, že jsem včera večer svým žákům vysvětloval dlouho do noci klasiky. Proč jsi přišel tak brzy, abys mě vyrušil?"
Poté, co starý sluha řekl něco o soudci Ti a soudním dvoru, hlas pokračoval:
"Tady vezmi mou navštívenku a požádej posla, aby uctivě informoval Jeho Excelenci, že žiji v úplném ústraní a zcela se věnuji svému studiu literatury. Nepřeji si mít cokoliv do činění se společenskou prací. Pokud je třeba něco zorganizovat, jsou mnozí mezi šlechtou v Čchang-pingu, kteří rádi pomohou a mají mnohem lepší schopnosti pro takovou práci než já."
Starý sluha vyšel ven, pečlivě za sebou zavřel dveře a zopakoval strážci, co řekl doktor Tang.
Seržant Chung, který stál za rohem knihovny, to všechno slyšel. Teď vyšel strážci naproti a řekl:
"Dobře, vraťme se rychle zpět do soudní budovy, abychom zpravili Jeho Excelenci, jak doktor Tang odpověděl. Možná soudce navštíví doktora Tanga osobně a sám mu věc vysvětlí."
Mladý muž vstoupil opět do místnosti. Starý sluha doprovodil návštěvníky ke vstupní bráně.
Jakmile byli venku na ulici, řekl strážce Chuo Kai seržantovi:
"Všiml sis tam toho mladého muže? Jakmile jsem pronesl jméno Jeho Excelence, viděl jsem, jak změnil barvu. Navíc je jeho pokoj hned vedle domu paní Bi. Co kdybys jel zpět a podal soudci zprávu, zatímco já zůstanu tady a pokusím se zjistit jméno toho mladého muže?"
Seržant si pomyslel, že je to dobrý nápad a spěchal do města.
Soudce Ti byl nadmíru spokojený s tím, co slyšel. Pomyslel si, že to, co se děje v příbytku tohoto učeného doktora, je velice podezřelé. Rozhodl se jít tam podruhé sám, než někdo spustí poplach.
Nastoupil do svého palankýnu a spěchal spolu se svými důvěrnými poručíky do vesnice Chuang-chua. Když se tam dostali, začalo se stmívat. Soudce Ti si vzal pokoje ve stejném hostinci, ve kterém pobývali minule.
Když se soudce Ti občerstvil, zavolal Ma Žunga do svého pokoje a dal mu tyto instrukce:
"Doprovodíš seržanta do domu doktora Tanga a tajně se vyšplháš na střechu. Zkus se podívat, co se bude dít v knihovně a zvláště v pokoji toho mladého muže, který je spojen s ložnicí paní Ťiou. Ťiao Taj a Tao Kan tam půjdou také a budou pozorovat vstupní brány obou domů. Seržant Chung ti cestou řekne více."
Ma Žung se seržantem vyšli do potemnělé ulice. Jak kráčeli úzkými uličkami vesnice, seržant Chung řekl:
"Teď poslyš tajné instrukce Jeho Excelence. Na prvním místě ti chci zdůraznit, že této noci náš soudce očekává vyřešení klíčového bodu tohoto případu. Role, kterou máš sehrát, není příliš příjemná, ale náš soudce řekl, že je to absolutně nutné pro úspěch našeho plánu a..."
"Přestaň tlouct prázdnou slámu," přerušil jej Ma Žung. "Ty i já jsme věrnými služebníky Jeho Excelence. Řekne jediné slovo a my poslechneme. Nejíme snad jeho rýži po více než šest let?"
"Idea našeho soudce je," řekl seržant, "že nějakým způsobem musíme nalézt propojení mezi pokojem toho mladého muže a přilehlým domem paní Bi. Spolu s Tao Kanem jsme pozorovali oba domy zvenku po několik dní. Ukázalo se to zcela bezvýsledné. Takže jediný způsob, jak zjistit, zda existuje tajný průchod, je, že se vloupáš do pokoje toho mladého muže. Nezáleží na tom, zda budeš potom přistižen. Soudce Ti přijal opatření, aby si v takovém případě poradil. Pravděpodobně budeš hrát na chvíli roli chyceného zloděje. Soudce Ti si myslel, že bys proti tomu snad mohl mít námitky."
Má Žunga však ani nenapadlo, že by se mohl zdráhat vykonat tuto práci, byl plný nadšení a chtěl na to hned jít.
Ale seržant poukázal na to, že je příliš brzy. Po ulici přecházelo ještě mnoho lidí. Takže šli nejprve do domu strážce Chuo Kaie a chvíli tam hovořili. Když se ozval ponocný podruhé, vydali se do domu doktora Tanga. Jakmile tam dorazili, požádal Ma Žung seržanta, aby dával na rohu pozor, načež si svlékl kabátek a dlouhou róbu. Oblečený jen ve spodním prádle vyskočil a zachytil se vrcholu vnější zdi. Vyhoupl se nahoru a plazil se po zdi jako had na břiše k místu, kde byla spojena se střechou doktorovy knihovny. Ma Žung se pomalu povytáhl na kraj střechy, pevně uchopil vyčnívající okap a vykláněl se přes jeho okraj, dokud neviděl do okna.
Spatřil velkou místnost, dobře osvětlenou několika svícemi. Tři stěny byly zarovnány policemi na knihy. Za vysokým psacím stolem nahlas četl starý pán z knihy. Pět mladých mužů sedělo v půlkruhu a soustředěně poslouchalo; byli to zcela jistě doktorovi žáci. Všechno to vypadalo velmi důstojně a Ma Žung pocítil velký respekt.
Opustil střechu a plížil se dál po zdi dokud nedosáhl budov na zadním nádvoří. Brzy se ocitl na zdi oddělující místnost mladého muže od pokoje paní Ťiou. Rozhlédl se a náramně se polekal, když zahlédl tmavý stín schoulený na střeše domu paní Bi. Vtom však uslyšel tiché hvízdnutí. Poznal tak, že stín není nikdo jiný než seržant, který tam mezitím

vyšplhal.
Ma Žung mu dal znamení, které znamenalo, aby zůstal tam, kde je. Pak přešplhal na střechu pokoje mladého muže. Plazil se po šikmé střeše dolů k okraji a s nataženým krkem nahlédl oknem dovnitř. Spatřil čistý pokoj s nábytkem jednoduchým, ale vybraného vkusu, osvětlený jednou svíčkou. U západní stěny stála velká pohovka. Pod oknem byl čtyřhranný stůl vyřezávaný z černého dřeva a dvě židle. Na stole vedle svíčky seděl mladý muž. Pokud mohl Ma Žung poznat, jeho rysy odpovídaly popisu, jaký poskytl seržant Chung o mladém muži, který se objevil, když seržant se strážcem navštívili doktorův dům. Před sebou měl otevřenou knihu, ale nečetl v ní. Jen seděl s očima upřenýma před sebe, zřejmě v hlubokém zamyšlení. Po chvíli vstal, otevřel dveře do místnosti a upřeně hleděl přes dvůr do osvětlených oken knihovny. Pak dveře zavřel, opět se posadil a otočil pohovku k východní stěně. Značně dlouhou dobu na pohovku hleděl, jako by ji nikdy dříve neviděl, a pak si začal pro sebe něco mumlat.
Ma Žung viděl, že se dveře knihovny otevřely. Ven vyšel mladý muž a kráčel přímo k pokoji, který Ma Žung sledoval. Student zaklepal na dveře a zvolal:
"Pane Sü, mistr vás chce vidět."
Jakmile Ma Žung uslyšel, že student nazval mladého muže jménem Sü, řekl si pro sebe: "Tak to je opravdu náš člověk!" Ve skvělé náladě opustil svou vratkou pozici a plazil se zpět ke zdi. Přikrčil se tam a viděl pana Sü vyjít ze svého pokoje a vydat se s druhým studentem přes dvůr do knihovny.
Když vešli dovnitř, Ma Žung s použitím zápasnického triku nazvaného "motýl se snáší na květinu" skočil ze zdi. Nehlučně přistál na zemi a hbitě běžel k oknu prostřední místnosti. Nahlédl dovnitř a viděl starého sluhu, jak sedí za stolem a spí s hlavou položenou na svých přeložených pažích. Ma Žung pomalu otevřel dveře, po špičkách vstoupil dovnitř a sfoukl svíčku, jež stála na stole.
Otevřel dveře, které spojovaly tuto místnost s místnosti mladého muže, vstoupil dovnitř a rychle za sebou dveře zavřel. Jedním krátkým pohledem vtiskl do své mysli polohu jednotlivých kusů nábytku. Pak sfoukl svíčku. V černočerné tmě přešel k východní stěně a proklepával prostor kolem pohovky. Ale nezazněl žádný dutý zvuk. Pak zkusil podlahu před pohovkou, ale výsledek byl stejný. Zvedl přehoz a vlezl pod pohovku. Proklepával podlahu a náhle si všiml, že jedno místo vydává rozdílný zvuk. Pomalu ohmatával kamenné dlaždice a zjistil, že čtyři z nich jsou proti ostatním mírně vystouplé. Při bližším zkoumání konečně vydaly dutý zvuk.
"Tohle," pomyslel si Ma Žung, "musí být padací dveře tajné podzemní chodby. Ale jak se otvírají?"
Opět velmi pečlivě ohmatával špičkami prstů vystouplou hranu, ale nepodařilo se mu nalézt žádnou drážku či stěžej. S nataženýma rukama tápal ve tmě. Náhle se pravou rukou dotkl kousku provazu, který volně visel za lůžkem. Pomyslel si, že by ten provaz mohl být spojen s pákou pro otevření padacích dveří, a tak jej uchopil a zatáhl. Náhle dvě tyče kostry postele s velkým rachotem spadly dolů.
Ma Žung chvatně vylezl zpod postele. Přikrčil se za dveřmi a slyšel, jak z knihovny vybíhají lidé a křičí z plna hrdla:
"Chyťte zloděje! Chyťte zloděje!"
Čtyři studenti přeběhli dvůr k zadním pokojům, ale když viděli, že svíčky v prostřední místnosti a v místnosti vlevo jsou zhasnuté, netroufali si pokračovat dále, poněvadž se obávali, že v těch tmavých místnostech číhají lupiči.
Mladý Sü, ačkoliv byl zřejmě více rozrušen než ostatní, projevoval spíše vztek než strach. Vrazil do prostřední místnosti a zatřesením vzbudil starého sluhu. Pak zažehl svíčku a rychle vešel do své vlastní místnosti.
Ma Žung mezitím využil všeobecného zmatku a potichu otevřel dveře do dvora, za nimiž se krčil. Vyšvihl se nahoru na nízkou střechu galerie a vyšplhal na střechu domu paní Bi. Lidé ve dvoře viděli jeho obrys proti obloze, ale nikdo si netroufl vydat se za ním.
Ma Žung pomalu přelezl pres hřeben střechy domu paní Bi tak, aby jej nikdo nemohl vidět. Ale jakmile jej vysoký hřeben zakryl, na břiše se přeplížil zpět na dělící zeď a odtud až na střechu nad pokojem mladého Sii. Lidé dole si mysleli, že utekl po střeše domu paní Bi a nikoho ani ve snu nenapadlo, že by mohl ležet na střeše přímo nad nimi. Zůstal tam, tělo přitisknuté na tašky a naslouchal jejich konverzaci.

KAPITOLA DVACÁTÁ PÁTÁ

POLAPENÍM LUPIČE NASTANE VELIKÝ ZMATEK; LEST SE VYDAŘÍ A MA ŽUNG DOSTANE SVÉHO MUŽE.

Ma Žung slyšel, jak mladý Sü křičí na starého sluhu:
"Jsi hluchý a němý, že jsi nespustil poplach, když vnikl do mého pokoje lupič?"
Nečekal na odpověď. Postavil ve svém pokoji svíčku na stůl a rozhlédl se kolem. Ostatní studenti šli za ním dovnitř a začali hledat stopy po lupičovi. Mladý Sü se k nim otočil a netrpělivě řekl:
"No tak, vidíte, že lupič jen shodil část mé postele. Vidím, že se tady nic neztratilo. Na co ještě čekáte?"
Jeden ze studentů řekl:
"Měl bys být rád, že lupič utekl dříve, než mohl něco ukrást. To není důvod být tak rozmrzelý."
Ma Žung se plazil zpět na střechu domu paní Bi, kde čekal seržant Chung. Opět se proplížili podél vnější zdi a skočili dolů na ulici. Poté, co si Ma Žung oblékl šaty, šli spolu do strážcova domu. Ma Žung se trochu očistil a ve třech se vydali do hostince.
Když soudce Ti vyslechl jejich zprávu, řekl:
"Skvělá práce! Nyní vyslechněte mé další instrukce."
Několika slovy jim načrtl svůj plán a oni tři se pak vrátili k doktorovu domu.
Tam si Ma Žung svlékl svrchní oděv a umazal si tváře prachem. Strážce svázal Ma Žungovi silným provazem ruce za zády a seržant Chung vzal konec provazu do svých rukou. Pak strážce mocně zabouchal na vstupní dveře a zakřičel, jak

nejsilněji uměl:
"Otevřete rychle dveře. Chytili jsme zloděje!"
Když to studenti, kteří právě hovořili se starým doktorem o loupežném pokusu, slyšeli, měli radost. Běželi na přední nádvoří. Jakmile otevřeli bránu, strážce Chuo Kai rychle vstoupil, následován seržantem, který vlekl Ma Žunga.
Chuo Kai začal ihned studentům hrubě nadávat.
"Proč jste vy lidi," křičel, "ihned neoznámili, že byl tady v domě lupič? Nevíte, že žijete v mém okrsku? A zítra sem přijde sama Jeho Excelence navštívit doktora Tanga. Víte, co mi udělá, až se doslechne, že zde byl lupič, o kterém jsem nebyl zpraven?"
Studenti se této drsné řeči polekali a postoj strážce a seržanta Chunga jim nahnal strach. Běželi zpět do knihovny a požádali doktora Tanga, aby s úředníky promluvil. Když strážce Chuo Kai uviděl doktora, řekl:
"Naštěstí, pane, jsme toho zloděje chytili, když se pokusil uprchnout. Teď musím vypracovat podrobnou zprávu o tom, co se stalo. Tady ten lotr říká, že nic neukradl, ale to oni tvrdí vždy. Když vás Jeho Excelence přijde zítra navštívit, pane, doufám, že budete tak laskav a řeknete mu, že jsem byl ve své službě horlivý."
Doktor Tang nechal přinést na dvůr lucernu a dobře si Ma Žunga prohlédl. Pak promluvil:
"Ty drzý lotře, vypadáš pořádně silný a zdravý. Nemůžeš si najít nějakou užitečnější práci, než čmuchat v noci kolem a zabývat se touto hanebnou činností? Protože jsi tady nic neukradl, soudu zprávu nepodám. Vezmi to jako svou lekci. Jdi a naprav se!"
Vůbec to nebylo to, co strážce chtěl, takže rychle pronesl:
"Jste velmi dobrosrdečný, pane. Ale když dovolíte tomuto lumpovi odejít, brzy se pokusí v tomto ohavném řemesle pokračovat. Podržíme jej do zítra ve vazbě a pak podáme zprávu Jeho Excelenci náčelníkovi. Nyní mi, pane, prosím ukažte, kam se vlastně vloupal a jak se mu podařilo uniknout, abych mohl tyto podrobnosti zanést do své zprávy."
Obrátil se k seržantovi a řekl:
"Vezmi toho chlapa s sebou, aby se mohl na místě přiznat."
Jakmile to vyslovil, přihnal se na předního nádvoří mladý muž. Ma Žung okamžitě poznal mladého pana Sü.
"Ty tvrdohlavý křupane," řekl mladý muž strážci, "neslyšel jsi, že doktor říkal, abys nechal toho muže jít? Znám lidi jako jsi ty. Chceš se pouze ucházet o náčelníkovu přízeň. Nevíš, že pokud doktor nepodá stížnost, soudce tě nikdy nebude moci obvinit, že jsi jej nezpravil o této loupeži? Poněvadž nebylo nic ukradeno, nechce doktor Tang žádné potíže. Tady jsou dva stříbrné. Teď nech toho lotra jít, vezmi tady konstábla do nálevny a dejte si hojně vína!"
"A kdopak jste vy, mladý pane?" zeptal se strážce. "Také zde bydlíte? Jste doktorovým žákem?"
Než mohl mladý muž cokoliv říci, jeden ze studentů zvolal:
"Nevíte, že to je pan Sü, majitel tohoto obydlí?"
"Podívejme se," řekl strážce Chuo Kai, "a to je velmi podivné. V mém registru je totiž majitelem tohoto příbytku uveden doktor Tang. Nikdo neohlásil, že zde pan Sü žije."
"Měl bys vyhledat záznamy svého předchůdce, strážce," řekl starý doktor Tang. "Toto obydlí bylo majetkem rodiny Sü po mnoho let. Ale přednedávnem starý pan Sü odešel do rodného města na jihu. Dovolil mi používat tohoto příbytku pro mé studium s podmínkou, že nechám jeho nejstaršího syna bydlet v zadním dvoře a budu jej dále vyučovat klasiky, aby byl připraven na svou druhou literární zkoušku. Váš předchůdce tudíž vyškrtl rodinu Sü z registru a místo toho zapsal mé jméno."
Strážce Chuo Kai zakroutil hlavou a řekl:
"Mělo být oznámeno, pane, že jeden člen rodiny Sü zde zůstal. Skrze takové nedbalosti se my, strážcové, dostáváme do potíží. Víte, jak přísný je náš náčelník. Případ se projedná u soudu, ke kterému pan Sü patří. Musím vzít tohoto mladého muže k soudu, pane, protože mu jeho Excelence bude chtít položit několik otázek."
Starý doktor se velmi rozčílil a zlostně zvolal:
"Ty domýšlivý nevychovanče, přikazuji ti, abys okamžitě odešel z tohoto domu!"
Pak seržant Chung, který tomu všemu tiše naslouchal, náhle promluvil:
"Přestože jste doktorem literatury, ukrýval jste podezřelého z vraždy. Jeho Excelence nařídila, abych k němu přivedl vás i tady toho Sü."
Stáhl Ma Žungovi provaz a uchopil doktora za ruku. Ma Žung chytil mladého Sü za ramena a vedl jej ven do předního dvora. Doktor Tang byl těmito neočekávanými událostmi naprosto ohromen a nechal se odvést jako ve snách. Mladý Sü chtěl protestovat, ale Ma Žung na něj vyštěkl, aby byl zticha. Vydali se do hostince.
Studenti rychle zamkli přední dveře, radili se spolu v knihovně a vzrušeně diskutovali, jaké kroky za těchto mimořádných okolností podniknout.
Soudce Ti byl v předním nádvoří hostince obklopen konstábly. Ti nesli rozsvícené papírové lucerny opatřené velkými znaky "Soudní dvůr Čchang-ping".
Jakmile je soudce spatřil vstoupit se dvěma vězni, nařídil seržantu Chungovi, aby se rychle vydal zpět do domu paní Bi a zatkl ji i paní Ťiou.
Když strážce Chuo Kai soudci vypověděl, co se stalo, řekl soudce Ma Žungovi a Ťiao Tajovi:
"Tento mladý člověk je zločinec. Držte jej pod přísným dohledem v strážcově domu. Vyslechnu jej u soudu zítra."
Poněvadž si soudce Ti nebyl příliš jistý, zda se doktor Tang přímo na této záležitosti podílel a protože měl tak vysokou literární hodnost, nerad by jej vsadil přímo do vězení bez vícero důkazů. Vydal tedy pokyny Tao Kanovi, aby vzal doktora do pokoje v hostinci a zařídil, ať mu tam podají čaj. Tao Kan z něj však neměl spustit oči.
Pak se soudce vydal do domu doktora Tanga, konstáblové s lucernami kráčeli před ním.
Konstáblové kopnutím otevřeli vstupní dveře a vstoupili dovnitř.
Studenti, kteří stále hovořili v doktorově knihovně, náhle uviděli, že celý dům je plný konstáblů, kteří křičí:

"Přišla Jeho Excelence náčelník!"
Studenti viděli vysokého muže v prosté modré róbě a malé černé čapce na hlavě, který vypadal velmi učeně. Tento pán rychle vstoupil do knihovny a posadil se za doktorův psací stůl. Přímo oslovil jednoho ze studentů a rázně promluvil:
"Uveď své jméno a jak dlouho jsi tady. Uveď svůj vztah k panu Sü a řekni vše, co o něm víš."
Student vykoktal:
"Jméno tohoto studenta je To a pracuji zde pod vedením doktora Tanga teprve od minulého jara. Plné jméno pana Sü je Sü Te-taj a již se ctí prošel první literární zkouškou. Je oblíbeným žákem našeho mistra, který jej učinil mimořádným asistentem. Všechny jeho pokoje jsou tam naproti přes dvůr."
Soudce Ti přikývl a řekl:
"Vsadil jsem jej do vězení. Nyní mě zaveď do jeho pokoje!"
Student spěchal před soudcem Ti a otevřel mu dveře do Süova pokoje. Soudce přikázal konstáblům přinést několik velkých svíček a pak jim řekl, aby odtáhli postel od stěny.
Soudce Ti si ihned všiml, že čtyři kamenné dlaždice jsou trochu výše než ostatní, přesně, jak to Ma Žung popsal. Ale ve tmě Ma Žung nemohl vidět ostatní části tohoto chytrého mechanizmu. Dva tenké konopné provázky byly v mezeře mezi dlaždicemi a vedly ke dvěma tyčkám za postelí. Tyto tyčky obstarávaly otočení stěžejí a fungovaly jako páka pro zvednutí padacích dveří. Když soudce Ti tento mechanizmus spustil, čtyři dlaždice se otevřely. Ukázalo se, že dlaždice byly zacementovány do dřevěného čtverce, který se otáčel ve skrytých pantech, připevněných ke trámu pod podlahou. Pod padacími dveřmi se objevila tmavá chodba. Soudce Ti se naklonil přes okraj se svíčkou v ruce a spatřil schody vedoucí dolů. Pod padacími dveřmi si všiml malého bronzového zvonku. Sáhl dovnitř a zjistil, že má dřevěné srdce, které je připevněné tenkým provázkem. Jeden konec provázku visel dolů do chodby; druhý konec mizel pod podlahou místnosti. Po prozkoumání stěny za postelí našel soudce malou dírku, kde se objevil konec provázku s železným kroužkem. Lehce za něj zatáhl a zvonek ihned vydal tlumený zvuk.
Soudce Ti se obrátil na velitele konstáblů a řekl:
"V té tajné chodbě je tma jako v ranci. Kdo ví, jaké podivné důmyslnosti jsou tam dole ukryty. Zanech zde dva konstábly, aby místnost hlídali. Ve vyšetřování budu pokračovat zítra za denního světla."
Studenti, kteří tam stáli v ohromení, nevěřili vlastním očím. Soudce Ti jim řekl:
"Tato záležitost se vás nijak netýká, tak se neplašte. Přeji si jen, abyste mi napsali svá jména, data narození atakdále a uvedli se na tyto papíry jako svědci objevení tajné chodby."
V té době se ozval ponocný počtvrté a soudce si pomyslel, že je čas vrátit se do hostince. Právě když vycházel z domu doktora Tanga, přiběhl Ťiao Taj a řekl:
"Poté, co jsem odvedl Sü do strážcova domu, vrátil jsem se do hostince a hovořil se starým doktorem. Řekl bych, že mluví pravdu, když říká, že neví nic o Süových nerozvážných činech. Je to neškodný knihomol, který nechápe vůbec nic, co se ve světě děje. Protože noci kvapem ubývá, prosím Vaši Ctihodnost, aby si trochu odpočinula."
Soudce Ti řekl:
"Nevrátil se ještě seržant Chung s paní Bi a paní Ťiou? Věřím, že neuprchly."
Rychle odcházel za doprovodu konstáblů do hostince.

KAPITOLA DVACÁTÁ ŠESTÁ

KNIHOMOL PROŽÍVÁ NEMILÉ PŘEKVAPENÍ; TAJNÁ CHODBA OBSTARÁVÁ KLÍČ K ZÁHADĚ.

Když soudce Ti vešel na předního nádvoří, uslyšel ženské vzlykání a nadávky. Uvnitř našel seržanta Chunga s paní Bi a paní Ťiou.
Paní Ťiou začala na plná ústa soudci Ti spílat, ale ten ji zarazil, když nařídil seržantu Chungovi, aby je posadil do malých nosítek a okamžitě odvedl do strážcova domu. Tam je měl dát pod zámek každou zvlášť.
Soudce Ti šel do svého pokoje, aby se pár hodin prospal.
Vstal brzy a požádal Tao Kana, ať mu do pokoje přivede doktora Tanga.
Když doktor vstoupil, soudce Ti mu věnoval pátravý pohled. Viděl křehkého starého pána s tenkou bílou bradou a roztřepeným knírem. Jeho tvář byla plná vrásek a malé korálkové oči vytrvale mrkaly. Neměl žádné licousy. Soudce Ti si pomyslel, že Ťiao Taj jej popsal velmi dobře.
"Tento doktor," promluvil starý muž vážným hlasem, "nese příjmení Tang a křestní jméno Te-ťiung. Stále neznám důvod, proč mě Vaše Ctihodnost nechala konstábly přivléci do tohoto hotelu a proč mě drží zavřeného. Žiji v ústraní a vzdal jsem se všech věcí světských. Pokud se jedná o provinění proti zákonu, inu - nebudu tak smělý, abych prohlašoval, že jsem se vydal cestou starých mudrců, přesto si ale troufám říci, že jsem se nikdy nevěnoval jakékoliv činnosti, která by nebyla v přísném souladu s pravidly slušnosti. S dovolením, Vaše Ctihodnosti, prosím o vysvětlení."
Soudce Ti odpověděl:
"Vaše vzdělanost je známá široko daleko. Dlouho jsem se těšil na příležitost se s vámi setkat. Tedy, jako soukromý učitel několika mladých mužů jste, pokud vím, zodpovědný za jejich morálku. Jste si naprosto jistý, že nikomu z nich nelze v tomto ohledu nic vytknout?"
Starý doktor řekl rozhořčeně:
"Všichni moji žáci jsou bez výjimky potomky prominentních rodin. Ve dne se připravují na své lekce; v noci se účastní mého vyučování. Celý jejich život se řídí podle starobylého a úctyhodného měřítka pro studenty klasické literatury. Jak by mohli jen pomyslet na cokoliv, co není dost vhodné? Velice se obávám, že Vaše Ctihodnost byla bohužel mylně

informována."
"Od doby, kdy jsem přijal svůj úřad," řekl soudce Ti, "se nikdy nepouštím do akce na základě pouhé šeptandy. Vy si myslíte, že pokud jsou všichni vaši žáci potomci vážených rodin, je zde plná záruka jejich morálky? Lituji, ale musím vás informovat, že váš student Sü Te-taj, jenž byl po několik let vaším žákem, je zapleten do případu vraždy."
Doktora Tanga to velmi polekalo a zvolal:
"Nemožné! Pokud se vyskytne nezvratný důkaz, byl byste schopen mě přesvědčit, že některý z mých ostatních studentů udělal nějaký nerozumný čin, ale nikoliv mladý Sü, můj nejlepší student! Ačkoliv se držím úzkostlivě stranou světských záležitostí, v poslední době se k mému sluchu donesly jakési zvěsti, že současný náčelník je ve své spravedlnosti příliš horlivý a projevuje politováníhodné sklony ke zbrklým závěrům. Po vyslechnutí těchto divokých obvinění, které jste právě nyní přednesl, pane, přikláním se věřit těmto pomluvám!"
"Vy, pane," řekl soudce Ti podrážděně, "jste učený v klasické literatuře, ale kromě toho váš nezájem nahání hrůzu. Jako učenec se skláním před vašimi rozsáhlými znalostmi, ale jako náčelník tohoto okresu nevidím žádný důvod, proč bych měl na vás brát ohled. Zakrátko budete muset nést následky své nedbalosti při vedení mladých mužů svěřených do vaší péče."
Nechal Tao Kana odvést doktora do jeho pokoje.
Pak nařídil Ťiao Tajovi, aby šel do domu strážce Chuo Kaie a přivedl do hostince Sü Te-taje.
Jakmile Sü Te-taj před soudcem Ti poklekl a ten uviděl, jaký je to krásný mladý muž a jak noblesní má způsoby, pomyslel si, že není divu, jestliže se do něj paní Ťiou zamilovala. Přemítal, že tento mladý muž, těšící se zdraví, dobrému vzhledu, chytré hlavě a vynikajícímu vzdělání, nemá žádnou omluvu, jakkoliv se zapletl do ohavných intrik, které měly za následek smrt nevinného ubohého majitele obchodu. Rozhodl se, že v tomto případě bude uplatňovat zákon s jeho plnou přísností. S těmito myšlenkami se na něj ostře obořil:
"Pátral jsem po tobě, Sü Te-taji, několik týdnů. A nyní jsem tě konečně chytil. Řekni mi celou pravdu o tvém cizoložném vztahu s paní Ťiou a jak jste vy dva zavraždili Bi Süna! Varuji tě, protože mám důkazy o tvé vině, a pokud se nepřiznáš teď, nebudu váhat vyslechnout tě pod těžkou torturou."
Mladý Sü se nesmírně bál, ale spoléhal se na to, že přece jenom pochází ze staré a velmi vlivné rodiny a soudce si tudíž nikdy netroufne podrobit jej těžké tortuře. Myslel si, že soudce Ti se jej pouze pokouší zastrašit. Proto odpověděl:
"Tento student je členem starého urozeného rodu. Jak můj otec, tak i můj děd byli provinčními guvernéry ve službách císařského dvora. Synové našeho rodu byli vždy vychováváni velice přísně. Jak by se jeden z nich opovážil provinit se vůči pravidlům slušného chování? Kromě toho jsem dnem i nocí pod dozorem doktora Tanga. Mé pokoje jsou naproti knihovně. Jídáváme všichni pospolu. Jak bych se kdy mohl podílet na nemorálním jednání, ze kterého mě Vaše Ctihodnost podezírá, i kdybych pojal takový ďábelský úmysl? Prosím Vaši Ctihodnost, aby si opět všechna fakta ověřila. Pak se ukáže, že jsem zcela nevinen."
Soudce Ti se zvedl ze své židle a promluvil:
"Takže dáváš přednost říci pravdu pod torturou. Dobře tedy, nejprve tě vezmu, aby ses podíval na tajnou chodbu ve tvém pokoji a ukáži ti, kam vede."
Nařídil Ťiao Tajovi a několika konstáblům, aby vzali Sü Te-taje do domu doktora Tanga. Seržanta Chunga poslal do domu strážce Chuo Kaie, aby přivedl Ma Žunga a také obě ženy do doktorova domu. Jakmile soudce Ti tyto příkazy vydal, opustil hostinec a vydal se do Tangova domu.
Teď už se novina o důležitém vývoji v případě Bi Sün šířila celou vesnicí a davy dychtivých diváků se srotily před doktorovou bránou.
Když soudce Ti vstoupil do dvora, byl slovně napaden paní Bi, která si na něm chtěla vylít svůj hněv. Rychle ji umlčel slovy:
"Přišla jsi právě včas. Doprovodíš nás a uvidíš, jaké hanebné věci se děly přímo tobě před očima."
Pak soudce Ti vykročil rovnou do pokojů pana Sü, následován Ma Žungem a Ťiao Tajem, jež vedli obě ženy.
V Süově pokoji nechal soudce Ti konstábly, aby přitáhli Bi Süna k otvoru v podlaze, a když klečel, zeptal se jej:
"Stále předstíráš, že nemáš jiné zájmy než své vzdělávání? Jaký je potom účel tajné chodby pod tvou postelí?"
Sü Te-taj neřekl nic. Soudce Ti dal Ma Žungovi znamení. Ťiao Taj mu podal rozsvícenou svíčku a Ma Žung se spustil do otvoru. Ocitl se v úzké chodbě, jejíž zdi byly precizně vyloženy hladkými dřevěnými deskami. Sehnul se a viděl, že podlaha je také z dřevěných desek a bez jediného smítka prachu. Sestoupil po třech schodech dolů a sehnul se pod nízkou klenbou. Držel svíčku před sebou a viděl tři schody vedoucí nahoru holou stěnou. Ale strop chodby byl z dřevěných desek, které po poklepání vydávaly dutý zvuk. Ma Žung položil svíčku na podlahu a opřel se do těchto desek. Náhle se ukázala cesta. Ma Žung vytlačil padací dveře dále nahoru a zjistil, že se jeho hlava nalézá pod postelí paní Ťiou v sousedním domě. Vylezl ven a spatřil stejný mechanizmus jako v Sii Te-tajově pokoji: padací dveře sestávaly ze čtyř dlaždic zacementovaných ve dřevěném rámu. Když je zavřel, sotva by kdo řekl, že se liší od ostatních dlaždic, ale když pohnul pákou za postelí, padací dveře se nehlučně a bez sebemenší námahy otevřely. Ma Žung, stoje nad padacími dveřmi, zavolal na Ťiao Taje a pak vykročil ven z pokoje paní Ťiou. Přešel malým dvorem a vyšel přední branou do ulice. Zástupy diváků byly neobyčejně udiveny, když viděly Ma Žunga vyjít ze dveří, protože sotva před malou chvílí jej spatřili vstoupit do domu doktora Tanga, spolu se dvěma ženami. Ale jeden chytrý mladý člověk ihned pochopil, co se stalo a vzrušeně zvolal:
"Soudce Ti objevil tajnou chodbu!"
Soudce Ti byl náramně potěšen, že se věci skutečně vyvíjejí podle jeho předpokladu. Otočil se k paní Bi, která tam stála oněmělá s očima na padacích dveřích, a promluvil:
"Není divu, že se tvá dcera každý den odpoledne zamykala. Toto jsou její tajné dveře a takto se domlouvala se svým milencem. Snad měli tajný signál, aby si navzájem dali znamení, že je čistý vzduch. Tady stojí milenec tvé dcery. Spolu

zavraždili tvého syna."
Tvář paní Bi zpopelavěla. Vydala ze sebe výkřik a omdlela. Soudce Ti řekl dvěma konstáblům, aby ji odnesli do doktorovy knihovny a dali jí napít silného čaje. Paní Ťiou a Sü Te-taj byli tichými svědky všech těchto událostí. Tváře měli ztrhané, ale jinak neprozradili žádné emoce. Zírali před sebe, jako kdyby se jich nic z toho vůbec netýkalo.
Soudce Ti jim neřekl jediné slovo. Nařídil Ma Žungovi a Ťiao
Tajovi, aby je odvedli zpět do strážcova domu. Tam budou vsazeni do řetězů a poté budou dopraveni do soudní budovy ve městě. Pak i on opustil dům doktora Tanga a vrátil se do hostince.

KAPITOLA DVACÁTÁ SEDMA

ZKAŽENÝ ŠLECHTIC NAKONEC PŘIZNÁVÁ SVOU VINU; CIZOLOŽNICE TRVÁ NA SVÉ NEVINĚ.

Pozdě odpoledne téhož dne soudce Ti a jeho svita dorazili do Čchang-pingu.
Soudce Ti odešel do své kanceláře a vypracovával podrobnou zprávu o všem, co se přihodilo ve vesnici Chuang-chua. Při psaní přemítal, jak se verše, které uzřel ve svém snu, ukázaly být přesné. Nyní, když věděl o existenci tajné chodby pod Sü Te-tajovou postelí, byl schopen plně porozumět verši:

"Hledaje ztracené stopy dítěte, jež na pohovku si sedá
a na všechny obtížné hádanky odpověď hledá."

Když soudce Ti svou zprávu dokončil, chystal se přečíst si další dokumenty vztahující se k administrativě okresu. Cítil se šťastný a vyrovnaný, protože věděl, že také tento složitý případ se blíží svému konečnému vyřešení.
Příští ráno svolal soudní dvůr a po chvilce uvažování dal nejprve přivést Sü te-taje. Když ten poklekl před lavicí, soudce Ti promluvil:
"Včera jsem ti ukázal, že jsem objevil tvou tajnou chodbu, vedoucí do ložnice paní Ťiou. Jsi muž zkaženého charakteru, ale koneckonců jsi studentem literatury a měl bys být schopen logického myšlení. Zvaž tedy, zda je nutné mě donutit, abych tě vyslechl pod torturou. Ušetři mě i sebe zbytečných potíží a přiznej se nyní ke svému nezákonnému poměru s paní Ťiou a uveď, jakým způsobem byl zavražděn Bi Sün. Pokud jsou nějaké důvody pro zmírnění tvého rozsudku, neváhej a udej je."
"Tento student," řekl Sü Te-taj, "neměl ani ponětí o existenci chodby. Předpokládám, že dřívější majitel domu dal tuto chodbu vybudovat jako tajnou skrýš pro své poklady. Když můj zesnulý otec, Jeho Excelence guvernér, odešel z veřejného života, zakoupil obydlí ve vesnici Chuang-chua, které tehdy také zahrnovalo dům, jenž nyní obývá rodina Bi. Poněvadž můj otec nepotřeboval tolik prostoru pro svou domácnost, prodal malé přilehlé nemovitosti a spojovací dveře nechal zazdít. A tak tato chodba zůstala bez povšimnutí až do dnešního dne. Ať to bylo jakkoliv, tento student do včerejška o její existenci nevěděl. A co se týče mého poměru s ženou, která zřejmě bydlí v domě nalevo, to nemohu označit jinak než jako politováníhodnou pohanu mého jména a jména mé rodiny. Prosím, aby to Vaše Ctihodnost laskavě zvážila!"
Soudce Ti se chladně zasmál a řekl:
"Na chytrého studenta je tvá úvaha velmi ubohá. Kdyby to skutečně byla stará chodba, jak vysvětlíš, že uvnitř není ani smítko prachu? A co padací dveře ovládané pákami připevněnými ke tvé posteli a bronzový zvonek, který zazvoní zatažením provázku nad tvou postelí? Tvá vina je jasná jako světlo denní, a tak tě nyní vyslechnu znova pod torturou."
Soudce Ti nařídil konstáblům, aby Sü Te-tajovi vysázeli padesát ran tenkým bičem. Ti strhli Süovi róbu ze zad a po chvilce vzduchem zasvištěl bič. Dlouho předtím, než dopadla padesátá rána, ze Siiových zad stékala krev a jeho řev se nesl síní. Ale nijak nenaznačil, že by se chtěl přiznat.
Soudce Ti přikázal konstáblům, aby přestali. Správně usoudil, že mladý Sü si myslí, jestliže vydržel padesát ran, aniž by se přiznal, soudce se bude domnívat, že to nestojí za námahu a nechá jej na pokoji, vzhledem k vlivu jeho příbuzných.
Soudce Ti však na něj zařval hromovým hlasem:
"Předvedu ti, co se stane lidem, kteří porušují zákony této země! Před soudem jsou si všichni rovni, tady se nehledí na hodnost či postavení. Budeš podroben velké tortuře!"
Na soudcovo znamení přinesli konstáblové nízký dřevěný kříž, který stál na těžké dřevěné základně. Dva konstáblové přinutili Süa kleknout si zády k tomuto kříži a k jeho horní části mu uvázali hlavu tenkým provazem staženým kolem hrdla. Ruce mu provlékli dírami na koncích příčného břevna a pevně jej přivázali za zápěstí, aby nemohly vyklouznout. Tlustou kulatou tyč vložili mezi stehna a lýtka a na jeho klín nakonec položili dlouhý těžký dřevěný trám. Když pak ohlásili, že je všechno náležitě upevněné, soudce Ti jim nařídil, aby pokračovali.
Pak dva konstáblové, každý na opačném konci s využitím své plné váhy, tlačili těžký trám dolů. Siiovy kolena a zápěstí byly téměř vykloubeny. Bylo slyšet praskání kostí. Jakmile bylo jeho tělo stlačeno dolů, provaz kolem hrdla se utáhl a začal jej škrtil. Když už byl málem udušen, dal velitel konstáblům znamení. Ti ihned uvolnili tlak. Po Sü Te-tajově těle stékala krev a pot v důsledku tohoto strašného mučení, ale vydával ze sebe jen chrčení, protože mu provaz tlačil na průdušnici. Když byli konstáblové připraveni stlačit trám dolů potřetí, velitel dal soudci zprávu, že Sü ztratil vědomí.
Soudce Ti nařídil, aby jej sňali dolů. Vzkřísili jej přiložením palčivého octu k nosu. Trvalo nějakou dobu, než byl opět při smyslech. Čtyři konstáblové jej museli zvednout z podlahy a on si nemohl pomoci, aby hlasitě nevykřikl, když jej donutili pokleknout před lavicí. Tvář měl zkroucenou. Dva konstáblové jej museli podpírat.
Soudce Ti jej nějakou dobu záměrně pozoroval a pak náhle promluvil laskavým hlasem:
"Nemusíš být zahanbený pro svou neschopnost obstát v této tortuře. Tato síň byla svědkem, kdy se na tomto kříži

přiznali těžcí profesionální zločinci. Jak bys mohl ty, uhlazený mladý pán, snést takovou bolest? Jsem připraven vyslechnout tvé doznání."
Na toto oslovení se dostavila reakce a Sü Te-taj kývl hlavou, poněvadž nebyl ještě schopen hovořit.
Soudce Ti řekl konstáblům, aby mu dali vypít několik šálků silného čaje. V síni zavládlo hluboké ticho. Pak bylo slyšet rozechvělý Sü Te-tajův hlas.
"Tento student," začal, "si nyní příliš pozdě uvědomuje míru své pošetilosti. Všechno to začalo, když jsem šel jednou náhodou do Bi Sünova obchodu, abych učinil nějaké nákupy. Jeho žena seděla v zadní místnosti obchodu a za Bi Sünovými zády se na mě usmívala. Pomyslel jsem si, že je velmi krásná, a druhý den jsem tam šel znovu pod záminkou, že něco kupuji. Bi Sün byl pryč a my jsme spolu hovořili. Pak mi jednou pověděla, že odpoledne bude sama v domě, její matka a dcera půjdou do obchodu pomáhat Bi Sünovi. To byla naše první milostná schůzka a potom jsme se v jejím domě setkávali pokaždé, když byli ostatní v obchodě.
Po nějakém čase mi však řekla, že se již nechce takto náhodně setkávat, protože hrozí vždy nebezpečí, že se někdo nečekaně vrátí domů. Navrhla, abych uplatil tesaře z nějakého vzdáleného místa, a ten aby vybudoval tajnou chodbu mezi našimi pokoji, které zcela náhodou spolu sousedily a které oddělovala pouze jedna zeď. V té době jsem ji vášnivě miloval, a tak jsem poslal pro tesaře z jihu, kde žije má rodina. Jako záminky jsem použil nutnost nějakých oprav mého starožitného nábytku. Byl to on, který pro nás po nocích vybudoval tajnou chodbu. Dal jsem mu bohatou odměnu a on odešel, aniž by toto tajemství komukoliv prozradil. Tak jsme se mohli vídat zcela neomezeně.
Brzy se však ukázalo, že ani s tímto stavem není spokojená. Řekla mi, že nenávidí tyto tajnosti kolem naší lásky a dodala, že se chce zbavit svého manžela, aby se mohla provdat za mne. Tato krutá slova mnou strašně otřásla a prosil jsem ji, aby nevykonala tento zoufalý čin. Smála se a povídala, že to byl jen žert. Ale v noci po festivalu Dračích člunů Bi Süna zabila. Tu noc jsme se nesetkali a já jsem se o Bi Sünově smrti dozvěděl teprve příští ráno, když jsem zaslechl v sousedství hořekování. Napadlo mě, že provedla svůj ďábelský plán a uvědomil jsem si, jaká je doopravdy, čímž má láska k ní navždy zmizela. Odmítl jsem ještě někdy ji vidět a po několik dní jsem se mučil pochybnostmi, zda podat zprávu úřadům či nikoliv. Jsem ale zbabělec a netroufl jsem si to udělat, poněvadž by to znamenalo odhalit náš nezákonný poměr. Rozhodl jsem se tedy nic nepovědět a snažil jsem se zapomenout na tuto příhodu jako na zlý sen.
Po týdnu ovšem paní Ťiou trvala na tom, že mě musí vidět. ‚Mu-sela jsem zabít manžela kvůli tobě,' povídala, ‚aby ses se mnou mohl oženit. Pokud se ti zdá, že mě více nemiluješ, odevzdám se sama do rukou soudu. Lituji, ale pak budu nucena říci, že tys mě ponoukal k tomu zločinu. Pokud mě na druhou stranu přece jen stále miluješ, můžeme klidně počkat rok dva a pak se šťastně vezmeme jako muž a žena.' Když jsem ta slova uslyšel, poznal jsem, jak pravdivé je přísloví, které praví: ‚Kdo jednou nasedl na tygra, obtížně sesedá.' A tak jsem ji ujistil, zeji stále miluji a nepřeji si nic jiného, než se s ní oženit, jakmile uplyne doba, kterou si žádá slušnost. Řekl jsem, že jsem ji odmítal vidět, protože jsem měl velký strach, aby si našich tajných schůzek někdo nevšiml a nepodezíral ji ze zločinu. Byla spokojena a s úsměvem řekla, abych se vůbec neobával, že by byla vražda objevena, protože nikdo nikdy nebude schopen zjistit, jak zabila svého manžela. Později jsem se jí často ptal, jak to provedla, ale vždy se jen smála a nikdy mi to nepověděla. Od té doby trvala na tom, abych ji navštěvoval každou druhou noc, a já, jehož vášeň se změnila v odpor, jsem vedl mizerný život. A později, když Vaše Ctihodnost zahájila vyšetřování a když byla exhumována Bi Sünova mrtvola, jsem si připadal jako v noční můře. To je úplná pravda."
Soudce Ti nechal staršímu písaři přečíst nahlas Sii Te-tajovu výpověď a ten pak k tomu připojil svou pečeť.
Soudce Ti si pak pomalu znovu přečetl dokument. Potom nařídil konstáblům, aby přivedli paní Ťiou.
Když klečela před lavicí, soudce Ti krátce shrnul důkazy, které byly proti ní shromážděny. Pak ukázal na Sü Te-taje, který klečel stranou od pódia, pokrytý potem a krví, a promluvil: "Tvůj milenec právě učinil plné doznání poté, co byl podroben těžkému mučení. Nyní, když je takto tvá vina bez jakýchkoliv pochyb prokázána, radím ti, aby ses přiznala, protože tě ujišťuji, že pokud tak neučiníš, podstoupíš mučení stejně těžké jako podstoupil on."
Ale paní Ťiou řekla bezvýrazným hlasem:
"Klidně si tahej falešná přiznání z tohoto pana Sü mučením, ale já se nikdy nepřiznám ke zločinu, který jsem nespáchala. A nevím nic o tajných chodbách a nezákonných milostných aférách. Nezabila jsem svého manžela. Mou jedinou touhou je napořád zůstat zdrženlivou vdovou."
Soudce Ti dal znamení konstáblům. Ti z ní strhli šaty a ponechali ji jen ve spodním prádle, roztáhli ji na podlaze. Když přinesli velké palečnice, položili ji zády na těžké desky a ruce a nohy jí vložili do palečnic. Sotva je přitáhli, kůže i kosti praskly a na podlahu stékala krev. Vydala ze sebe hrozný skřek, a když konstáblové dále palečnice utahovali, omdlela. Palečnice uvolnili a lili na ni studenou vodu, dokud ji nevzkřísili. Pak opět palečnice utáhli. Její tělo se svíjelo v strašném sevření a ona vydávala chrčivé skřeky, přesto nedala jediné znamení, že se chce přiznat.
Sü Te-taj již déle nemohl snést tento hrozný pohled. V zoufalství na ni zavolal:
"Úpěnlivě tě prosím, přiznej se! Proč, proč jsi mě neposlechla, když jsem tě prosil, abys nezabíjela svého manžela? Je pravda, že by naše láska musela zůstat v tajnosti, ale ty i já bychom byli ušetřeni tohoto strašného osudu!"
Paní Ťiou zaťala zuby, aby potlačila své sténání, a s obtížemi ze sebe vypravila:
"Ty mizerný zrádče! Ty hnusná sketo! Jestli jsem zabila svého manžela, tak jim řekni, jak jsem to udělala! Řekni jim... jestli můžeš!"
Pak, neschopna snést bolest, opět ztratila vědomí.

KAPITOLA DVACÁTÁ OSMA

VE VĚZENÍ PROBÍHÁ PODIVNÝ VÝSLECH; PŘIZNÁNÍ JE DOSAŽENO A ZÁHADA VYŘEŠENA.

Soudce Ti přikázal konstáblům uvolnit palečnice a vzkřísit paní Ťiou. Počkal, dokud se dostatečně nevzpamatovala, aby rozuměla, o čem hovoří. Po chvíli ji oslovil strohým hlasem:
"Jak víš, v trestním zákoníku je ustanovení, že se zločincem, který má ještě na opatrování staré rodiče, může být naloženo zvlášť shovívavě. Bi Sün je přece mrtev a není tady. Nikdo mu už život znovu nevrátí. Ale tvá stará matka a tvá dcerka stále žijí. Takže, pokud se přiznáš, budu samozřejmě muset pro tebe navrhnout hrdelní trest. Ale přiložím doporučení o shovívavost vzhledem ke skutečnosti, že máš na opatrování starého rodiče a musíš vychovávat svou malou dceru. Je tedy dobrá šance, že Metropolitní soudní dvůr podá Trůnu návrh, aby byl tvůj trest podmínečný. Teď mi pověz, jak ke všemu došlo a nešetři tohoto muže Sü, který tě odvrhl, jakmile vstoupil do této soudní síně."
Avšak tato chytrá řeč, ke zklamání soudce Ti, na paní Ťiou neza-působila. Věnovala mu svůj pohrdavý pohled a řekla:
"Nikdy se nepřiznám."
Soudce Ti na ni dlouhou dobu upřeně hleděl, v duchu rozmlouvaje sám se sebou, jaké další prostředky využít, aby se tato žena přiznala. Mohl znovu uplatnit další těžké mučení a nepochybně by to přineslo výsledky. Nicméně se obával, že její tělo bylo již natolik oslabeno, že by mohla zemřít nebo přijít o rozum. Velice jej to trápilo a nakonec nařídil konstáblům, aby ji odvedli zpět do vězení.
Sü Te-taje také poslal zpět do vězení, ale dodal, že nemusí mít žádné řetězy a soudní lékař mu dá nějaké hojivé masti a léky.
Soudce Ti opustil soudní síň a posadil se za stůl ve své kanceláři. Pak si zavolal seržanta Chunga.
"Pracoval jsem na tomto případu s tebou několik týdnů," promluvil. "Udělali jsme všechno, co jsme mohli, a nyní, na samém konci, vyjde naše práce zcela naprázdno jen proto, že se tato žena odmítá přiznat. Viděl jsi sám, že jsem vyčerpal všechny obvyklé prostředky; vyjednával jsem, použil jsem mučení a přemlouvání, ale vše marně. Musím se přiznat, že nevím, co dělat. Poraďme se spolu."
Seržant pověděl:
"Nemůže Vaše Ctihodnost nalézt nějakou stopu ve snu? První část vyšla přesně v každém detailu; snad poslední část nám pomůže tento problém vyřešit."
Soudce Ti ale pomalu kroutil hlavou.
"Mám pocit," řekl, "že nemůžeme poslední části mého snu přikládat příliš velkou hodnotu. V tom čase jsem se již probouzel a vnuknutí Vyšší moci začalo slábnout, míchalo se s myšlenkami mého vlastního mozku. Docela poslední část snu, kde jsem viděl mrtvolu a zmiji, se dala uplatnit jako náznak případu otrávené nevěsty, ale velice o tom pochybuji. Ne, stejně jako v době, kdy jsem byl postaven před tento případ, musím se také při řešení tohoto posledního spletitého problému spolehnout na vlastní rozum."
Potom spolu dlouhou dobu rozmlouvali. Soudce Ti později také zavolal Ma Žunga, Ťiao Taje a Tao Kana.
V té době paní Ťiou ležela na holých prknech pryčny ve vězeňské cele. Byla úplně sama. Dozorkyně ji opustila, jakmile přinesla mísu s večerní rýží.
Tělo ji příšerně bolelo a Sü Te-tajova zrada s ní otřásla víc než ukázala v soudní síni. "Pro toho muže," říkala si v duchu, "jsem vydržela mučení, když mě vyslýchali poprvé. Pro něj jsem strpěla všechny výslechy a všechno trápení. A sotva se poprvé objevil v soudní síni, všechno vyzvonil! Stál ten můj "jarní sen" za to všechno?"
Jak se noc prohlubovala, bolest v jejích zmučených údech se zvětšovala a objevila se horečka. Už nemohla plně zkoncentrovat své myšlenky, ležela tam a upírala planoucí oči do tmy.
Náhle pocítila, že do cely pronikl chladný vánek. Zatuchlý vzduch v cele se vyčistil a ona si pomyslela, že asi někdo otevřel dveře do její cely. Jenže byla tma jako v ranci a ona nemohla nic rozeznat.
S velkými obtížemi se zvedla na loktech a hleděla směrem ke dveřím. Objevilo se slabé blikající světlo a k její úplné hrůze spatřila obrysy velkého červeného stolu.
Její horečnatá mysl se domnívala, že bude opět odvlečena ve spánku do soudní síně a vykřikla hrůzou. Ale potom se ji k jejímu němému úžasu naskytl pohled mnohem strašnější.
V modrém světle poznávala za rudým stolem hrůzu nahánějící tmavou postavu Soudce pekelného. Napravo a nalevo od něj viděla nezřetelné tvary Démonů s býčí a koňskou hlavou. Jejich podivné zvířecí hlavy na ni zlomyslně hleděly.
"Jsem mrtvá," vzlykala, "jsem mrtvá." Náhle ji přepadl pocit naprosté osamělosti. Cítila pouze nekonečnou únavu a bezvýchodnost jakéhokoliv snažení.
Černý soudce neřekl slova. Pouze na ni zíral upřenýma, širokýma očima a zvířecí hlavy po stranách koulely očima.
Potom vplula před stůl příšerná vyzáblá nazelenalá mrtvola oděná ve špinavém rubáši. Obrátila svou rozkládající se posmrtnou masku a oči vylézající z důlků. Svýma bezmasýma rukama pozvedla dokument před Černého soudce.
"Bi Süne, Bi Süne," vykřikla paní Ťiou, "nevznášej svůj případ. Nevíš nic. Dovol mi promluvit, dovol promluvit mně samotné."
Teď bolest necítila, jen hrozné vyčerpání a silnou touhu mít to všechno za sebou a skoncovat to. Koneckonců, co je to za život?
"Bi Sünův obchod," řekla, "vynášel stěží na jedno pořádné jídlo denně. Jak jsem mohla být šťastná? Ve dne jsem otročila a dřela se v domácnosti i v obchodě. V noci jsem slyšela narážky své tchýně. Pak jednou přišel do našeho obchodu Sü Te-taj, nádherný, velmi vzdělaný, žádná starost na světě. Pocítila jsem pro tohoto muže zničující vášeň a brzy jsem poznala, že také on byl zasažen mou krásou. Když jsem se dozvěděla, že není ženatý, rozhodla jsem se provdat se za něj, ať to stojí cokoliv. Nejprve jsem si s ním zaflirtovala, a když jsem poznala, že mě vášnivě miluje, řekla jsem mu, aby dal zbudovat tajnou chodbu. Když tak učinil, rozhodla jsem se, že nadešel čas zabít Bi Süna. V noci po festivalu Dračích člunů jsem jej při večeři opila mnoha přípitky. Nezvyklý na takové množství vína, stěžoval si na "bolest žaludku. Pak v naší ložnici jsem jej přinutila ještě více, aby se bolest zmírnila. Nakonec se svalil do postele zpitý do němoty. Vzala jsem jednu dlouhou, tenkou jehlu, jaká se používá na šití plstěných podešví našich bot a dřevěným

kladívkem jsem mu ji zatloukala do temene hlavy, dokud celá, tři palce dlouhá, zcela nezmizela. Bi Sun pouze jednou vykřikl a byl mrtvý. Hlavička jehly se jevila jen jako malá skvrnka, kterou byste mezi hustými vlasy nenašli, ani kdybyste ji hledali. Nebyla tam jediná kapka krve, avšak jeho oči vylézaly z důlků. Věděla jsem, že ani pitva by tuto smrtelnou ránu neodhalila. Později se mě Sü často ptal, jak jsem Bi Süna zabila, ale nikdy jsem mu to nepověděla. Všechno se potom zdálo bezpečné. Ale jednou, když jsem si myslela, že má matka a dcera odešly vypůjčit si nějaké peníze, zavolala jsem Süa do svého pokoje, dávajíc mu signál zatažením za provázek zvonku. Ale poté, co přišel tajnými padacími dveřmi, uviděla jsem náhle stát v místnosti svou dceru; spala pod pokrývkou na lůžku ve vedlejší místnosti a probudily ji naše hlasy. Bála jsem se, že by něco pověděla matce a připravila jsem jí nápoj a drogu, která ji zbavila síly hlasu. Pak jsem se scházela se Süem, jen když byla má matka pryč, protože jsem věděla, že dcera mě nikdy nebude moci vyzradit, i kdyby pochopila, co to všechno znamená.
Když mě náčelník začal podezírat, zavolal mě do soudní budovy a začalo vyšetřování."
Vzpomínajíc na mnoho svých soubojů se soudcem v soudní síni a na svůj strach při exhumaci, byla stále více a více unavená a přemýšlela, zda má vůbec cenu všechno to popisovat. Modré světlo pohasínalo, rudý stůl pomalu mizel a ona se ponořila zpět do vítané temnoty. Poslední, co zaslechla, bylo lehké zaklapnutí dveří cely.
V této pozdní hodině byla soudní budova tmavá a pustá. Jen v soudcově kanceláři svítily dvě svíčky a osvětlovaly jej, když pomalu sundával hrůzostrašnou masku ze svého obličeje.
Ma Žungovi a Ťiao Tajovi se řinul pot z čela, když se s velkými obtížemi zbavovali zvířecích hlav, vytvořených z papíru a bambusu. Tao Kan chvatně čmáral poznámky u rohového psacího stolu, když vstoupil seržant Chung, ruce a vlasy mokré po umytí; v ruce nesl podomácku vyrobenou masku.
"Tedy," promluvil soudce Ti, "takto byla vražda spáchána."

KAPITOLA DVACÁTÁ DEVÁTÁ

SOUDCE TI UZAVÍRÁ PŘÍPAD PODIVNÉ MRTVOLY; CÍSAŘSKÝ CENZOR POPÍJÍ ČAJ VE VODNÍM PAVILONU.

Soudce Ti se otočil k Ma Žungovi a pokračoval:
"Nyní, když s určitostí vím, že to malé děvčátko oněmělo po droze, mohu si troufnout podat velmi silný lék, o němž se zmiňuje stará kniha receptů uchovávaných mojí rodinou. Když byl člověk postižen němotou z přirozených příčin, může to poškodit jeho mysl; avšak němotu způsobenou drogou lze vyléčit ihned. Takže ti nemohu povolit zasloužený odpočinek. Přeji si, abys bez meškání vyjel na koni do vesnice Chuang-chua a dohlédl, aby zde zítra byly paní Bi a její vnučka. Tato žena Ťiou má pozoruhodně silnou vůli a já nebudu riskovat, že se zítra v soudní síni odmítne přiznat. Jako poslední efekt chci použít konfrontaci s výpovědí její vlastní dcery."
Ma Žung byl tak povznesen naprostým úspěchem jejich úskoku, že s radostí na sebe oblékl jezdecký kabátek a šel přímo do stájí vybrat si koně.
Když Tao Kan dopsal přiznání paní Ťiou, soudce Ti si je znovu pročetl a se spokojeným úsměvem vložil do svého rukávu. Když se Tao Kan a Ťiao Taj zvedli k odchodu, seržant Chung na chvíli zůstal a nabídl soudci šálek čaje.
Zatímco soudce srkal svůj čaj, seržant seděl hluboce zamyšlen. Pak promluvil:
"Vaše Ctihodnosti, myslím, že nyní rozumím poslední části vašeho snu v chrámu. Když jste nám dnes v noci vysvětloval, jak se pokusíme vytáhnout z paní Ťiou přiznání, nenapadlo mě to. Ale nyní mi přišlo na mysl, že divadelní vystoupení, které jste ve svém snu viděl, přesně předpovědělo, co se stalo dnes v noci. Copak jsme zrovna teď neproměnili, abych tak řekl, vězení v divadlo, kde každý z nás hrál svou předem určenou roli? A ta žena akrobatka a mladý muž, ti musí představovat paní Ťiou a Sü Te-taje. A malá dívka ze džbánu, jež tahala Süův rukáv, je dcera paní Ťiou, jejíž výpověď bude zítra tou poslední tečkou v případu. Vaše Ctihodnosti, můžete si odpočinout uklidněn, že se paní Ťiou bude muset zítra přiznat!"
Soudce Ti ovšem pochybovačně zakroutil hlavou a řekl:
"Tvé vysvětlení může být správné, ale nejsem si příliš jistý. Stále si myslím, že poslední část mého snu byla velmi zmatená a pochybuji, zda to všechno mělo nějaký význam. To se nikdy nedovíme."
Po chvíli se seržant Chung zvedl k odchodu a soudce Ti se šel na pár hodin vyspat.
Ráno, jakmile zahájil zasedání, nechal si soudce Ti předvést paní Bi a její vnučku.
Nejprve ostře pokáral paní Bi za její neústupné stanovisko po celou dobu vedení případu; její odpor povážlivě zpomalil vyřešení případu. Paní Bi se slzami v očích prosila za odpuštění, ale soudce ji zarazil slovy:
"Mám zde lék, který vyléčí němotu tvé vnučky. Je to však medicína velmi silná a tvé ubohé vnučce bude velmi zle. Žádám tě tedy o svolení, než jí ho podám, a chci, abys byla přítomna, až se dostaví účinek."
Paní Bi dala rychle své svolení. Souďce Ti již měl lék připravený a seržant Chung jej podal dívce se slovy, aby pomalu vyprázdnila celou misku.
Poté, co lék vypila, se dívčina tvář zkroutila bolestí a náhle začala zvracet. Její malé tělíčko se třáslo v křečích a brzy padla v bezvědomí na podlahu. Soudce Ti řekl Ma Žungovi, aby ji vzal na ruce a odnesl ji do jeho kanceláře. Tam ji položil na pohovku, a jakmile se probrala, podal ji šálek silného čaje.
Po chvíli Ma Žung znovu vstoupil do soudní síně a vedl dívenku za ruku. Když uviděla paní Bi, rozběhla se k ní, zabořila tvář do jejích šatů a vykřikla:
"Babičko, proč jsme tady? Bojím se!"
Soudce Ti vstal a sestoupil dolů z pódia. Položil ruku pod dívčinu bradu, jemně jí pozvedl obličej a měkce promluvil:
"Neboj se dívenko. Babička tě zakrátko vezme domů. Ale řekni mi, znáš pana Sü ze sousedství?"
Dívenka přikývla a řekla vážně:

"Pan Sü je veliký přítel mé matky. Navštěvuje ji skoro každý den. Ale kde je moje matka?"
Soudce Ti kývl hlavou k paní Bi a ona rychle odvedla dívku do vzdáleného rohu soudní síně. Sedíc na bobku vedle ní, pokoušela se uklidnit ji tichým hlasem.
Soudce se vrátil na svou židli za lavicí a vyplnil lístek pro strážce vězení. Před lavici přivedli dva konstáblové paní Ťiou. Přes noc se velmi změnila. Její tvář byla přepadlá a obtížně se pohybovala. Dívenka ji však ihned poznala, i ve vězeňském šatu, a zvolala:
"Matko, kde jsi byla celou tu dobu?"
Soudce Ti dal rychle znamení paní Bi a ta odvedla dívku ze soudní síně.
Soudce rozevřel na stole dokument a promluvil k paní Ťiou:
"Mám zde před sebou tvé plné doznání. Je v něm uvedeno, jak si sváděla Sü Te-taje; jak jsi zavraždila svého manžela, když jsi mu do hlavy zatloukla jehlu; a jak jsi přivodila němotu své dceři, když jsi jí dala vypít nebezpečnou drogu. Dnes ráno jsem tvou dceru vyléčil a ta dosvědčila, že tě Sü Te-taj pravidelně navštěvoval po nocích."
Tady soudce Ti udělal malou pauzu a pozorně paní Ťiou pozoroval. Ale ta jen zírala před sebe nepřítomným pohledem a nic neříkala. Pomyslela si, že vidění vprostřed noci byl nejspíše soudcův trik, ale bylo jí to vlastně jedno. Přála si jen, aby to všechno co nejrychleji skončilo.
Soudce Ti pak nařídil staršímu písaři, aby nahlas přečetl přiznání, které zapsal Tao Kan. Když skončil, položil soudce Ti paní Ťiou formální otázku:
"Souhlasíš, že je to tvé pravdivé přiznání?"
V soudní síni panovalo hluboké ticho. Hlava paní Ťiou klesla ještě níže. Nakonec řekla jen dvě slova:
"Ano, je."
Nato ji písař dokument předložil a ona na něm udělala svým palcem značku.
Potom soudce Ti promluvil:
"Shledávám tě vinnou ve třech hlavních bodech: záměrně jsi u soudu podala falešné svědectví, udržovala jsi cizoložný vztah, když byl tvůj manžel ještě naživu, a bezdůvodně jsi zavraždila svého manžela. Poslední zločin je nejodpornější. Zákon pro tento čin stanovuje nejtvrdší trest smrti, jaký zákony znají, a tím je poprava ‚pozvolnou smrtí'. Než odešlu tvůj rozsudek, nevynechám zmínku, že máš k opatrování ještě starou matku, ale cítím jako svou povinnost upozornit tě, že ačkoliv tato skutečnost může zmírnit způsob popravy, sotva povede ke změně trestu smrti."
Paní Ťiou byla odvedena zpět do vězení, aby tam vyčkala císařova rozhodnutí.
Soudce Ti si pak dal přivézt SüTe-taje a řekl:
"Shledávám tě vinným z cizoložství a zatajování vraždy manžela tvé milenky, Bi Süna. Za tento zločin stanovuje zákoník smrt zaškrcením. Rozhodnutí, zda to bude běžné pomalé zaškrcení nebo bude zmírněno na rychlé zaškrcení vzhledem ke skutečnosti, že máš literární hodnost, ponechám na Metropolitním soudním dvoru."
Sü Te-taj zůstal ohromený, když slyšel vynášet tento rozsudek. Odvedli jej zpět do vězení ve stavu naprostého otupení.
Pak byl přiveden před lavici doktor Tang. Soudce Ti jej přísně pokáral slovy:
"Vy, muž rozsáhlých vědomostí a mnohaletých zkušeností, jste zavrženíhodně zanedbal své povinnosti vychovatele. Ve vašem domě si našel místo zločin cizoložství, a to přímo před vašima očima. Kdybych si vyložil ustanovení zákoníku přísně, mohl bych vás tvrdě potrestat jako spoluviníka.* Ale s úctou k vašim velkým objevům, jakých jste na poli bádání dosáhl, vás osvobozuji s tímto veřejným pokáráním a nařizuji vám napříště věnovat všechen čas vašemu literárnímu studiu. Máte přísně zakázáno dále vyučovat mladé studenty."
Nakonec si soudce Ti zavolal paní Bi a řekl jí:
"Zanedbala jste svou povinnost dohlížet na chování své snachy, a proto byly ve vašem domě spáchány dva hanebné zločiny. Avšak vzhledem ke skutečnosti, že jste od přírody neobyčejně hloupá žena a že máte na starost Bi Sünovu dceru, dovoluji vám odejít. Navíc, až bude Sü Te-taj popraven, vyměřím vám část jeho propadlého majetku na výchovu vaší vnučky."
Paní Bi si lehla před lavici a bouchala hlavou o podlahu, roníc slzy vděčnosti.
Soudce Ti ukončil zasedání a vrátil se do své kanceláře. Tam sepsal konečné hlášení doplněné přiznáním paní Ťiou a Sü Te-taje, přiložil recepis na lék, který vyléčil dceru paní Ťiou. Přiložil také samostatnou žádost na zrušení dřívějšího vlastního obvinění, které se týkalo politováníhodného nactiutrhání nevinné ženy a exhumace mrtvoly bez dostatečného důvodu.

* (Poznámka překladatele) Právní ustanovení obsažené v těchto větách odkazuji čtenáře na poznámky k této kapitole v překladatelově závěru.

Několik týdnů po tomto vzrušujícím zasedání soudu v Čchang-pingu hostil Guvernér Šan-tungu ve svém paláci v hlavním městě provincie vynikajícího hosta.
Byl jím císařský cenzor Yen Li-ben, skvělý státník, učenec a umělec.*'
Tu noc Guvernér uspořádal v slavnostním sále svého paláce na počest cenzora Yena velkou oficiální večeři, na kterou byli pozváni všichni vysocí funkcionáři provinční vlády a členové místní šlechty. Později odpoledne popíjel se svým hostem čaj v oddělené části palácové zahrady. Seděli ve vodním pavilonu uprostřed klenutého mostu nad lotosovým jezírkem.
Den byl horký a oba se těšili z chladného vánku nad vodou.
Během poklidného rozhovoru zeptal se Guvernér cenzora Yena na poslední události v hlavním městě. Cenzor načrtl pozadí nějakých změn v ministerstvu obřadů a pomalu se ovívaje velkým vějířem z volavčích per dodal:

"Nyní mi přišlo na mysl, že zrovna před mým odjezdem z hlavního města vznikl značný rozruch v ministerstvu spravedlnosti kvůli případu krásné mladé dívky, která byla otrávena o své svatební noci. Přihodilo se to v okrese zde ve vaší provincii a místní náčelník vyřešil záhadu ve třech dnech. Vaše zpráva na ministerstvu velmi zapůsobila a o případu se živě diskutovalo i v dvorních kruzích. Neměl jsem čas nahlédnout do těchto materiálů hlouběji, ale poněvadž se to stalo ve vaší provincii, snad byste mi mohl o tom říci všechno."
Guvernér řekl sluhovi, aby přinesl novou konvici horkého čaje a pomalu srkaje ze svého šálku řekl:
"Tento případ vyřešil okresní náčelník v Čchang-pingu, úředník zvaný Ti Žen-ťie z Taj-juanu v provincii Šan-si."
Cenzor přikývl a řekl:
"Nyní, když jste se zmínil o jeho jménu, pamatuji se, že jsem dříve znal jeho otce, prefekta Ti. Centrální úřady si starého prefekta velice vážili. Prefektův otec, Ti Žen-fieův dědeček, byl moudrý ministr, úzkostlivě poctivý, jenž zanechal Trůnu pozoruhodná memoranda, která jsou dodnes často citována. Tak se mi zdá, že tento náčelník Ti pokračuje ve velké tradici své rodiny, protože si vzpomínám, jak se povídalo, že vyřešil kromě případu otrávené nevěsty několik dalších záhadných případů."

* (Poznámka překladatele) Yen Li-ben zemřel v roce 673 n.l. v pokročilém věku. Muzeum krásného umění v Bostonu vlastní jeho obraz.

"Bylo to dosti důmyslné rozluštění," potvrdil Guvernér, "a napínavé téma, takže si umím dobře představit, že to vzbudilo zájem v hlavním městě. Tento náčelník již v prvních dvou letech svého působení ve funkci vyřešil několik případů, které nebyly o nic méně zamotané než případ otrávené nevěsty. Všechny je můžete nalézt v záznamech provinčního archívu. A v letošním roce, mimo případu otrávené nevěsty, vyřešil již další dva. První se týkal dvojnásobné vraždy, spáchané na silnici nějakým násilníkem. Ačkoliv, jak jsem se dozvěděl, tam byly nějaké komplikace a vystopování a zatčení zločince bylo poněkud obtížné, podle mého názoru bylo vyřešení tohoto případu jen věcí rutiny.
Osobně na mě však velmi zapůsobil náčelníkův postup ve třetím případu, o němž jsem závěrečnou zprávu od prefekta, kterou jsem nyní odeslal do hlavního města, obdržel minulý týden. Tento případ se týká cizoložné ženy, která zavraždila svého manžela téměř před rokem, aby se mohla provdat za svého milence. Zarazilo mě, že původně si nikdo nevšiml, že byla spáchána vražda a nikdo nepodal u soudu žalobu. Ale tento náčelník Ti pojal podezření, když zaslechl nějakou náhodnou poznámku na ulici, a vydal se s podivuhodným zanícením po stopě tohoto zločinu až na jeho samý začátek a riskoval, že se sám dostane to pěkných potíží. Vlastně se jednu chvíli zdálo, že udělal hrubý přehmat a prefekt mě zpravil o tom, že náčelník Ti se sám navrhl na přiměřené potrestání za falešné nařčení a mučení ženy. Znaje jeho dřívější zprávy, nějaký čas jsem v tomto sebeobvinění nepodnikl nic, složku jsem zadržel a doufal, že se mu podaří uvést věci na pravou míru. A skutečně, minulý týden mi prefekt zaslal zprávu o vyřešení tohoto případu spolu s plným doznáním cizoložné ženy a jejího milence, doprovázenou nevyvratitelnými důkazy.
Práce na tomto případu mě potěšila daleko víc než vyřešení případu otrávené nevěsty, což ostatně mohla být jen šťastná trefa. Navíc se tento případ stal v sídle prefekta na odpočinku a obsahoval nějaké kořeněné podrobností o svatební noci, takže má všechno, aby se stal slavným případem. Případ cizoložné ženy se naopak týká chudé rodiny majitele obchodu v malé vesnici. Náčelník zahájil a vyřešil tento případ s rizikem ztráty své hodnosti a postavení a ztráty sympatií lidí celého okresu. Byl motivován výhradně touhou, aby byla vykonána spravedlnost a pomstěna smrt bídného, malého obchodníka. Toto já považuji za příkladné chování, které si zasluhuje zvláštní pochvaly."
Cenzor Yen souhlasil, že tak to má být a dodal:
"Dnes v noci po banketu byste mi mohl poslat kompletní Čchang-pingský fascikl do knihovny. Zjistil jsem, že na stará kolena mnohem hůře spím a začínám mít politováníhodný zvyk číst si dlouho do noci. Knihovna, kterou jste mi tak laskavě vyhradil na dobu mého pobytu zde, nese veliký věhlas vašeho vybraného vkusu. Studoval jsem vynikající kolekci vašich rukopisů a pohled ze severního okna na sedmipatrovou pagodu na pozadí vzdálených hor je skutečně čarovný. Namaloval jsem jej již dvakrát, jednou pod dojmem lehkého oparu časně zrána a jednou v pokusu zachytit pomíjivou atmosféru rozbřesku. Pohled na osamělé plachetnice na měsíčním světlem zalitém jezeře, zvuky chrámových zvonů nesoucích se nocí... Někdy se sám sebe ptám, zda nejsou tyto věci přece jen důležitější než celý náš komplikovaný oficiální život. Nu, zítra si vyberete námět, který se vám bude líbit nejvíce, a já vám jej podepíši."
Guvernér vyjádřil své díky za toto přátelské gesto, pak oba vstali a kráčeli zpět do paláce, aby se převlékli do slavnostního oděvu kvůli banketu.

KAPITOLA TŘICÁTÁ

TŘI ODSOUZENCI JDOU NA SMRT; POSEL DVORA PŘIJÍŽDÍ S NALÉHAVÝMI ROZKAZY.

O dva týdny později, dříve než soudce Ti očekával, zaslal prefekt císařskou ratifikaci rozsudků navržených Šao Li-chuajovi, Sü Te-tajovi a paní Ťiou s několika změnami, které provedlo ministerstvo spravedlnosti na doporučení Metropolitního soudního dvora. Byla tam dodatečná instrukce, aby byly tyto příkazy vykonány bez dlouhých průtahů.
Soudce Ti ihned poslal zprávu veliteli posádky v Čchang pingu, kde dával pokyny, aby zítra ráno stál oddíl vojáků na popravišti. Za svítání má být připravena vojenská eskorta před soudní budovou, aby přepravila tři zločince.
Soudce Ti sám vstal před svítáním, přehodil si přes ramena šarlatovou pelerínu a vystoupil na pódium. V mihotavém světle velkých svíc zjišťoval prezentaci. Poněkud stranou konstáblů stál obr a na svých ramenou nesl obnažený meč.

Soudce Ti nejprve nařídil přivést z vězení Šao Li-chuaje. Šaovi bylo podáno obvyklé poslední jídlo, víno a pečeně, a zdálo se, že na svůj osud rezignoval. Když si klekl před lavicí, soudce Ti mu přečetl jeho rozsudek:
"Zločinci Šao Li-chuajovi bude sťata hlava, která bude po tři dny vystavena na městské bráně a všechen jeho majetek bude zkonfiskován."
Konstáblové Šaoa pevně svázali provazy a vsunuli mezi provaz a jeho záda kůl nesoucí dlouhý plakát, kde bylo napsáno jeho jméno, zločin a trest. Vyvedli jej ven a pomohli mu vyšplhat se do otevřené vězeňské káry. Dav diváků se shromáždil před hlavní branou a vojenská stráž je držela v přiměřené vzdálenosti svými píkami a halapartnami.
Potom dal soudce Ti přivést Sü Te-taje. Když při vstupu do nejasně osvětlené soudní síně uviděl šarlatovou pelerínu soudce, jak se leskne ve světle svíček, plně na něj dolehla hrůza ze smrti, padl na kolena a křičel posedlý strachem.
Soudce Ti četl:
"Zločinec Sü Te-taj zemře zaškrcením, a to tak, že smrt nastane okamžitě, ale jeho tělo nebude veřejně vystaveno; toto ulehčení je založeno na záslužné službě státu Sü Te-tajova otce a dědečka. Všechen jeho majetek bude zkonfiskován."
Poté, co byl Sü Te-taj svázán a odveden pryč, byl také posazen do káry a nad hlavou měl bílý plakát nesoucí jeho jméno a zločin, aby to všichni viděli.
Nakonec přivedli před soudce paní Ťiou. Vypadala nyní starší. Kráčela s ohnutými zády a vůbec nevzhlédla.
Soudce Ti přečetl:
"Zločinec Bi, rozená Ťiou, bude podrobena pomalé smrti, a to tak, že smrt nastane po prvním říznutí; toto ulehčení je založeno na skutečnosti, že během výslechu byla podrobena těžkému mučení. Její majetek nebude zkonfiskován, kvůli skutečnosti, že zanechává starou matku. Ale její hlava bude vystavena na městské bráně po tři dny."
Poté byla také svázána provazem a na záda jí pověsili plakát se jménem, přestupkem a trestem.
Jakmile byli tři zločinci v otevřené káře, šest vojáků s tasenými meči se postavilo za nimi a ostatní vojáci s píkami a halapartnami na svých ramenou se seřadili do tvaru na všech čtyřech stranách káry. Všichni konstáblové a strážní soudu zaujali svá místa v še-stistupu před a za soudcovým palankýnem. V čele průvodu jelo deset vojáků na koních a čistilo cestu. A hned za nimi kráčel mohutný kat s mečem na ramenou a vedle něj z každé strany jeden jeho pomocník.
Velký gong třikrát zazněl a soudce Ti nastoupil do svého palankýnu. Seržant Chung a Ma Žung vedli své koně na pravé straně a Ťiao Taj s Tao Kanem jeli vlevo.
Procesí se pomalu vinulo ulicemi Čchang-pingu, směřujíc k západní městské bráně.
Mladí i staří, bohatí i chudí, každý, kdo měl nohy, vyšel na ulici, aby se stal svědkem této podívané. Lidé provolávali slávu, jakmile se palankýn soudce Ti přiblížil na dohled. Ale když projížděla kára se třemi zločinci, mladší z diváků jim spílali a z plna hrdla se jim vysmívali. Avšak starší lidé tyto mladíky hubovali slovy:
"Neužívejte svého jazyka, abyste jim nadávali. Svého mozku užijte a přemýšlejte o přísnosti trestu, jaké těmto zločincům vyměřili podle zákonů naší země. Tady vidíte sprostého násilníka, nemravného šlechtice a chlípnou ženu, všechny spolu jako sobě rovní na káře odsouzenců. Spravedlnost nehledí na hodnost, postavení či pohlaví. Tato podívaná slouží jako varování a dobře si ji zapamatujte, kdyby vám pokušení zkřížilo cestu."
Když procesí projíždělo západní branou, táhl se za ním dav čítající více než tisíc lidí. V době, kdy dorazili na popraviště, se odrazily první paprsky slunce od přilbic vojáků stojících tam na všech čtyřech stranách čtverce.
Velitel posádky postoupil vpřed a pozdravil soudce. Spolu vystoupili na provizorní pódium, které bylo během noci zbudováno před popravištěm, a sedli si na židle za lavici. Před pódiem se seřadili konstáblové a písaři.
Dva katovi pomocníci přivedli do středu popraviště Šao Li-chua-je a srazili jej na kolena. Sundali mu plakát ze zad a uvolnili límec,
aby měl obnažený krk. Kat odložil svůj kabátek a odhalil svalnaté tělo. Oběma rukama pozvedl meč a podíval se na soudce.
Soudce Ti dal znamení a hlava byla oddělena od těla jediným strašným seknutím. Pomocník sebral hlavu za vlasy a zvedl ji před lavici. Soudce udělal svým rumělkovým štětcem znamení na čelo a hlava byla hozena do koše, který stál připravený opodál, aby byla později vystavena na městské bráně.
Druhý katův pomocník mezitím zarazil do země nízký dřevěný kříž a nyní byl k tomuto kříži vkleče upoután Sü Te-taj, jehož paže byly upevněny k příčnému břevnu. Kat přehodil přes Süovu hlavu oprátku z konopného provazu, přičemž opačný konec obtočil kolem horní části kůlu. Mezi provaz a kůl za Süovou hlavou zastrčil krátký dřevěný kolík a podíval se směrem k soudci.
Jakmile dal soudce Ti znamení, kat oběma rukama rychle kolíkem zatočil a provaz se utáhl kolem zločincova hrdla, jeho oči vylézaly z důlků a jazyk se vysunul z úst. Kat přestal točit kolíkem a čekal. Nad popravištěm zavládlo hluboké ticho. V davu čítajícím víc než tisíc lidí nebyl slyšet žádný zvuk. Nakonec si kat poslechl zločincovo srdce a oznámil soudci, že je mrtev.
Pomocníci sejmuli jeho tělo z kříže a položili jej do provizorní rakve, kterou pohotově zaslali zástupci Sü Te-tajovy rodiny.
Vytahovali kříž nahoru, dokud nebyl nad zemí do výšky člověka. Zemi těsně kolem středního kůlu udusali a jednu stopu nad zemí přitloukli na kříž další příčné břevno. Potom paní Ťiou svlékli šaty, ponechajíce ji pouze ve spodním prádle. Byla přivázána ke kříži, ruce připevněné k hornímu a kotníky k dolnímu příčnému břevnu. Kat se před ní postavil, v ruce držel dlouhý tenký nůž. Vedle něj stáli jeho pomocníci a v rukou drželi sekyru a pilu.
Jakmile dal soudce Ti znamení, kat ohromnou silou vrazil nůž do jejích prsou. Zemřela okamžitě. Pak pokračoval se svými pomocníky v rozřezávání a čtvrcení těla, počínaje rukama a nohama. Ačkoliv způsob pomalé smrti probíhal již na mrtvém těle místo na živém zločinci, přesto to byl příšerný pohled a mnozí diváci v davu omdleli. Celý proces trval hodinu. To, co z paní Ťiou zůstalo, bylo vhozeno do koše. Jen hlava byla označena soudcem, aby ji na tři dny vystavili na městské bráně spolu s plakátem, na němž byl popsán její zločin jako odstrašující příklad.

Zazněl gong, vojáci pozdravili svými zbraněmi soudce a vojenského velitele a opustili popraviště. Soudce Ti nastoupil do palankýnu, velitel do vojenských nosítek. Když vstoupili do města, pokračovali nejprve spolu do chrámu, kde se modlili a zapálili kadidlo. V předním nádvoří chrámu se rozloučili, soudce Ti se vrátil do soudní budovy a velitel na své vojenské velitelství.
Když gong soudu třikrát zazněl, soudce Ti si ve své kanceláři sundal šarlatovou pelerínu, chvatně vypil šálek silného čaje a vystoupil na pódium k odpoledním u zasedání. Podle dříve vydaných nařízení byli na tomto zasedání přítomni paní Bi, vdova po povozníkovi Wangovi, strýc zavražděného obchodníka Liua a zástupce rodiny Sü Te-taje.
Soudce Ti si dal přivést nejprve zástupce Sü Te-tajovy rodiny. Přikázal mu, aby po svém návratu na jih vyjádřil jeho upřímnou soustrast starším rodu Sü a pak mu pověděl, aby mu podal zprávu o Sü Te-tajově majetku.
Představitel vytáhl listinu a četl:
"Jedno obydlí ve vesnici Chuang-Chua, oceněno na 3000 stříbrných, nábytek a osobní majetek v hodnotě 800 stříbrných, volné peníze 2000 stříbrných. Poslední položka obsahuje zůstatek čtvrtletního stipendia, které Sü Te-Taj dostával od své rodiny, naposledy vyplaceno před dvěma měsíci."
Soudce Ti zavolal soudního kontrolora a zástupci nařídil, aby mu listinu předal. Soudce řekl kontrolorovi, aby Sü Te-tajův majetek prodal, a pak zástupce propustil.
Poté nařídil konstáblům, aby přivedli paní Bi, paní Wang a strýce obchodníka Liua. Když všichni tři před lavicí poklekli, řekl kontrolorovi, aby podal zprávu.
Úředník otevřel složku a četl:
"Místní překupník hedvábí v tomto městě dostal dopis od správce Lu Čchang-poa z Božské vesnice, kde se uvádí, že zastavené hedvábí Ťiao Wan-čchuanem bylo prodáno za 900 stříbrných. Z této sumy správce Lu vyplatil tři sta Ťiao Wan-čchuanovi, byla to suma, kterou půjčil zločinci Šao Li-chuajovi. Správce Lu, dychtivý ukázat svého veřejného ducha, si vzal provizi pouze deset procent ze zbytku, místo obvyklých dvaceti, takže čistý výnos z prodeje činí 540 stříbrných. Správce Lu pověřil překupníka hedvábí, aby tuto sumu soudu zaplatil.
Okresní náčelník Lai-čou oznámil prostřednictvím svého kontrolora, že soupis věcí, které pořídili jeho konstáblové ve Vodnicové soutěsce, ukazuje, že Šao Li-chuajův majetek čítá 200 stříbrných, zvýšený o 60 stříbrných, které mu různé osoby dlužily ze hry. Z celkové sumy 260 stříbrných náčelník Lai-čou odečetl 60 stříbrných na soudní výdaje."
Tady byl přerušen, protože velitel konstáblů začal vypouštět velice urážlivé poznámky na adresu zmíněného náčelníka Lai-čou.
"Ticho!" vykřikl soudce hromovým hlasem. Obrátil se na kontrolora a řekl: "Pokračuj!"
"Takže," pokračoval kontrolor, "čistý výnos z majetku zločince Šao Li-chuaje čítá sumu 200 stříbrných. Úhrnný součet peněz, které jsou soudu k dispozici, je 6540 stříbrných."
Soudce Ti řekl:
"Nařizuji, abys z této sumy vyplatil 1540 stříbrných zde přítomnému strýci oběti Liua za žoky hedvábí, které obchodník vlastnil, a hotovost, kterou mu Šao Li-chuaj odcizil. Navíc mu vyplatíš 1000 stříbrných jako útrpné.
Dále vyplatíš sumu 1000 stříbrných paní Bi, v měsíčních částkách deset stříbrných, aby pokryla v dalších letech své životní náklady a platila vzdělání své vnučky.
Nakonec vyplatíš jednorázovou částku 1000 stříbrných paní Wang, jako útrpné.
Zbývajících 2000 stříbrných připadne státu a jako takové budou uvedeny ve tvých knihách. Ve své čtvrtletní zprávě uvedeš tyto finanční úpravy v podrobnostech, které budou obsahovat kopii zprávy z Lai-čou." Soudce Ti pohlédl na velitele konstáblů a dodal:
"Kontrolor z úřadu prefektury si nepochybně tuto zprávu z Lai-čou prostuduje s patřičnou pozorností."
Paní Bi, paní Wang a strýc obchodníka Liua si sami lehli na podlahu a několikrát udeřili hlavami o podlahu, aby ukázali svou vděčnost.
Soudce Ti opustil pódium a vešel do své kanceláře. Převlékl se do pohodlné všední róby, namočil psací štětec a začal koncipovat zprávu o popravě, aby ji zaslal prefektovi.
Nepsal dlouho, když náhle vpadl do místnosti zadýchaný úředník a vzrušeně povídal:
"Vaše Ctihodnosti, dvorní posel přinášející Císařský edikt přijel k hlavní bráně!"
Soudce Ti tato zpráva velmi překvapila a divil se, co se děje. Rychle si oblékl úplný slavnostní úbor a současně nařídil staršímu písaři, aby nechal uklidit soudní síň a umístil k severní stěně speciální vysoký stůl s hořícím kadidlem pro Císařský edikt.
Když soudce Ti vstoupil do soudní síně, císařský posel tam již stál, v obou rukách nesl podlouhlou krabici, která byla zabalena ve žlutém brokátu. Tento posel byl vysoký mladý dvořan vážného vzhledu, měl na sobě obřadní šat a insignie Mladšího asistenta Nejvyššího sekretáře.
Když jej soudce Ti pozdravil podle předepsané etikety, zavedl jej k vysokému stolu a přidal nové kadidlo do kadidelnice. Jakmile se jemný kouř začal vinout vzhůru, posel uctivě položil krabici na stůl a ustoupil několik kroků dozadu. Soudce Ti si lehl dolů a devětkrát po sobě udeřil hlavou o podlahu.
Potom soudce vstal a čekal se skloněnou hlavou, než posel rozbalí a otevře žlutou koženou krabici uvnitř. Ten z ní vzal svitek vsazený do žlutého brokátu a položil ho před kadidelnici. Posel sám přidal do kadidelnice nové kadidlo a potom slavnostně promluvil:
"Nyní budou čtena slova vládce."
Soudce Ti vzal svitek a pomalu jej roztočil, přičemž jej držel vysoko oběma rukama tak, aby císařská pečeť nikdy nebyla níž než jeho hlava.
Soudce Ti četl nahlas uctivým hlasem:

EDIKT
Císařská pečeť

"Jakožto uctivé následování zářného příkladu Našich vznešených Předků je Naší tradiční politikou jmenovati zasloužilé úředníky na takové funkce, kde jejich talent nalezne nejširší využití, takto umožniti jim prokázati jejich věrnost k Nám nahoře a ochraňovati a vychovávati Naše lidi dole;
Ježto Náš Státní sekretář, na doporučení Našeho Cenzora Yen Li-pena, donesl našemu sluchu, že Náš služebník Ti, jménem Žen-ťie z Tai-juan, drže úřad okresního náčelníka v Čchang-ping Naší provincie Šan-tung po tři léta věrně plnící si své povinnosti, prokázal příkladné nadšení v napravování bezpráví páchaného a vyměřování spravedlivého trestu viníkům, a tím dovolil odpočívati mysli Naší a dáti mír lidu Našemu;
Bylo původně Naším potěšením povýšit řečeného Ti do úřadu prefekta Su-čou.
Protože v poslední době naléhavé záležitosti Státu nedají Nám odpočinout dnem ani nocí, je Naše vůle, aby všechny tyto výjimečné talenty z Našeho císařství byly v blízkosti Nás, a My budeme moci přivolati je na pomoc Trůnu podle Naší libosti.
Proto nyní My druhého dne pátého měsíce třetího roku Našeho panování vydáváme tento Edikt, kterýmžto řečeného Ti jmenujeme Prezidentem Našeho Metropolitního soudního dvora.

Třeste se a poslechněte!

Sepsal Nejvyšší státní sekretář

Podepsáno vznešeným rumělkovým štětcem:

Tak se stane. Odeslati kurýrem. "

Soudce Ti pomalu Edikt sroloval a postavil jej zpět na stůl. Pak se obrátil směrem k hlavnímu městu, opět se položil na zem a devětkrát za sebou udeřil hlavou o podlahu, aby vyjádřil svou vděčnost za tuto císařovu přízeň.
Když vstal, zavolal Ma Žunga a Ťiao Taje a přikázal jim postavit před soudní síň stráž. Nikomu nemělo být dovoleno zdržovat se uvnitř, dokud tam Císařský edikt zůstane.
Soudce Ti pozval posla do velké přijímací haly, aby se občerstvil. Když se posadil, pověděl posel soudci tichým hlasem důvěrnou zprávu o vážné krizi, která u dvora nastala, přitom si dával pozor, aby se vyjádřil stručně a správně volenými slovy. Ačkoliv byl ještě docela mladý, vyrůstal v kruzích blízko Trůnu a věděl, že je moudré udělat dobrý dojem na úředníka, který v krátké době obsadí klíčové místo v hlavním městě. Nakonec informoval soudce Ti, že jeho nástupce v Čchang-pingu byl již jmenován před třemi dny a mohl by očekávat jeho příjezd příští noc; soudce se měl odebrat do hlavního města, jakmile předá pečetě úřadu svému nástupci.
Vstoupil sluha a ohlásil, že koně poslova doprovodu byli vyměněni a že je vše připraveno k jeho odjezdu. Posel projevil lítost nad tím, že musí tak brzy odjet, ale má ještě naléhavou záležitost v sousedním okrese. A tak jej soudce Ti doprovodil do soudní síně, kde mu vrátil Císařský edikt podle předepsané ceremonie. Posel si pospíšil s odchodem.
Soudce Ti počkal ve své kanceláři, než celý personál soudu nastoupí v soudní síni.
Když soudce Ti vystoupil na pódium, zástupy konstáblů, stráží, písařů, úředníků a služebnictva poklekly, aby soudci blahopřály a současně poklekli před pódiem také jeho čtyři věrní poručici.
Soudce Ti je všechny vyzval, aby vstali, a pak pronesl několik dobře volených slov, aby jim poděkoval za jejich služby během svého úřadování. Dodal, že zítra ráno obdrží všichni zvláštní odměnu podle své hodnosti a postavení. Pak se vrátil do své kanceláře.
Dokončil zprávu o popravení zločinců a potom si zavolal vrchního správce. Nařídil mu, aby příští den brzy ráno v přijímací hale vše připravil pro pobavení místní šlechty a nižších funkcionářů okresní administrativy, kteří se tam shromáždí, aby vyjádřili své blahopřání. Musí také vyčistit dvůr v příbytku pro provizorní ubytování nového náčelníka a jeho doprovod. Když tuto záležitost vyřídil, přikázal služebnictvu, aby mu přinesli večeři do kanceláře.
Všichni v celé soudní budově měli velikou radost. Seržant Chung, Ma Žung, Ťiao Taj a Tao Kan vzrušeně hovořili o životě v hlavním městě a pak pilně připravovali na tuto noc pořádnou oslavu v nejlepším hostinci ve městě.
Konstáblové radostně diskutovali o přesné výši odměny, kterou zítra dostanou.
Každý v soudní budově byl šťastný a vzrušený. Ale na ulici byl slyšet nářek obyčejných lidí, kteří se shromáždili před soudní budovou a truchlili nad osudem, který jim odvede pryč takového moudrého a spravedlivého náčelníka.
Soudce Ti seděl za stolem ve své kanceláři a začal dávat do pořádku kartotéku pro svého nástupce.
Dívaje se na hromadu dokumentů v kožených deskách, které mu starší písař přinesl z archívu, přikázal služebnictvu, aby mu přinesli nové svíce. Věděl, že toto bude další dlouhá noc.
Toto doverské vydání, poprvé vydané v r. 1976, je úplnou, lehce upravenou verzí díla, poprvé vydaného soukromě v Tokiu v r. 1949 pod názvem Ti kung an: Tři případy vraždy vyřešené soudcem Ti.